

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasúti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztés
Dr. PAP ZOLTÁN

Szerkesztési irodalmi központok
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 708.

Országos népgyűlés.

Irta: Mezei Ernő.

Talán soha országos népgyűlés oly különös körülmények között még nem került össze, mint az, amely előtt holnap egy nagy nemzeti követelés zászlaja leszen kibontva. Ritkán esik meg, hogy egy parlamenti többség politikai czégével és érdekében kellene a népgyűlési agitáció szabad erőit mozgósítani. Rendesen a parlamenti kisebbség kap fel erre a kantározatlanul száguldozó paripára olyankor, amikor a körülmények kedvezése már arra képesíti, hogy az uralkodó és szervezett parlamenti hatalom ellenében teljes hódító erővel törjön előre. Ha a parlamenti többség, a nemzeti akarata ez a törvényesen hitelesített és törvényhozó hivatással felruházott képviselvénye a népakarat fejezetlen guerillaseregeit is kénytelen a maga segítségére szolítani, ez már annak a jele, hogy az alkotmányos hatalmak egymás között is a teljes háborúság állapotában vannak. Nagy történelmi jelenség az ilyen népgyűlés, amely a parlamenti hatalom mögé sorakozva, a néplelket az ő fájdalmas kitágulásában és szent erőfeszítésében mutatja meg.

Ám a holnapi országos gyűlést nem lehet egyszerűen az ily ritka történelmi jelenségek közé sorozni. Egy egészen kivételes, sőt rejtelmes tüneménynek tűnhetnék föl. Tudniillik ennek is a parlamenti többség politikai segítségét kellene jelentenie a nemzeti bank kérdésében, holott a parlamenti többségnek ez irányban való akarata idáig illetékes kinyilatkoztatásra nem jutott, semmi parlamenti formát nem nyert. Szinte azt kellene mondanunk, hogy ez az országos gyűlés közvetlenül láthatóvá kívánja tenni a nemzet mélyesleges akaratát, amikor szuverén hatalmának megbizottja a látóhatárról letűnt. Láthatatlan nemesak azért, mert a kormányválságnak végtelenbe nyúló ideje alatt a szegény parlamentnek sutban kell maradnia, de mert a különös taktikai fondorlatok sorozata magát a többségi akaratot ebben a kérdésben kezdettől fogva tartalékba szorította. A népgyűlési inzurrekció úgy jelenik meg a nagy alkotmányos harc színterén, hogy nem találja meg azt az alkotmányos táborát, amelynek szervezett kereteibe beleilleszkednie kellene. Annál inkább látja az ellenséget, mely zárt sorokban és félelmetes sáncok mögött konokul utját állja a nemzeti akaratnak. Akik eddig nem tartották számon, most győződje-

nek meg újra arról, hogy a magyar népmost sem ismer félelmet törvényes joga védelmében. Ezek a holnap felvonuló tömegek egymagukban is tanúságot tesznek arról, hogy a királyi hatalom nem lehet a nemzeti akarat és a nemzeti parlamentarizmus feltétlen urává. Tanúságot tesznek ha kell arról is, hogy az alkotmányos igazságok megbontása kikerülhetetlenül hadiállapotot teremt uralkodó és nemzet között.

Ebből az okból és ebben a hivatásában csak szívünkben üdvözölhetjük az országos gyűlést. Lehet bizony, hogy az az alkotmányos szerep, melyet a holnapi színjátékon kell betöltenie, legelőbb csak a nemzeti nagy árvaság kifejezését fogja rajta szembetűnővé tenni. Hivatkozni fognak ott arra a parlamenti többségre, mint a népgyűlés szülőjére, amely eddig csak elvont fogalomnak, csak platói szellemiségnek lett ismeretessé a közvélemény előtt. Fel fogják ott ajánlani támogatásukat oly vezéreknek, akik eléggé elárulják, hogy nem tudják, mi végre vezethetik a nemzeti ügyet, sőt úgy látszik, kissé fázna ettől a népies támogatástól is. Nem élhetünk abban az illúzióban sem, mintha az ilyen egyszerű népgyűlési kijelentés, amelynek csak erkölcsi hatásai lehetnek, pótolhatná a hiányzó parlamenti határozatot és a vele foganatos törvényes következményeket. Mégis hinni tudjuk, hogy a népnek ez a közvetlen megjelenése sok világosságot fog árasztani az egyre bonyodalmasabb helyzet zavarai, megkönnyebbülést és biztonságot fog hozni sokfelé a kételkedő lelkeknek. És remélni tudjuk, hogy bármilyen elkésetten jön is, némi részben helyre fogja üthetni azokat a fura elvetéseket és mulasztásokat is, amelyekkel egy körmönfont parlamenti taktika a bankkérdés körfutását éveken át intézte. A bizottságokban való összesugások és elhallgatások után mindenkinek hallani fogják azt a tiszta hangot, amely százezrek ősi érzéséből tör az ég felé. Minekutána holmi szakértői ankét, professzori tudomány véget nem érő pepecseléseibe és szörszállhasogatásaiba belefulasztották azt a kérdést, amelyet pedig a mai függetlenségi kormányférfiak és a függetlenségi program eredeti tartozékának vallottak: magának a magyar népnek világos értelme visszahelyezi most a nemzeti bank követelését arra a természeti alapra, amelyen már 1848. márczius 15-én az első szabad és szabadító népgyűlés a magyar államiság elengedhetlen követelésének jelentette ki. A hajdani görög szofisták egy iskolája mélyesleges vitafejtegetésekkel bizonyította, hogy a testek mozgása csak kép-

zelet, amelynek semmi valóság nem felel meg. Akadt azonban olyan tudatlan tanítvány, ki úgy czáfolta meg a tételt, hogy járni kezdett és az utcára lépett ki. Nálunk is parlamenti bizottság, bank-ankét mindig úgy mutatták saját magukon, hogy a bank-kérdés valami mozdíthatatlan. És ime, a nép rövidesen megmutatja, hogy mozogni tud és mozognia kell.

Oh bizony nagy, nagy szükség van most a néphangulat oly elemi nyilatkozásaira, amelyekből a közélet ütőereinek hevesebb lüktetését lehet leolvasnunk. Emlékeztetést jelentenek az elfeledett tartozásokra, valamint a homályba merült tanulságokra. Figyelmeztetésül szolgálnak a könnyelmű barátoknak, kik oly hamar engedték át magukat a renyhe élvezésnek s figyelmeztetésül szolgálnak még inkább az elbizott ellenségnek, kik bődült aléltságra merülteknek vélnek bennünket. Nem lehet semmi kétség afelől, hogy Ausztriához való viszonyunkban, ahogy azt a koalíciós kormányzat három éve kifejlesztette, nemzeti erőink teljes lebecsülése lett az uralkodó mértékké. Ugy itélik meg alkotmányos helyzetünket, mintha az új paktumos kormányzat maszlaga végleg megfosztotta volna a nemzetet a követelés és ellentállás képességétől és ahogy a válság folyama mutatja, oly pökhendi fenhéjázással, mint soha ezelőtt, az egész vonalon a föltétlen megalázkodást írják nekünk. Nagy szükség van tehát arra, hogy mindazokat, kik nálunk a koronával kötött fegyverszünetet nyomban végleges békeként magyarították s élvezték, a népézés harsogó kürtszava öbressze fel hívja álmaikból. A népakaratnak talpra kell állania. Az a zugó szél, amely a holnapi gyűlés szabadon áramló levegőjéből támadni fog, hadd fujja el mindazokat a dohos párazatokat, amelyek a kisszerű hatalmi érdekek zugsócskaiban összesűrűsödtek. És ahogy ez a szél át fog hatolni osztrák ellenségeink földjére, már előre tanúságot is fog tenni a riadó nemzeti enerzsiák tömör sorakozásáról.

Nem keressük legkevésbé sem, hogy az országos gyűlés összehívásában a taktikai mesterkedésnek is van-e része. Lehet, hogy olyanokat is látunk ott a nép nevében sürgölődni, akiket igazában a vezeklés szerepe illetve meg minden helyzetkérdésnek mestereséges összehoronzásáért. De a nép igaz szava tulnó minden taktikai számítás. „Az Isten nevéért hiába ajkadra, ne vedd!” — tanítja az irás. Ez áll a nép szaváról, amely ha Isten szava, minálunk a magyarok istenének ismerjük meg mindannyian.

A kormányválság.

— Wekerle Kossuthnál és Andrásynál. —

Kossuth kibontakozási terve.

Budapest, június 5.

Wekerle Sándor miniszterelnök ma reggel visszaérkezett Bécsből, s néhány órával később Kossuth Ferencz-nél, utána pedig gróf Andrásy Gyulánál tett látogatást. Mindkét miniszternél hosszabb időt töltött a miniszterelnök, s részletesen informálta őket tegnapi audienciájáról és bécsi tanácskozásairól. A helyzetben semmi változás sem állott be, amint-hogy előre is köztudomású volt, hogy a válságra döntő befolyással csak Kossuth Ferencz-nak és gróf Andrásy Gyulának kihallgatása lehet. Erről a két nagyjelentőségű audienciáról, illetve azoknak várható lefolyásáról és eredményéről kitűnően informált forrásból kapjuk a következő prognózist:

— Wekerle Sándor miniszterelnök ma bejelentette Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszternek, hogy a király kedden kívánja őt fogadni, s így a függetlenségi párt elnöke hétfőn délután utazik Bécsbe. Gróf Andrásy Gyula belügyminiszter kihallgatásának napja még nincsen megállapítva, de előreláthatólag Kossuth audienciája után időközönként neki is módjában lesz álláspontját és véleményét az uralkodó előtt kifejteni. Ezeknek a kihallgatásoknak már valamelyest ultimátum jellegük is lesz. Kossuth Ferencz elő fogja terjeszteni azt a kibontakozási programot, amelynek alapján a függetlenségi párttal el lehet intézni a válságot. Kossuth Ferencznek ez a kibontakozási terve első sorban a *paktum megvalósításán alapul*, a függetlenségi párt álláspontjának megfelelően, míg a *bankkérdést* úgy kívánja megoldani, hogy *kétéves provizóriumot enged* azzal a kikötéssel, hogy *garanciát kíván*

arra, hogy, ha az általános választói jog alapján összeülő parlamentben a függetlenségi párt ismét majoritásban lesz, az önálló jegybank felállítására elő nem támasztanak többé nehézségeket. A kétéves provizóriumra a választói reform életbeléptetése miatt van szükség. Kossuth Ferencz előterjesztésére azután a király meg fogja tenni a maga megjegyzéseit és tudomására fogja adni Kossuth Ferencznek, hogyan kívánja ő a válságot megoldani. Ha már most Kossuth Ferencz kijelenti, hogy a király tervéhez a függetlenségi párt aktív részvételét nem tudja biztosítani, akkor a király gróf Andrásy Gyulát bízza meg a kormányalakítással. Gróf Andrásy Gyulának a kormány élén való állása csak átmeneti lesz. Programot fog adni, hogy ennek alapján mindazokat, akik ezt a programot elfogadják, egy többségbe tömörítse. Ide tartoznának mindenekelőtt az összes hatvanhetesek, köztük gróf Tisza István vezetéke alatt az egész Nemzeti Társaskör, valamint mindazok, akik a mostani nehéz helyzetben a válság elhúzódását és elfajulását elkerülni óhajtják. A programnak főpontjai a *katonai kérdéseknek nemzeti vívmányok alapján való megoldása, a készfizetések fölvétele és külügyi nemzeti vívmányok*. Gróf Andrásy Gyula nem maradna miniszterelnök, egyetlen feladata csak az lenne, hogy megalakítsa az új kormányképes pártot, amelynek *összesen új választások után kell végkép kijegyezésednie*.

A függetlenségi pártban különben nagyban folynak az előkészületek a holnapi országos nagygyűlésre, amely valóban impozánsnak ígérkezik. Igen nagy várakozással néznek ennek az országos tüntetésnek hatása elé, mert abban bizakodnak, hogy a nemzetnek ez a megnyilatkozása visszhangra fog találni a bécsi Burg falain belül.

Wekerle Kossuthnál és Andrásynál.

Wekerle Sándor miniszterelnök ma délután felkereste Kossuth Ferencz kereskedelmi minisztert a kereskedelmi miniszteriumban és hosszabb ideig tanácskozást folytatott vele. Betegsége óta Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter ma volt először a minisztérium palotájában. A miniszterelnök távozása után gróf Batthyány Tivadar látogatta meg Kossuth Ferenczet.

A kereskedelmi minisztériumból dr. Wekerle Sándor miniszterelnök gróf Andrásy Gyula margitraparti palotájához hajtatott és a belügyminiszternél tett hosszabb látogatást.

A trónörökös audienciája.

Ferencz Ferdinánd trónörökös tegnapi kihallgatása a királynál, a „Magy. Tud.” értesítése szerint, nem függött össze az aktuális politikai kérdésekkel, hanem pusztán a triesti Radetzky-ünnepnek szólt, amelyen Ferencz Ferdinánd trónörökös részt fog venni.

A helyzet bécsi világitásban.

A bécsi „N. W. T.” Wekerle Sándor miniszterelnök legutóbbi kihallgatásáról a következőket közli:

Wekerle Sándor miniszterelnök legutóbbi kihallgatása igen fontos volt, mert ez alkalommal közölte az uralkodóval, hogy az a törekvése meghiusult, hogy a kibontakozást a koalícióval új program alapján létrehozza és azért megbízását, amelyet még Budapesten kapott, visszatette a király kezébe. Az uralkodó, aki eddig a koalícióval, mint olyannal tárgyalt, most a magyar képviselőház egyes pártjaival fog tárgyalni. Ennek fogva meghívja magához az egyes pártok vezetőit azzal a céllal, hogy egyiküket a kabinetalakítással megbizsa. A jövő hét tehát meghozza az új magyar miniszterelnök designálását. Ez ugyan még nem jelenti a válság megoldását, legkevesebb Magyarországon, ahol már annyi designált miniszterelnök volt és legkevesebb a jelen viszonyok közt, ahol sem megbízható többség, sem a király s a pártok által elfogadott program nincs. A függetlenségi párt bizonyára örömrivalgásban fog kitérni, hogy

Két amulett.

Irta: Hevesi József.

(Utánpótlás tílcs.)

Egészen új világ nyílt meg Assim bey előtt, mikor a londoni török nagykövetségénél állását elfoglalta. Annak a világnak a középpontján volt egyszeriben, melyről a modern eszmékért rajongó lelke olyan sokat álmodozott. Az emberi egyenlőség világában, a szabadság világában, a kultúra világában. Előkelő állásánál fogva megnyitottak előtte a highest life szalonjának aranyos ajtai és a török ifjú, aki a keleti fanatizmus rejtelmes, misztikus világának claire-obscuréját ismerte csak eddigelé, szinte bántotta a szemét az előrehaladott kultúra világosságának vakító fénye.

Igen, erről álmodott otthon az ő modern eszméket áhító lelke. A Prinkipos-szigetek legszebbikének, a Hejbeli Adának fényes erdei között mikor barangolt az újabb kor nagy eszméitől áthatva ilyen világról ábrándozott ő folytonfolyvást. Ahol nincs miszticizmus, nincs fanatikus rejtelmesség, ahol fényesen, világosan ragyog az igazság napja. Ahol nincs zsarucság és kényuralom, nincsenek rabszolgák és meghunyászkodó köpek, ahol ember az ember, önálló, független, szabad. Ahol bátran és nyíltan elmondhatja véleményét mindenki és nem kell félnie attól, hogy ezért egy fejjel megrövidítve jut majd zsákba varrott holtteste a Bosporuszba.

Az ifjú-törökök egyik legelőkelőbb előharcosa volt Assim bey, akinek lelkében forradalmi nászt üttek a legmodernebb eszmék és aki a despotizmus hazájából a legliberálisabb eszmék légkörébe jutva, szinte meggyászolt ebben az új milieuban.

Apja előkelő pasa volt. Sok ideig kül-

földön tartózkodott és maga Assim bey is Párisban és Berlinben élte gyermekkorát és szívtá magába a civilizáció levegőjét. Aztán mint zsenye gyermek bazakerült a nap-sugaras keletre, hol mindenütt fény van és ragyogás: csak az emberi lelkekben lappanganak még régi sötét hagyományok felhő-foszalányai.

Szeretettel esüngött ő az ő népén, az ő hazáján, a vallásán. De érezte, hogy nem nézheti tétlenül a hatalmas birodalomnak összeomlását. Pedig ez nem késhetik már sokáig, ha mielőbb ki nem nyitják az ablakokat, hogy a megdohosodott eszmék helyébe a kultúra napsugarai, a haladás éltető levegője tóduljon be az ozmán birodalomba.

Szinte megkábult attól a friss és erős légáradattól, mely a nagy angol metropolisban a lelkébe szakadt és ifjonti lelkesedéssel szötte az ábrándképeket hazájának újjászülésétéről, a nagy átalakulásról, mely majdan milliók és milliók lelkének lesz a megváltása.

II.

Közben azonban a saját lelkének a megváltása okozott neki keserves gondokat.

A szabadság diós országában rabságba esett a fiatalembernek a lelke. Két gyönyörű szemnek az ígérete ejtette fogságba.

Milyen szemek voltak ezek!

Ilyen szempárról énekelhette a költő:

Where is any author in the world
Teaches such beauty as a woman's eye?

Miss Annie két szeme büvölte meg annyira a fiatal török diplomatát. Valamelyik követség garden partyján találkoztak először. Assim beynek szokatlan volt a nők társasága. Hogy a nők ilyen szabadon mozoghatnak a férfiak között és a teremés urai meghu-

nyázkodva keljenek versenyre a gyöngye asszonyok kegyelért! Otthon ez egészen más-képen van! És milyen rosszul van! Hiszen nem is bírhat igazi ingerlet a férfiúra az a nő, aki minden küzdelem nélkül a miénk! És viszont milyen édes gyönyörűség lehet a diadal, melyet aratunk azzal, hogy megnyerjük annyi sok versenyző között egy asszonynak a szívét.

A legelső nő, akivel Assim bey azon a garden party-n megismerkedett miss Annie volt és mindjárt első látásra beleesett szépségének bűvös hálójába.

Az angol leánynak nagyon jól esett a keleti ifjú devot hódolata, mely szinte a tulajdonságába esett. Hogy tanúságát adja mélyszéges érzésének, szinte megalázkodott a nő előtt, holott otthon ura és parancsolója az asszonynak. És virágos szavakkal beszélt hozzá. A nagy keleti költők gyöngyeivel rakta ki szerelmi vallomásait. Miss Annie mindjárt a legelső találkozás alkalmával megismerkedhetett az Insaí Herkerem, a Gulistán, a Dsami el Kevanin, az Insaí Abu! Fazl, az Insaí Jusefi, a Rukaati dsann régi perzsa költészetével, Aasik és Achmadi, Lamí és Baki himes arabeskjeivel és aztán később, mikor egyedül sétáltak a park lombjai között, már a modern költőkből idézett neki szerelmes sorokat a szerelmes bey: Mahmud Ekremtől és Abdul-Hakk Hamidtól, Nabazade Názimtól és Mehemmed Dzelállól.

Miss Annie kedves érzéssel hallgatta ezeket a keleti gyöngyszemeket, melyek angol foglalatban sokat veszítettek ugyan a fényükből, de kipótolta színüket a meleg érzés, melylyel Assim bey őket egymáshoz fűzte.

Kaczer lelkesedéssel csodálkozott Assim bey virágos szólamain és olykor, — mintha véletlenségtől történt volna! — szép, puha

Kossuth abba a helyzetbe jut, hogy pártjának terveit a királynak előterjesztheti. Nos, egy tiszta függetlenségi kormányt esélyei épp oly kilátástalanok, mint a bankszétválasztás. Erről Wekerle tegnapi kihallgatásán ismételtlen meggyőződhetett és erre nézve Kossuth is tanulságot szerezhet legközelebbi kihallgatásán.

Hogy az uralkodó ilyen lépésre nem határozza magát, arról bizonyosságot tehet az egész világon ismert államférfiúi bölcseségén kívül Wekerle kihallgatása is. A Burgban ugyanis pontosan tudják, hogy a kihallgatáson mi történt. Wekerle azt ajánlotta az uralkodónak, hogy hívja meg kihallgatásra a többségi párt vezérét, Kossuth Ferenczet. A király ehhez hozzájárult, de nyomban hozzátette, hogy gróf Andrássyval is beszélni akar. A király kifejezte ebbeli kívánságát, még mielőtt Wekerle erre vonatkozó előterjesztését megtehette volna. Ez pontosan emlékeztet arra a jelenetre, amely Bánffy bukása alkalmával játszódott le. Akkor mondta az uralkodó a sokszor idézett szavakat:

— „Küldje el hozzám Széllt!”

És Széll lett Bánffy utóda...

Talán gróf Andrássy Gyula lesz Wekerle Sándor utódja, bár ismeretes, hogy gróf Andrássynak ez idő szerint egy csepp kedve sincs az ügyek vezetését átvenni. Csak hogy államférfiaknak kötelességeik vannak, amelyek alól ki nem vonhatják magukat. Gróf Andrássy, ha a király követelni fogja, nem utasíthatja vissza a kabinetalakítást, mert annak idején ő volt az első kezes a paktum kötéskor, amelyet a koalíció még nem hajtott végre. Ha a jövő héten Andrássy mint deziignált miniszterelnök hagyja el a Burgot, — a korona részéről minden intézkedés ez esetben küszöbön lételet bizonyítja — akkor nemcsak a koalíciónak, hanem ennek a képviselőháznak a sorsa is meg lesz pecsételve. Mert a korona programjában első pont a koalíció nélkül való kibontakozás esete a képviselőház felosztása. Egy képviselőháznak, amely nem képes a koronával szemben önállóan vállalt kötelezettségének eleget tenni, a választói reformot megvalósítani, nincs létjogosultsága.

Justh Gyula elutazása.

Justh Gyula a képviselőház elnöke tegnap este néhány napi tartózkodásra tornyai birtokára utazott, honnan hétfőn Makóra megy, hogy jelen legyen Csanád vármegye megyegyűlésén.

Méray-Horváth és Justh Gyula.

Méray-Horváth Károly ma ismét nyilatkozik a következőképpen:

— Három napig vártam. Most azonban van még valami mondani valóm. Felzudultak ellenem: márt ártom magam a politikába? Engedelmet kérek, nem ma kezdek politikával foglalkozni. Más, mint az én politikám, évek óta nem is érvényesült. Ha eltértek attól, mindig előre megmondtam, hogy rajtavesztenek és, hogy visszatérnek hozzám.

Itt tendenziózus indízkreáció történt. Én is értettem a hallgatáshoz. Ki említette a nevemet, amíg rosszakaratu, a függetlenségi pártot és engem rágalmozó jelentések nem terjesztettek? Én erre csak az igazságot hoztam nyilvánosságra. Ha valaki okosabban tud, csak tegyen kísérletet azzal. Ebből az alkalomból bátorodom Justh Gyula urhoz a következő kérdést intézni:

Igazak-e a következők: Ön engem 1909. március 19-én fogadott először. Akkor elutasította kibontakozási eszmémnek irányát. Április 29-én megkérdeztem önt, hogy tekintettel a helyzetre kialakulására, még mindig nem akar-e velem tárgyalni? Ön meghívott magához. Akkor átadtam önnek a kibontakozási bázisom szövegét. Akkor megegyeztünk, hogy, bár ön személyesen taktikai okokból nem helyezkedhetik erre az álláspontra, miután korábbi álláspontja mellett kell kitartania, az ügyet mégis előmozdítani fogja.

Erre megkérdeztem: Ohajtja, hogy bizonyos urakkal beszéljek? (Nevüket említettem.)

„Nem, erről ő fog gondoskodni” — volt a felelet.

Tény, hogy állandó és meg nem szakított tárgyalásnak folyamán, május 5-én azt mondtam, hogy a nála levő „kibontakozási terv szövege” eddigi megbeszéléseink alapján már hétfőn formálisan ő felsége elé jut. Természetesen Justh megszoritásaival, amelyeket személyesen is elő fog adni. Justh nem tett semmiféle megjegyzést, amelyből hozzá nem járulására lehetett volna következtetni.

Tény az, hogy május 10-én mondtam, hogy és mily módon történt, hogy a király kijelentette: „Az egyetlen konkrét dolog, amely előttem fekszik.”

Május 24-ig Justhot az ügy minden fázisáról értesítettem és e napon kértem, hogy beszélgetéseink hitelesíttessenek, hogy a király elé világos és kész ügy kerüljön.

Május 26-án Justh azzal utasított el, hogy egy közvetítést nem fogad el.

— Kérlek, kegyelmes uram, terjeszd elő te magad, te, vagy Kossuth. Nem kell hozzá közvetítő. Csak arról van szó, hogy a dolog konkrét, hitelesített alakot nyerjen, amely alapul szolgálhatson.

— Nem. Ez nem elégséges

Ez volt a frontváltás.

Becsületszavamra, amely eddig mindenki előtt szent volt, tanusítom, hogy a dolog így történt.

Jelentsé ki Justh gavallér szavára, hogy ez nem igaz. A lényeges ez: Ez alapján felfelé való előkészítésében az ő tudtával s beleegyezésével jártam-e el? Igen, vagy nem?

Justh a király előtt részemre blamagét készített elő. Arisztokratikus elbizakodással igyekszik tőlem szabadulni és a nyilvánosságnak kiszolgáltatni. Justh ur, én abban a képzelődésben élek, hogy itt már Európa kezdődik. Három napig vártam, hogy ezt talán ön is észreveszi. A Kossuth Ferencz nyilatkozata tartalmilag okos és korrekt. Ő engem mindjárt elutasított. Ő nem akart velem beszélni. Megmaradt fuziók törekvésénél.

És most megállapítom: A kibontakozás alapja készen volt. Létezik. Azon az alapon áll, amelyre a politika két szélső felfogása loyálisan, becsületesen, bona fide és a váltószűrű álláspontot méltányolva, helyezkedhetett volna. Az európai politikai morál szabályai szerint ennek örülnek és — ha különösen a haza veszedelemben van, megértésre jutnak. Csak a régi kurucok balkán felfogása az, amely azt mondja: Most beszorítjuk őt, megijesztjük a farkassal! Ezzel akarnak minket nemzeti ellenállásra bírni? A függetlenségi párttól függ, hogy most döntsön, vajjon Magyarországot politikailag is európaizálni akarja, vagy a kuruczvilág izzé utoljára pusztításait. Én megmutattam az utat Európa felé. Justh ur balkánfogáshoz buzdít.

Méray-Horváth Károly.

Erre a levélre Justh Gyula, aki néhány napra Tornyára utazott, telefon útján intézkedett, hogy a „Magy. Tud.” a következő nyilatkozatot adja ki:

Méray-Horváth Károly a „Pester Lloyd” mai számában hosszabb nyilatkozatot tesz közzé, melyben a Justh Gyula képviselőházi elnökkel folytatott beszélgetéseit úgy igyekszik feltüntetni, mintha azok során a képviselőház elnöke az ő kibontakozási tervéhez hozzájárult, — és őt az általa készített formula érvényesítésére szükséges lépések megtételével megbizta volna. Ezzel szemben a Magyar Tudósítói a legilletékesebb helyről annak kijelentésére hatalmazták fel, hogy Justh Gyula Méray-Horváth

keze megérintette a szerelmes ifjunak lázas, forró kezét.

És mikor elváltak egymástól nála felejtett egy kis arany lapocskát, melybe e szavak voltak vésvé:

Never say die!
Sohse ess kétségbe!

III.

De sokat forgatta ezután Assim bey azt a kis arany plaquettet!

Sohse ess kétségbe!

Mert bizony ezer és egy oka volt neki, hogy kétségbe essen. Miss Annie nagyon meggyötörte a lelkét.

Assim bey járatos volt ugyan a szocio-logiában és a modern politikai tudományokban. Behatóan foglalkozott a világokat mozgató nagy kérdésekkel és ismerte alaposan a népek jogával foglalkozó irodalmat, nagy elmék műveit.

De az asszonyt, az asszonyt az ő naiv fiatal lelke bizony nem ismerte.

Hiszen igaz, hogy még nem akadt ember, akinek megadatott volna megfejteni azt a nagy, talányt, melynek asszony a neve. Azonban Assim bey naivitása ezen a téren, igazán megható volt.

Miss Annie a legkörmönfontabb coquette volt Albion egész földjén, aki minden férfiúval megjáratta a caudiumi igát saját hiúságának kielégítésére. És ez a szegény, fiatal muzulmán mindjárt az első lépésnél belejutott a hálójába.

Az első napokban úgy érezte magát Assim bey, mintha a hetedik menyországban élne, a tubafa árnyékában és a legszebb huri mosolyogva feléje bábujos ígézettel. Áloméletet élt szegény jó Assim bey és lelkében a menyői kaoum-hang-zer-hurjainak édes dallamai esendültek meg.

De hogy aztán niből találkozott miss

Annievel, ez a kaczer nő a feltékenység pokoli lángját lobbantotta föl a lelkében. A szőke devil egy más férfi karján enyelgett és csak néha vetett reá egy észbontó pillantást.

Assim bey keleti vérenek lángoló tüzevel közeledett hozzá és mikor végre beszélhetett vele és kegyetlen fájdalomnak izzó szavakkal akart kifejezést adni, miss Annie ördögi mosolylyal kacintott reá, mutatóujját ígéző ajakához szorította és csak egy nyit sugott neki:

— Never say die!

Aztán ismét egy másik férfi karján esont tova.

Elsurrant mellőle, kisiklott a kezéből, mint a soguk bezből készült finom csipkekendő.

És Assim bey hazament és sirva harapdálta sedirjének puha párnáit.

IV.

Egyszer azonban a kis amulett mellett, melyet miss Annie-től kapott és melyet, mint breloguottot viselt az orálánczán, egy másik ilyen sokatjelentő kis emléket is pillantott meg. Sokkal régiebb keletű volt az, mint ez az aranylap.

Az a kis amulett pedig egy ugynevezett bes pendse, egy kék üvegöntvényből készült nyitott kéz volt, melyet drága kis kacskók szenteltek ereklyévé.

És a bes pendse láttára eszébe jutott neki gyermekkorának bábujosán szép játszótársa, a kis Luli, a leánybimbó, akivel együtt játszott volt egykoron, mint serdülő fiu kertjüknék jázminbokrai között és akinek megígérte volt már akkor, hogy ő leszen majd valamikor háremének virága, királynője, szultánája.

A kis Luli! A kis Luli!

Hogy is felejtkezhetett meg róla, az ő kis menyasszonyáról, akinek „orezája olyan szép volt, mint a holdvilág, a járása olyan ringó, mint a hegyi fácáné, a szava édesebb, mint az ezerhangu fülemile dala?” Hogy is felejtkezhetett meg az ő kis Lulijáról?

És ettől a naptól kezdve versenvre kelt egymással a két amulett. Miss Annie aranylapja és a kis Luli két üvegkeze.

Never say die! — kecsgettette az aranylap. Miért is esnél kétségbe?! Meglásd, miss Annie szerelme feléd fog fordulni és bábujosan szép szeme reád fog mosolyogni! Ne add fel a küzdelmet! Igaz, hogy kissé kaczer hölgy az a miss Annie, de kitartó szerelmed meg fogja őt hatni. Never say die!

A bes pendse, a kis nyitott kéz. Lulinak az amulettje pedig, mintha hívogatta, csalogatta volna: Mit keressz te itt a nyugaton, keletnek álomlátó fia? Itt olyan szürke minden és olyan színtelen. Gyere haza, a Boszporuszhoz, mely két világgrszét köt össze és két tengert választ el egymástól, ahol ragyogó színekben bujálkodik a természet, ahol buja rózsák tárják ki kelyheiket a szerelmes pillangóknak és ahol a taksim bábujos haangjai mellett rólad álmodozik egy gyönyörű, szép kis leány, sarga abány ruhájában, akinek „orezája olyan, mint a sugárzó holdvilág, a járása ringó, mint a hegyi fácáné” és akinek olyan szomorú szép szeme van.

Ilyen szempárról énekelhetted kelet dalutoka:

Tsesm-i-machmurin sebeb-dir nab u-ferjádyma.

(Bódító szemed okozója nagy bánatomnak, keserű panaszomnak.)

Igy kelt versenyre Assim bey sajvában a Kelet a Nyugattal.

Vajjen melyik fog majd diadalmaskodni?

Károlyt soha semmivel meg nem bízták és egyik előterjesztéséhez sem járult hozzá.

A pártkörökből.

A függetlenségi pártkör már ma este képet nyújtott a holnapi nagygyűlésről. A képviselők nagy része már Budapestre érkezett, a vidéki kültagok közül is sokan vannak már a fővárosban, akik este csaknem mind föllátogattak a pártkörbe, ahol ily módon rendkívül nagy volt az élénkség. A pártvezetőség tagjai közül gróf Batthyány Tivadar, Holló Lajos és Sághy Gyula alelnökök voltak a körhelyiségben, ahol természetesen csaknem kizárólag a holnapi nagygyűlésről folyt a beszéd. Kossuth Ferenc keddi audienciája elé nagy bizodalommal néztek, s azt remélik, hogy a király, talán éppen a vasárnapi nagygyűlés hatása alatt, elfogadja Kossuth Ferenc kibontakozási tervét, amelyről a párt vezetőférfiai nagy elismeréssel szólnak. Ma újból fölmerült az a hír, hogy Kossuth audienciájának eredménytelensége esetén a házszabályokban előírt módon, husz képviselő aláírásával kérni fogják a képviselőház összehívását, hogy a képviselőház állást foglaljon az önálló bank mellett.

Az alkotmánypárt-körben szintén nagy számmal jöttek össze a párttagok, akik között gróf Andrássy Gyula belügyminiszter, Darányi Ignác földművelésügyi miniszter és Bolgár Ferenc honvédelmi államtitkár is megjelentek. A képviselők igen élénken foglalkoztak a helyzettel és gróf Andrássy Gyula várható audienciájáról beszélgetve, a beavatottak azt mondták, hogy ő sem fog más kibontakozási tervet a király elé terjeszteni, mint a Wekerle Sándorét, amely tulajdonképpen gróf Andrássy Gyula munkája. A pártban úgy tudják, hogy gróf Andrássy ma is csak a mostani többség keretén belül tartja lehetőnek a válság megoldását.

A holnapi nagygyűlés.

Ma megállapították a holnapi nagygyűlés utolsó részleteit. Boda Dezső rendőrfőkapitány a legnagyobb készséggel járult hozzá a rendezőbizottság kérelméhez. Ma meglátogatta a főkapitányt Holló Lajos orsz. képviselő is, aki szintén a nagygyűléssel összefüggő kérdésekben tárgyalt a főkapitánnyal. Különös előkészületeket tettek a nyugati és keleti pályaudvaron való fogadtatásra. A bevonuláshoz a menetet diszlovasrendőrök fogják megnyitni. Azután jönnek zászlók alatt a vidéki küldöttségek, a fővárosi polgárok és egyetemi ifjak küldöttségeinek kíséretében. A menetben számos országgyűlési képviselő is részt vesz, akik kerületeik küldöttségeivel együtt mennek. A többi képviselők és a nagygyűlés szónokai az országgyűlési pártkör helyiségeiben, a Royal-klubban gyülekeznek össze, ahonnan a menet elvonulása után, kocsiokon fognak a gyűlés színhelyére menni. Az országgyűlési képviselők a városház-utcai főkapun (főpostával szemben) jutnak be a tribünre.

A nagygyűlésnek csak egyetlen tárgya van: az önálló bankra vonatkozó határozati javaslat. Egyéb tárgyak nem jöhetnek szóba. Egyes vidéki pártszervezetek által benyújtandó indítványokat a budapesti függetlenségi párt választmányának fogják kiadni.

A nagygyűlés után a Kossuth Ferenc miniszterhez menő küldöttség és kísérete a Deák Ferenc-utcán, Gizella-téren és Doróttya-utcán keresztül fog menni a Ferenc József-térre. A nagygyűlés után a rendezőbizottság a városligeti Vampetics-vendéglőben fog találkozni a vidéki pártvezetőségekkel.

Budapest, június 5.

Törvények az alkoholizmus ellen. A szeszellenes társadalmi mozgalom erősödésével lassan-lassan a törvényhozások figyelme is ráterelődött az iszákosság elnyomásának fontos feladatára. Így többek között az osztrák kormány a most folyó ülészak előjavaslatot terjesztett az iszákosság megakadályozásáról és az igazságügyi minisztérium is megbízást adott egy törvénytervezet kidolgozására, amely a csavargás, koldulás és iszákosság megállítására, vagy legalább az ellene való védekezésre alkalmas eszközöket és rendszabályokat lenne hivatva megállapítani. Ez a tervezet még az 1907. évi folyamán elkészült és most van tárgyalás alatt.

Kavarodás Ausztriában.

— Az osztrák kormányválság. —

Budapest, június 5.

(Saját tudósítónktól.) A Reichsrath tegnapi ülésén történtek után ma teljes lett a krízis Ausztriában. A helyzet képe: teljes kavarodás. A boszniai agrárbank ügye nem jutott előre egy lépéssel sem, — a parlamenti pártok között teljes összevisszaság uralkodik és — ami a legjobban komplikálja a helyzetet — a kisebbség és többség közötti arány sem világos. Azt lehetne mondani, hogy nem tudni, melyik a kisebbség és hol van a majoritás. A tegnapi szavazás eredményét tudniillik az okozta, hogy a lengyel klub elvesztette a befolyását a lengyel néppártra. Nem áll tehát teljesen ugy a helyzet, hogy a kormány tegnapi leszavaztatása csak esetleges, csak véletlen műve. Igaz, hogy a kisebbség már a tegnapi ülés legelején átlátta a maga különösen kedvező helyzetét és azt, hogy a jelen körülmények között a szavazás föltétlenül az ő javára dől el és ezt a helyzetet ügyes és határozott taktikával ki is aknázták, — de a lengyel néppárt magatartása kétséssé teszi, hogy ez a szavazás nem jelenti-e a parlamenti pártok számarányát. A kormány mindenestire erősen kapaszkodik abba, hogy a kisebbség tegnapi sikere és győzelme csak véletlen volt és magát még mindig a többségi pártok képviselőjéül tekinti. De már a kormánykörök maguk is ingadozók a helyzet megítélés tekintetében. Olyan nyilatkozatok is hangzanak már el, hogy a kormány helyzetét egyáltalában nem befolyásolja az, vajjon van-e többsége a parlamentben, vagy sem. Hiszen — úgy mondják — a jelenlegi kabinet tulajdonképpen sem parlamenti kormány, bár a tagjai parlamenti férfiak. Sőt sokan annyira mennek, hogy valóságos rabulisztikával akarják a kormány megmaradását igazolni. Hivatkoznak arra is, hogy az alkotmány értelmében a kormánynak nem kell okvetlenül a parlament többségének a bizalmát bírnia, hogy a jelenlegi kabinet hivatalnokokból áll stb. Mindezekből a nyilatkozatokból az tűnik ki, hogy a többség, vagy a volt többség minden szalmaszálba kapaszkodik, csak hogy a kormányt tovább is életben tartsa.

Jellemző nagyon a jelenlegi helyzetre, hogy kicsoda ellentétes hírek keringenek Bilinski pénzügyminiszter lemondásáról. A tegnapi ülés után rögtön híre szaladt, hogy a pénzügyminiszter lemondott, — ma ezt erősen megzavarták. De minden czáfolat dacára folyton fölütji a fejét Bilinski lemondásának a híre. Van valami a levegőben, ami a pénzügyminiszter lemondása mellett bizonyít, — az állása a mostani helyzetben mindenestire nagyon megrendült. A „Neue Freie Presse” mai estillapja ugyan azt mondja, hogy a pénzügyminiszternek „nincs szándéka lemondani”, — de parlamenti körök ennek dacára kevésbé biznak a megmaradásában.

Egyébiránt látszólag esend van mindenfelé. A bizottsági ülések — a német szabad-elyűnek végrehajtóbizottsági ülésén kívül — szünetelnek. A nagy forrongás a pártok kebelében van csak és a pártkonferenciákon fog elődni a parlamenti helyzet kialakulása.

Az általános hangulat mindenestire nagyon szomorú világot vet a dualizmus híres paritására. A boszniai bank ellen való dühöngés tulajdonképpen az osztrák Fürök magyar-gyűlöletét fejezi ki. És azt a nagy éhséget, amelyet a magyar érdekek elnyomása, föllázása és a magyar viszonyok kiaknázása által akarnak csillapítani. A boszniai agrárbank ugyanis egy kis keresztet vágott az osztrák körök számításába. Amikor Aehrenthal az annexiót megcsinálta, az volt a célja, hogy az osztrák gyáripar érdekeit biztosítsa a Balkánon. A török viszonyok alakulása és a nagy konkurrenzia leszólitotta Ausztriát Boszniába és Herzegovinába, hogy ott megvesse a lábát és biztosítsa magának a Balkánon a gazdasági hegemóniát. Az annak-tált tartományok piacoznak készültek az osztrák nagyipar számára. Monopolizálni akarták a szállítást és a boszniai koniunktú-

rák gazdasági kibaszolását. És most azt látják, hogy a terv nem sikerült egészen. A monopolizálás esorbát ütötték. A paritás, amelyet ők mindig akkor hangoztattak, valahányszor a magyar érdekek föllázásáról és az osztrák hatalom érvényesüléséről volt szó, most kivételesen megjelent a láthatáron. A magyarság is paritást akar. A magyarság is akarja és követeli a maga gazdasági érvényesülését Boszniában. A Palkán, amelyet már csak a földrajzi fekvése is a magyarsághoz utal, nekünk van legalább is annyira értékes, mint az osztrákoknak. És mi is részt kérünk abból az eredményből, amelynek a kivívásához mi is hozzájárultunk. A magyar tőke megmozdult és ki akarja használni a kínálkozó helyzetet, ahelyett, hogy meghunyászkodva Ausztria előtt félreállana. Ez persze fáj az osztrák uraknak, ezt mi különösen meg tudjuk érteni. Eddig hozzá voltak szokva, hogy a gazdasági téren ők a kizárólagos urak, amit ők akarnak, az megtörténik, ami az ő érdekük, az meglegyen. Ha pedig egyszer a magyar gazdasági körök részt kérnek az eredményekből, akkor föl vannak háborodva. Tűzet kibálnak és mindenáron meg akarják buktatni a boszniai bankot, ha kell — kormánykrízis árán is.

Hogy mi lesz az eredmény, azt most még nem lehet tudni. A kormány megy-e vagy marad, egyelőre nyílt kérdés, amely a pártok magatartásától függ.

A parlamenti körök nagyon aggasztóan mondják a helyzetet; a költségvetés rendes elintézése mindenestire teljesen lehetetlen. A kormány meg fogja kísérelni a költségvetési provizórium keresztülvitelét s ha ez nem sikerülne, kénytelen lesz a képviselőházat bizonytalan időre elnapolni. Ha ennek a rendszabálynak sem lenne meg a várt hatása, akkor a kormány a királynak föl fogja ajánlani lemondását, vagy pedig kérni fogja a képviselőház fölölését.

Amennyiben a különbözőzetek áthidalása nem sikerül, a képviselőház elnapolják.

Politikai körökben azt híresztelik, hogy ma minisztertanács lesz. Általános az a vélemény, hogy a kormány nem fogja levonni a végső konzekvenciákat a tegnapi eseményekből, amelyeket csak a véletlen idézett elő s azoknak nem lesz befolyásuk a parlamenti helyzetre. A kormány könnyen el fogja hátrítani azokat a nehézségeket, amelyek a budget parlamentáris megszavazása elé gördülnek. Egy politikai pártvezér a helyzetről ma akként nyilatkozott, hogy amennyiben a parlament munkaképtelenné válnék, annak következményeit nem a kormánynak, hanem a képviselőháznak kellene levonnia.

Ma igen sok képviselő gyülekezett a folyosókon, hogy megvitassa a tegnapi eseményeket. A kormánypárt táborában mozgalom indult meg avégből, hogy a pártok tagjai vállaljanak kötelezettséget, hogy meg fogják jelenni minden egyes ülésen, nehogy olyan meglepetés érhesse a kormányt, mint tegnap.

A boszniai agrár-bank ügyében folyó parlamenti tárgyalás kapcsán különböző részről azon óhajnak adtak kifejezést, hogy a boszniai és herzegovinai ügyeket kísérjenek fokozott figyelemmel és történjen gondoskodás arra nézve, hogy az osztrák kormánynak az 1880. évi február 22-iki törvényben biztosított befolyása tényleg biztosítható. Bienert miniszterelnök is a magyar miniszterelnöknek egy nyilatkozata kapcsán az annexió bizottság ülésében május 22-én tartott beszédében utalt arra, hogy ha Ausztria érdekeit Boszniában és Herzegovinában tényleg meg kívánja óvni, a jövőben állandóan törődnie kell ezen országok viszonyaival. A bécsi cs. kir. távirati iroda most arról értesül, hogy báró Bienert miniszterelnök már néhány hét előtt az összes részortok főnökeihez jegyzéket intézett, melyben sürgősen figyelmükbe ajánlja, hogy minden Boszniára és Herzegovinára vonatkozó ügyet kísérjenek figyelemmel és felkéri őket, hogy ezen tartományokra vonatkozó minden intézkedésről idejekorán értesítsék. Báró Bienert még intézkedést tett, hogy Bosznia és Herzegovina minden ügyét a jövőben a miniszterelnökség közjogi osztálya fokozott mérték-

ben kísérelje figyelemmel és tartsa evidenciában.

A képviselőház legközelebbi ülése kedden, a hó 8-án délelőtt 11 órakor lesz.

Budapest, június 5.

Változás a horvát helyzetben? Zágrábba tegnap több főispán érkezett a vidékről, akik báró Rauch Pál horvát bánnal értekeztek, állítólag a leendő új választásokról. A horvát főváros politikai köreiben azt beszélnek, hogy a tartománygyűlés esetleges feloszlására már az új bán fog megbízást kapni.

Lueger bécsi polgármester az „Agrarier Tageblatt” levelezője előtt megszokott otromba módján a következőképpen nyilatkozott a maga és a keresztényszocialista párt álláspontjáról, a horvát kérdéssel, meg általánosan a politikáról:

— A horvátok érthető módon rokonszenveztek az osztrák kormányokkal, hálából azért, hogy 1848-ban megmentették a dinasztit és a monarchiát és kitessékeltek a magyarokat. En a pártommal együtt az impatizálók a horvátsággal. Az egységes Horvát-Szlavonországnak és Dalmáciának, továbbá Bosznia-Hercegovinának vagyok a híve. Az osztrák kérdésben jelenleg a helyzet oda irányul, hogy összetartassanak a nemzetek és megerősítsék a birodalom egysége. A magyar felfuvalkodottságot le kell törni; ezt már csak az osztrák érdekek is megkívánják. A magyarok a hozzájuk tartozó területen szabadon mozoghatnak, és a joguk megvan a szlávoknak és a németeknek is. A magyar-horvát viszony egyenesen tarthatatlan. A magyar államban elnyomják a nem magyarokat és különösen a horvátokat. Sajnos, az osztrák parlamentben akad sok, kivált cseh szóvivő, aki utána fut a budapesti hatalmi tényezőknél. A német-cseh komplikáció fontos birodalmi kérdés, amit nem lehet más alapon megoldani, mint nemzeti autonóm alapon. A cseh politikusok egy része a monarchiának Szerbiával való konfliktusa idején olyan magatartást tanúsított, mint a szlávok a pétervári kongresszuson. Szomorú, hogy a politikusok nemzetiségi vitáiról beszélnek, amely már örülte fajult, mert ha ez nincsen így, akkor bizonyára el lehetett volna érni a nemzetiségi békét. Végezetül csak azt mondom, hogy keményeknek kell lenni a magyar sovizmusmal szemben és ismétlem, hogy teljes mértékben rokonszenvezek a horvátokkal.

A székelyudvarhelyi mandátum. A székelyudvarhelyi kerületben a megyei központi választmány ma tartott ülésében a választás napját június 26-ára tüzték ki. Választási elnök dr. Solymossy Lajos, főrealiskolai igazgató, helyettese Soó Gáspár, nyug. főgimnáziumi igazgató.

A románok a zavarosban halásznak. A román nemzeti párt végrehajtó bizottsága, több bizalmi férfi részvételével, folyó hó 4. és 5-én teljes ülést tartott Budapesten. Az általános politikai helyzet megvitatása közben a bizottság konstataulta, hogy a jelen politikai válság természetes következménye azon faji és osztályuralomnak, amely ellentétben az ország általános és valódi érdekeivel, állami kormányzatunkban állandóan érvényesül. A bizottság szükségesnek tartotta ezen alkalommal is hangsúlyozni azon meggyőződését, hogy a jelenlegi politikai válság, az ország és az alkotó népek, valamint az egész monarchia érdekeinek megfelelően, csak oly módon oldható meg, hogy ha az ország kormányzati rendszeréből a kizárólagosság elve kiküszöböltetvén, hamisítatlan demokratizmus és a közszabadságok föltétlen tisztelete jut uralomra. A bizottság egyhangúlag és helyeslőleg tudomásul vette a nemzetiségi képviselői parlamenti működését azon felhívással, hogy a jövőben is ugyanazon odaadással működjenek a román nemzeti párt programjának, legközelebből pedig az általános választó jog megvalósításának érdekében, a valódi parlamentarizmusnak Magyarországon leendő életre hívása céljából. A párt konferenciáját illetően a bizottság fenntartotta az e tárgyban folyó évi június 20-ikán hozott határozatát oly értelemben, hogy ezen konferencia alkalmas időben hívassék össze és az előkészítésére kiküldött bizottságot az összes előmunkálatok haladéktalan megtételével bízta meg. A bizottság konstataulta, hogy a bankkérdésben való állásfoglalás kizárólag a nemzeti konferencia hatáskörébe tartozik, kötelességében állván a párt minden tagjának ezen álláspontot szem előtt tartani. A bizottság figyelmét nem kerülte ki a román nemzeti párt ellenségeinek azon újabb törekvése sem, hogy a román nemzeti párt szolidaritását megbontsa. Ezen törekvéssel szemben a bizottság konstataulta, hogy ezen szolidaritás szükségességét politikai körülmények soha annyira nem éreztették, mint a jelenlegi hely-

zet, amely a román nemzeti párt programját és magatartását teljesen igazolja. Végül az országos nemzetiségi párt elnöke, Mihályi Tivadar benutatta a bizottságnak Serbán Miklós képviselő levelét, melyben a Fogaras megye törvényhatósági bizottságában tanúsított magatartását a klub elbírálás alá bocsátja azon kijelentés kíséretében, hogy míg a klub e fölött nem dönt, a klub ülésein nem vesz részt. A klub ezen ügyben legközelebb fog dönteni.

Glosszák.

Tegnap nagy kavarodás volt az osztrák parlamentben a bosnyák agrárbank dolga miatt. Két formális kérdésben le is szavazták a kormányt, mert régi dolog, hogy az osztrák pártok minden gazdasági kérdésben együtt vannak mindig, mihielyt magyar érdekek ellen kell sikraszállni.

Ez a mi szempontunkból lehet magyaráfálás, lehet osztrák czudarság, szóval: alkalmazható rá a mi parlamentárius életünk egész tájszótára, de kétségtelen, hogy ez a politikai érettség és az intellektualitás dokumentuma, nem pedig a jól működő pártfegyelem és nem is a kölcsönkért szakudással megspékelt delegációs szónoklatok dicsősége.

Minisztert buktatni két garas haszonért! — ez a jelszó odaát. — Ha lehet magyart, de osztrákot is, ha kell.

Ez a parlamentarizmus tulajdonképeni lényege és ezt megértani annyi, mint parlamentarisan érettnnek lenni. Mink szeretjük dicsérni a magunk érettségét, bizonyítékot róla azonban csak az osztrákok adnak. Odaát a Lajtán túl már régen meg tudnak érteni valamit, amit mink még most is szégyenlünk megérteni. Azt tudniillik, hogy egy kalácsnak a fele kevesebb, mint a háromnegyed-része. Azért a ráadás negyed-részt pedig érdemes összefogni.

Hány fertály kalácsot esippelt le már tölünk így az osztrák! Mert a fene fog cigánykodni azon, hogy melyiknek jut nagyobb egy falattal. Ellenben a jog, az jog. Az akadémius elvi föntartásokért akárhányszor a hátához vertük a németnek a fringiókat, mert a magyar, az a jogelvek és a kodifikált tételek nemzete. A tételes törvénynek állnia kell, még ha Sion össze is omlik. Nem fontos azonban, hogy a jog gyakorlatra is váljék, csak legyen, aki abstrakcióban elismerje, ha a szolgálmányát mindjárt zsebre is vágja.

És az osztrák mindíg volt olyan alkotmányos jó szomszédunk, hogy a tételes igazunkat kész előzékenységgel mindig elismerje, valahányszor a haszonélvezetben meghagytuk. Sőt, ha kellett mindjárt maga mondta ki a haszonélvezet illetéktelen voltát, de azért nyugodtan zsebre vágta. Tisztára ugyanaz a politika, mint mikor az örültek házában szó nélkül ráhagyja az orvos a szegény nagyzási mániás bolondra, hogy ő Jézus Krisztus, vagy Mohamed, vagy Rothschild. De minek vitakoznék vele? A fő az, hogy a gyógyítási költséget megkapja pontosan. Amint nincs pénz ugyanis kitélik a Jézus-Krisztusság.

A mi fixa-ideánk az, hogy urak vagyunk és nobilisek. Minket a kenyérré váló törvény nem érdekel, mert garasos cigányvásárt nem csinálunk. Az komisz; kalmártempó. Ellenben az elv, a papiros az más; azért még bitóra menni is uri kiváltság.

Elvégre, hiszen az osztrákot is érdeklí néha a — papiros... Csak hogy egészen másként és sokkal praktikusabb szempontból, mint minket... Ők nem olyan érzélgősek.

A Reichsrath tegnapi ülésének külvében, és speciálisan a bosnyák bank dolga körül lefolyt vitának, volt egy rendkívül érdekes és karakterizáló problémája is.

Szóba került, — nem tudom, melyik ellenzéki képviselő vetette föl a kérdést, — hogy szabad-e a bankkérdés dolgát a bosnyák tartományi gyűlés elvi döntésére bízni.

A kérdést az a körülmény indokolja, hogy a bosnyák tartománygyűlés intézménye teljesen vadonatúj. Sőt valójában véve csak most van születendőben, és az az ország, amely ezt a cseszemő-parlamentet a világra

hozta, időtlen idők óta kiunt szenvedett az alkotmánytalanság sivatagában.

Az a kérdés most tehát, hogy azok a férfiak, akik az új bosnyák parlament összehozása lesznek, vajjon avatottak-e már most az alkotmányosságra? Az a kérdés itt, hogy egy elnyomott ország fia, akiknek jogerzete, önálló jogi ítéllete, gazdaságpolitikai érteke és gondolkodni tudása a hosszú elnyomatásban el kellett, hogy pangjon, akiknek már apái elnyomatásban éltek, vajjon azok a férfiak viselhetik-e egyszerre, minden fejlődési átmenet nélkül, hazájuk sorsának felelősségét.

Lapidárisabban szólva az a kérdés merült fel tegnap az osztrák parlamentben, hogy az új bosnyák tartománygyűlés nem fog-e politikai számárságokat elkövetni eleinte miután nagyobb részben csupa hozzá nem értő szimpla emberből fog kitelni az első ciklus.

Hogy ez a kérdés fölmerülhetett Bécsben, az pompás bizonyítéka a nivó öntudatának. A Reichsrath érzi, hogy ő micsooda.

Nálunk Budapesten még soha egy államférfiumak se jutott eszébe firtatni, hogy ugyan hozzá tud-e majd igazodni az az új bosnyák alkotmányosság a mi parlamentünk politikai nivójához?

Vagy talán látatlanban is tudják már, hogy a nivó ugyanaz lesz?

Van Budapesten egy nagyon szép asszony, akinek a szalonjában csak egy hemszegnek a kiváló politikusok. Olykor igen nagy urak is megfordulnak a meghitt kis fészekben, amelynek sarokszalonja meseértékű gobelinektől ékes. Tegnap este is tele volt élénkséggel ez a puha, kis boudoir, amelynek minden ablakmélyedése nagy szerelmi intrikákról és szenzációs politikai pikantériákról tudna mesélni, már tudniillik, ha a szép asszonynál minden, még a lelketlen tárgyak is nem a legnagyobb diszkrezióra volnának berendezve. Abban a kis palotában azonban minden olyan diszkret és titoktartó, hogy eddigelé például — mit mondják? — még a szép asszony férjének a foglalkozását se tudta megtudni soha senki.

A tegnapi társaságban törtétekről azonban, hogy hogy nem, ma mégis kiszivárgott valami. Nem szenzációk kerültek forgalomba, de hát egy-két jóízű apróság is érték ma, ha új, amikor a bécsi tárgyalások eredményei felől csupa-csupa régi sablonos frázist bocsátanak világgá a helyzet intézői.

A szép asszonynál egy epés beszédű, régi szabadelvű politikus is bejáratos. Az tette volna a megjegyzést, amikor a holnapi nagy népgyűlésről újságoltak előtte.

— Csodálatos, — mondta az ó-szabadelvű ur, — hogy némely szituációban a nagy politikusok mennyire emlékeztetnek Krisztus urunkra!

— Hogy érti ezt? — mosolygott vendégére a szép háziasszony. — Talán úgy menetetik ok is a bankpartiatkat, mint a Megváltó bántalmazóit? Hogy bocsáss meg nekik uram, mert nem tudják, mit cselekszenek?

— Ez is talál, — nevetett a liberális honorátor; — de még találóbb az, amit tegnap mondott Kossuth Ferencz a népgyűlésre hivatató küldöttségnek:

— Nem lehetek veletek, aminthogy nem irányíthatom visszafelé a Duna vizeinek folyását. De engedjétek hozzám a kisdedeket, akik még hisznek az önálló bankban és a külön vámterületben.

Ugyanebben a társaságban volt szó a kibontakozási tervekről, Méray-Horváth Károlyról és Tisza Istvánról, aki az utolsó órákban váratlanul az élre került.

— Most már meglesz a kibontakozás a khaoszból, — mondta egy alkotmánypárti optimista ur. — Megérkezett a Megváltó.

— Nem hiszek én már Méray-Horváth óta sem a Megváltókban, sem a megváltásban; — dörmögte rá egy bűnak eredt balpárti magyar, a kezével rezignáltan legyintve. — Nem lesz itt megváltás egyéb csak a bosnyák kmétéké, mert azt az osztrák is nagyon akarja. De annak Bienerth lesz a Jézus Krisztusa, nem Tisza István.

(—vay.)

KÜLFÖLD.

A császár-találkozás. A „Köln. Ztg.“ berlini távirata hangoztatja, hogy a német császár látogatásának eszméje Miklós cártól indult ki, amit orosz részről nem tagadhatnak. Éppen az orosz látogatás idejére volt tervezve a hamburgi út, amelyet az orosz meghívás folytán föl kellett adni. — Berlinből jelenti tudósítónk: Most már biztos, hogy Bülow herceg nem fogja elkísérni a császárt a finn vizekre. A birodalmi kancellár a birodalmi pénzügyi reform otthon tartja s ezért Schön külügyi államtitkár fog a császárral utazni. Jelen lesz az uralkodók találkozásánál a pétervári német nagykövet, a tengerészeti és a katonai attasché is. A találkozás 15—20-ika között fog végbemenni. A nap még nincs véglegesen meghatározva. A császár a találkozás után Stockholmba megy s onnan tér vissza Oroszországba, hogy jelen legyen a poltavai csata emlékünnepe. Csak azután fog a csári család külföldre utazni. A Petit Parisien berlini tudósítója jó forrásból a következőket tudta meg: Az uralkodók találkozásának politikai jelentősége abban van, hogy kifejezésre fogja juttatni a pétervári és berlini udvarok között fennálló szíves viszonyt és egyben dokumentálni fogja a két nagyhatalom barátságos viszonyát is. Abból a körülményből, hogy az orosz és a német katonai attaschék is jelen lesznek uralkodók találkozásánál, itteni politikai körökben messzemenő következtetéseket vonnak le. Egy azonban bizonyos, nevezetesen az, hogy a császár-találkozás nem fog változtatni az orosz-francia szövetség szilárdságán. A Matin szerint a császár augusztus 10—12-ike között olaszországi útján Cherbourgba fog érkezni és ott fog találkozni Fallières elnökkel.

Az idegen légió szökevényei. Casablancai lapjelentések szerint az idegen légió dezertorait haditörvényszék elé állítják, mielőtt az expedíciós csapatok parancsnoka hivatalos közlést kap a hágai békébiróság döntéséről.

A szerb trónörökös. Hivatalosan megczófolják azt a hírt, hogy György herceg lemond tiszti rangjáról és kilép a hadsereg kötelékéből.

Muley Kadir és a szultán. Abban a levélben, amelyben Muley Kadir bocsánatot kér a szultántól és teljesen meghódol előtte, a többi között azt mondja, hogy Muley Kadir fontos leleplezéseket tehet fivére előtt, amelyek különös fényt vetnének egy idegen hatalomnak Marokkó belügyeire történt beavatkozására.

A krétai kérdés. Azokkal a külföldi lapjelentésekkel kapcsolatban, amelyek szerint Németország állítólag befolyásolni kívánja Görögországot Krétának bekebelezése iránt és Kréta-szigetén német ezénállomások létesítését tervezi, a *Süddeutsche Reichskorrespondenz* a következőket írja:

Nem tudjuk, vajjon a krétai kikötőhelyeknek tengerészeti célokra való felhasználását illetően valahol tervek szökevényei. A hármasszövetség államai azonban nem tartoznak ezek közé. Németország nem foglalkozik azzal a gondolattal, hogy Kréta-szigetén szénállomást létesít és a két másik hármasszövetségi nagyhatalom ily irányú kívánságáról sem tudunk semmit. A hármasszövetséget általában nem kellene külön ok nélkül kapcsolatba hozni a krétai kérdéssel. Olaszország ebben a kérdésben külön állást foglal el, mint a négy védőhatalom egyike. Olaszországnak engedi át Németország és Ausztria és Magyarország az elsősegélyt a krétai kérdés diplomáciai kezelésében, amelyben őket az érdekli, hogy Keleten ne álljon elő új bonyodalom, amely Európa nyugalalmát újra veszedelembé sodorhatná.

Az összes lapok élénken foglalkoznak a Kréta-kérdéssel. A „Tasimiri Eftiar“, Tevük Ebusian képviselő lapja, emlékeztet arra, hogy Fuad basa 1867-ben arra a kérdésre, mennyiért adná el Törökország Krétát, azt válaszolta Napoleon császárnak: Ugyanannyiért, amennyiért vettük! Egy háború árán! — Az „Ittihan“ kormánylap helyesli azt a gondolatot, hogy bennszülött kormányzót nevezzenek ki, de visszautasítja a „Tanin“ által felvetett eszmét, hogy idegen herceget nevezzenek ki. Az összes politikai körök is nagyban foglalkoznak e kérdéssel és a közvélemény is minduntalan foglalkoztatják azzal. Török körök szerint Gamble angol tengernagy vezetésével török hajóraj indul az európai csapatok távozása után Kréta-

tába és hogy három szállítóhajó készen áll török csapatoknak odaszállítására. Hír szerint Ellassona mellett tüntető jellegű csapatösszevonás lesz. Valószínűtlen, hogy Gamble hajóraját ily akezióra használják fel, másrésztől azonban egyes illetékes ténylezők hajlandók ily akezióra. A haderő vezetősége kívánja azt, mert ez talán a hadsereg és a tengerészet meglazult fegyelmét helyreállíthatná. Politikai körökben pedig azt remélik, hogy ez emelne új Törökország tekintélyét a külföldön, mint az ország belsejében. Ezek után várható, hogy Törökország Krétát illetően tesz valamit, a csapatok partraszállítása azonban valószínűtlen, mert ez nagy vérontást okozna. Görög részről utalnak arra, hogy Törökország csapatainak partraszállítása által ellenkezésbe jutna a nagyhatalmakkal, mert az angol nagykövetségnek 1908. év július 17-én kelt irata, amely a nemzetközi csapatoknak ez év júliusában leendő visszahívását bejelenti, felemlíti, hogy a csapatok még azután is felváltva állomáshajókat fognak tartani a krétai vizeken, hogy tehát ilyképen a négy hatalom protektorátusa még nem szűnt meg.

A törökországi események. Az új-törökök Szalonikában elhatározták, hogy tovább is főtartják a titkos bizottságot, amelynek székhelye Szalonikában lesz. A damaszkuszi helytartó csapatokat kért a rend fenntartására. A jemeni helytartó jelenti, hogy a helyzet tarthatatlan, ha legkésőbb tíz nap alatt nem kap katonai segítséget.

A rend helyreállítása végett Szalonikából tíz zászlóalj indult el Damaszkuszba. Albániából újabb katonai fölkelést jelentenek.

Az admirális közlése szerint Kiamil basa volt nagyvezír fiát, Szaid basát, aki elmenekült és akit reakciós üzemek miatt elítélték, törölték a tengerészek soraiból.

A török lapok hivatalos közlés formájában az adanai váli tegnapi táviratát közlik, amely a Dörtül községben előfordult következő véres esetet jelenti: A Dörtülbe kiküldött csapatok egyik altisztje az áthelyezés miatt való elégedetlenségében megszökött és újjal tüzelt a község közelében levő táborra. A fellármázott csapatok válaszoltak a tüzelésre. A falu több lakóját, akik megrémülve az utózára futottak, megölték. Az altiszt lövései egy katonát megölték és hatot megsebesítettek. A lövöldözést elfogták és haditörvényszék elé állították. Az adanai váli egy másik távirata megczófolja a mérsárlásokról forgalomba levő különféle adatokat, különösen amelyek az áldozatok számára vonatkoznak, valamint amelyek azt közlik, hogy gyermekeket vércseré vartak.

Von der Goltz tábornok a „Tageblatt“ egyik munkatársának kijelentette, hogy eddig még nem kapott felszólítást a török kormánytól arra, hogy török szolgálatba lépjen. Nem igaz tehát a lapoknak az a híre, hogy a török legfelső haditanács elnökövé fogják kinevezni.

A parlament az ülészak lezárása után hat tagu küldöttséget fog küldeni Franciaországba és Angliába, az ottani parlamentek üdvözlésére.

Nuradunghian effendi kereskedelmi miniszter, a török külön misszió tagja ma a török nagykövetség titkárnak és egy másik hivatalnokának, valamint a konzul kíséretében 11 órakor megjelent a parlamentben és az urakháza és a képviselőház hivatali igazgatóinak vezetésével megtekintette az épület összes részeit. A miniszter csodálatának adott kifejezést. A misszió elnöke könnyű indispozíciók folytán nem vehetett részt a parlament megtekintésében.

A kultuszminisztérium újjászervezése alkalmából Ausztria Magyarország, Oroszország és a balkáni államok részére politikai osztályt létesítettek.

A belügy miniszter elrendelte, hogy a melnik kerületben létesítendő bolgár iskolák részére telket és építőanyagot díjtalanul bocsáson rendelkezésére.

A Prizrendből beszállított 12 reakciót bizonyítékok hiánya miatt felmentették. Éppugy a novibazári esendőparancsnokot, Dervis pasát szabadonbocsátották. A denuncziáns ellen lépéseket tettek. Dzavid pasa parancsot kapott, hogy további intézkedéseket tegyen az albánok ellen.

A Berliner Tageblattnak jelenti Szalonikából: Dzevad pasa utasítást kapott, hogy az albánok ellen való operációiban csak a legszükségesebbre szorítkozzék és kerülje az összeütközést az amugy is nagyon izgatott lakossággal.

A reakció 11 főkolompósát Konstantinápolyba szállították és haditörvényszék elé fogják állítani, ellenben a novibazári esendőrség parancsnokát szabadlábra helyezték.

Forradalmi mozgalmak Indiában. India északnyugati határán, Kurlachi mellett, ismét zavargások támadtak. Az indiai kormány Kurramból 500 embert és két ágyut küldött a zavargások színhelyére. — Nagy feltűnést keltett, hogy a kalkuttai főlebbezési törvényszék felfüggesztette az elsőfokú törvényszéknek egyik ítéletét, amelyvel az három indiai embert, akiket a rendőrség tamuskodása alapján a sir Andrew Fraser ellen elkövetett gyilkossági merényletben bűnösnek talált, élethossziglani deportálásra ítelt. A „Daily Mail“ azt írja, hogy az egész ügynek olyan a színe, mintha a felsőbb bíróság nem igen bízna a rendőrség tanuallomásának a helyességében. E mellett szól az a körülmény is, hogy eredetileg 27 ember volt a merényletben való részvétel miatt törvény elé állítva, de már a pör első tárgyalása alkalmával egy rendőrkém lecsúgta, hogy huszonnégy ember ellen a vád teljesen alaptalan, amiért azután ezeket szabadon bocsátották és csak hármat ítéltek el. A főlebbezési törvényszék ítéletének a megokolása még nem érkezett Londonba és így a lapok állásfoglalása egyelőre még tartózkodó.

A halálbüntetés Oroszországban. A дума albizottsága öt szóval három ellen elvetette a halálbüntetés eltörléséről szóló törvényjavaslatot, amelyet a szocialisták nyújtottak be.

A helyzet Perzsiában. A „Lokalanzeiger“-nek jelentik Teheránból: A kartvini perzsa forradalmárok kijelentették, hogy addig nem nyugodnak, amíg a sah és az oroszok nem hagyják el az országot.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Veszprém város képviselőtestülete Szeglethy György polgármester elnöklésével ma tartott gyűlésén kiutalta a balatonvidéki vasútra megvezetendő 60.000 korona hozzájárulási összeget.

TÁVIRATOK.

A szerb kölesön.

Belgrád, június 5. Pasic volt pénzügyminiszter a kölesönügy dolgában legközelebb külföldre utazik.

Zeppelin léghajója és az angolok.

London, június 5. (Saját tudósítónktól.) Az angol flottaegyesület tegnapi első ülésén az elnökség részéről megpendítették azt az eszmét, hogy a flottaegyesület teremten ötvenezer font sterling alapot egy Zeppelin-féle léghajó megvásárlására.

A német flottaegyesület.

Kiel, június 5. (Saját tudósítónktól.) Henrik Herceg a német flottaegyesület közgyűlésén a következő megnyitóbeszédet mondta: Különös nagy örömmel üdvözlöm ma önöket, mert a német flottaegyesület kebelében helyreállott a béke. Nagyon ráülök egyesületünk tavalyi működésére egy esztrák tábornoknak az a mondása, hogy az élet a tengerhez hasonlít, mert annak is vannak viharai, van dagálya és apálya. Most, uraim, a dagály és az apály elmúlt felettünk, a barometrikus depresszió megszűnt a flottaegyesületben, remélem örökre. Végül Henrik herceg az egyesület nevében is köszönetet mondott a volt és a mostani elnök fáradozásaiért.

EGYETÉRTÉS

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. alatt van

A szerkesztőség telefonja: 788.

A kiadóhivatal telefonja: 706.

A francziák Rómában.

— Római levél. —

Már százhusz évvel ezelőtt megmondta Goethe: Nagyon keserű és szomorú foglalkozás a régi Rómát megkeresni az ujjban. Ez tényleg így van. Ma, mikor már a modern építészek elpusztították azt is, amit a barbárok még meghagytak, az ember csak fájdalommal telt szívvel gondol vissza azokra az időkre, mikor még az érintetlen, tiszta klasszikus művészet lakott az egész városban. Most a régi lapos tetejű házak helyett modern, öt emeletes házakat találunk s a Szt. Péter-templom körül, hoi azelőtt a végtelen nagy csönd intette áhitatra a zarándokot, ma egymás után robnak a fogatok, autók, bércosik, villamosok és omnibuszok s szétszórtják a látogató minden illúzióját. De itéljük a dolgokat gyakorlati szempontokból. Rómának ezelőtt negyven évvel 200,000 lakosa volt s ma már 600,000 lélekre szaporodott; az idegenforgalma pedig egyszerűen összehasonlíthatatlan a régivel. Ez az oka, hogy a város annyira megváltoztatta képét; szükség volt erre. Talán ha meghagyták volna a várost régi formájában s a modern technika vívmányai által nem könnyítették volna meg a közlekedést, úgy szebb s hatásosabb volna a szemlélőre, de nehezen hiszem, hogy akadna oly sok érdeklődő idegen, mint akad manapság.

Igaz, hogy a réginiel ideálisabb állapotot el sem lehetne képzelni, hiszen az igazi tudomány-szomjas kutatót nem zavarná munkájában a nagy kíváncsiság, az ókori művészetekhez mit sem értő közönség, mely csak azért látogatja meg Rómát, hogy elmondhassa, hogy ott is megfordult.

Aki ért a művészetekhez s tudja, hogy mit érdemes megtekinteni, az okos beosztással ma is éppen úgy élvezheti az örök város varázsát, mint azelőtt. Talán még jobban is, tekintve azt, hogy a kényelemnek minden kellékét igénybe veheti. Ma már számtalan előkelő szálloda és vendéglő áll a rendelkezésére; a piszkos, poros utcák már eltűntek a belvárosból s csak a külvárosok egyes helyein találhatók fel. A régi piaci mizériák is megszűntek.

Áz előtt csak olyan vevő boldogult a római piacokon, akinek türelme volt az áru fölött addig alkudozni, míg a kereskedő legalább felére le nem engedte az árat. Ez a szokás többé már nem dívik. Az alkudozó vevőket a kereskedő nem is tartóztatja.

Az idei tavaszt Rómában nagyon kellemetlenné tette a negyvenezer francia zarándok látogatása, kik Jeanne d'Arc szentté avatása alkalmából özönlöttek el a várost. Ugyszólván alig maradt hely amnyi, hogy a többi érkező idegen fedél alá juthasson. Akárhová ment az ember, mindenhol francia zarándokokkal találkozott, kik nagy csoportokban, egy-egy püspök vezetése alatt bámulták a látványosságokat.

Legtöbbszörre nem is a templomokkal törődtek, melyek miatt idejötték, hanem a forumot és a muzeumokat bujták. Pedig a leprimitívebb tudásuk sem volt meg s vezetőik, kik magyarázatokkal untatták őket, szintén nem árultak el nagyobb intelligenciáit.

Többszörre vidéki, kevés ismerettel rendelkező francia polgárokból állott a zarándokok serege, kik inkább kíváncsiságból, mint a művészetek iránti érdeklődésből jöttek el az Örök Városba.

Érdekes világitásban tünteti fel ezt a társaságot az a pár szó, melyet a sixtusi kápolnában halottam egy elegáns öltözötű, urí benyomást keltő hölgytől. Épp a kápolna szépségeit magyarázta neki a vezető püspök s ő a következő kérdéssel fordult szomszédjához: „És tulajdonképpen mi van ezen bámulni való?”

Ez a pár szó jellemzi a Rómába látogató idegenek legnagyobb részét.

A legtöbbje nem is tudja, hogy mit is nézzen s csak azért bámul, mert látja, hogy mások is bámulnak. Igaza van a római jezsuitának, mikor azt mondja ezekről a látogatókról: „Honno perdute la fede!”

UJDONSÁGOK.

Emlékezés Ibsenre.

Budapest, június 5.

... Ugy halt meg, hogy emlékezni illik rá. Az óriásra. Ugy járta végig az életet, hogy sokáig visszadüög még a lépése. És aki egy írását olvasta, az emlékezik most, amikor róla emlékeznek.

Ne tudom, miért, de valami furesza álom vonul el előttem, amikor a halott Ibsenre gondolok. Ugy tűnik, mintha messze, nagyon messze odafönt az északi fok táján óriás kandaláberben örök tűz égne az emlékére. Valahol, amerre már nincsenek földbe ayuló, vékony vízesések, ahol már nincsenek mélyvízű fjordok. És a hegyekről kiláthatni a tengerre. A kéken-zölden foszforeszkáló tengerre. A végtelen tengerre. Amit keresett az írásában és amit nem tudott megtalálni a földön. Ami után vágyódtak az asszonyai és ami csalogatólag csalta a szabadlelkű, nagy férfait. A tenger, a végtelen síkjával, az erős, tiszta levegőjével, a hatalmas viharai-val és a lágyan simogató habjaival. Ott, a tenger mellett, egy kiugró sziklán, ott ég a kandaláber. A tűz. Az Ibsen emléke. Hatalmasan, diadalmas lobogással. — a szél fölviszi a lángját az égig, messzire bevilágítja a tengert és izzó vörösre festi a hullámaint...

Ha visszazökkenek az értelmes, világosan látásba, tudom, hogy odafönt, a sziklás Nordkap magaslatain tar a vidék és puszták a dombok és nincs se tűz, se vasemlék. És talán csak az Ibsen szabadon csapongó lelke jár ott.

... Pedig úgy szeretném, olyan jól esnék a lelkemnek, ha egy kandaláberből tűz szállna az égnek az északi fokon. Az Ibsen emlékére...

Sohse tudtam megérteni, mért fázna tőle az emberek. És mért mondják róla, hogy zord, hogy komor az arca és redős a homloka és hogy a lelkében csak fekete mélységek vannak és sötétlő vizek és pillát reb-bentő szakadékok. És hogy a napsugár messze kerüli. És hogy nem forr és nem izzik a szenvedély benne soha.

Sohse tudtam megérteni a fázókat. Sohse dideregtem a közelében és soha nem borzadtam meg a tátongó mélységek láttára. És visszafójtott lélegzettel bámultam a küzködő embereit, amint valami régi sötétség nehezedik rájuk, vagy amikor hályogos szemmel törnek a maguk bukására és hörgő fivöltéssel, bután kövezik meg a nagyokat, a szabadokat. És mint az arénák tömegei, kiabálják az „accipe ferrum”-ot. És döntik le azokat, akiknek a lelkük nagy. Akik óriások. Akik olyanok, mint Ibsen.

Elnéztem az embereit, de nem fáztam mellettük. Miért is fáztam volna? Ott, az ő világában olyan volt minden, mint idekint, az igazában. Az ő világa az élet volt. Ha esunya, ha bántó, ha bután emberi; de igaz. Csak igazságok éltek az írásaiban. Csak erős, friss szagu életvalóságok. Az emberei olyanok, akikkel minden nap találkozom. Rosszszak, korlátoltak, buták sokan, gyöngék is, szívtelenek is, meg közelre látók. És egyikük-másikuk emberébb ember. És egy közöttük erős, szabad lelkű, Ibsen-mintára megte-remteti.

Az élettől se fázna a fázók, — hát mért fázna tőle? Talán mert nagyon őszintén vágyja elének az életet. Talán mert nincsenek benne holdvilágfájdalmak, hegedűszerelemek, és nem éneklük az emberei a „Quorei morir”-t? Hát az élet talán ad ilyeneket? Hát az élet olyan meleg, olyan édesen bájos, mint egy Chopin-nocturno?

Igen, Ibsen mellett nem kell fájni. Meleg a lelke, és vannak nagyon nagy melegségek az embereiben is. De úgy nyilatkoznak meg, mint az élet. Igazán, nyersen és nem szentimentáliskodó-lágyan.

Mostanság a nyilvánosság elé került egy levél, amelyben Ibsen a bécsi Burgtheater

egyik színészének írt. Arról beszél benne, hogy a „Nordische Heerfahrt” egyik homályos helyét hogyan kell érteni. Magyarázza, hogy Hjördis és Sigurd között azon a bizonyos éjjelen tényleg nem történt semmi. És hogy Hjördis éppen ezt nem tudja megbocsátani Sigurdnak.

Ez a — különben irodalmi érdekességű — levél sokat bizonyít. Legelső sorban azt, hogy miért „homályos” az embereknek Ibsen.

A közönség hozzászólt bizonyos irodalmi sémákhoz, amelyek a maga moráljához legközelebb esnek. Hozzászólt a hazug erkölcsihez az irodalomban is és a maga hazug és képmutató fölfogását akarja újra megtalálni az irodalomban. Eszerint a fölfogás szerint a rosszak elveszik a büntetésüket, a jók jutalmukat (ez a leghazugabb hazugság), a férfiak vagy lovagiasak, vagy gonoszak, a nők pedig a szótartó lovagias férfiakat szeretik, a lovagiatlanokat pedig utálják.

Ez pedig nem igaz. Az igazság az, hogy Hjördis szerette volna, ha Sigurd elvette volna kettejük közül a kardot. Az igazság az, hogy Hjördis nagyon tudta volna szeretni a kevésbé szótartó, de erős ölelésű Sigurdot. És haragszik, mert Sigurd nem ölelt...

Hogy ismerte ez az ember az asszonyi lelket!... És micsoda meglátásokat írt meg! De mert elég merész volt a maga szemével látni az igazságokat, egyszerűen nem értik meg.

... Ami a legnagyobb tisztesség Ibsenre nézve.

Nem tudom elképzelni Ibsent, a halottat.

Olyan friss, olyan igaz, annyi élet van benne, — több, mint a ma élő halottaiban. Az igazságai és a vágyakozásai a ma igazságai és a ma vágyakozásai. És amikor olvasom, úgy érzem, hogy még ma is be vannak szorítva az emberek a fjordok közé és még ma is csak az Ellida Wangelek vágnak a tenger felé és még ma is fojtogatják az öreg Solness a fiatal Ragnarokat és még ma is megkövezik a Stockmann doktorokat.

És a tenger, ahol ezekből nincs meg semmi, ahol tisztaság van, nagyság és derek igazságok, — a tenger még ma is olyan végtelen messzire van... (d.)

NAPIREND. Naptár. Vasárnap, június 6. — Róm. kath.: C 1. Szentbár. — Prot.: C. Szent-hároms. — Görög orosz: máj. 24. D 1. Mindsz. — Zsidó: Szív. 17. — A nap két reggel 4 óra 5 perczkor, nyugszik este 7 óra 51 perczkor. — A hold két este 10 óra 36 perczkor, nyugszik reggel 5 óra 46 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak. Tavasz kiállítás a Nemzeti Szalonban. Nyitva 9—5-ig. Belépődíj 1 korona. — Francois Courtens gyűjteményes kiállítása a Könyves Kálmán szalonjában. Nyitva 9—1-ig. Belépődíj 50 fillér.

Nyitvalevő muzeumok és könyvtárak: A Nemzeti Muzeum összes tárai 9—12-ig. — A Szépművészeti Muzeum 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Muzeum 10—1-ig. — Néprajzi Muzeum 9—12-ig és 3—6-ig. — A Fővárosi Muzeum 9-től fél 2-ig. — Az Iparművészeti Muzeum 9—1-ig. — A Történelmi Képesarnok 10-től fél 2-ig. — A Földtani Intézet Muzeuma 10—1-ig. — A Közlekedési Muzeum 9—12-ig. — Az Aquincumi Muzeum egész nap. — A Technológiai Iparmúzeum 9—1-ig. — Az Erzsébet Muzeum 9-től fél 1-ig. — A Fővárosi Könyvtár 9—12-ig. — A pedagógiai Könyvtár és tan-szerkiállítás 9—12-ig.

Hétfő, június 7. — Róm. kath. Róbert ap. — Prot.: Róbert. — Görög orosz: máj. 25. Sz. Iván feje. — Zsidó: Szív. 18. — A nap két reggel 4 óra 5 perczkor, nyugszik este 7 óra 52 perczkor. — A hold két este 11 óra 22 perczkor, nyugszik reggel 6 óra 49 perczkor. A pénzügyi államtitkár fogad 12—2-ig.

— Az „Egyetértés Vasárnapja”. Lapunk e heti képes mellékletének szenzációszámba menő közleményei a pozsonyi királylátogatást feltüntető képek, Seebald Károly felvételében.

A király ugyanis a múlt héten, szinte váratlanul, megjelent a pozsonyi Szent Erzsébet-templomkertthoz felavatásán. Képeink az ünneplő város több részét mutatják be, de a legérdekesebb az, amelyen

a király kocsiját megállíttatja és Schreiber főrabbi hódolatát fogadja.

Arcképeink közéletünk két jelesét ábrázolják. Az egyik

Ludvígh Gyula v. b. t. t., a Máv. volt elnökigazgatója, akit a király, közel negyed-százados kiváló munkássága elismerésével, mentett föl. A másik

Marx János, min. tanácsos, a Máv. helyettes elnökgazdája, a kiterjedési miniszter ideiglenesen az államvasutak teendőivel bízott meg.

A magyar társadalom széles köreiben méltó érdeklődésre számíthat a **Justh Gyula** két menyecske leányát és fiatal vőit feltüntető kép, mely a tornyai kastélyban megtartott kettős esküvő alkalmából vettetés föl.

Az iskolák bezárulásával országszerte lélekemelő ünnepek folynak le, ezekről alkalomról-alkalomra közlünk — a résztvevőknek s hozzátartozóiknak minden bizonynyal kedves emlékülr szolgáló képeket. Ezek sorában első

A **budapest-III. kerületi, Ürömi-utcai elemi iskola zászlószentelése**, melynél **Botzenhardt** orsz. képviselő neje viselte a zászlóanya szerepét. Ezt követi

a **cezglédi főgimnázium zászlószentelése** résztvevőinek csoportképe, középen gr. **Apponyi Albertné** zászlóanyával, mellette — két oldalt — gr. **Apponyi** miniszterrel és **Riesz** Ferenc főgimnáziumi igazgatóval.

Az **óvónőkongresszust** pünkösdi vasárnapján tartották a szegényház-téri orsz. óvónőképző intézetben. Képünkön a bájosnál bájosabb óvónők egész koszorúja látható.

Szemere Miklós pusztaszentlőrinci lövőházában ifjúsági cselekvőverseny volt a III. ker. főgimnázium, a VII. ker. főgimnázium, a II. ker. főreáliskola és az ev. ref. főgimnázium tanuló ifjúságának részvételével. Képünk úgy ezeket, mint az érdekes ünnepség vendégeit mutatja be.

A **tiszapolgári sportünnep**ről felvett képek utolsó helyre kerültek, de csak — térre nézve. Az érdeklődésben sokkal előkelőbb hely jut nekik. **Pap Zoltán** országos képviselő, a népszerű nótakirály, lapunk főszerkesztője vállalta a versenybíró tisztjét, melyet igazságosan és ez okból közmegegyezéssel töltött be. A hat kép

Horváth Aladár rudugrásán és a **sikfutáson** kívül

a **nézőközönség** és ezek között — talnyomó számban — a tiszamenti híres szép asszonyok, leányok csoportjait tünteti föl.

Ezen a helyen fejezzük ki készségünket a hasonló, közérdekű eseményeket megörökítő csoportképek közlésére, ha azokról idejekorán a sokszorosításra alkalmas, jó fényképfelvételeket kapunk. (Az eredeti képeket sértetlenül visszaszolgáltatjuk.)

Tarka mozai cizem állandósítjuk ama közérdekű apró közlemények bokrétaját, melyből — ez alkalommal

gróf **Apponyi Albert** három szép gyermekének csoportképét,

egy **pompás párisi nyári ruha** képét és leírását,

lazac-szeledeknek tengerészmodra való elkészítésének receptjét és tálalásának rajzát,

a **tuósz Zseni elefántot** és egy fogas számréjtűnyt említünk meg, melynek megfejtői között értékes könyvet sorsolunk ki.

A melléklet szellemi része **Fodor Etelka** „Bányászok“ című novelláját és

Harmath Lujza „A madárfészek“ című székegy elbeszélését tartalmazza.

— **Személyi hir.** **Erzsébet Amália** főhercegnő több heti bécsi tartózkodása után visszaérkezett ma Székesfehérvárra.

— **A király a német műkiállításán.** A király, mint Bécsből jelentik, ma délelőtt nyitotta meg az általános német művész-egyesület által rendezett német műkiállítást, **Rajner** főherceg, **Montenuovo** főudvarmester, a közoktatásügyi miniszter, a helytartó, a polgármester, valamint a bajor és szász követ és a német nagykövetség több tagjának jelenlétében.

— **Kossuth Ferenc egészsége.** Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter egészsége már annyira helyreállott, hogy ma délelőtt már elmehetett minisztériumába, ahol hosszabb ideig foglalkozott hivatalos ügyek intézésével. Délben **Wekerle** Sándor miniszterelnök ke-reste föl Kossuthot és egy óra hosszat tanácskozott vele.

— **József főherceg szobra.** Az Első Biztosító Intézet, (katonai) mely József főherceg védnöksége alatt áll, egy intézeti ünnep alkalmából elhatározta, hogy nagy tanácstermében **József** főherceg szobrát fogja felállítani. A szobor elkészítésére megbízást — mint értesülünk — **Margó** Ede kapott, ki öfenségeről magáról fogja mintázni szobrát.

— **A holland trónörökös nő keresztelése.** Hágában ma keresztelték meg **Julia** hercegnőt a Vilmos-templomban. A királynő és **Henrik** németalföldi herceg egy óra 30 perczkor érkeztek a királynő kívánságára csak egyszerűen díszített templomba. A királynő és a herceg oldalán az özvegy királyné, a mecklenburgi schwerini nagyhercegné, **Wied** hercegné, **János Albert** és **Adolf Frigyes** mecklenburgi hercegek foglaltak helyet. Az énekkar dalai után az udvari káplán rövid beszédet mondott. A királynő maga tartotta gyermekét a keresztviz alá. Visszatéréskor a királynőt, **Henrik** herceget és az ifjú hercegnőt a közönség lelkes ovációkban részesítette. A templom elé érkezéskor a királyi kocsik kereké megakadt az özvegy királyné kocsijának kerekében, mialatt a rendőrség és a közönség köréből számosan odasiettek, hogy a lovakat visszatartsák, a királynő és a herceg sietve leszálltak a kocsiból. Az incidensnek nem volt komoly következménye.

— **Kinevezések.** A földmivelésügyi miniszter a vizügyi műszaki tisztí személynét létszámában **Lupkovits** Aladár és **Lukács** István kir. mérnököket kir. főmérnökökké, **Jösch** János és **Benedek** József kir. segédmérnököket kir. mérnökökké, **Lampl** Hugó és **Zboray** Béla fizetéstelen kir. segédmérnököket pedig kir. segédmérnökökké kinevezte.

— **A spanyol királyi pár gróf Karátsonyinak.** Gróf **Karátsonyi** Jenő híres műkinésinek gazdag és fényes sorozata legújabb remek kivitelű 32 darabból álló rézmetzet gyűjteménnyel gyarapodott, melynek becsé igen jelentékeny és értékes. A képek eddig **Manuel Allen Desal Azar** a spanyol királyi ház miniszterének tulajdonai voltak, aki a spanyol király kíséretében a múlt év őszén vendége volt s részt vett a Karátsonyi gróf által, budai palotájában rendezett emlékeztető fényes estélyen. Ő küldötte egy megleghangu levél kíséretében a gyűjteményt a grófnak.

— **A bolgár király Fiumében.** **Ferdinánd** bolgár király a fiumei kormányzót ötnegyedórás magánkihallgatáson fogadta és örömet fejezte ki Fiume fejlődésén. Egyben megköszönte a tegnapi szíves fogadást.

— **Uj királyi tanácsos.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király **Schramm** Antalnak, József főherceg udvari titkárnak a királyi tanácsosi címet díjmentesen adományozta. Helyébe **Rákos György** honvédfőhadnagyot nevezték ki József főherceg udvari titkárává. **Schramm** királyi tanácsos egyelőre még a fenség udvartartásában merad s új állását csak később foglalja el.

— **III. Sándor császár szobra.** A császár, a csárna, az anyacsárna, valamint a csári ház tagjai, a diplomáciai kar, a miniszterek, a birodalmi tanács és a duma képviselői és más magas méltóságok jelenlétében lelepték ma le ünnepiesen Pétervárt III. Sándor szobrát. Miután a lepel lehullott, a csári pár megtekintette a szobrot. Ezután a császár csapatokat vonultatott el a szobor előtt. Az ünnepélyen résztvevő küldöttségek koszorúkat helyeztek el a szobor talapzatára, köztük számos ezüstkoszorút. Összesen mintegy ötszáz koszorút tettek le. A csári pár ezután visszatért Czarszkoje-Szelőba.

— **Volt francia földmivelésügyi miniszter** **Budapestben.** Viger volt francia földmivelésügyi miniszter ma délután hosszabb tartózkodásra Budapestre érkezett. Viger részt fog venni a nemzetközi tejjgazdasági kongresszuson is.

— **Az angol flotta látogatása.** A fiumei elsz lapok tengerészkörökből eredő híralapján azt jelentik, hogy augusztus hó folyamán több napi látogatásra Fiuméba érkezik a Földközi-tengeri angol hajóraj több hajója. A fiumei rév hivatal a flotta látogatásáról eddig mitsem tud.

— **A Ferenc József betegsegélyező pénztár** n. tagjait ez uton szolítja fel a Nőtisztviselők Országos Egyesülete, hogy f. hó 8-án, kedden este fél 8 órakor az egyesület helyiségében, VI., Andrássy-ut 83. megtartandó értekezleten minél nagyobb számban jelenjenek meg.

— **Vilmos császár és a csár.** Berlinből jelentik, hogy a német császár revali látogatásának eszméje **Miklós** cártól indult ki, amit orosz részről nem tagadhatnak. Eppen az orosz látogatás idejére volt tervezve a császár hamburgi útja, amelyet az orosz meghívás folytán el kellett halasztani.

— **Kodolányi Antal ünneplése.** A nemzetközi tejjgazdasági kongresszus köré csoportosuló gazdasági gyűlések és ünnepek ma kezdődtek **Kodolányi** Antalnak, a gazdasági élet e kiválóságának ünneplésével, akit szakirói munkásságának ötvenedik évfordulója alkalmából köszöntöttek ma az O. M. G. E. faian belül a magyar gazdák. Az ünnepeket tisztelőinek és tanítványainak nevében **Rubinek** Gyula az O. M. G. E. igazgatója üdvözölte meleg hangu beszéddel. Örömet fejezte ki, hogy a baráti körből kiindult ünneplés immár országossá fejlődött, egyszersmind a fölött is, hogy **Kodolányi** működését ma már a legszélesebb körben méltányolja a gazdaközönség. Egyike ő azoknak, akik megérték eszméik diadalát, a mag, amitő munkás élete pályáján elvetett, termő talajba hult. Tetszéssel fogadott beszéde után átnyújtotta a nevére létesített alapítvány alapító levelét. Az alapítvány célja lesz, hogy évenként a gazdasági akadémiai hallgatók irodalmi munkáit jutalmazza a kamataival.

Kodolányi Antal meghatottan mondott köszönetet a szíves üdvözlésért. Nagy megnyugvással tölti el, hogy a mezőgazdasági érdekképviselet ügyét s a gazdakörök dolgát a magyar gazdaközönség diadalra segítette. Ő volt, aki a két dolgot először megpendítette, sikerült tehát eszméi diadalát megörni. A nagy tetszéssel fogadott köszönő szavak után **Löcherer** Andor gróf **Mailáth** József üdvözlését tolmácsolta. **Darányi** földmivelésügyi miniszter meleg hangu elismerő levelet intézett a jubilánshoz.

A jubileum a városligeti Kovács-féle vendéglőben 150 terítékű lakomával fejeződött be, amelyen gróf **Károlyi** Mihályon, az O. M. G. E. elnökén, gróf **Desseffy** Aurélon, **Bujanovics** Sándoron, **Pallavicini** Ede örgrófon, **Mezőssy** Béla, **Ottlyk** Iván államtitkárokon kívül részt vett a gazdasági társadalom, a szakirodalom és zsurnalisztika számos kitünősége. A felkészítő sorát **Bujanovics** Sándor nyitotta meg, aki az O. M. G. E. nevében köszöntötte fel a jubilánst, utána **Hutya** Ferenc az állatorvosi főiskola rektora a gazdasági szakírók és a mezőgazdasági tanítótestület, **Gelléri** Mór a hírlapírók nyugdíjintézete, az **Otthon**, a **Budapesti** újságírók Egyesülete, a szakírók egyesülete nevében mondott köszöntőt. Több felkészítő után **Kodolányi** Antal mondott köszönetet az üdvözlésekért, majd **Buday** Barna mondott az ünnepeltre hatásos köszöntőt. A társaság a késő éjjeli órákig maradt együtt kitünő hangulatban.

— **Szerencsétlenül járt grófnő.** **Boos** **Waldeck** Sándor osztrák gróf feleségét **St.-Pölten** közelében tegnap súlyos szerencsétlenség érte. A gróf a feleségével és két leányával automobilon **Münchenből** jövet **Bécs** felé tartott. **St.-Pölten** előtt a soffőr egyszerre rosszul lett és elájult. A gróf nem tudta a feket jőkor megkapni s az automobil nekiment egy fának. A kocsiiban lévők kiestek s a grófnő fejével nekiment a fának és veszedelmesen megsérült. A többi utas csak jelentéktelen sérülést szenvedett. A grófnőt a **st.-pölteni** kórházba vitték, ahol koponyatorést állapítottak meg. A grófnő sérülése oly nagy, hogy az orvosok életéért aggódnak.

— **Siófek Balaton-fürdő.** Ugy mint minden évben, az idén is ezen fürdőhely nagy látogatottságnak örvend. A fővároshoz való közel fekvése, az üdítő fürdő és a szállodák modern kényelmes berendezése folytán különösen a esendet kedvelőknek már június hóban kellemes tartózkodást nyújt.

— **Betörőbanda Resiczabányán.** Hónapok óta garázdálkodik **Resiczabányán** egy betörőbanda. Noha a rendőrség és csendőrség erélyesen nyomozta, csak most sikerült a betörőket tetten érni. Eppen akkor fogták el őket, mikor a **Pollák**-féle üzletet feltörve, megrakodva, távozni akartak. A banda tagjai **Varga** István és **Mátyás**, **Nagy** **József**, **Juhász** István és **Koller** Károly. A házkutatás alkalmával több, mint három kocsirakományt foglaltak le s a lopott holmi értéke több ezer korona.

— **Apróságok a török trónörököséről.** Jussuf Issedin herceg török trónörökös a nyarat tanulmánybirtokán tölti Skutari közelében. Itt élt a herceg Abdul Hamid szultánsága idején barátságosan helyen, elzárva a világtól, szigorú őrizet alatt és csupán a hároméves, meg a boros pincéjében kereshetett vizsgálatot azokra a lelket őrölő viszonyokra, amelyek között java éveit kellett lemozdítani. A trónörökös már meglelt férfit, a viselkedése csupa szeretetreméltóság. Jól beszél németül, amit a perai iskolában tanult meg. Mondják, hogy szereti a művészeteket és különösen a zenét kedveli. Lakosztályainak a tisztaságára rendkívül kényes. Egyébként azt beszélnek, hogy hiva az ifjú-törökömet, mások szerint a régi renddel rokonszenvez és megint mások azt állítják róla, hogy határozottan reakcionárius. Jussuf Issedin fiatalabbnak látezik a koránál. Alacsony termetű, típusa a III. Napoleon-korabeli grand signeuröknek. Tömör barna a haja, energikusan néző nagy barna szeme művelt kifejezést ad az arcának. Legközelebb utra indul, hogy megismerje az európai kultúra centrumait és kíváncsi rá, hogy az olvasmányából alkotott kép mennyiben felel meg a valóságnak. Vágyik Amerikába is, mert ott a legtisztábban jelenkezik a modern kultúra szélsősége, de akadályok gördülnek az elé, hogy oda eljusson. Minden jel arra vall, hogy Törökországnak a jövőbe szultánjában képzett, finom, szabad lelkületű uralkodója lesz.

— **Antal Gábor jubileuma.** Antal Gábor református püspök negyven éves tanári és alkézi jubileuma alkalmából június 8-án Komáromban tartandó ünnepségen gróf Apponyi Albert közoktatásiügyi miniszter Kálmán Rudolf főispánt bízta meg képviseléssel. Az egyetemes konventet Bakosy Sándor és gróf Degenfeld József képviselik, a dunamelléki ref. egyházkerületet a püspökön kívül Darányi Ignác földművelésügyi miniszter kerületi főgondnok, Szilassy Aladár, Puky Gyula, Petri Elek, az erdélyi ref. egyházkerületet Kenessey Béla püspök, gróf Bethlen Pál, a tiszáninneni kerületet gróf Degenfeld József főgondnok, a dunántúli egyházkerületet Gyurácz Ferenc püspök nyolcz kerületi taggal, a bányai ev. egyházkerületet dr. Zsilinszky Mihály kerületi felügyelő képviselik. Az ünnepségen negyven küldöttség mintegy kétszáz taggal fog a jubiláló püspök előtt tisztelegni, köztük Komáromvármegye, Komárom sz. kir. város, Pápa város törvényhatósága, illetve képviselőtestülete. A jubiláló püspököt a genfi egyetem díszdoktorrá fogja választani. Gróf Tisza István a dunántúli egyházkerület főgondnoka hétfőn délután érkezik Komáromba nagyobb számú kísérettel. Fogadásukra a város törvényhatósága díszbandáriummal és a ref. egyház presbitériuma is kivonul. Kálmán Rudolf főispán az érkező vendégeket üdvözli, mire gróf Tisza István a várnegyházára vonul, ahol a főispán vendége lesz. A jubileumi ünnepség június 8-án a ref. templomba fog lefolyni kerületi díszközgyűlés keretében. Hétfőn este Antal Gábor püspök és gróf Tisza István tiszteletére szerenádnak lesz, mely alkalommal a püspököt Rácz Lajos polgármester-helyettes, presbiter, gróf Tisza István főgondnokot dr. Kiss Gyula ügyvéd, presbiter fogja a ref. egyház nevében üdvözölni.

— **Uj rend a Park Clubban** cím alatt a lapokat megjárta hírre vonatkozólag szükségesnek tartom megjegyezni hogy abból csak annyi felel meg a valóságnak, miképp a Clubban létezett, ugynevezett napipénztár 1908. év július hó utolsó napjával meg lett szüntetve. A hírhez fűzött minden egyéb állítás alap nélküli. A Park-Klub titkári hivatala.

— **Bornis szerelem.** A Bajával szomszédos Bácsmadaras községben Anton János háromévi katonaszkodásból hazatért legény megleste és szívenszurta Geiger János tekintélyes gazdát, amiért ez a három esztendő közben elhódította tőle és feleségül vette a falusi bírónak szépségéről messze földön híres leányát. A gyilkos, aki áldozatát vagy harmincz helyen szurkálta össze, vérben forgó szemekkel, elmezavarban ott maradt a holttest mellett, esendörökéért kiáltozva. A esendörök a szerelmében megőrül legényt megvágva a szabadkai ügyészség fogházába szállították.

— **Kinevezések a kataszteri felügyelőségeknél.** A földadókataszter kiigazítási munkálataihoz szükséges tisztviselőket az 1909. évi V. tcz. 7. szakasza alapján most nevezte ki a pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök. A kinevezéseket a hivatalos lap mai száma közli. Kinevezte a miniszterelnök a Pozsonyban állomásozó I. számú m. kir. kataszteri helyszínelési felügyelőség működési területére: Kostyál Dezsőt, Langhammer Viktort, Altdorffer Lipót, Oláh Dezsőt, Janich Lajost, Csathó Lászlót, Angermayer Sándort, Juhász Pált, Zathureczky Nándort, Latkóczy Józsefet, Zsembinszky Jenő Lajost, Frenyó Jánost, Pongrácz Gézát, Vajda Barnát, Becsey Lászlót, Gyarmathy Gyulát ideiglenes minőségű kataszteri biztosokká, Prágai Aurélt, Cercsényi Endrét, Illés Sándort ideiglenes minőségű kataszteri irodatiszteké, a Szegeden állomásozó II. számú m. kir. kataszteri helyszínelési felügyelőség működési területére: Hajdu Árpádot, Köcszey Albertet, Szánky Zsigmondot, Vály Lászlót, Báthy Ászlót, Fluk Károlyt, Gaál Lajost, Kenéz Zoltánt, Otrók Lajost, Pentz Jenőt, Kocsics Bélát, Tompa Lajost, Erdélyi Józsefet, Hellebronth Lajost, Bauer Henriket, Bösörmányi Lászlót, Hegedüs Lajost, Meinhold Hubertet, Debszky Bélát, Lovag Heinzmann Frasonelli Zoltánt, Knoblauch Tivadart, Hoffbauer Árpádot, Seidl Kálmánt, Tari Jánost, Kokovay Ferenc Józsefet, Milován Valért, Molnár Jenő Andort, Páll Bélát, Paál Jánost, Pfitzner Jánost, Puskás Ferencet, Wild Ernőt ideiglenes minőségű kataszteri biztosokká, dr. Márky Imrét ideiglenes minőségű fogalmazóvá, Kalapis Györgyöt és Poltsch Györgyöt ideiglenes minőségű kataszteri irodatiszteké;

a Budapestben állomásozó III. számú m. kir. kataszteri helyszínelési felügyelőség működési területére: Antalik Istvánt, Makay Endrét, Kovács Vilmost, Okolicsányi Imrét, Kiss Károlyt, Torkos Imrét, Prehoffer Lajost, Szily Sándort, Losonczy Antalt, Csapó Laost, Guruby Dezsőt, Kapácsy Jenőt, Gregersen Nilit, Syposs Lajost, Juhász Dezsőt, Jurenák Istvánt, Pauka Károlyt, Tóth Bélát, Dulánszky Józsefet, Simon Elemért, Máthé Domokost, Haader Zsigmondot, Benyovszky Aladárt, Dubevsky Gézát, Guggenberg Miklóst ideiglenes minőségű kataszteri biztosokká, Alexich Ferencet, Murgách Gézát, Meleghegyi Sándort ideiglenes minőségű kataszteri irodatiszteké;

a Kassán állomásozó IV. számú m. kir. kataszteri helyszínelési felügyelőség működési területére: Szeiffert Antalt, Gedeon Zoltánt, Kovarez Imrét, Vermes Rezsőt, Koczka Miklóst, Krasczenics Istvánt, Jakabfalvy Kornélt, Csepely Aladárt, Toszt Lászlót, Pucher Jánót, Szendeffy Dezsőt, Tomcsányi Istvánt, Csemiczky Gábor, Repecky Andrást, Szőnyi Istvánt, Stenczel Mihályt, Desewffy Balamért, Bánó Ibort, Farkas Viktort ideiglenes minőségű biztosokká. Radóczy Istvánt, Hollbach Nándort, Bartossik Ignácot ideiglenes minőségű kataszteri irodatiszteké;

a Debreczenben állomásozó V. számú m. kir. kataszteri helyszínelési felügyelőség működési területére: Beniczky Kálmánt, Pika Miklóst, Kuczay Emilt, Ráthonyi Andrást, Tóth Istvánt, Csonotos Lászlót, Uray Bertalant, Félix Lászlót, Ács Sándort, Flakay Kálmánt, ifj. Bárczy Lászlót, Kölesey Miklóst, Tökés Vinczét, Balika Andrást, Puskás Simont, Dallos Sándort, Onody Gézát, Kende Zsigmondot, Czapáry Dénest, Károlyi Samut, Erdős Imrét ideiglenes minőségű kataszteri biztosokká. Szilvássy Bélát, Zkariás Endrét, Móricz Aladárt, Pap Tamást ideiglenes minőségű kataszteri irodatiszteké;

a Szombathelyen állomásozó VI. számú m. kir. kataszteri helyszínelési felügyelőség működési területére: Oderszky Lajost, Cserta Kálmánt, Asbóth Józsefet, Döry Eleket, Körmendy Ferencet, Ihrig Ernőt, Horváth Miklóst, Grónay Imrét, Bach Lászlót, Kerpely Bélát, Major Lászlót, Balogh Gyulát, Alexi Bélát, Büschner Lászlót, Békeffy Györgyöt, Keszthelyi Károlyt, Vladár Gyulát, Takács Elemért, Vikár Elemért, Vattay Ferencet, Bognár Istvánt ideiglenes minőségű kataszteri biztosokká. Báthy Bélát ideiglenes minőségű fogalmazóvá. Szabadffy Jánost, Kiss Jánost, Majthényi Lászlót ideiglenes minőségű kataszteri irodatiszteké;

a Kolozsváron állomásozó m. kir. kataszteri igazgatóság működési területére: Dezső Dénest, Szarvady Józsefet, Boér Jenőt, Mihály Tibort, Nagy Miklóst, Bydeskuthy Györgyöt, Szövérdffy Árpádot, ifj. Jeney Istvánt, Balassy Sándort, Regei Sándort, Voith Simont, Neohay Lajost, Daday Zoltánt, Hadviger Albertet, Zeyk Istvánt, Csákány Gézát, báró Orbán Ottót, Jakabházy Samut, Kaáli Nagy Zoltánt, Porst Józsefet, Sykó Kálmánt, Szabó Dömét, Ábrahám Lajost, Herszényi Gábor, Wagner Jánost, Brády Elemért, Donogán Gergelyt, Körössy Gábor, Kiss Elemért ideiglenes minőségű kataszteri biztosokká. Lévy Ernőt, Páll Árpádot ideiglenes minőségű kataszteri irodatiszteké.

— **Rablás a robogó vonaton.** Hovatóvább mégis nélkülözhetetlenné fog válni a vonatrendőrség intézményének inaurálása. Az utóbbi időben ugyanis megdöbbentő módon ismétlődnek a vonatban elkövetett gonoszlatok. Miskolcra most egy ugyancsak a vonaton megkísérlett vakmerő rablóvilkossági merényletről érkezik hír. Az esemény keddről szerdára virradó éjjel Miskolc és Nyék közt történt. Hegedüs István szentistvánbaksai lakos Amerikába készült, s Budapest felé utazásában Miskolcra szállott át szerdán hajnalban a következő vonatra. Utána három ismeretlen ember szállt fel ugyanabba a szakaszba. Ez a három ember, alig hogy a vonat megindult, mindjárt odatelepedett melléje, s egyikük elővett egy köteg kártyát és felszólította, hogy játsszék velük. Hegedüs azonban visszautasította. Az alakok akkor egy-két percze elhallgattak és csak kézjeleket és szembeszédet folytattak egymással. Azután az egyik közülök szivarral kínálta meg Hegedüst, de ő ezt is visszautasította. Ekkor maguk gyújtottak rá, és néhány perc alatt erős, kábító füsttel lett tele a fiúke, amelytől Hegedüst hirtelen elnyomta az álom. Hegedüs csak arra ébredt kábultságából, hogy valaki az óralánczát rángatja a mellényén. Hirtelen felállott, megragadta a merénylő kezét, amire ez torkon ragadta és fojtogatni kezdte. Hegedüs is védekezni kezdett, dulakodás fejlődött ki közöttük, amelyben Hegedüs földre gyűrte a támadóját. Ez, amikor észrevette, hogy erős ellenfele alá került, zsebéből revolvert vett elő, és azt Hegedüs mellé szegezve, ráordított, hogy ereszsze el, különben mindjárt agyonlővi. Hegedüs a halálos fenyegetéstől megijedt, s eleresztette támadóját, amire ez hirtelen felugrott, felrántotta a kocsiját, s a robogó vonatról kiugrott a sínek mellé. Hegedüs már a dulakodás elején észrevette, hogy kirabolták. A mellénye bélésebe volt bevarrva 280 korona papírpénze, és a zsebében volt 72 korona ezüstpénzt már a dulakodás előtt elrabolták tőle, azonkívül elvették az utlevelét is. A rabló cinkostársai már előbb leugráltak a vonatról. Hegedüs Nyékről kénytelen volt visszajönni Miskolcra. Itt mindjárt jelentést tett a rendőrségnek, ahonnan Takó Sándor rendőrbiztos ment ki nyomozni, aki csakhamar el is fogta a rablókat a vasut mellett egy kocsmában, ahol éppen áldomást ittak és osztozkodtak.

— **Mi okozza a szamárköhögést?** Bordet és Gengou párisi orvosok kutatásai alapján most dr. Klimentó bakteriológusnak sikerült csalhatatlan módon kimutatni, hogy a szamárköhögés okozója egy kis kerek végű bacillus, amelyik tulajdonképpen mozdulatlan, a levegőben él, és csak nagyon lassan nő, miután a beteg nyálkaváladékával a szabad levegőre került. Kései felfedezésének az a magyarázata, hogy a betegnél csak a betegség kezdő stádiumában van jelen; amikor azután a tulajdonképpeni szamárköhögés megkezdődik, a bacillus eltűnik. Klimentó néhány bacillustelepét is tenyésztett, és azután a bacillusokkal beoltott néhány majmot és fiatal kutyát. A bacillusok beoltása révén ezek az állatok is megbetegedtek, de a betegségre jellegzetes köhögés nem jelentkezett. Érdekes, hogy a beteg állatokkal együvé zárt állatok szintén megkapták a betegséget, és hogy a bacillus a betegség kitörése után, az állatnál is eltűnik, míg kezdő stádiumban az orrváladékában mindig kimutatható. Az embernél a bacillus megállapítása általában nem könnyű, a bacillus tenyésztésképes elválasztása pedig 76 eset közül csak 5 esetben sikerült és mindig csak a betegség kezdő stádiumában.

— **Kifosztottak egy törvényszéki épületet.** A marosvásárhelyi törvényszéki épületet az elmúlt éjjel vakmerő betörők kifosztották. A betörők álkulccsal behatoltak és több helyiségen keresztül Udvarhely ügyész hivatalos szobájába mentek, az ott levő Wertheim-szekrényt kifurtozták és a benne lévő pénzt ellopották, majd az asztalfiókokat is feltörték. Azután a folyosó fülkáját átfurták és Pozsonyi elnök szobájában a pénzeszekrényt akarták feltörni, azonban — úgy látszik — ehhez már nem volt elég idejük. Az ellopott összeg nagyságát még nem állapították meg. Eddig még nem sikerült a vakmerő gonoszlatok nyomára jutni.

— **Meggyilkolt ügyvéd.** Krakóban dr. Leviczki Vladimir ügyvédet, aki a Nprzod lap ellen indított kémkedési perben Borovska Janina védője volt, lakásában átlőtt halántékkal, vértócsában, eszméletlen állapotban találták. A kórházba vitték, ahol délből tizenkét órakor, anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, meghalt. Borovska asszony, aki az esemény megtörténtekor az ügyvéd lakásában tartózkodott, azt állítja, hogy dr. Leviczki Browning revolverrel lötte magát agyon. Borovska asszonyt a rendőrség letartóztatta és kihallgatta. — Krakóból jelentik éjjel: Egyre titkosabb az a gyilkosság, amelynek dr. Leviczki Jenő ismert krakói ügyvéd esett áldozatul, de sok jel vall arra, hogy Borovska Janina ölte meg az ügyvédet, aki egyben védője volt neki. Még emlékeztet az a rágalmazási pör, amelyet Borovska Janina indított a szociáldemokrata Kaprzed című újság ellen, amely megvádolta őt azzal, hogy az orosz titkosrendőrség szolgálatában áll és kiküldeti az orosz forradalmárokat Orosz-Lengyelországban. Ebben a bűnperben Leviczki Jenő volt Borovska Janina jogi képviselője s egy ízben védője is. A gyilkosságról a következő részletek állnak világosan a rendőrség előtt. Ma reggel négy órakor dr. Leviczki Jenő lakásáról Borovska Janina telefonosan értesítette a mentőegyesületet és a rendőrséget, hogy az ügyvéd öngyilkossági kísérletet követett el. A mentőegyesülettől nyomban a helyszínre sietett egy orvos és Leviczkit eszméletlenül találta egy szoba fölkéjének szegletében. Csak hálóg volt rajta, jobb halántékából patakzott a vér és mellette hevert a revolver. A mentőegyesületi orvos a halálosan sebesült ügyvédet mindjárt átszállította a városi kórházba, ahol eszméletét nem nyerte többé vissza és délelőtt tízenegy órakor meghalt.

Borowska-Janina teljesen fel volt öltözve, mikor az orvos és a rendőrség kiküldött emberei odaértek. Elbeszélte, hogy Leviczki az ő személtára lötte föbe magát. Azt hitte, hogy sebesülése csak jelenéktelen, mert még azután körülbelül egy óra hosszat beszélgetett vele. A mentőegyesület csak akkor értesítette, amikor Leviczki elvesztette eszméletét. Borowska-Janina viselkedése annyira gyanús volt, hogy a rendőrség nyomban tartóztatta. Az orvosi vizsgálat annyit kétségtelenül megállapított, hogy a golyó bizonyos ávolságról érte az ügyvédet. A jelek mellett szólnak, hogy Barawska-Janina féltékenységből ölte meg Leviczkit. Az asszony a krakói aranyifjúság társaságában ismert személyiség volt s azt suttogták már régebben, hogy közte és Leviczki között benső viszony fejlődött ki. Egy verzió szerint Barawska-Janina a múlt éjszakát Leviczki lakásán töltötte, de némelyek látni vélték őt tegnap este több mulatóhelyen és éjszakai kávéházban az ügyvéddel. Beszélnek, hogy Leviczki éjjel után egy más nővel tért haza lakására. Borowska-Janina kereken tagad mindent és a rendőrségen azzal fenyegetőzött, hogy ezt a gyanut nem éli túl s mihelyt kiszabadul, véget vet életének. A „Gazeta Narodowa” közli, hogy Borowska-Janina még férjhezmenetele előtt viszonyt folytatott Leviczki ügyvéddel és azóta is többször visszakövetelte tőle a kompromittáló leveleket. Egy ízben férje, aki állami hivatalnok, ment el Leviczkihez felesége megbízásából, hogy visszakérje a leveleket, de hasztalan és akkor az asszony tanuk előtt mondta, hogy erőszakkal visszaszerzi azokat, még ha meg kell is ölnie Leviczkit. Van olyan verzió is, hogy Borowska-Janina azért ölte meg az ügyvédet, mert ő a „Nprzod” ellen lefolytatott pör után Varsóba utazott és személyesen meggyőződött arról, hogy Borowska-Janina tényleg az orosz titkos rendőrség kéme volt.

— **Nyári üdülőttelep Görgény völgyében.** Maros-Tordavármegyében Görgény-Szentimrén az állami iskola vezetősége az Orsz. Gyermekvédő Liga kezdeményezésére a nagy szünidőben egy üdülőttelep létesítését határozta el s ezzel alkalmat kíván nyújtani, hogy a székesfővárosi tanítók, valamint tisztviselők gyermekei gondos felügyelet s jó táplálkozás mellett esékely költözéssel a Rákócziak ősi fészkeben tölthessék el szabaddal idejüket. Jelentkezni lehet Kemény Ferencz reáliskolai igazgató urnál, mint a gyermekvédő lap szerkesztőjénél, Budapest, VI., Bulyovszky-utca 23. vagy Tompos Sándor áll. igazgató-tanítónál Görgényszentimrén, lehetőleg június 25-ig, hol esetleg bővebb felvilágosítás is nyerhető.

— **Nagy tűz Moszkvában.** A Berliner Tageblattnak táviratozzák Pétervárról, hogy Moszkvában tegnap délután óta iszonyu tűzvész dühög. Először a teherpályaudvar gyuladt ki és onnan a lángok átesaptak a kazáni vasút raktáraira. Husz hatalmas gabonarktár, sok lokomotív és egész tehervonatok porrá égtek. Az oltás eddigelé nem járt eredményre. Az anyagi kár máris milliókra rug.

— **Honvédbál a Margitszigeten.** Mind nagyobb arányokban kezd kibontakozni a „Remény” nagyszabású, fényes művész-esttel egybekapcsolt jótékonycélu mulatsága, melyet a multhoz híven a „Remény” ezidén is az 1848/49-iki honvédeknek és azok hátramaradottjainak javára rendez. Ha számba vesszük azt, hogy mily sokan élnek még az országban azok a hősök, akik a legendás időkben hazánk szabadságáért küzdöttek és akikről a „megvénnyolezás” törvény hózasos és hiányos intézkedései nem tudnak gondoskodni és akik ilyenképpen aggorokban hiány és nélkülözések közt kénytelenek közöttünk hátralevő napjaikat lemorzsolgatni, akkor mindenképpen meg tudjuk érteni és méltányolni azt a nemes ügybuzgalmat és hazafias odaadást, amelyet a rendezőség az erkölcsi és anyagi siker érdekében kifejt. Közéletünk kiválóságai közül már eddig is számosan szegődtek a jótékonycélu hazafias ügy szolgálatába. A 100-as rendezőbizottságnak dr. Lengyel Zoltán országgyűlési képviselő vezetésével sikerült eddig érintkezésbe lépni dr. Krudy Gyula 48-as honvédpáranesokkal, továbbá lovag dr. Balogh Sándor, az országos közp. választmány elnökével, akik örömmel és lelkesedéssel járulnak hozzá, hogy a nemes és hazafias ügy sikerét mindenképpen emeljék. A fényes, nagyszabású, táncszalag egybekötött mulatság, amelyet a Margitszigeten augusztus első hetének szombatján tartanak meg, pazar látványosság lesz, amely eltekintve a hely páratlan természeti szépségeitől, mindenképpen mesésnek ígérkezik. Az egész sziget tündéri fényárban fog uszni, lesz azonkívül lampionos szerezad a Dunán, a nagyszabású művész-hangverseny pedig, amelyet a maga egészében most állít össze a rendezőség, oly előkelő művészi nívón fog állani, amely egyedül is biztosítani fogja a hazafias jótékonycélu tündérest sikerét.

— **Lelőtte a férjét.** Véres családi dráma játszódott le ma reggel a Király-utca 91. számú házában. Révai Imre vendéglős negyvenegy éves felesége, Illohovszky Anna ma reggel hat óra tájban háromszor rálőtt a mellette alvó férjére. Egy golyó találta a vendéglőst a homlokán, a másik kettő a párnába furódott. A sebesült embert a Rökus-kórházba vitték. A merénylő asszonyt bevitték a főkapitányságra, ahol a kihallgatás során a következőket mondotta: Tizenhét esztendeje élt házasságban zavartalanul a férjével. Az utóbbi időben azonban a férfi teljesen megváltozott. Durva, indulatos lett, többször arra is vetemedett, hogy megütötte. Kutatott a változás oka után és megtudta, hogy a férjének kedvese van. Ez egy pinczérleány, aki a Vörösmarty-utczában lakott. Ennek a leánynak férje havonként 200 koronát adott, drága ruhákat rendelt neki, lakást rendezett be, pezsgőztette. Ezt a költséget nem bírta el az üzlet jövedelme. A vendéglőjüket az Izabella-utca és Király-utca sarkán volt. Kötönően ment és mégis anyagi zavarokkal küzdöttek. Az asszony szemrehányásokkal illette a férjét, majd le akarta beszélni örületes költségeiről. A férje azonban durván visszautasította, napról-napra erőszakosabb lett, később pedig hűtlenséggel vádolta meg. Van egy tanuló fiuk, akit most intézetben nevelnek. Az asszony a nyári vakációra haza akarta vinni a gyereket, Révai azonban indulatosan tiltakozott ellene.

— **Baj lesz, ha hazajön az a gyerek, mert nem az enyém.** Nem én vagyok az apja.

Az asszonyt végleg elkészerítette a gyanúsítás és elhatározta, hogy megöli a férjét. Tegnap este a párnája alá rejtette a revolverét, amelyet azért szerzett be, mert félt a férje kedvesétől, aki azt üzentte neki, hogy lelővi. Megvárta, amíg férje elaludt, azután elkövette a merényletet. A rendőrség Révai Imrénét letartóztatta. A déli órákban megjelent a főkapitányságon a férj, akinek már semmi baja sincs, mindössze egy nagy tapasz ékeltlenkedik a homlokán.

— **Öt rab szökése.** A csernoviezi törvényszék épületének fogházából tegnap öt gonosztevőnek sikerült megszöknie. Az egyik közülük a *szólra van*

ittlve rablőgyilkosság miatt. A foglyok czellájuk padlóján át utat ástak maguknak a csatornába, melyen egy vasrács áttörése után a börtön udvarára, onnan pedig a pinczér keresztül a szabadba jutottak. Minden nyomozás eddig hiábavalónak bizonyult.

— **A hadsereg élelmezése.** Már évek óta állandóan követeljük a hadsereg számára szükséges élelmiszereket lehetőleg magunknál a termelőknél szerezzük be. Ehhez járult még az az újabb követelés, melyet különösen az osztrák parlament hangoztatott, hogy minden állam szükségletét saját terményével elégítsék ki és hogy az árak limitálását a helyi viszonyokhoz képest helyi bizottságok végezzék. A közös hadügyminisztérium már a múlt évben adott ki erre vonatkozó rendelkezést, melyet legújabbban egy újabb rendeletben egészítettek ki. Eszerint az 1909—1910-ik évekre érvényes szabályzat szerint közvetlenül az aratás után a katonai helyi intendaturáknak szakbizottságot kell össze hívniök, mely a bevásárló állomás számára az árakat megállapítja. Ebbe a bizottságba a mezőgazdasági egyesületek és a kereskedelmi és iparkamarák képviselőit hívják meg. Alapárnak a szemesterményeknél Bécsben, Budapesten és Prágában a tőzsdei árakat kell tekinteni, métermázsánként 40 fillér hozzáadással. A többi állomásokon a vásári árak irányadók. Ugyanekkor ajánlattételre szólítják fel a termelőket és mikor a helyi bizottságok által limitált árfolyamot a közös hadügyminisztérium jóváhagyta, felszólítják a termelőket, hogy végleges ajánlataikat adják be. A területi parancsnokságok élelmiszer szükségleteinek egyrészt termelő szövözeteknél és nagyban termelőknél szokványos vásárlással szerzik be, a fennmaradó szükségletet pedig kicsibentermelőktől vásárolják. Irányadó rendelkezés az, hogy ugy Magyarországon, mint Ausztriában az ott állomásokon csapatok szükségleteit helyi termelőktől szerzik be s ettől az alaplvtól csak kivételes esetben térnek el. A termelők óhajára történt az a rendelkezés is, hogy a megrendelés idejétől a szállításiig terjedő időben beálló árhullámzást tekintetbe veszik. Teljesítették a termelőknél azt a régen hangoztatott kérését is, hogy a helyszűke miatt nem szállítható termények elraktározási díja és az emiatt beálló fizetési késedelem kamatvesztéséi fejében decembertől kezdve a fennmaradó áru limitált árának fél százalékát adja meg a hadsereg. Brünn, Przemysl, Budapest, Kolozsvár, Pétervárad és Triest állomásokon a kenyérhez szükséges rozs és árpamennyiség helyett a helybeli malmoknál kész lisztet vásárolnak s ha ez a kísérlet sikerül, állandósítják.

— **A bíró lánya.** Bajával szomszédos Bácsa-madaras községben Anton János három évi katonáskodásból hazatért legény megleste és szíven szurta Geiger János tekintélyes gazdát, amiért ez a három esztendő közben elhódította tőle és feleségül vette a falusi bírónak szépségéről messze földön híres leányát. A gyilkos, aki áldozatát vagy harmincz helyen szurkálta össze, vérbenforgó szemekkel, elmezavartan ottmaradt a holttest mellett, esendőrökért kiáltozva. A esendőrök a szerelmében megőrült legényt megvasalva a szabadkai ügyészség fogházába szállították.

— **Házasság.** Szemere József zeneintézeti igazgató, a zenetanárok és művészek országos szövetségének elnöke ma tartja eljegyzését Reményi Mihály hangszergyáros leányával, Margittal.

Dr. Balog Sándor lévai ügyvéd eljegyezte Engel József lévai nagykereskedő és megyebizottsági tag leányát, Olgát.

Dr. Kálmán József beregszászi ügyvéd e hó 8-ikán tartja esküvőjét Miskolcra Weinberger Annával.

Katona Gyula június 6-án vezetői oltárhoz a pési izraelita templomban ruh Margitot.

Boskovits Aladár eljegyezte Feldmann Samu tencseni kereskedő leányát, Olgát.

Kerék József pünkösdi első napján tartotta eljegyzését Freyler Angyalával Orsován.

— **Nászajándékok.** Jeggyűrűk legelőnyésében Polgár Kálmán műáros ékszerterelepen, Budapest, VII., Erzsébet-körút 29., I. em. szerezhettek be. Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— **Felrobbant löporony.** Krakóban ma este nyolcz órakor levegőbe röpült a löporos torony. Olyan nagy volt a robbanás, hogy az egész városban bezuzódtak az ablakok és a torony falaiból kő kövön nem maradt. Sok száz méternyi távolságra röpítette el a robbanás ereje a kődarabokat s még a város kellő közepében is találtak romokat. Az robbanás három katonát megölt, a sebesültek száma igen nagy. Alibőlég villám csapott a löporos toronyba. Hitelez tudósítás eddig a katasztrófáról még nem érkezett.

— **Fái Géza** urisabó-czédget, aki üzletének áthelyezése folytán árait lényegesen roluálta, olvasóink figyelmébe ajánljuk. Budapest, IV., Szervita-tér. 5.

— **Hunniabál.** A Hunnia csónakázó egyesület szokásos nyári mulatságát szombaton este tartotta meg egyleti helyiségében, a Margitszigeti szemkőzt fekvő Dunaparton. Gyönyörű látványt nyújtott a piros-kék egyleti színű ezer és ezer lampion és üveggömb, amelyekkel valóságos tűndérkertté változtatták a Duna menti telepét. A főváros előkelő társasága csaknem oljes számmal jelent meg a gavallér „Humok” mulatságán, amelyet a Hunnia mint házigazda fényesen vendéglélt meg. Reggelig táncz volt Radics Béla zenekarának muzsikája mellett. A jelen voltak közül a következő hölgyeknek sikerült a név följegyezniük: Vancsó Gyuláné, Vancsó Náni, Horánszky Emilné, Kubik nővérek, Köpöcsy Elemérné, Farkas Annika Szász L. né, Hegyeshalmi Gyúzi, Ivánka O. né, Ivánka nővérek, Szentiványi Józsefné, Szentiványi Sarolta, Szinnyei-Merse Józsefné és leánya, Tóth Istvánné, Zvirich Istvánné, Windisch Ödönné, Péter Ferenczné, Milos Györgyné, Fittler Kamillné, Fittler Dezsóné, Pete Csongorné, Éber Antalné, Kenéziné, Szabó Imréné, Ángyán Béláné, Ángyán Aranka, Szontagh Félixné, Kósch Elemérné, Mézáros Ferenczné és leánya, Orfanides Jánosné, Pláner Gyuláné, Vámosiné, Horváth Mihályné, Eleőd Sárika, Nagy Kálmáné, Rác Istvánné, Lengyel Béláné, Toldyné, Bódy Tivadarné.

— **Tévedés,** ha valaki azt mondja, hogy osztrák éz jobb kávé adhat, vagy olcsóbban számít, mint Fratelli Deisinger fumei éz Budapestén, a királyi bérpalotában.

— **Küzdelem az alkohol ellen.** Az alkoholizmus elleni küzdelem tárgyában gróf Andrássy Gyula belügyminiszter valamennyi törvényhatóságokhoz a következő körrendeletet intézte: A tudomány és a tapasztalat bizonyosága szerint a szesz italok élvezete számtalan betegségnek, bűnnek és végtelen nyomornak okozója. Káros befolyása nemesak az egyesekre, hanem a családi életre is kiterjed, örökölény természeténél fogva gyakran nemzedékről nemzedékre. Számos adat bizonyítja, hogy a nép anyagi és erkölcsi züllése, testi és lelki elsatnyulása főképpen a szesz italok élvezetének tulajdonítható. A nép egészséges fejlődése, szellemi és gazdasági haladása érdekében tehát fölülte kívánatos, hogy az alkoholizmus ellen indított küzdelemben minden tényező tevékeny részt vegyen. Az alkoholelles mozgalom története bizonyítja, hogy első sorban a társadalmat illeti ebben a kulturmozgalomban fontos szerep. Társadalmi uton kell a népet fölvilágosítani a szesz italok káros hatásáról, a társadalom feladata megszűntetni az ivási szokásokat és szervezni az alkoholelles mozgalmat. Ennek a célnak szolgálatában áll a dr. Náray-Szabó Sándor miniszteri tanácsos elnöklte alatt működő „Alkoholelles Egyesületek Országos Ligája”, amely egyesület feladatául tűzte ki a társadalmi alkoholelles mozgalom egyöntetű szervezését és vezetését, a meglévő egyesületek támogatását s újabbak letéstitését. Kívánatosnak tartván, hogy ez az egyesület minél szélesebb körben tudjon eredményesen működni, föl hívom, hogy a megnevezett egyesület minden rendelkezésére álló eszközzel támogassa továbbá hasson oda, hogy a törvényhatóság területén működő humanisztikus és egyéb társadalmi egyesületek, de különösen a hivatalos orvosok figyelme a Ligára és az általa szolgált nemes célokra kellő súlylyal felhívassék. A Ligára vonatkozólag bővebb fölvilágosítással annak fölítikára, dr. Dóczy Imre (Budapest, VI., Teréz-körút 40.) szolgál.

— **Tarcsa-fürdő.** Május hó 20-án nyílt meg Tarcsa-fürdő — a magyar Franzensbad — a szentadó emberiség és az üdülést kereső nagyközönség részére. Már évek óta örömmel konstatáljuk, hogy a hazafias orvosi kar ajánlatára a magyar közönség nagy érdeklődéssel viseltetik a jeles fürdő iránt és alig várja a megnyitás napját, hogy felkeresse a gyönyörű fekvésű, kiváló gyógyhatású hazai fürdőt és igénybe vegye a glauber és vasas lithon tartalmu alkalikus sóforrásait és a világhírű vaslápiját, mely hazánkban egyedül pótolja a Franzensbadet. E speciális nőfürdő nagy fejlődésnek néz elébe, mivel a fürdőbérlek egyszermind orvosok, tavaly új fürdők és régi fürdők újból foglalása által — mi nagy befektetést igényel — természetesen szeszavató fürdőkét létesítettek, miáltal szeszavatófürdővé is vált. Ezentúl szeszavatóknak szükségtelen a fáradsággal járó költséges külföldi Nauheimot felkeresni. A legújabb berendezésű hideg vizgyógyintézetben szigorú orvosi felügyelet alatt szakavatott egyének működnek közre. Az idén az is egy új győzelemmel emelkedett: ugyanis világyos kádfürdővel egészítették ki.

— **Lég-hajójáratok Franciaországban.** Párisban a repülés technikájával foglalkozó szenátusi csoportban Quinton, a francia lég-hajós egyesület elnöke előadást tartott a Franciaországban a lég-hajózás terén elért eredményekről és a többi között közölte, hogy terve van vére, a kormányozható lég-hajóval keleti, délkeleti és délnyugati irányban közbeeső állomásokkal lég-hajójáratokat létesíteni.

— **Halálhíradék.** Lianzból jelentik nekünk, hogy az ottani esküdtzéki bíróság halálra ítélte Romich Emil 21 éves erdészgyakornokot, egy bécsi orvosnak a fiát, aki ez év februárjában egyik ezinkostársával együtt meggyilkolta és kirabolta Jahn Mária linzi ház tulajdonosnőt. Az esküdttek a gyilkosságban mindkettőt bűnösnek mondták és a bíróság Romich Emilt halálra, büntársát, Hirtenberger Jánost pedig, aki még nem töltötte be huszadik évét, nyolcz évi nehéz börtönrre ítélte.

— **Pinczérzakiskolai vizgák.** A budapesti vendéglősök szakirányu inasiskolájában tegnap és ma tartották meg az évről vizgálatokat. A vizgálatokat mindkét napon Walter Károly, a szakiskola igazgatója vezette. A három évfolyam tanulói az összes tantárgyakban meglepő készütséget és jártasságot tanusítottak és különösen feltűnt, hogy a szakiskolának több németajku tanulója milyen szép eredményt ért el a magyar nyelv elsajátításával minő szép eredményt ért el. Ezek közül az igazgatóság Mathesz Antal zombolyai származásu tanonczot a Müller Antal díjjal tüntette ki. A vizgálatok befejezése után Gundel János elnök beszédet intézett az iskola növendékeihez és köszönetét fejezte ki a tanári karnak komoly működésért, valamint hálásan emlékezett meg az intézet megalapítójáról és áldozatkész támogatójáról, Glück Frigyesről. Ezután szétosztotta a jutalmakat. A Glück Frigyes által tett alapítvány 400 koronás utazási „István-díjat” Pataky János nyerte el, aki szakácsfiu Palkovics Ede „István-díjat” Pataky János nyerte el, aki szakácsfiu Palkovics Ede „Angolkirálynő” szállodájában és az ösztöndíjjal külföldi tanulmányutrá megy az ipartársulat erkölcsi támogatásával. A 100 koronás Francois-díjat Szigeti József tanonczfiu nyerte. Kaszás Lajos vendéglős alapítványból Marx Dezső, Kiss József, Zidaries Béla és Herrmann Vilmos részesültek 25—25 korona adományban. A Lamatsch-féle 20 koronás díjat Mitrovácz János, a Golléri-díjat pedig Mang Kálmán nyerte el. A néhai Törley József pezsgőbörgyáros által tett 1000 koronás alapítvány kamatait, amelyt a mult évben a debreczeni pinczértanincziskola legjobb tanulója nyert el, ez évben a szombathelyi szakiskola legjobb tanulója fogja kapni. Ezenkívül a három tanfolyamnak még 10 növendéke részesült értékes könyvadományban.

— **A rablott kincsért.** Kolompár Makula Mária bszéves özigányasszony, aki tudvalóval egy dános gyilkos özigányokhoz tartozott, de fölmentették, pénteken délután vonaton Kecskemétre érkezett. Az állomáson a detektívek fölismerték és a rendörség elé vezették. Ott azt állította, hogy gyermekét jött meglátogatni a kecskeméti gyermekmenedék helyen. Füzessy Imre helyettes rendörkapitány kiderítette, hogy a gyermek a budapesti gyermekmenedék helyen van elhelyezve és hogy a özigányasszony minden valószínűség szerint a Szentkirály-erdőben elcsólt dános pénzért jött. Amikor a rendörkapitány megmondta neki, hogy a pénzt megtalálták, a özigányasszony megijedt és láthatóan nagy zavarban volt. Kolompár Mária Kiskörösrre, illetősége helyére tolonczolták.

— **Drónélküli telefon.** Toulouból jelentik, hogy a Cendé gőzös kísérleteket tett Colin és Jeanee francia tengerezésztisztek által feltalált drónélküli telefonkészülékkel és a touloni állomáscu 120 kilométernyi távolságtól világyosan érthető közléseket kapott.

— **Repülő emberek.** A tornázi technika, a vakmerőség, az ügyesség tetőpontja az, amit a 2 gyönyörű nőből és 7 férfiból álló Roeder-Rainato légtornászcsoprt a Beketow-ezirkuszban produkál. A ezirkusz tetején, szélítő magasságban alkalmazott nyújtokon, repülő nyújtokon, gyűrűkön, a villangyorsasággal ide-oda repülnek olyan biztonsággal, hogy a közönségben is a biztonság érzetét keltik, pedig a mutatvány veszélyes, minden trük mellett ott vigyorog a halál. Remekbő mutatvány még Budapestén nem volt látható.

Páratlan a maga nemében a George Bruháir-csoport ikarjai játéka arat tetszét az új műsor minden egyes száma. Vasárnap 2 előadás, d. u. 4 és este háromnegyed 8 órakor, mindkét előadásban a teljes műsor. A délutáni előadásban a gyermekek féhelyárakat fizetnek.

— **Halálozás.** Kádlécz Ferencz temeszent-andrási r. kath. plébános tegnap 64 éves korában meghalt. Az elhunyt közel négy évtizeden át állott az egyház szolgálatában.

Munkácsi Józ Ferencz takarékpénztári nyug. pénztárnok, 48-as honvédüzemester Szatmárnémetiben meghalt. Az elhunyt sokáig volt a ref. egyház főgondnoka.

Stesser Józsefet, a belügyminisztérium nyugalmazott tanácsosát ma délután temették el a farkasréti temető halottasházából nagy részvét mellett. Némethy József belügyminiszteri tanácsos vezetésével a belügyminisztérium tisztikarának legnagyobb része megjelent a temetésen. A szászegyesület Ditrő Mór és Roboz Elek képviselték. A halottat dr. Jedlicka Kálmán tabani segédlelkész szentelte be.

Kárpáti Gyula, a pozsonyi posta- és táviróhivatal felügyelője és hivatali főnöke 55 éves korában Pozsonyban meghalt.

Uszaky Kálmán vitkai földbirtokos 49 éves korában Szatmárnémetiben elhalt.

Hochreiter Kornélné, szül. dragonoscezi Radenich Lujza hosszas szenvedés után életének 45-ik évében elhunyt.

Münster Tivadar kir. tanácsos, nyugalmazott polgármester, ki 35 éven át volt Kassa város polgármestere, ma 76 éves korában meghalt. Az elhunytnak temetését Kassa város rendezte a kassai dómból, míg a szertartást Fischer Colbric püspök végzi. A temetésen testületileg résztvesznek az egyesületek, társaságok, iskolák. A város hűfőn rendkívüli közgyűlést tart, amelyen az elhunyt érdemeit Eder Ödön polgármester fogja méltatni.

— **Rendőri hírek.** A feltölkney hajós. Jelentették, hogy május 10-én az óbudai hajógyári szigetén Blechsmid György Lajos feltékenységéből rálött Kollár Mária s azután önmagára. A dráma mindkét szereplője meggyógyult s a rendörség ma legőnyt letartóztatta. — **Életunt napszámos.** Szabó István napszámos Újpesten ó-utcai lakásán könyha késsel hasbaszurta magát. Veszélyes sebével a Károlyi-kórházba szállították. Az életunt ember azt mondotta, hogy a felesége és felnőtt gyermekei reszul bántak vele s azért keseredett el. — **Levuhant kőműves.** A Hajnal-utca 2. számu épülő ház I. emeletéről ma délelőt lezuhant egy kőműves és azonnal meghalt. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

x **A nyári idény a budai Szt. Lukács-fürdőben** rendkívül élénk és látogatott. A május havi vendégnévsorból felemlítjük a következőket: Stief Bernhard és neje, Plauen; Hollaender Oszkár, Páris; Jaulus Albert és neje, kereskedő, Leipzig; Klein Charlotte, magángzó, Brüssel; Novatsek Jánosné, Prag; Zwilling Hugó, gyártulajdonos, Brünn; Neumann Paul, Providence; Ziffer Bernát, Wien; dr. Bartha János és leánya, főorvos, Kolozsvár; Szász Lajosné, Csikszerecs; Ungváry László, nagybirtokos, Kecskemét; Szeide Rezső m. kir. honv. alezredes, Veszecz; Balogh János, földbirtokos, Szolnok; Kolozsvári Sándorné, egyetemi tanár neje, Kolozsvár; Nagy Imre Debreczen; Schwarz Mór és neje, Okány; Tenner László, Arad; Schneller Manó, kereskedő, Horensvály; dr. Barabás Béla, orvos, Heves; dr. Czinner és neje, ügyvéd, Ríma-szombat és még számosan.

x **„Glorialis” illatszer-ujdonság.** Alig remélt nagy sikert ért el a „Glorialis” virágkivonat, amely alkohol nélkül állítatik elő a legjobb hirtvének örvendő Kolin és Fia-féle udvari illatszergyára által. A „Glorialis” a jelenkor legkellemesebb illatszere, használatban a frissen tépett virág illuzióját kelti. Felhívjuk a n. é. közönség figyelmét a mai „Glorialis” hirdetésre.

x **Fodor-féle vívőterem** a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívőterme. Különös gond fordították a gyermekornára és vivásra.

x **Új ezimbalom.** Magyaróssy Gyula hangszergyáros, Budapest, VIII., Kerepesi-út 71. feltalálta az acélszerkezetű ezimbalmot s így a ezimbalom a legtelkétebb hangszerek közé emelte. Bő ismertetést ingyen küld a feltaláló.

x **Szolgálatot** vélünk teljesíteni, ha felhívjuk t. olvasóink figyelmét Guttermuth János (Baross-fér 28.) mai hirdetésére. E fogspeczialista szájpadais nélküli fogszorokat a természetes fogaktól meg nem különböztető módon, 10 évi szavatosság mellett készíti.

x **Bob-hashajtó a legkellemesebb 10 fillér.**

x **Szívhajók és vérdényelmeszedés ellen** Finsen-féle ivlámpafürdőkét alkalmaz dr. Höng Izó villanygyógyító intézetében (Budapest, IV., Károly-körút 24.) Ezt az eljárást a kopenhágai Finsen-intézetben több, mint ezer szívbetegnél sikerrel alkalmazták, hazánkban először dr. Höng próbálta ki és a javult és gyógyult betegek egész sora igazolja ezen kényelmes s fájdalomatlan gyógyeljárás sikerét szívbillentyűhajók, szervizombetegedés, vérdényelmeszedés, ideges szívhaj és szívzörongási rohamok (asthma, angina pectoris) esetében.

x **E lap minden olvasója** bizonyára súlyt helyez egészségének, erejének és munkaképességének fenntartására, mert hiszen ezek nélkül nincs boldogulás. Azzal is tisztában van mindenki, hogy jó háziszert nélkül az ember ma már nem lehet. Sokan vannak azonban, akik miután néhány silány háziszert-utángazatot kipróbáltak és csalókoztak, ma már nem is mernek háziszert venni. Figyelmeztetünk tehát mindenkit, hogy a zamatos, erősítő, edző, hűsítő, bórpoló, fertőtlenítő és fájdalomcsillapító Brázy Menthol-szesz, mely a jelen legtelkétebb háziszert, csak akkor valódi, ha az Brázy Kálmán-egzétől való.

A megszünt célú alapítványok.

Budapest, június 5.

Valamikor régen — jó egy pár évtized előtt — alapítványt helyezett el valaki Aradmegye hatósága előtt azzal a rendeltetéssel, hogy annak a kamatai felelősségben futóbolondok istápolására, másik felelősségben pedig a megyei utak javítására fordíttassanak. Ez az alapítvány idők folytán megszünt, illetve megszüntek az érdekek, a célok, melyekre rendelve voltak. A futóbolondokról az állami tébolydák, a megyei utakról pedig a megyei közmunkák gondoskodván, a kamatok évről-évre tőkésítették. Ekként az alapítvány mintegy 120.000 koronára szaporodott fel. Történt ekkor a híres Krivány-féle árvaszéki sikkasztás. Aradmegye hatósága, hogy az árváknak az elvesztett pénzt visszatérítse, elrendelte, hogy az immar ugyis céljavesztett alapítvány megszüntetendő, annak vagyona az árvaszéki letétekben támadt hiány pótlására fordítandó. Meg is történt. Csak hogy megtudta az ügyet a m. kir. közalapítványi ügyigazgatóság s azt mondta rá, hogy nem oda Buda! Ha a nemes vármegyénél valami pénzügyi támadt és az másként meg nem téríthető, tessék kivetni arányos pótdót, vagy mit, de az alapítványok vagyona nem arra való, hogy abból elsikadót pénzt pótoljon a megye. A kormány hozzájárulásával azután új alapítványok létesítettek a régiből és — ha jól emlékezem — a Ludovica Akadémiába létesítettek ingyenes felvételi helyek.

Hogy a közalapítványi kir. ügyigazgatóság „tiltakozása” jogos volt, az vitán felül áll. Ez azon orgánus, mely a királyt az alapítványok felett megillető főfelügyeleti felségjog gyakorlásában a kormányt támogatja. Megállapítja ezt a felségjogot az 1723-LXX. t. cz. s az azóta szakadatlanul követett gyakorlat. Amde a kérdés igazán érdekes jogi része az, hogy mily jogon „váltottatta” meg a kormány az alapítvány eredeti rendeltetését? Fennálló jogunk az alapítványi ügyekről törvényhozásilag nem rendelkezik. A Magyar Általános Polgári Törvénykönyv már fog gondoskodni arról, hogy a felügyelő hatóság által az alapítvány célja megváltoztatható legyen (a tervezet 81. szakasza), egyelőre azonban a helyzet az, hogy ha az alapítvány rendeltetése olyan, hogy annak kivitele a változott viszonyok folytán lehetetlenné vált, akkor a tőke a legimproduktívabb módor hever, a kamatok évről-évre tőkésíttetnek, anélkül, hogy bármilyen rendeltetést is szolgálnának.

Nem kell hozzá valami nagy közgazdasági talentum, hogy ennek a helyzetnek az abszurd voltát átlássa valaki. Az alapítvány vagyona ugynevezett „célvagyon”, az örök időkre szóló kamattőkésítés azonban nem „cél”. Hogy másutt, más országokban a törvényhozások már intézkedtek oly irányban, hogy a közhatalóság megváltoztathassa az ilyen heverésre kárhóztatott alapítványok eredeti célját, azt tudjuk. Ilyen rendelkezéseket tartalmaz a német polgári törvénykönyv 87. szakasza, a svájci törvénytervezet 105. szakasza. Ausztriában — noha az osztrák általános polgári törvénykönyv e részben nem tartalmaz intézkedést — rég meghaladott álláspont, hogy a Stadthalternek megvan hozzá a joga, hogy az alapítványok célját a körülményekhez képest megváltoztassa és ezt a jogot gyakorolja is.

Magyarországon a kormányt — az ő felségét megillető ius supremae inspectionis jogán — szintén megilletné ez a jog, de eddig nem találkozott kormány, mely ennek a jognak érvényt tudott, sőt érvényt mert volna szerezni. Csodálatos dolog ám ennek a története.

Már II. József alatt elkezdette sürgetni a helytartótanács az alapítványok országos conscriptióját. Alapítványokat pedig már II. József idejében mindenki kezelt ebben az országban. Minden község, vármegye, tudományos intézet; minden felekezeti, kezdve a legutolsó zsidó hitközségen és végezve a leghatalmasabb katolikus káptalanon. És itt van ime a kulcsa annak a hihetetlen ellen-szenynek, amivel a conscriptio hazánkban találkozott. Aki II. József uralkodása történetét ismeri, az természetesen fogja találni, hogy minden

egyház az egyházi vagyon szekularizációjának előrevetett árnyékát látta az alapítványok conscriptiójában! No de nem is lett belőle soha semmi, noha a helytartótanács még 1863-ban is sürgette az országos alapítványi törzskönyvek kiállítását. És miután a kormányok egész a legújabb időkig eredménytelenül — és természetesen mindig végrehajtási sanctio nélkül — hívták fel az egyházi és világi hatóságokat a conscriptióhoz szükséges adatok beszolgáltatására, ennél fogva mai jogállapotunk az, hogy halvány sejtelmünk sincsen arról, hogy mekkora óriási vagyon az, ami ez országban alapítványi tőkékben le van kötve. Még kevésbé lehet persze tudni azt, hogy mennyi azoknak az alapítványoknak a tőkéje, amelyek többé céljukat nem szolgálhatják, pl. kihalt családok javára rendelt alapítványok, megszünt intézmények támogatására alapított tőkék, nem is szólva azon alapokról, amelyek célja ma is fennáll ugyan, de miután újabbban keletkeztek az „illető” célzó szolgáló nagyszabású intézmények, az ilyen alapítványok beolvastása célszerűnek látszik. Így pl. a budapesti ügyvédi kamara kezel egy alapot, melynek célja nyomorgó ügyvédeknek segíteni. Miután ma már van ügyvédi nyugdíj- és „gyám”-intézet, ez az alapítványi bekebelezendő lenne, vagy legalább a kamatai volnának az intézetnek kiszolgáltatandók stb. stb.

Látnivaló, hogy egy pár heverő milliót lehetne a magyar kultúrának visszaadni, az improduktív „gyümölcsötzetés”(?) elől megmenteni. Persze, ez nehéz dolog. Az egyházak ma is ellen-szenyvel néznek a conscribálást. Pedig nincs szó sommi jogfosztásról. Nem kívánja senkisémet ezeket az alapokat kivonni az egyházak kezeléséből. Habeant sibi! — csak azt óhajtjuk, hogy tudomás legyen a kormánynak arról, hogy miféle alapítványok léteznek és ebből ellenőrizhessük, hogy mennyi alapítvány hever céltalanul azon okból, mivel célját szolgálni már nem tudja. Ez utóbbiaknak adjon a kormány új célt. Itt sem lesz semmi baj. Elvégre is lehet ám e tekintetben a kormány és az alapítvány mai kezelője között barátságos megegyezésnek létrejönnie! Tegyük fel például, hogy valamely káptalan, egyházközség, megye, vagy város kezel egy olyan alapot, melynek az volna a rendeltetése, hogy a kamataiból egy bizonyos családbeli leányt kiházasítsanak, de az a bizonyos család évtizedekkel ezelőtt kihalt. Tegyen már most maga a mostani kezelő propositiót az új cél tekintetében! Ugyan melyik kormánynak lesz kifogása az ellen, hogy az ilyen céljavesztett alap jövedelmei a jövőben iskolai, szegénygyámolítási, vagy más hasonló rendeltetésre fordíttassanak? Avagy van-e az országban káptalan, megye, város, vagy egyházközség, melynek e célra iskolája, szegény neptanítója stb. ne lenne?

Egy szóval, a magyar kultúra nagy hasznát látná és az egyházak sem szenvednének általa. De céltalanul kamatoztatni alapokat, — vétkes könynyelműség!

Dr. Gábor Gyula.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

Édes teher.

— *Heltai Jenő* háromfelvételűs vígjátékja. Bemutatták a Víg-színházban, szombaton, jun. 5-én.

Valóhányszor *Heltai Jenőnek* darabja megy a Víg-színházban, pedig elég sűrűn megy, mert már szinte tradícióvá lett, hogy a színház utolsó újdonságát minden esztendőben ő liferálja, *Heltai Jenő*ről tehát minden esztendőben meg szokták írni a kritikusat, hogy ha akarná, meg tudná csinálni a legszellemebb, az igazi magyar vígjátékokat vagy a legirodalmibb igazi bohózatot.

Hát, akik a *Heltai Jenő* ezidei újdonságát végignézték, azoknak egy pompás, jókedvű este után alkalmuk volt megállapítani, hogy a jó magyar bohózatot már megcsinálta. Mert ez a darab, amelyet vígjátéknak hirdet a színlap, egy kicsit szelesebb, egy kicsit pajkosabb, egy szemernyit léhább a vígjátéknál, szóval bohózat, hanem annak aztán elsőrangú. A „Sherry” óta nem láttam ennél ked-

vesebb, behizelgőbb tréfálkozást. Ami *Heltai Jenő* írói egyéniségében kedvesség, báj, ötletes humor csak van, az mind együtt van ebben a gyorsan perdülő, színes és mesterien megcsinált apróságban. Nem tehetek róla, ezt a becézgető kicsinyitést kell használnom rája, mert az a három, ezer tréfával teljes felvonás éppen úgy hat együtt, mint egy csillogó, kedves kis zsuzsu.

A darab meséjét én el se mondom, mert hiába mondanám. Azok nélkül a pattogó színporkák nélkül, amelyekkel *Heltai* az egymást kergető szituációkat teleshörzta, a dialógusok szellemes fordulatok nélkül, nem tudok képet nyújtani róla, ugy sem. Legyen elég csak annyi, hogy a *Heltai* darabja jó darab, jó magyar darab. Bohózat és nem triviális, komédia és irodalmi, zene van benne és nem hosszadalmas. Magyar darab és a közönség ki nem kerül a szívből jövő, őszinte kacagásból. És még egyet meg kell mondanom. Olyan tudatos írói biztonsággal kerül el benne mindent, ami csak egy pillanatra is fárasztana, hogy a gondtalan mulattatásnak, a könnyű szívet való komédiázásnak ez már magasabb rendű művészete. És én még soha sem szerettem úgy a Víg-színház közönségét, mint ma este, amikor egy mély szívű és választékos izlésű magyar írónak jó szívet, őszintén és tartózkodás nélkül odaadta azt, amiért az beállott hozzá mulatságszínélőnek, a maga gondtalan, derült nevetését.

Nagy sikere volt ma *Heltai Jenőnek* a Víg-színházban. Olyan igazi sikere, hogy a szezon derekán is megállott volna. Ebben a sikerben pedig erős része volt a színháznak is. Kitudó előadásban, szépen kiállítva hozták a darabot. A színészek pompás jó kedvvel indultak az első felvonásnak s a közönség jókedvével fokozódott a színpad temperamentuma egészen az utolsó felvonás utolsó jelenetig. *Góth és Góthné* pompásan találták magukat egy szerelemmel jölközt, és mégis szerelmes, de valóni készülő házaspár szerepében. *Kornai Berta* bájosan kuplézta el egy buta kis kokott dalgát, *Vendrei* hangos derültséget keltett már a színpadra léptével. Egy kedves és léha nagybácsit adott, aki egy koronájával adja el az unokaöccsese mahagoni butorait. *Szerényi* klasszikus figurát csinált egy összeroncsolt idegzetű kártyás alakjából. *Haraszi Hermin* pompás anyós volt és kedvesen deklamált el egy buta kis kokott dalgát. *Tihanyi* egy kávéházi drámaíró adott sok humorral és irodalmi vonatkoztatásokkal, *Haraszi* egy „teljesen ismeretlen” zeneszerzőt csinált meg pokoli komolysággal és *Sarkadi* egy völgyjelölt szerepében a legszeretreméltóbban lábatlankodott. De jók voltak a kisebb szereplők is, *Molnár, Bárdi, Bötvös*.

A mai siker után azt hiszem, hogy a darabbal még az őszön is sokszor találkozunk. A szezon végéig telt házakat fog csinálni.

A szerzőt a közönség csaknem ünnepelte.

Garvay Andor

Az Opera hivatalos beszámolója.

Budapest, június 5.

Az Operaház ez évi szezonjáról ma adta ki hivatalos jelentését. Az elmúlt színházi év kritikai méltatásával, mint már megirtuk, külön a legközelebb foglalkozunk. Most csupán a hivatalos adatokat közöljük a következőkben:

Az 1908. évi szeptember hó 17-től 1909. évi június hó 6-áig terjedő időnyben, 263 nap alatt, az Operaház összesen 218 előadást rendezett, 45 napon pedig az intézet zárva volt. Az előadások közül volt: 160 bérletfolyamos, 41 rendezés bérletiszűnetes (ezek között 5 ifjúsági és 5 délutáni gyermek-előadás) és 17 rendkívüli bérletiszűnetes előadás. Ifjúsági előadásul színrekerültek a következő dalművek: Hunyadi László, Szent Erzsébet legendája, A büvös vadász.

Gyermekelőadásul a Jancsi és Juliska meseoperát a Bobatündér ballettel kétszer és a külön e célra színrehozott Mesevilág ballettel háromszor adták. A 17 rendkívüli bérletiszűnetes előadás közül tizenegyet az Operaház és a Nemzeti Színház nyugdíjintézete javára rendeztek.

Az időny alatt színrekerült dalművek és balletok száma — a szerzők nemzetisége szerint csoportosítva — a következő:

9 magyar szerzőtől 10 dalmű 22 előadásra, 5 ballet 33 előadásra, 11 német szerzőtől 21 dalmű

70 előadás, 1 ballet 2 előadás; 10 francia szerzőtől 12 dalmű 62 előadás, 1 ballet 2 előadás; 7 olasz szerzőtől 15 dalmű 56 előadás; 1 orosz szerzőtől 1 dalmű 1 előadás; 1 cseh szerzőtől 1 ballet 5 előadás; 39 szerzőtől összesen 59 dalmű 220 előadás, 8 ballet 42 előadás.

Műsoron volt tehát 59 különféle dalmű összesen 220-szor és 8 különféle ballet összesen 42-szer.

Ujdonság volt: 5 dalmű (A hegyek alján, II. Rákóczi Ferenc, A hazatérés, Fra Diavolo, A makrancos hölgy) és 1 ballet (Mesevilág).

Összehasonlításként közöljük néhány külföldi nagy operaház idevonatkozó — 1909. április 30-ig ismert — adatait. Ujdonságul adott eddig:

a berlini operaház 2 dalművet és 1 némajátékot, a drezdai operaház 2 dalművet és 1 némajátékot, a müncheni operaház 3 dalművet, a bécsi operaház 4 dalművet és 1 balletet.

Uj betanulással színpadra került 8 dalmű: Brankovics György, Siegfried, Manon Lescaut. A nürnbergi mesterdalnokok, Loreley, Lammermoori Lucia, A tévedt nő, A varázsfuvola.

Az előadott művek a következők (az előadások számának sorrendjében): A hegyek alján (premiér 1908. nov. 17.) 16 előadás, Bajazétok (150-ik előadása: 1909. febr. 10.) 10, Carmen 10, Faust 7, Mignon (100-ik előadása: 1908. okt. 13.) 7, Parasztsület 7, A csavargó 6, A walkír 6, Hunyadi László 6, Lakmé 6, Pillangókisasszony 6, Sámson és Delila 6, A bolygó hollandi (50-ik előadása: 1908. nov. 12.) 5, A nürnbergi mesterdalnokok 5, Fra Diavolo (première: 1909. apr. 17.) 5, Tosca (50-ik előadása: 1908. nov. 10.) 5, A troubadour 5, Siegfried 5, A zsidónő 5, Bohémélet (Puccini) 4, Istenek alkonya 4, Lehengrin 4, Manon Lescaut (Puccini) 4, II. Rákóczi Ferenc (première: 1909. jan. 30.) 4, Romeo és Julia 4, A büvös vadász (50-ik előadása: 1908. okt. 8.) 3, A hazatérés (première: 1909. febr. 14.) 3, Aida 3, Fidelio (50-ik előadása: 1909. április 24.) 3, A hugonottok 3, Jancsi és Juliska 3, Loreley 3, Manon (Massenet) 3, Rigoletto 3, Sába királynője 3, Tannhauser 3, Tristan és Isolde 3, A makrancos hölgy (première: 1909. május 20.) 2, A próféta 2, A Rajna kince 2, A sevillai borbély 2, Bánk bán 2, Don Juan 2, Eliána 2, Hoffmann meséi (50-ik előadása: 1909. március 2.) 2, Lammermoori Lucia 2, Norma 2, A cremonai hegedűs 1, A navarrai lány 1, Anyegin 1, A tévedt nő 1, A varázsfuvola 1, Az álarcos mál 1, Brankovics György 1, Nemo 1, Orfeusz 1, Otello 1, Szent Erzsébet legendája 1, Téli regé 1. Összesen 220 dalmű.

Balletok: A csodaváza 11, Magyar táncgyűjtemény 7, Táncgyűjtemény 6, A törpe gránátos 5, Mesevilág (première: 1909. március 14.) 5, A piros cipő 4, A babatündér 2, Táncrészletek (Delibes) 2 előadás. Összesen 42 ballet.

Az idény folyamán az Operaházban a következő művészek vendégszerepeltek: Waldmann Ignác 2-szer, (magyarul) szerződötési célból, Burrián Károly 10-szer mint állandó vendég, Svárdström Valborg 17-szer, Gábor József 2-szer, (magyarul), Eibenschütz Riza 2-szer (magyarul), Falken Maryla 3-szor lépett fel szerződötési célból, Cahier Charles 4-szer lépett fel szerződötési célból, Feinhals Frigyes 9-szer lépett fel szerződötési célból, Slezak Leó 3-szor lépett fel szabadságot tag helyett, Rédei Szidi 1-szer lépett fel (magyarul) szerződötési célból, Preuse-Matzenauer 3-szor lépett fel szerződötési célból, Balta Károly 2-szer (magyarul) lépett fel szerződötési célból, Van Dyck Ernő 4-szer lépett fel szabadságot tag helyett, Hajduné K. Ilona 3-szor (magyarul) lépett fel szerződötési célból. Tizenhárom művész összesen 65-ször vendégszerepelt. Tavaly 12 művész 69-szer.

Az igazgatóság itt megjegyezi, hogy Eibenschütz Riza is szerződötés céljából vendégszerepelt. Az igazgatóságnak ez a jelentése határozottan téves, mert a művész felépése előtt kijelentette, hogy a drezdai udvari operaházban elfoglalt állását semmi szín alatt sem hagyja el.

Összehasonlításként: Az idény kezdetétől 1909. április 30-ig vendégszerepelt a müncheni operaházban 24 művész 47-szer, a drezdai operaházban 45 művész 69-szer, a bécsi operaházban 25 művész 82-szer, a berlini operaházban 53 művész 90-szer.

Az Operaház előadásainak bevétele az utolsó nyolcz idény alatt a következő volt: 1901—2-ben 452.000 korona, 1902—3-ban 477.000 korona, 1903—1904-ben 499.000 korona, 1904—5-ben 495.000 korona, 1905—6-ban 580.000 korona, 1906—7-ben 585.000 korona, 1907—8-ban 632.000 korona, 1908—1909-ben 716.000 korona.

Az utolsó idény bevétele az előzővel szemben 84.000 koronával, az 1901—2-ikével szemben pedig 264.000 koronával kedvezőbb. A kimutatott összegben a rendkívüli bérlétszűnetes (jótékonyezélu) előadások bevétele nem foglaltatik be. E czímen 1908—9-ben bruttó 54.260 korona folyt be.

(*) Opera. A Pamina gyönyörű ariát a Hajduné K. Ilona asszony meleg, bársonyos hangján hallottuk ma este. Ez a szerep pompásan sikerült a művész hangjához; a kevés deklamálás, a zárt formájú, meleg tónusú ariák, az inkább érzéki melegségű hangok, mint drámai akcentuálást kívánó énekrészek: csupa olyan tulajdonságai a „Varázsfuvola” nagy női szerepének, amelyekre keresve sem lehetne jobb interpretálót találni Hajduné asszonynál. A hangjának a csillogó fénye, a bársonyosmasága ma még jobban érvényesült, mint a multkorai föllépése alkalmával. A mellregisztere tiszta, pompás csengésű és mindegyik egyforma erősségű. A hangbeli képességein kívül még egy kvalitása van Hajduné asszonynak, amely énekesnőnél szinte megbecsülhetetlen: a nagy muzikalitás, a finom zenei érzék. Minden zenei finomságot kiérez és kihozza a legapróbb árnyalatokat, a legfinomabb szépségeket is. A frazirozása művészi és erősen részletező. A nuance-ok nem szürkülnek el az előadásában, hanem érvényre jutnak és sokszor kidomborodnak plasztikusan, mintha aláhúzná, külön éreztetné a kiemelkedő részeket. A hangvétele határozott, nem ingadozó, a lélekzési technikája pedig rutinos. Nem csoda aztán, hogy ezekkel a nagy kvalitásokkal teljesen meghódította a mai est közönségét. Majd minden ariája után nyílt színi tapsot kapott, felvonásvégeken pedig számtalanszor szólították a lámpák elé. Még egy érdekessége volt a mai estnek: Kertész Vilmos, az Opera ösztöndíjas tagjának a fellépte. Kertész intelligens muzikus, aki igen jól és gazdaságosan tud bánni kellemes, nem nagy terjedelmű tenorjával. A hangja meleg, szép, világos színezetű, az előadása pedig stílusos. Szép sikere volt neki is, valamint az ensemble többi tagjainak: Erdősnek, Dalnokinak, Szóyer Ilonkának és a kis szerepben kitűnő Dióssynének is. (de)

(*) Kramer Teréz vendégjátéka Póstyén-fürdőn. Kramer Teréz asszony a mult hét végén három estén át vendégszerepelt a póstyéni fürdőszínházban. A művész esütörtökön a „Denévér” Rosalindját, pénteken a „Czigánybáró” Saffiját, szombaton pedig Strauss János „1001 éj” című operettjének Leiláját énekelte. A színház nézőterét mind a három estén át zsufolóság megtöltötték az ott tartózkodó nagyobbára külföldi fürdővendégek, kik a magyar művésznőt meleg lelkesedéssel ünnepeleék.

(*) Hoffmann meséi. A Fővárosi Nyári Színházban Révy Aurélie, a budapesti közönség kedvezett művésznője vendégszerepelt Olympia hármas női szerepében. Igen szép és meleg hangjával, gyönyörű alakításával és temperamentumos játékával óriási sikere volt. A közönség alig győzte tapsal és kihívással. Kivüle Bejczy György (Hoffmann), Róza Lili és Kiss nyerte meg a közönség tetszését.

(*) Évadzáró előadás az Operában. Az Operaházban holnap, vasárnap az évad utolsó előadásaként Erkel Ferenc „Hunyadi László”-ja kerül színpadra. A főszerepeket Sebők — Erzsébet, Sándor — Mária, Payer — Mátyás, Arányi a czimszerep, Pichler — László király, Szendrői — Czillej, Váradi S. — Garai, Mihályi — Rozgonyi, Adjáik, Vezényel Benkő Henrik karmester, rendező Alszeghy Kálmán főrendező. Az előadás jövedelmét az Operaház és a Nemzeti Színház nyugdíjintézete javára fordítják. (Rendkívüli bérlétszűnet 13; kezdete 7 és fél órakor.) Június 7-től szeptember 14-ig az Operaházban nem lesz előadás.

(*) Jarno társulata a Fővárosi Orfeumban. Jarno József bécsi társulata ma bucsuzól a „Schwanengesang” című francia vígjátékot adta, amelynek erős helyzetkomikumán igen sokat nevetett a közönség. A játék gyors menetű s elég összevágó volt. A legtöbb tapsot Jarno József és Krem Kraete kapta, akiknek alakítása finomság és eredetiség révén igen tetszett. A ház csak félig telt meg.

(*) M. Harmath Hedvig Kolozsvárról. Kolozsvárról jelentik, hogy ott nagy siker kísérte M. Harmath Hedvignek, a Vigszínház jeles művésznőjének vendégszereplését. Három legkiválóbb szerepében, a „Virraszt a szerlemben” című vígjátékban, a „Kivándorló”-ban és a „Diákélet”-ben lépett fel és mindegyik estén a legzívelyesebb ovációkkal halmozták el. Tömerdek virágot kapott és számtalanszor tapsolták meg.

(*) A Vigszínház új rendezője. A Vigszínház egy szerencsés szerződötéssel lekötötte Jób Dá-

nielt, a legifjabb iró generáció kitűnő tehetségű tagját. Jób Dániel új hivatást kezd: rendezője lesz a Vigszínháznak, s amikor az új pályára lép, arra igen sok tudást, rátermettséget, hozzáértést vár magával. Az új rendező a jövő színpadon kezdi meg működését; egyelőre pedig a színház megbízásából három hónapos külföldi tanulmányutra indul. Ehez a választáshoz őszintén gratulálunk a Vigszínház igazgatóságának.

(*) Szerződötetés. Ledovszky Gizellát, a szépművész énekesnőt, a régi Népszínház tagját, szeptembertől kezdve Beethy László a Király-színházhoz szerződötötte.

(*) Vecsey Ferenc az aacheni zeneünnepen. Aachenből veszszük a hírt, hogy a mult napokban ott megtartott 85-iki alsórajnai zeneünnepen nagy diadalt aratott Vecsey Ferenc Beethoven hegedűversenyével. A zeneünnepen képviselve volt az egész művészvilág, de olyan szereplők mellett is, mint Strauss Richárd, Schillings Miksa, Hess Lajos, Heinemann Sándor és Weil Hermann, a zenei világ magyar hegedűművészt külön lelkes ünneplésben részesítették a díszelőben, amely a hangversenyt követte. Vecsey Aachenből Scheveningbe utazott, de e hó 16-án már hazatér Fenyőházára, ahol pompásan berendezett villájában fogja kipihenni a művészi körutazás fáradalmait.

(*) Az utolsó nemzeti felkelés. Az utolsó nemzeti felkelés százados évfordulójának emlékére ma délután a Magyar Történelmi Társaság ünnepi felolvasást tartott az Urániában József főherceg és családjának, ugyszintén nagyszámú és lelkes közönség jelenlétében. Dr. Viscota Gyula és Csiky János értékes kulturtörténelmi elmefuttatásban ismertették az 1809-iki nemzeti felkelés történetét, majd G. Miklós Ilona az insurgens világ költőinek néhány költeményét szavalta el. Az estét Csiky János által összegyűjtött és feldolgozott insurrekciós-korabeli táncok és dalok fejezték be, melyeket részben Raskó Géza énekel el, részben a Nemzeti Zenede zenekara adott elő.

(*) A jövő háboruja. A jövő háborúját, De Sgardelli Caesar honvéddalagnak nagysikerű katonai darabját e hó 9-én, szerdán olvassák fel huszonötödösör. Minden dícséretnél jobban beszélnek a naponkénti telt házak és az a tény, hogy számos vidéki színház megvásárolta az Uránia-színháztól a darab előadási jogát, s máris fordítják németre a bécsi Urania-Theater számára. A szerzőt, jubileuma alkalmából nagy ovációkban fogják részesíteni.

(*) A Városligeti Színház megnyitása. A Városligeti Színház megnyitó előadása szombaton, június 19-én lesz, mely alkalommal Rákosi Jenő énekes népszínműve „Éjjel az erdőn” kerül színpadra Blaha Lujzával a női főszerepben. A darab előtt, az egész személyzet jelenlétében Bródy Sándor ünnepi prólógját Feld Irén mondja el s azután az egész személyzet a Himnusz énekl. Vasárnap, június hó 20-án lesz a bemutatója az „Erdészleány” című új operettnek Kury Klárával a czimszerepben. A másik két női főszerepet Keleti Juliska és Mozev Ilonka; József császár szerepét pedig Tury Elemér játssza. Jegyek a megnyitó előadásra már e hó 8-ától válthatók Rózsavölgyi és társaszeneműkereskedésében. A helyárak legközelebb közvétetnek. Az „Éjjel az erdőn” megnyitó előadásra már az összes földszinti páholyokat előjegyezték.

(*) A Courtens-kiállítás. Francois Courtens gyűjteményes kiállítása e hó 13-án délben zárul; az el nem adott képeket innen egyenesen Londonba küldik, ahol kiállítják. A tárlat addig is hétköznapokon 9—7 óráig, vasár- és ünnepnapon pedig 9—1 óráig tekinthető meg 50 fillér belépődíj mellett a Könyves Kálmán Nagymező-utcai szalonjában.

(*) A Lovas-féle zenekonzervatórium akadémiai előkészítő tanfolyamának harmadik nyilvános évzáró hangversenyét most tartották meg az intézet hangversenytermében. Andrásy ut 67. szám alatt. Az ünnepélyes hangversenyre nagy és díszes közönség jelent meg, amely nagy élvezettel hallgatta a hangverseny műsorát, mely tiz sikerült számból állott. Különösen kitűnt a növendékek közül Prey Mariska és Rosenfeld Miksa, kik Gaal II. Magyar Ábrándját és Brahms magyar tánczait négykezesen adták elő. Mindketten Sárkányné Eiler Gizella tanárnő növendékei. A kitűntető elismerésből bőven kijutott a tanárnőnek is, kinek növendékei évről-évre nagyobb készütséget mutatnak be.

IRODALOM.

Két verseskönyv.

— Kemény Simon: *Lamentációk*. Babits Mihály: *Levelők Irissz kossorujából*. (Áruk 2 és 3 korona.) Mind a két könyv a *Nyugat* kiadása. —

Szomorú tehetetlenséggel állok ezzel a kedves, a betanulásig sokszor elolvasott és újból és újból gyönyörűsége két verseskönyvvel. Állok a beszámolások e szűken kimért helyén. Száz sorban nem lehet ennyire zárt, ennyi színes ékkövel kiépített, ily nagy és mély skálájú művészettel illően foglalkozni. Nem is számadás ez, egyszerűen hivatkozás a szépet szerető olvasók szívére, szinte vásári kiállítás: szerezzék meg ezt a két verseskötetet s igaz művészi átélésekben lesz részük.

Mindig félttem az ilyen könyvek sorsát (igaz, hogy nem sok könyv akad, amelyet féltennem kellene) s valami nagy, nagyuri gög lázadoz bennem, hogy kéziratban egyedül őrizhessen elzárt hétszerez lakat alatt. Talán a fiatalság-önző szerelme ez — lehetnek kincsek, amelyeket ha csak úgy szereztük is, nem szeretünk mutogatni s nem sokat törődünk suta embertársainkkal, akik bénán ballagnak el mellettük.

Ma le kell győződnöm ezt a gögömet, alázatosan árulgatok. Annyi a szépség ebben a két kötetben, hogy gyönyörűség: és fáj: ez az alázatosságom.

Kemény Simon a mélyebb érzésű poéta. Babits Mihály a művészibb. Mind a kettő erős és nagy egyéniség s a maga szavától megérkezett a maga formájához. Kemény Simonnál az érzés a nagyobb, Babits Mihálynál a forma s egymásután, majd váltakozva olvasni őket megint valami külön nagy, szép fellángolás.

Kemény Simon minden sora átélés. S ahogy ez a rendkívül érzékeny, csak igaz emberi fájdalom költői befogadására rezonáló talentum egy-egy képpé, sikoltássá, rezignáló sóhajtássá, vagy szinte hullámerőv fájdalomná sűríti egyénileg művészi módon a maga életét, ahogy egy-egy fél sorában a lelkébe barázdát hasít, vagy esendős szobák félhomályba vezet, — a küszöbön ez az a határ, ahol egy dobbanásba megáll a szívünk, mert a művészet vérmelegét érezzük.

Olyan nedvesek s forrók ezek a sóhajok,
Mik körülengenek,
Mint ha csókolnál engemet.
S oly tiszták, oly ragyogóak a sugarak,
Mint a hajad,
Olyan üdék, oly zöldek a mezők!
S az égből olyan végtelen,
Hogy fáj, hogy fáj, mért nem vagy most velem;
Látnád, mint izzik, szikrázik szemem,
És hogy reszket a kinyújtott kezem . . .
Hogy kacagnál, ó hogy ujjongnál,
Mégiscókolnál ezerszer is talán,
Két kézzel tépnél a sok vadvirágot,
Futnál, rohannál itt előlem,
Kívánnál és rettegnél tőlem.
Egy fa alatt rém borulnál
S mint egy rózsza, a fűbe hullnál.
S míg én egy perczbe átalolvadok,
Ajkad elhagynák könnyű sóhajok,
S néznél a tiszta, fényes kék szemem,
Hogy szállnak el a fehér felhők
A fák felett.

Kemény Simon lírája mély és erős zengésű. Képeit, hasonlatait a fájdalom, a maga fájdalomnak melegítő erejével festi alá, ezért rendkívül közvetlen, drámai és igaz. Mindenik verse külön-külön csiszolt, finom törésű drágakő, amelynek lapja, éle törése az érzések szívárványszíneibe szórja emberi szenvedéseit. Szerelme, szenvedélyes forrósága, bánata és lemondása izzó töréssel világít élénk minden sorából s ezek a sorok egymásutánjukban lüktető dobogású, igaz költői szív világát rakosgatják élénk.

Perecek! ti apró drága perecek:
Lágyan simít puha, fehér kacsólok,
Ajkatokon nedves-forrók a csókok,
Körém tipegve, énekelve jertek.

Hamvas gyermek-angyalok jertek,
Elkábitanak az együgyű beszédek,
Melyek azt mondják, szép és jó az élet,
S virágoznak, gyümölcsöznek a kertek.

Nem gondolok én arra — perecek,
Hogyha órák lesztek majd, gyötörtök.
S ha évek: mily kegyetlen összedörtök,
Míg ti beszéltek, bújt, bajt elfelejtök.

Nekem nincs múlt, jövő — csak perecek,
Ők mindig dusak, ifjak és kegyesek,
És nem engedik, hogy kétségeesek,
Ó Végtelen kis gyermekei, jertek! . . .

Babits Mihálynak a kifejezés formájában van a nagyobb ereje. Szinte boszorkányosan káprázatos tökéletességgel formálja a nyelvet, annak oly virtuóz hatalmában van, hogy a zengzetes magyar nyelvnek Ady Endre után is egész új zengzetességet, festői erőt, zenei szépséget és kifejezési ötletességet ad. Szinte megközelíthetetlen feladatokra vállalkozik s azokat játékosan oldja meg, nehöz akadályokat állít maga elé, hogy elszálljon felettük, nincs az a régi, vagy új forma, érzés, dinamikai hatás, zenei csengés, amelyet verseinek nyelvezetével vissza ne tudna adni. Ma még az emberi mélysegeket is ezzel a káprázatosan színes fonállal méri, maga nem igen erőszakodik alá, de művészete éppen formáiban ezerszínű, lebilincselő és megbabonázó.

Hogy bomlanak, hogy hullanak
a fésűk és gyűrűs csatok;
ha büszkén a tükör előtt
lontod villanyos hajzotod!
Ugy nyulik karesz két karod
a válladtól a fűrtődig,
mint antik kancsó két füle,
ha könnyed ivben felszökik.

Ó kancsó! kancsó! drága kancsó!
Kincsek kancsója! esőkedény!
Hozzad hasonló semmi sincs,
sent vágygyal nézek teged én!
Eleven kancsó! életé,
Kiben a nagy elixír áll,
amelytől elő lesz a holt,
s a koldus több lesz, mint király.

Hogyan dícsérem termeted?
A pálmafák, a cédrusok,
az árboez és a lilium,
az mind nem él, az nem mozog . . .
De benned minden izom él,
idegek, izmok és inak,
titkon mint rejtelmes habók,
szelcsőndben is hullámlanak.

Amerre jársz, a levegő
megkéjesül, megfonomul
s miként dícsény a szent küre
testedhez fénykőddel borul.
Kályhában fellöbög a láng,
falon az óra elakad,
ha büszkén a tükör előtt
kibontod elő derekad.

Jelzőinek, festőiségének, hangulatképeinek megvan az a sajátossága, hogy a szavak szépségében ragyogó szikraesőként pattannak élénk. A színek minden pompáját, tárgyak, tájak, érzések és történetek hangulatait érzékeltetni tudja azokkal a drága selymekkel és fátyolokkal, amelybe azokat öltözteti. Káprázatos ez a pompa, mely még a szürke szürkében, fekete feketében is csupa ragyogás és világítás. Egyik legértékesebb versében, a Golgotai csárdában (egy ismert passió-ének dallamára) ilyen ereje van:

„Hej katonák, van-e bor
A küherkulussát!
S koczka? Légyon, aki lóg!
Hozom a köntösöt,
Kis murit ma! Illik az,
Vidám örökösnek:
Gazdája már nem iszik
Ugysem a köntösnek.

„Megkukult a fészület
Három óra tájban,
Akkor elfogyott a szusz
A zsidó királyban.
Ha! nagy a zsidó király,
Magas a kormánya:
Lába alatt jár a szél,
Feje fölött kánya.

„Ej de fene esű idő!
Mi a fránya hozta?
Lét a szél, mint egy bolond
Kint az utcáhozossza.
Zörg az ablak: fűtül a
Hej fűtül a kályha;
Most igazán jó meleg,
Jó meleg a csárda.

Ott fön a kereszt alatt
Bög egynéhány dajna:
Názáreti ember volt,
Ácsmester az apja.
Légyon aki . . . ved ki már!
Nyoloz! A köntöst tartom —
Csárdásné, te szebb vagy, mint
Minden zsidó aszony!”

Se méltatni, se ismertetni nem is akartam és nem is lehetett ilyen szűkös helyen ezt a két verseskönyvet. Vásári kikiáltójuk vagyok. Mi még nagyon alul tartunk s nagy keserűség fog el, mert nincs is vásárunk. De aki magyar könyvet akar, s van öt koronája, vegye meg őket. A kiállításuk páratlanul szép; művészi, előkelő. S minden lapjuk erős kinyilatkoztatással íródott.

Miklós Jenő.

* Uj Idők. Herezeg Ferenc magas irodalmi színvonalu hetilapjában hosszabb pihenés után újból megszólal Horkayná, aki az ő elmés modorában hozzá szól az aktuális eseményekhez. Novellát Bíró Lajos és Szántó Kálmán írtak, míg cikket Balla Ignácztól találunk, aki „Egy kalandozó élet” címmel D'Orsay grófról ír és Salgó Józsefnétől, ki „Keletafrikai mozaik” címen írt cikket, amelyek érdekességét tetszetős illusztrációk emelik. Farkas Pál „A modern leány a színpadon” címmel írt érdekes tanulmányt, míg verset Czöbel Minktől, Kun Józseftől és legifj. Ábrányi Kornéltól találunk. Szini Gyula regényének folytatása, fordított regény, apróbb cikkek, Műhözök humoros fejlczei, aktuális képek egészítik ki a lap amugy is gazdag tartalmát. Előfizetési ára negyedévre 4 kor. Kiadóhivatal VI., Andrassy-ut 10.

* Az „Ország-Világ” 23-ik száma a szokott érdekes és változatos tartalommal jelent meg. A szövegrészben dr. Hudovernig Károly „A divat és fejfájás” című cikke, Orrelly elbeszélése, Tábori Kornél és Székely Vladimír a „Bűnös nők”-ről írt közleménye, Kálmár Lajos cikke, Révai Károly verse mellett külön cikk foglalkozik a fővárosi színházak legutóbbi bemutatásával és az Országos Protestáns Árvagykelet jubileumával. Érdekes a luxusebkekről szóló közlemény is. Több kisebb cikk és tartalomdus rovatok egészítik ki a szövegrészt. A képek gazdag tömegében 14 kép mutatja be Magyarország halgazdaságát, 9 pedig a luxus-ebek különböző fajtáit. Kovácsy Sándor, dr. Ottava Ignác és B. Virágh Géza arczképei, az Országos Protestáns Árvaház jelenlegi és volt növendékeit ábrázoló csoportképek, néhány kép Bikszád fürdőről, valamint az ürmü-utcai elemi iskola növendékeinek előadásáról stb. ismét azt bizonyítják, hogy az „Ország-Világ” a leggazdagabban illusztrált magyar lap, mely tartalmával minden héten arra törekszik, hogy szórakoztató közleményei mellett egyuttal művészi és aktuális legyen.

* A „Vasárnapi Ujság” június 6-iki száma érdekes cikket közöl Pekár Gyulától, a kékszakállu herceg legendájáról, regényt Mikszáth Kálmántól, verseket Kosztolányi Dezsőtől és Balla Ignácztól. A képek a kismartoni Haydn-ünnepet, a Nemzeti Szalon tavaszi kiállítását, gróf Apponyi Albert ezeledli látogatását, az újabb modellű repülőgépeket, a párisi ház bontását s azt a budai házat mutatják be, mely előtt Martinovicot és társait lefejezték. Egyéb közlemények: Williamson angolból fordított regénye, Böckh János arczképe és nekrológja, tárcacikk a hétről s a rendes heti

MOLL-féle SÓSBORSZESZ

Legjobb fájdalomcsillapító bedörzsölés csusz, köszvény és egyéb meghűlési bajoknál. A raktárakban ólommal zárt (plombirt) üvegekben 2 koronáért kapható. MOLL. készítmény kéréndő.

Fő-szétküldés: MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által

BÉCS, I., TUCHLAUBEN 9. SZ.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítetnek. A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

MOLL-féle SEIDLITZ-por

felülmulthatatlan háziszor mindama gyomorhajónál, melyekből a rossz emésztés és székrekedés szokott keletkezni. A gyógyszerárakban MOLL készítménye kéréndő eredeti dobozokban 2 kor.

Fő-szétküldés: MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által

BÉCS, I., TUCHLAUBEN 9. SZ.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítetnek. A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre négy korona, a „Világkronika”-val együtt négy korona 80 fill. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanítt megrendelhető a „Képes-Néplap” a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

* **A Természettudományi Közlönyben** Heltai H. István, az ismert sakkíró, a **Kempelen-féle sakkjátszógépről**, multkoriban írt tartalmas magyarázatot, mely külön füzet alakjában is megjelent. Mint akkoriban jelentették, Heltai a Kempelen Farkas rejtélyes találmányát, az önműködő sakkjátszógép működését magyarázta nagy hozzáértéssel és tárgyalt a gép körül kifejtett széleskörű irodalomnak az okát. Ez a munka bizonyára megnyugtatta az addig még kételkedő matematikusokat és technikusokat és világosságot derített az annyi ideig megoldhatatlan rejtélyre. Külföldi sakkkörökben szintén érdeklődéssel fogadták a mű megjelenését. Legutóbb a „Deutsche Schachzeitung” című legtekintélyesebb német sakklapban Berger János kormánytanácsos írt, alábbi ismertetést: — (A **Kempelen-féle sakkjátszógép**.) Dr. Szily Kálmán, a Magyar Tudományos Akadémia főkönyvtárosa megbízásából (Kis. Magy. Természettud. Társulat nevében Szily Kálmán adott megbízást; utóbban pedig dr. Hovay Lajos udv. tanácsos ösztönözte Heltait, hogy folytatólag „Sakkjátszógép utánavatok” címmel ismételt kimerítő tanulmányt dolgozzon ki.) Heltai H. István, Budapestről, fentjelzett címmel Kempelen Farkas zseniális feltalálóról és sakkmasinájáról, huszonkét nagy oktáv oldal terjedelmű tanulmányt bocsátott közre. E mű kiadására Kempelen Farkas udvari kancelláriai consiliarius, lángelméjű polihistor emlékének tisztelete szolgáltatót alkalmat: ugyanis Pozsony szülővárosa emléktáblát állíttat szülőházán, a magyar kereskedelemügyi miniszter pedig a világhírű sakkjátszó automatáját rekonstruáltatja a tervbe vett budapesti technikai múzeum számára. Egyébiránt Heltai H. István magyarszabású — Kempelen Farkas életét és tudományos működését tárgyaló — munkán dolgozik.

FŐVÁROS.

(—) **A székesfővárosi tanfelügyelőség.** A budapesti székesfővárosi királyi tanfelügyelőséget a közoktatásügyi kormány be akarja szüntetni. Illetékes helyen azt tervezik, hogy a tanfelügyelőség jelenlegi személyzetét berendelik szolgáltatásra a kultuszminisztériumba és egy királyi tanfelügyelőt megbíznak azzal, hogy a fővárosi iskolák fölött a felügyeletet gyakorolja. Az adminisztratív ügyek elintézését pedig teljesen a székesfőváros tanügyi osztályára bízzák.

(—) **Az Erzsébet-kilátó-torony.** A jánoshegyi Erzsébet-kilátótorony építőbizottsága ma dr. Bódy Tivadar tanácsos elnöklésével ülést tartott. Az eredeti terv szerint a torony sisakszerűen végződött volna, de időközben Schulek Frigyes tanár azt az eszmét vetette föl, hogy a kilátás szempontjából praktikusabb és szebb megoldás lenne, ha nyitott terrasszal végződne a torony. A bizottság, bár a terv módosítása költségtöbbletet okoz, egyhangúlag hozzájárult a terv módosításához.

Aki az Odolt következőlegesen mindennap használja, az a tudomány mai állása szerint a képzelhető legjobb fog- és szájpolást gyakorolja.

Ha fáj a feje

ne tétovázzék hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát

amely 10 perc alatt a legmókacsabb migránt és fejfájást elmulasztja. Készít Beretvás Tamás gyógyszerész Kisposton.

Ára 1 korona 20 fillér. Orvosok által ajánlva.

Kapható minden gyógyszerertárban. Három dobozról ingyen postai szállítást.

EGYESÜLETEK.

(—) **Az Országos Szegényügyi Egyesület** májdelben tartotta rendkívüli közgyűlését az Új városházán. Jelen voltak: Návay Lajos v. b. t., a képviselőház alelnöke, dr. Kovács Gyula udv. tanácsos, dr. Forbáth Tivadar, Giesswein Sándor és Moskovitz Iván orsz. képviselők, Almády Géza fővárosi tanácsos, Tankóczy Gyula szatmárnémeti főkapitány és mások.

A közgyűlést dr. Kovács Gyula nyitotta meg, aki fejtegette az egyesület fontos hivatását. Ajánlotta, hogy az egyesület elnökévé Návay Lajost, a képviselőház erősen szociális érzékű alelnökét válasszák meg. Ezt a javaslatot a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel tette magáévá, mire

Návay Lajos v. b. t. hosszabb beszédben köszönte meg a beléje helyezett bizalmat. Hangoztatta, hogy meg kell győzni a társadalmat és a hatóság közegét arról, hogy a szegényügyről való gondolkodás a kulturának nélkülözhetetlen előfeltétele, másfelől pedig meg kell tanulni, hogy milyen irányban kell haladni, hogy a szegényügy rendezése terén eredményeket lehessen felmutatni. A minden nagy városban látható ellátás és támogatás nélküli szegények, koldusok demoralizálólag hatnak nemcsak azokra, akik alamizsnáért koldulni kénytelenek, hanem a társadalomra nézve is, amely nem képes megfelelni ama hivatásának, hogy a társadalmi jólét alapfeltételeit biztosítsa. Beszéde végén utalt arra, hogy a szegényügynek a mikénti rendezése utmutatóként jelzi a nagy nemzeteknek, országoknak erejét; így Anglia a maga büszke önkormányzatát és Németország nagy hatalmát sok tekintetben a rendezett szegényügynek köszönheti. Saját diósó multunkra való hivatkozás helyett a külföld példáin okyula a diósó jövőt kell előkészíteni a jelen megalapozása által.

A nagy tetszéssel fogadott beszél után Forbáth Tivadar az alapszabályok módosítására nézve tett javaslatokat, majd a tisztikar megválasztására került a sor.

Alelnök lett dr. Kovács Gyula udv. tan., titkár: dr. Forbáth Tivadar, pénztáros: Herczföld Frigyes; választmányi tagok lettek: dr. Báróczy István polgármester, Béla Henrik orsz. képviselő, dr. Bókay Árpád egyetemi tanár, dr. Brolly Tivadar pozsonyi polgármester, dr. Czigler Ármán, Cicatricis Lajos eszongrádi alispán, Almády Géza tanácsos, gróf Edelsheim Gyulay Lipót, Giesswein Sándor orsz. képviselő, dr. Héder Lajos, Hervay István eszabolcsmegyei alispán, Jekelfalussy Zoltán kivándorlási biztos, dr. Karsai Sándor min. titkár, Lippay Zoltán, Márkus Miksa, Magyar Elek., Moskovitz Iván orsz. képviselő, Pósa Ernő, Sugár Ignác kereskedelmi és iparkamarai titkár és Zoltán Béla. Számvizsgálók lettek: Habay István és Ország Róbert.

A választások megejtése után Forbáth Tivadar mondotta el titkári beszámolóját, melyben egyszerűsített az egyesület jövő működésének programját is előadta. Hangoztatta a szegényügy rendezésének fontosságát és utalt a külföldi állapotokra, különösen Angliára, ahol sokkal többet foglalkoznak a kérdéssel és ennek következtében nagyobb eredményeket is érnek el, mint nálunk. Az egyesületnek feladata lesz az ország közállapotát és létező intézményeit a szegényügy szempontjából vizsgálni és szerzett tapasztalatait a közjó érdekében hasznosítani. Szükséges mindenképp egy magyar szegényügyi statisztikának elkészítése. A szegényügy rendezését szegényügyi törvény kodifikálása nélkül nem képeli. Örömmel jelenti, hogy a társadalom különböző rétegeiből sorakoztak az egyesület támogatására.

Almády Géza tanácsos ismertette végül a főváros szegényügyi intézkedéseit. Ezzel a közgyűlés véget ért.

(—) **Felolvasás a vasuti orvosok viszonyairól.** A Budapesti Orvosok Szövetsége meghívására ma este egy a hazából már huszonöt évvel ezelőtt elszakadt vasuti orvos, dr. Békés Aladár, a csehországi Nordwestbahn szakorvosa tartott érdekes felolvasást az osztrák és német vasuti orvosok viszonyairól. A felolvasót, aki egyuttal az osztrák vasuti szövetség elnöke is, dr. Stähly Ignác, a magyar vasuti orvosok szövetségének elnöke üdvözölte. Dr. Békés Aladár mindenképp ismertette az osztrák vasuti orvosok küzdelmét és azokat a kívánalmakat, amelyeket több éven keresztül az osztrák vasuti miniszterhez intéztek. Ez év április elején végül érvénybe lépett az új vasuti orvosi rendtartás, amelynek alapján a vasuti orvosok helyzete is türethető lett. Az osztrák orvosok

sem érték el mindazt, amit jogosan óhajtottak, de helyzetük tetemesen javult és aránytalanul jobb, mint a magyar orvosi karé. Ausztriában a 800 állami vasuti orvos összefizetése 1,250.000 koronára rug, míg nálunk Magyarországon a 760 vasuti orvos összesen 500.000 koronát kap. Igaz ugyan, hogy Ausztriában vannak ki nem nevezett vasuti orvosok is, akiknek fizetésük 600 koronáig terjed, de ezzel szemben ezek a kerületükben lakó vasutas után 4 és 7 koronát kapnak fejenként. Ezek a ki nem nevezett vasuti orvosok idővel a státusba soroztatnak és akkor fizetésük a hetedik rangosztályig emelkedhet, ami 3500—4500 korona fizetésnek felel meg. Az aggkori ellátásban is részesülnek ezek a ki nem nevezett orvosok és özvegyeik szintén nyugdíjellátásban részesülnek. Németországban a vasuti orvosok helyzete még ennél is fenyecebb. A legkisebb jövedelem 2000 márkára rug. Azonfelül különféle címeken részesülnek pótlékban. Különösen azonban kiemelni az előadó a németországi vasuti orvosok szociális helyzetét, mennyiben felsőbb hatóságuk részéről kiváló megbecsülés jut nekik osztályrésztül. Az előadó végül a szervezkedésre hívja fel a magyar vasuti orvosokat és figyelmükbe ajánlja, hogy foglalkozzanak a vasuti higiéniaival. Az előadást élénk vita követte, amelynek végeztével dr. Stähly a magyar vasuti orvosok szövetsége, dr. Barsi Jenő főtitkár pedig a budapesti orvosok szövetsége nevében köszönte meg az előadónak érdekes fejtegetéseit.

(—) **A D. K. E. közgyűlése.** A jövő hét keddeljén, június hó 8-án délelőtt 11 órakor tartja X(X) évi közgyűlését az ország egyik legnagyobb kulturális egyesülete, a Dunántúli Közművelődési Egyesület az újvárosi ház dísztermében és az ünnepi ülésen Széll Kálmán díszelnök, Pallavicini Ede ögróf elnök és Rákosi Jenő főrendiházi tag társelnök fogadják a közgyűlést, melyen a vallás- és közoktatásügyi minisztert Molnár Viktor államtitkár, a földművelésügyi minisztert Saárocsy-Kapeller Ferencz miniszteri tanácsos fogja képviselni. A következő tárgysorozat tartalmazza: a) Széll Kálmán díszelnök megnyitója; b) a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítése két egyesületi tag kiküldése; c) az évi jelentés bemutatása; d) az évi zárszámadás bemutatása, a felmentvény megadása s az 1909. évi költségeloirányzat elfogadása; e) elnök, társelnök s az igazgatóválasztmány megválasztása; f) a vallás- és közoktatásügyi miniszternek 42976/1908. sz. rendelete alapján a D. K. E. kebeléből a Múzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsába kiküldendő egy tag megválasztása; g) legkésőbb a közgyűlést megelőző napon beadott indítványok tárgyalása; h) a díszelnök a közgyűlést berekeszti. A kedvezményes vasuti jegy váltására szóló igazolványokat a D. K. E. főtitkári irodája (Budapest, Dohány-utca 39. I. 7.) ad ki.

(—) **A Budapesti VIII. ker. Általános Közjótékonyági Egyesület** e hó 6-án, vasárnap tartja a VIII. kerületi előljárásg dísztermében rendezett közgyűlést. Az évi jelentés szerint az egyesület összes bevétele az elmúlt évben 83.067 korona 42 fillér, összes kiadása pedig 87.934 korona 65 fillér volt. Népkönyháján 163.978 ebédadagot szolgáltatott ki (ebből 50.860 adagot teljesen ingyen) s diákasztalát 29.787 egység látogatta.

(—) **A Debreczeni Csokonai-Kör** e hó 6-án, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja közgyűlését.

(—) **A Kereskedő Ifjak Társulata** e hó 13-án, vasárnap a sósfürdői nagyvendéglő parkjában és nagytermében tréfás műsorral, világpostával, díjtökézzel és táncszalaggal egybekötött jünelis rendez a társulat balesetbiztosító és segélyalapja javára. Az ünnepély délután 4 órakor kezdődik.

(—) **A Természettudományi Társulat nyári szünete.** A Természettudományi Társulat választmánya már megkezdte nyári szünetét és október előtt már nem is ül össze tanácskozássra, csak a növénytan szakosztály tart még egy ülést a jövő héten. A társulat hivatalos lapja, a „Természettudományi Közlöny” a nyár folyamán is rendszeresen, havonként kétszer meg fog jelenni.

Jogtudományi és államtudományi szigorlatokra, alapvizsgákra, államvizsgákra, ügyvédi és bírói vizsgákra előkészítő biztos sikerrel

Dr. ERŐS VILMOS
jogi szemináriuma

Budapest, VII. ker., Wesselényi-utca 18. szám. Fiókintézet: Kolozsvár, Deák Ferencz-utca 14. szám.
TELEFON 118-57. TELEFON 118-57.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ A zágrábi pör. A mai tárgyaláson áttérték a lika-krbavai tanak kihallgatására. Elsőnek *Batusics* Joszif postamester mondja el vallomását. Azt vallja, hogy az ortodoxok mindig ellenséges viszonyban éltek a katolikusokkal. Ő haragudott az ortodoxokra, mert szerbeknek nevezték magukat. Ezt az ortodoxok nagyon jól tudták s ezért egy gazdasági szövetségetnek a konferenciájáról elkergettek s egy banktlen is inzultáltak. Hallotta valakitől — az illetőnek a nevére már nem emlékszik — hogy a nép körében azt beszéltek, hogy a katolikus templomot dinamittal levegőbe fogják röpiteni. Ezt csak azért mondja el a bíróságnak, mert jellemzi, mennyire elfajult már az ortodoxok és a katolikusok viszonya. (Pribicevics Valerián vádlott nevet.)

Pavlesics szavazóbíró a vádlotthoz: Mit nevet maga, Pribicevics Valerián?

Mazzura védő: Ki itt az elnök? A bíró urnak csak az elnök engedelmével lehet kérdést intézni a vádlottakhoz.

Az incedens után *Batusics* vádlott hosszadalmasan beszél mindenféle apró-cseprő helyi dologról.

§ A Kuria nyári szünete. A Kurian ma délelőtt teljes ülés volt Bernáth Géza másodelnök vezetésével. A teljes ülésen a szüneti tanácsokat alakították meg. A július negyedikétől harmincegyedikéig működő tanács tagjai a következők: Elnök: Nágó Mór, tanácselnök. Bírák: Kozma Gyula (büntető), Zsembery Kálmán (polgári és fegyelmi), Zsigmondovics Mihály (büntető és fegyelmi), Szegheő Ignác (büntető), Karay Lajos (büntető), Ludvig János (polgári és váltó), dr. Márkus Dezső (polgári és felülvizsgálati.) Jegyzők: Baráth Zoltán, Zsitvay Géza, Körtvélyessy György, törvényszéki bírák és Mariska István járásbíró. Az augusztus elsőjétől huszonnyolcadikáig működő büntetőtanács tagjai: elnök: Zachár Emil, tanácselnök. Bírák: Kozma Gyula (büntető), Zsembery Kálmán (polgári és fegyelmi), Karay Lajos (büntető), Weiss Károly (büntető és fegyelmi), Bucz Lajos (büntető), Juhász Andor (polgári és váltó.) Jegyzők: Baráth Zoltán, Benyovits Lajos, Körtvélyessy György törvényszéki bírák és Mariska István, járásbíró.

§ Polónyi pöre. Dr. Kiss István vizsgálóbíró a mai napon leküldötte a Polónyi-Lengyel-sajtópör összes iratait Benke Ferenc büntetőjárásbíróhoz azzal az átirattal, hogy a járásbíró tüzzön ki sürgetően határnapot az ügy újbóli letárgyalására. A járásbíró azonban — értesülésünk szerint — az összes iratokat visszaküldi újból a vizsgálóbírónak még pedig azzal a megjegyzéssel, hogy ő az ügyet a nyári szünet előtt már letárgyalni nem tudja, mert az összes tárgyalási határnapjai a szünet végéig már elő vannak jegyezve tárgyalásokkal. Végezen előbb az esküdtészek újból az ügygel, azután majd letárgyalja ő is a volt igazságügyminiszternek Heltai Ferenc és dr. Komlós Ágoston ügyvéd ellen indított rágalalmazási panaszát, amelyben a hozott ítéletet a törvényszék felelbitelj tanácsa egyszer már megsemmisítette.

§ Szabadlábrahelyezés. Herczog Árnin kereskedőt, a Herceg és Horvát-czég tulajdonosát, akit a rendőrség február hó végén csalárd bukás bűntette miatt letartóztatott, a vizsgálóbíró most dr. Pató Sándor és dr. Balázs Pál védők előterjesztésére szabadon bocsátotta. A bűnygyben a vizsgálat tovább folyik.

§ Nincs kliens szöktető. A Kardos-család eltűnése kapcsán nagyon jó információk alapján megirtuk, hogy van Budapesten egy ügyvédi iroda, amely kliensek, legtöbbször nagyobb börtönbüntetés előtt álló emberek megszöktetésével foglalkozik. Az ügyvédi kamara foglalkozott ezzel az ügygel és ma a következő értesítést küldötte nekünk:

A utóbbi napokban a lapok hírt közöltek, amely alkalmas volt, hogy az ügyvédi kar erkölcsére homályt vessen. A hiradás szerint Kardosék szökését egy gyanus egyének megszöktetésével rendszeresen foglalkozó ügyvéd mozdította volna elő.

A kamara vezetősége ennek a hírnak az alapjára járt s a rendőrségtől azon határozott értesítést nyerte, hogy Kardosék szökésében ügyvédnek része nem volt és hogy a rendőrségnek mi adata sincs arra, hogy ügyvéd ily üzelmekkel foglalkoznék.

Ehhez a néhány sorhoz csak annyit fűzünk,

hogy a kamara rossz uton halad, amikor az ügyvédi kar tisztességét akarja védeni. Nincsen erre semmi szükség, mert az ügyvédi kart senki sem támadta, nem is támadhatja. Mi egyetlen egy ügyvédre céloztunk, aki igenis megteszi amivel megvádoltuk. Hogy a rendőrség nem tudta kinyomozni, az még nem jelenti, hogy mi valótlanul írtunk, hanem hogy a rendőrség rossz helyen keresett.

§ A gyárigazgató hümpöre. A Singer és Leim-dörfer párkányi czég 1907. szeptember 13-án két darab saját elfogadványával ellátott 3000 koronás váltót adott át Aczél Károly budapesti gőzfűrésztulajdonos utján Herz Ignác gyárigazgatónak, a Herz és Társa budapesti czég tulajdonosának, azzal a megbizással, hogy a váltókat számítottassa le és a pénzt küldje el. Herz a váltókat leszámítottatta, a pénzt azonban magának tartotta meg. A czég erre feljelentette Herz Ignácot sikkasztásért, akit a törvényszék vádtanácsa vád alá helyezett. Mára tüzték ki a főtárgyalást dr. Jamniczky bíró elnöklésével. Minthogy a vádlott gyárigazgató üzleti ügyekben külföldre utazott, a bíróság kénytelen volt elnapolni a mai tárgyalást.

§ Sajtópör a házberúzsora ellen. A múlt év elején „A Nap” azt írta, hogy a Liliom-utca 50. számú ház gondnoka, dr. Nagy Elek irgalmatlanul stájerol. A múlt év november elején 50—100, legutóbb pedig 30—150 koronával emelték a béreket. Aki hátralékban van, azt könyörtelenül pörlik. Mindenki örizzkedjék ettől a veszedelmes háztól. Dr. Nagy Elek ügyvéd ezen közlemény tartalmáért rágalalmazási rajtópert indított A Nap ellen. A vizsgálat során a törvény előtti felelősséget szerzői minőségben dr. Molnár Jenő hírlapíró vállalta el. Ma tárgyalta ezt a sajtópert a büntető törvényszék dr. Tholdt bíró elnöklete alatt ítélkező tanácsa. A tárgyalásra be voltak idézve a Liliom-u. 50. sz. háznan a stájerolás következtében kiülőzött lakói is, akik elmondották, hogy dr. Nagy Elek házgondnok kitünően értett a kislakások tulajdonelmező kihasználásához és az indokolatlan stájeroláshoz. A bíróság a lefolytatott tárgyalás után dr. Molnár Jenőt a rágalmazás vétsége alól felmentette és dr. Sebestyén József védelme után csupán becsületsértésért ítélte el 60 korona pénzbüntetésre. Az ítélet indoklása szerint a vádlottnak részben sikerült a valódiság bizonyítása s a bíróság a házberúzsora elnevezést sértőnek találván a panaszosra, a bíróság ezért ítélte el a vádlottat pénzbüntetésre. Az ítélet ellen dr. Molnár Jenő felelbitést jelentett be a bűnösség kimondása miatt, a panaszos házberúzsor ügyvéd megnyugodott az ítéletben.

§ A jó fizető. Herzfeld László dúsgazdag fővárosi magánzó és többszörös háztulajdonos pénzügyletei lebonyolításánál gyakran vette igénybe Kohn Hermann szolgálatát. Amikor Kohn a fardozásainak díjazását kérte, Herzfeld egy ócska kabáttal akarta lekenyerezni. Kohn ezt nem fogadta el és többször járt Herzfeldnél a pénzeért. Egy alkalommal a Nagymező- és Mozsár-utca sarkán találkozott vele és a következő szavakkal sürgette követelésének kiegyenlítését:

— Hát nem fél, hogy az istennyila beleüt magába?

Herzfeld humorosan fogta fel a dolgot és így felelt:

— Mielőtt az istennyila belém ütne, én ütök magán egyet! — és botjával úgy vágott végig Kohn hátán, hogy a bot ketté tört.

Az elkép kiegyenlített tartozásért Kohn a járásbírósnál keresett elégtételt és a bíró Herzfeld Lászlót becsületsértés vétségéért 100 korona pénzbüntetésre ítélte. A budapesti büntető törvényszék felelbitelj tanácsa ma helybenhagyta a járásbírósnak ítéletét.

§ Simkóné protekciója. A büntető járásbírósnál Kürthy József járásbíró ma tárgyalta másodszer Simkó József országgyűlési képviselő feleségének Klein H. Gyula szatós ellen tett panaszát levéltitok megsértése miatt. Klein H. Gyula ugyanis nyilvánosságra hozta azt a levelet, a melyet Simkóné Klein érdekében dr. Nagy Dezső országgyűlési képviselőhöz intézett. Kürthy József járásbíró a mai folytatólagos tárgyaláson eskü alatt hallgatta ki Simkó Józsefnét arra nézve, vajjon a Nagy Dezsőhöz intézett levelet lezárva, avagy nyitva adta-e át Kleinnek. A képviselő felesége azt vallotta, hogy lezárva adta át a levelet. Ezzel szemben Klein H. Gyula ismételt erősi-

tette, hogy a levelet borítékban ugyan, de nyitva kapta kézhez és így levéltitok megsértése fenn nem forog. A járásbíró felmentette a vádlott Kleint a vád és következményei alól, mert kétségtelenül nem látta beigazolva a levéltitok megsértését és mert a panaszos Simkónéra a levél nyilvánosságra hozásával semmiféle kár nem háromlott. Simkóné az ítélet ellen felelbitett.

SPORT.

Bécsi versenyek.

— Hetedik nap. —

A német expedíció szombati próbálkozása teljesen sikernélküli volt, mert az első szereplésénél nagy formát mutatott *Haarlocke* egy pillanatra sem volt veszélyes s végül is helyzetlenül végezte futását a *Kisbér öcsese-versenyben*, melyet *Wetter* nyert meg *Lord Darcy* ellen, mely egészen a távoszlopig vezetett, ahol előre szökött *Wetter* és magához ragadta a győzelmet. A másik, jobban díjazott futást, a *Beregvölgy-handikapot* a Dreher-istálló *Herr Göd-je* nyerte meg erős finish után a horribilis sulyt vivő *Bonfini* és *Bujdosó* ellen, melyek holtversenyben érkeztek másodiknak. E versenyben a távoszlopnál a nagyon jó pozícióban lévő *Denise* elbukott, de minden komolyabb következmények nélkül.

Részletes eredmény a következő:

I. **Tribünverseny.** Díj 3000 korona. Táv 2000 méter. 1. Br. Harkányi J. 46. pm. *Virgilius* 61½ k. (Janek). 2. Geist G. 46. sk. Ténasszony 56½ k. (Ulrichshoffer). 3. Gr. Henckel A. 36. pm. *Smelling Salt* 46 k. (Gulyás). Futottak még: *Maillart* (Pretzner), *Vöröskirály* (Fries), *Kisbetyár* (Carlslake), *Flapdoodle* (Szente), *Barcsay* (Juhász), *Winterstein* (Bullock). Biztosan egy hosszal nyerve, fejhosszal harmadik. Tot.: 10:16, 20:26, 112, 52.

II. **Handicap.** Díj 3000 korona. Táv 1100 méter. 1. Dreher A. 46. pk. *Cromdale* 57 k. (Aylin). 2. Dávid E. 46. sk. Ne félj 61 k. (Pretzner). 3. H. Hohenlohe 36. pk. Hanna 52½ k. (Hewitt). Futottak még: *Paula* (Ulrichshoffer), *Autumn Berry* (Blades), *Mayenne* (Fries), *Syrian* (Miles), *Zöld Marci* (Dyk), *Hochschwab* (Vivian), *Grasshopper* (Carlslake), *Fortunatus* (Baker), *Márabeau* (Cockeram), *Haramia* (Gulyás). Igen könnyen hat hosszal nyerve, nyakhosszal harmadik. Tot.: 10:11, 20:70, 40, 55.

III. **Kisbér öcsese-verseny.** Díj 8000 korona. Táv 1200 méter. 1. Br. Springer pm. *Wetter* 49½ k. (Miles). 2. Dávid E. pm. *Lord Darcy* 49½ k. (Pretzner). 3. Gr. Henckel A. sm. *Sansouci* 49½ k. (Gulyás). Futottak még: *Haarlocke* (Bullock), *Haxy* (Cockeram). Könnyen egy hosszal nyerve, félhosszal harmadik. Tot.: 10:20, 20:28, 41.

IV. **Háromévesek eladóversenye.** Díj 3000 korona. Táv 1300 méter. 1. Schey V. pm. *Gaillardin* 58 k. (Carlslake). 2. Egyedi A. sk. *Alabárd* 50½ k. (Gulyás). 3. Br. Harkányi J. sm. *Aladin* 58 k. (Janek). Futottak még: *Adige* (Szilágyi), *Dabas* (Pretzner), *Gravosa* (Vivian), *Armida* (Cockeram), *Rionzi* (Nagy). Küzdelem után háromnegyed hosszal nyerve, két és fél hosszal harmadik. Tot.: 10:57, 20:28, 25, 25.

V. **Beregvölgy-handikap.** Díj 5000 korona. Táv 1600 méter. 1. Dreher A. 36. stpm. *Herr Göd* 53 k. (Aylin). 2. Gr. Pálffy J. 46. pm. *Bonfini* 64 k. (Janek) és Gr. Festetics P. 46. sm. *Bujdosó* 57 k. (Carlslake). Holtverseny. Futottak még: *Kondor* (Walkington), *Hexenmeister* (Krouzil), *Berengar* (Bullock), *Györgyike* (Miles), *Benzi* (Pretzner), *Héja* (Cockeram), *Reine* (Smutny), *Bongali* (Baumgartner), *Denise* (Ulrichshoffer), *Verőfény* (Gulyás). Küzdelem után egy hosszal nyerve, holtverseny. Tot.: 10:43, 20:40, 75, 91.

VI. **Gátverseny.** Díj 3000 korona. Táv 2400 méter. 1. Br. Rothschild A. 46. stpm. *Armand* 68½ k. (Csompora). 2. Dávid E. 56. pfer. *Gradó* 72 k. (Walkington). 3. Szemere M. 46. sk. *Spielball* 61½ k. (Fejes). Futottak még: *Bisamberg* (Lawton), *Galánta* (Slinn), *Nikita* (Healy), *Talanda* (Earl). Könnyen négy hosszal nyerve, nyolcz hosszal harmadik. Tot.: 10:22, 20:21, 23, 24.

VII. **Nyeretlen kétévesek eladóhandicapja.** Díj 3000 korona. Táv 900 méter. 1. Mr. Wood pm. *Ruszt* 59½ k. (Carlslake) és Mr. Lincoln pk. *Bor* 55 k. (Miles). Holtverseny. 3. Gr. Wenckheim D. sk. *Alighanem* 55 k. (Janek). Futottak még: *Fatma* (Vajda), *Dóri* (Krouzil), *Gourla* (Horan), *Bogár* (Pretzner), *Formosa* (Walkington). Holtversenyben nyerve, rövid fejhosszal harmadik. Tot.: 10:37 és 52, 20:42, 58, 42.

A Derby.

— Nyolczadik nap. —

Vasárnap kerül dülőre Froudenauban a monarchia legszebb trofeája, a Derby, melynek megszerzése minden istállótulajdonosunknak egyik leghőbb vágyát képezi. Az idén különösen nagyon érdekessnek ígérkezik az értékes klasszis versenyünk, mert a németek három telivért indítanak a kék szalagért és — sajnos — be kell vallanunk, hogy a siker legnagyobb reményével s a valószínű látszat az, hogy mint tavaly, most is külföldre kerül a díj.

A két német lónak, *Lapis Lazulinak* és *Fervornak* eddigi szereplései arra vallanak, hogy elsőrangú ellenfelekkel kell a mi lovainknak a küzdelmet felvenniök. De azonkívül *Lapis Lazuli* klasszisa mellett még nagy állóképességéről is tanúságot tett. A másik német pályázó: *Fervor*, melynek klasszisa még nagyobb, esetleg nem fogja állni a 2400 métert, de igen imponáló speed felett rendelkezik. Mindenesetre chance-a mind a két telivérnek van és a végküzdelemben ott lesznek. Nehéz feladat vár tehát a mieinkre, hogy megvédjék a kék szalagot.

A mieink közül *Hasznos*, *Vampyr*, *Kahlenberg*, *Hadnagy*, *Aveline*, *Stixenstein* számítanak és csak ezekkel foglalkozunk bővebben, mert a többi pályázó győzelme nagy meglepetésszámba menne.

A három első már az idén többször tett bizonyosságot arról, hogy az első klasszisba tartozik. Ezek közül az első esélyt mindenekelőtt *Kahlenbergnek* kellene adnunk, azonban mi azt hisszük, hogy a jeles *Dumure*-mén egyelőre kifutotta legjobb formáit, amit bizonyít az is, hogy legutóbbi galoppja még istállóját sem elégítette ki. Másiként állunk azonban *Hasznossal* szemben, mert tekintve a sok mellékes körülményt, ami Király-díjbeli szereplésénél mutatkozott, amit az Alagi-díjban fényesen ki is korrigált, ahol szintén nem a legkedvezőbb pozíciója volt és azt, hogy szinte meglátszott rajta, hogy a másfél mértföldet még jobban állja, miután *Hadnagy* *Kahlenberg* fölé kell őt helyeznünk. Nem lepődneünk azonban meg, ha *Adams* mester két kiküldöttje közül *Vampyr* bizonyulna jobbnak, amit ugyilátszik jelenleg a jeles trainer fel is tételez, mert legjobb professzionátusunkat, *Janeket*, ülteti a *Pardon*-mén nyergébe. Ellene szól azonban némileg az, hogy *roarernek* tartják, de már az Alagi-díjban látszott, hogy a baj muló természetű.

Most pedig áttérünk a még esélylyel pályázó három telivér bírálatára és első sorban is *Hadnagy* formáit vizsgáljuk. A nagy pedigreejű *Beregölgy*-mén igen nehezen hozható formába, amit láttunk már akkor, mikor a Király-díjban csaknem a távoszlopig élen volt és itt esett csak vissza, ami esetleg erősebb kezű lovas alatt nem történt volna meg. Utolsó galoppja istállóját teljes mértékben kielégítette s ha tényleg tavalyi késő őszi formája birtokában van, az első chance-ot neki kell odaítelnünk. *Stixenstein* istállója szintén erős próba alá vetette s ezek után lett elhatározva véglegesen a Derbyben való részvétele. Hogy minden esély nélkül indulna, azt nem mondhatjuk, mert bizonyágnak jó képessége mellett előtünk áll első szereplése idén az Alagi-díjban, ahol a nagyon jó *Hasznos* és *Vampyr* mögött harmadiknak végzett. Hátra volna még *Aveline*, melynek startolását istállója csak az osztrák Kanca-díjban aratott fölényes győzelme után határozta el és hogy mily komolyan veszi a Meltonkanca esélyeit, az abból is kiviláglik, hogy az angolok egyik legjobb jockeyját, *Danny Mahert* szerződtette a Derbyben való lovaglására.

Összefoglalva az elmondottakat, mi elég jóknak tartjuk lovainkat arra, hogy az értékes díj sorát a német invázióval szemben megvédjék s a befutókat ebben a sorrendben állítjuk fel:

Hasznos—Vampyr—Aveline.

de a frontban várjuk *Lapis Lazulit* és *Hadnagyt* is.

Jelöltjeink:

- I. *Sotékapu—Héja—Tengelicza.*
- II. *Iram—Mikado—Hietring.*

- III. *Ridolfi—Fries H. ist.—Lívtsu.*
- IV. *Hasznos—Vampyr—Aveline.*
- V. *Dávid ist.—Zeiserl—Fecske.*
- VI. *Pusztateleki-ménes—Pandora II*
- VII. *Novelle—Minck—Julia.*

Budapesti ügetőversenyek.

— Ötödik nap. —

Ha végignézzük a holnapi programmon, igen sikerült versenyeket jósolhatunk, mert minden egyes futamra nagyszámú nevezések vannak s igen érdekes küzdelmeknek lehetünk szemtanúi.

Főszámként a *Tetra-díj* szerepel, melynek 4000 koronájáért hároméves belföldi ménnek és kancának pályázhatnak Legtöbb esélyt mi *Fata Morganának* adunk *Lucifer* és *Nicotin* előtt.

Érdeklődéssel nézhetünk az internacionális jellegű *Sport-díj* elé is, melyre négyéves és idősebb ügetők javát látjuk benovezva. Nagyon nehéz itt a nyertőt megállapítanunk, mert az esélyek teljesen ki vannak egyenlítve. Legjobban még *Willy* esélyeire hírdhatjuk fel a figyelmet, de nagyon jól kell tartania magát, ha akár a *Pusztaberényi ménes* kiküldöttjét, akár *Musát* meg akarja előzni.

Jelöltjeink:

- I. *Hauser-ist. — Feniks — Imre*
- II. *Rendezvous — Bankó — Pandur*
- III. *Willy — Pusztaberényi ménes — Musa*
- IV. *Fata Morgana — Lucifer — Nicotin*
- V. *Dongó M. — Onyx — Peilstein*
- VI. *Gáva — Gyimes — Ugo*
- VII. *Baba-Spüllerin — Csongor-Vezér*
- VIII. *Schmidt-fogat — Feiser-fogat.*

() **Henrik herceg automobil-turája.** Henrik porosz királyi herceg vezetése alatt lefolyó mérkőzésre mintegy 120 automobilistát és a kirándulással kapcsolatban mintegy négyszáz vendéget hoz Budapestre. A vendégek legtöbbször a herceg kíséretéhez tartozik, továbbá a német császári automobilklub és az osztrák és bajor automobilklubok tagjaiból kerülnek ki. Az ünnepség képe immár kialakulófélben van és a rendezőbizottság igen helyesen eszelekedett, hogy a mérkőzést aképpen rendezték, hogy a vendégek két nappal előbb, vagyis már szombaton Budapesten lesznek. Ezzel kipihenhetik a berlin—budapesti utazással járó fáradalmakat és a vasárnapot a résztvevők arra használják fel, hogy a fővárost és annak társadalma megismerjék. Díszetét érdemelnek a külföldi automobilklubok azért, hogy éppen Budapestet választották a pihenésre, mert így nemesak ünnepiesebb fogadtatásban részesíthetjük őket, hanem lehetővé van az is téve, hogy a pártját ritkító automobilkiállítás megtekintésére és tanulmányozására kellő idő álljon rendelkezésre. A kiállítás son a versenygépek abban az állapotban lesznek, amint azok az utról megérkeztek. Így a gépeknek a megtett ut ellenére konstatalható ellentálló képessége ki fog tűnni. Az egész automobilkiállításnak tisztán csak az a célja, hogy levonják azokat a tanulságokat, amiket az ut fáradalmai a gépeknek okoznak. Tanulságul fog ez szolgálni az iparosoknak, hogy a gépek készítésénél figyelmüket mely irányba tereljék. A hasznos dolog mellett maga a kiállítás rendkívül érdekes képet fog nyújtani a feldisített Tattersallban, ahol a vendégek között sok külföldi főtiszt kivételesen egyenruhában jelenik meg. Látható lesz egyrészt a külföldi hölgyek és a budapesti társadalom képviselőinek díszes öltözéke, másrészt a soffőrök porlepte ruháikban.

() **Az ezüstlabda döntője. FTC.—MAC.** Az idei Ezüstlabda döntő mérkőzés a szezon egyik legérdekesebb mérkőzésének mondhatni esattánójának ígérkezik. A FTC. tudvalevőleg négyszer, a MAC. kétszer verte a gyönyörű vándordíjat, úgy hogy a FTC.-nek csak egy győzelemre van szüksége, hogy a vándordíj végleges tulajdonába menjen át; a MAC. mindenesetre teljes ambícióval fog arra törekedni, hogy az általa kiírt vándordíj végleges

letünését megakadályozza. E két küzdelemre a legalkalmasabb körülmény közül igazán nehéz eldönteni, hogy melyik az erősebb, sőt az a körülmény is, hogy a labda ezidei birtokának védelme, esetleges végleges megnyerése két oly csapat közt fog eldőlni, melyek eddig egyedül védtek az ezüstlabdát, oly kiváló, erőteljes, változatos, szóval minden tekintetben I-ső osztályú mérkőzésre ad kilátást, mely bizonyára méltó befejezésre fog szolgálni az idei football-szezonnak. A FTC. az egész tavasszal oly kiváló eredményeket elért csapatával áll ki, a MAC. pedig a MTK. ellen győztesen szerepelt csapatát erősíti meg. *Izso Lászlónak* (BTC.) az ezüst labda intéző-bizottság által kiküldött bírónak szakavatott keze biztosítja a mérkőzés fair lefolyását. A mérkőzés a hó 6-án, vasárnap d. u. fél 6 órakor fog lejártszódni a margitszigeti pályán, rendez helyárák mellett.

() **Sport-ünnepély Tiszapolgáron.** Tiszapolgár szabolcsmegyei nagyközség intelligenciája sikerült sport-ünnepélyt rendezett pünkösd másodiknapján, amelyen az egész környék megjelent s részt vettek benne a debreczeni és sátoraljuhelyi tornaegyesületek. Az ünnepély lövészversenyyel kezdődött, amelyben a tiszapolgári gazdák futtattak fiaik és eselédjeik lovaglásával. De miécsoda igazi lövészverseny volt ez, szörén lovagolva, nyereg- és kengyelvas nélkül. Eredménye már is az, hogy a gazdák elhatározták, hogy nagyobb gonddal kezelik ezután a lövevelést, irigylve *Polonkay* Gábor gazdának dícsőségét, akinek a lovai határozott fölényben voltak a többi gazdák lovai fölött. Az atletikában *Horváth* Aladár diszkosz-vetésért, dr. *Vadon* Géza gerelydobásért, *Zöld* József magasugrásért, a debreczeni torna-csapat staféta-futásért nyertek értékes ezüst tárgyakat. Volt gömblovászat, amelyben az első díjat *Szomjas* Gusztáv, báró *Vay* László és ifj. *Lónyai* Gusztáv vitték el a többi versenyző elől. Általános csodálkozást keltett ifj. *Szomjas* Gusztávnak, ennek a nyolcz esztendőes kis diáknak bámulatos gyakorlata a lövésben, hogy 12 gyakorlott vadász között a harmindik helyre tudott kerülni. Az ünnepély igen soká kedves emléke marad Tiszapolgárnak. El is határozták, hogy minden esztendőben megismétlik. A rendezés érdeme *Horváth* József káptalani uradalmi tiszté és dr. *Dékány* Lajos tiszapolgári orvosé.

() **Vivás a Magyar Athletikai Clubban.** A MAC-ban, hol az egész téli szezonon keresztül erős és intenzív vivó-élet uralkodott, most is, a nyári melegben, szorgalmasan gyakorolják a nemes sportot. A klub vivó-osztálya, melynek programjában a szabadtéri vivás is szerepel, elhatározta, hogy folyó hó 7-én kezdődjön meg a vivás a margitszigeti sporttelepen. A tagok részére a most folyó tennis-versenyek lezajlása után az egyik tennis-pálya fog mint vivóhely szolgálni. E mellett kitünő fü- és salak-pályák állnak a vivók rendelkezésére. Mint igen érdekes újítás fog szerepelni a Dunán, a parttól egy pár méter távolságra, szilárdan megrögzített 20 m. hosszú és 10 m. széles s az evezős-alsztály részére felállított tutaj, melyet a vivók szintén használatba vettek. A tutaj felső végéhez erősített és kosárral ellátott uszózah lehetővé teszi a Dunában való fürdözést. Esős időjárás esetén a vivást a kitünő szellős és világos vivóteremben lehet folytatni. A vivó-órak hetenkint háromszor, hétfőn, szerdán és pénteken 6 órakor lesznek. Az előjelek után itélve, nagy látogatottságnak fognak örvendeni.

() **Egyetemi atletiká viadala.** A Budapesti Egyetemi Athletikai Club tízéves fennállásának megünneplésére most vasárnap, június 6-án a légymányosi sporttelepen atletikai versenyt rendez. A viadalnak a hatóságok és sportszövetségek, továbbá az egyesületek vezetőségének megjelenése, a meghívott közönség jelenléte fogja megadni az ünnepélyes keretet. Az idei ifjusági junior-és handicap-versenyek után a BEAC-meeting lesz az ez évi első atletikai verseny, amely bajnokainknak és más kiválóbb atlétáinknak alkalmat ad a találkozásra. A programmon szereplő versenyszámok (220 yardos síkfutás, fél és 2 angol mértföldes síkfutás, 4-szer 100 méteres stafétafutás, magasugrás, távolugrás, súlydobás, diszkoszvetés) sportklubjaink jelesebb erőit grüjtik starthoz; a főiskolai atletiká legjobbait fogják a főiskolai bajnokok ezimével honorálni. Több rekordjavításra is kilátás van, így *Bodor Odón* a félangol mértföldön, *Nagy József* a két angol mértföldön, *Mudin Imre* pedig a súlydobásban juthat rekordhoz.

30 frt-ért készít csakis mérték szerint prima öltönyt elsőrangú kivitelben Minták kívánatra bízmentve

Angol készpénzrendszerű uri-szabó termék. Telefon 116-59.

ZÉLINGER SAMU IV., Belváros, Magyar-utcza 3, Kossuth Lajos-utcza mellett.

() Mudin István Prágában. A MAC. kiváló allround athletája, Mudin István holnap részt vesz a Slavia atletikai viadalának következő számában: súlydobás, kalapácsnajítás és diszkoszvetés. — Jelen athletánk bizonyára új győzelmekkel szaporítja külföldi babérait.

() A nemzetközi regatta napja. A magyar evezős egyesületek országos szövetsége holnap nemzetközi regattát rendez a Margitsziget-menti pesti Dunában. A nagy regattára hat osztrák evezősklub küldte le legkiválóbb csapatait: Wiener Ruderverein Pirat, Ruder Verein Wiking (Linz), Ruder Club Bruna (Brünn), Wiener Ruderverein Donauhört, Erster Wiener Lia, Ruder Club Nautilus (Klagenfurt.) A sok külföldi ellenfél azonban aligha zavar sok vizet. Csak a skiff-bajnokságot veszélyezteteti Pitochmann Ottó (Linz) és a brünni Bohrer Tamás. A mi színeinket Killer (Nemzeti) és Mészáros (Neptun) képviselik. Mészáros a jobbik. A nagy regattán a következő versenyszámok kerülnek döntésre:

Délelőtt 9 órától. I. Négyvezős (II. oszt.) Pirat (Bécs), Duna és Sirály. II. Egyes verseny. Sirály, Duna, Neptun, Pannonia, Wiking (Linz) és Bruna (Brünn.) III. Margitszigeti díj (Négyes.) Komáromi S. E. és Váci S. E. IV. Dunacgylet díja. (Nyolczas.) Pannonia és Neptun.

Délután öt órakor: V. Egyes verseny. (Junior.) Duna, Neptun és Pannonia. VI. Pannonia díja. (Négyes.) Duna és Pannonia. VII. Budapest székesfőváros díja. (Bajnoki négyes.) Donauhört (Bécs), Pannonia és Nemzeti. VIII. Bajnoki egyes verseny. Neptun, Nemzeti, Lia (Bécs), Wiking Bruna (Brünn), Nautilus (Klagenfurt.) IX. Álami díj. Pirat (Bécs), Duna, Pannonia és Sirály. X. Kettős párevezős-verseny. Bruna (Brünn), Nemzeti, Wiking (Linz.) XI. Nyolcvezős verseny (kormányossal.) Duna és Pannonia.

Nyilttér.

Erőváltan közölték nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Dr. KÁLLAY ZOLTÁN
jogi szemináriuma
Budapest, IV., Magyar-utca 3.
Kiváló sikerrel s alaposan készít elő az alapvizsgáktól az ügyvédi vizsgáig bármely jogi vizsgára.
— Nem tévesztendő össze hasonló intézetekkel. —

ALAPITTATOTT 1842. ALAPITTATOTT 1842.
THE MUTUAL
new-yorki életbiztosító társaság.
Tiszta és kölcsönösség elvén alapszik. Résztvevőnek nincsenek. Elfogad biztosításokat az ember életére különböző módozatok szerint. Legliberálisabb feltételek.
Öszvagyvon: 1908. december 31. — 2.792.948.021.40 Ftos.
Díjbevétel 1908. december 31. — 305.071.778.70 Ftos.
A biztosítottak között 1909-ben felosztásra kerülő nyereségek — 57.472.968.70 Ftos.
Vezérképviselőség Magyarország és a kelet részére:
Budapest, VI., Andrassy-ut 20. szám.

Szt.-Lukácsfürdő gyógyfürdő, Buda.
Téli és nyári gyógyhely
Természetes forró-meleg káposz források, iszapfürdők, iszapporozások, masszázs, vizgyógyintézet, szofarok, kő- és kádafürdők, gyógyvizusodák. Olcsó és gondos penzió. Csúsz, kőszvény, ideg-bőrbajok. Lakás ellátás felől kimerítő prospektust küld ingyen a
Szt.-Lukácsfürdő Igazgatóságán Buda.
Bécsi egészségügyi kiáll. 1906. állami díj, díszoklevél, aranyérem.

Serravallo China-Bor vassal.
Kapható a gyógyszerárakban
1/2 liter 2.60 K., 1 liter 4.80 K.
palackokban. 27837

KRONSTEINER K.-féle szab. víharálló, szabadalm. mész-omlokzat festék
50 árnyalatban, kilója 24 fillér és feljebb. Évtizedek óta legjobban bevált, utánzhatatlan, egyetlen ezülszerű mázó anyag színezőanyag. Mintakönyv és árjegyzék ingyen és bérmentve.
Bpest, V., Váci-körút 6. szám.
Kraayer E. és Társa

KÖZGAZDASÁG.

Az országos állatkiállítás megnyitása.

Budapest, június 5.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által a Tattersali telepén rendezett országos tenyésztői állatkiállítást ma nyitotta meg délután négy órakor József főherceg. A főherceg érkezése előtt jóval félórával, a kiállítás főbejárattól jobbra emelt díszsátor körül gyülekeztek a rendezőbizottság tagjai s a megnyitásra meghívott notabilitások. A megnyitásra megjelent előkelőségek és rendezőbizottsági tagok közül ott voltak:

Darányi Ignác, földmivélségi miniszter, gróf Dessouffy Aurél, gróf Teleki Arvéd, gróf Dessouffy Emil, Széll Kálmán, gróf Károlyi Mihály, az O. M. G. E. elnöke, gróf Hoyos Miksa, báró Podmaniczky Gyula, gróf Keglevich Gábor, gróf Zselénszki Róbert, herceg Esterházy Miklós, gróf Somssich Andor és Tivadár, gróf Csekonics Endre, gróf Zichy Aladár, Gálner Gyula, Hunyár Géza, Mezőssy Béla, Tallán Béla, Malkfalvy Géza, Libits Adolf, Pirkner János, Bernáth István, Kerpely Kálmán, Darányi Béla, Koritsánszky János, Kossuthányi Tamás, Kodolányi Antal, Messzó Pál lovag, Erőss Rezső, Ráthonyi Reusz Henrik, Sággy Gyula, Barcza Károly, Szomjas Lajos, Szentiványi Árpád, Dorner Béla, Otlyk Iván, Fenyvessy Adolf, Lintner Sándor, Bolla Mihály, Serfőző Géza, Horváth Jenő, Fodor Jenő, Kajdacsy Endre s az O. M. G. E. tisztikara részéről Rubinek Gyula igazgató, Jeszenszky Pál ügyvezető-titkár, mint a kiállítás főtitkára, Szilassy Zoltán szövetségi titkár, dr. Mutschenbacher Emil titkár, Fabricius Endre segédtitkár és Kovácsy János, Murányi Nándor kiállítási titkárak.

József főherceg pompás négyesfogaton pontban délután négy órakor érkezett meg a kiállítás területére, hol őt a kocsiánál Széll Kálmán, a kiállítás elnöke, dr. Darányi Ignác, gróf Károlyi Mihály az O. M. G. E. elnöke, Rubinek Gyula és Jeszenszky Pál a kiállítás főtitkára fogadták s a megnyitási díszsátorhoz kalauzolták. A díszsátor jobb oldali elő részén foglalt helyet Széll Kálmán s a sátor közepén vele szemben álló József főherceghez a következő beszédet intézte:

Császári és királyi apostoli fenség! Nagy öröm tölti el szívemet, midőn fenségedet környében üdvözölhetjük. (Éljenés.) Fenséged nemcsak dicső őseitől öröklött hagyományos érdeklődés fogva, hanem szíve sugallatánál fogva is szereti ezt a hazát és magának tartja azt. (Ugy van! Ugy van!) Fenséged tudja — mért Magyarország első gazdája — mily fontossággal bír országunkra az állattenyésztés ügye. Hisz az egész fejlődés ügyének első alapfeltétele és biztosítéka az állattenyésztés fejlesztése. (Helyeslés.) Fenséged itt is, mint mindenütt előljár ezen a téren. A magyar gazdaközönség átértette ezen igazság szükségét és erejét. Társadalma, törvényhozása, kormánya megtette mindent, amit az állattenyésztés fontos ügyének fejlesztése körül tenni kell és Fenségel meg fog győződni, mikor szerencsések lesznél bemutatni, mit hozott ide Magyarország gazdaközönsége a mai napon, hogy ez a kiállítás az állattenyésztésnek és a magyar gazdaközönségnek ünnepe lehet, mert ez a kiállítás Fenséged magas megelégedését fogja kiérdemlenni. Ez a kiállítás fényes sikert mutat fel. Sok történet ezen a téren, de nem minőn, Magyarország pedig elől kell haladni. Magyarország állattenyésztésének még fejlődni kell, hogy termékeinkben visszaadjuk a nyugatnak, amit tőle vettünk és az állattenyésztés egyedeiben adjuk át a keletnek azt, amit produkálunk, hogy állattenyésztésünket magunk is tovább fejlesszük. — Husban és tejben szolgáltassuk a nyugatnak, azt amit termelünk és állattenyésztésünk termékeiben szolgáltassuk azt keletnek. (Zajos helyeslés.) A mi nagy gazdánk törekszik erre. A kormány is törekszik a népi tenyésztés fellendítésére, ami a legnagyobb érdeke és legfontosabb ágazata a tenyésztésnek s annak is igen sok eredményt fogja látni Fenségel.

Arra kérem Fenségedet, hogy ezen állatkiállítást, amelyet Fenséged megjelenése hosszú időkre emlékeztető fog tenni, megnyitni kegyeskedjék. (Zajos éljenés.)

Az éljenés oszillaputával, melyet József főherceg katonás üdvözléssel viszonzott, a következő beszéddel nyitotta meg a kiállítást.

Hálás köszönetet mondok Nagyméltóságodnak szíves üdvözlésért! Legyen arról meggyőződve, hogy örömet vállaltam e kiállítás megnyitását, tudva, hogy mily fontos ez közgazdaságunkra.

Gazdászunk egyik főtényezője az állattenyésztés, mely ősidőktől fogva életkérdése népünknek. A kiscgazda, úgy mint a nagybirtokos, különösen e soványtermésű években nagyrészt az állattenyésztésnek köszöni jövedelmét. Éppen e silyány években tanultuk meg azt, hogy az egyedül a földmivélésre alapított gazdaság vajmi könnyen nagy esalatkozást hozhat és — habár az állattenyésztés is sok gondot és áldozatot követel ilyenkor, — mégis a ráfordítottakat busásan kamatoztatva, a gazdát sokszor az éhezéstől megóvjá.

Szeretett hazám s derék népének javát szíven viselvén, örömmel s készséggel ragadtam meg az alkalmat, hogy gazdaságom szerény produktumait itt bemutattva, tőn egyeseknek utmutatással szolgáljak s így e téren is, tölem telhetőleg, gazdáink s ezzel népünk javát előmozdithassam. (Éljen! Éljen!)

Midőn az összes résztvevőket hálásan üdvözölöm, őszinte szívből kívánom, hogy e kiállítás buzdításul szolgáljon gazdáinknak és gazdaságunk felvirágzását elősegítse. (Éljenés.)

Azon reményben, hogy a nagybirtokos és kiscgazda válllvetve, közgazdaságunk előmozdításán fáradozva, a birtokon mindennapi kenyeret kereső szegény munkások megélhetését és jólétét teljes erejéből elősegítve, hazánk meggazdagodásának teszik le alapját, a kiállítást megnyitóm.

A riadó éljenéssel fogadott beszéd után a főherceg Széll Kálmán rend. biz. elnök és Jeszenszky Pál főtitkár kalauzálása és a jelenlevő notabilitások kísérete mellett megtekintette a kiállítást. Elsőnek a saját pavillonját tekintette meg. Itt a főhercegnek bemutatott Nagel Marcelt, a kiállítási sátrak építőjét. A főherceg kezét szorított vele s gratulált a berendezés praktikus voltáért.

Innen Frigyes főherceg sátrához mentek, az itt kiállított ultieni-magyar fajta kerasztészú szarvasmarhák megtekintésére. A főherceg megjegyezte, hogy a magyar jelleg erősebben mutatkozik az állatokon.

A második állomás Pajzs Gyula ráczalmási szimmenthali tenyésztőnek a sátra volt, ahonnan gróf Hoyos Miksa berni szarvasmarháinak megtekintésére mentek, ahol a főherceg gratulált a jelenlevő tulajdonosnak. Gróf Almássy Dénes és gróf Wenckheim Frigyes berni szarvasmarháinak megtekintése után ismét a szimmenthaliak istállóit követték sorra, közben a fenség jót nevetett Széll Kálmánnak a következő megjegyzésén:

— Több berni marha van ezen a kiállításon, mint talán az egész világon.

Özv. Döry Vilmosné kiállított állatainál bemutatott a főhercegnek a tulajdonosnőt, akit a fenség apróra kikérdezett jöhírű tenyésztőnek körülményeiről, majd Frigyes főherceg hollandi tehenet, utóbb az algaui fajta szarvasmarhát nézte meg hosszasan.

Legtovább időzött a főherceg Széll Kálmán szimmenthali szarvasmarháinál, látható érdeklődéssel hallgatva a tulajdonos magyarázatait. Itt a rátóti tenyésztő büszkeségét: a „Böske fia“ nevű egy évc és hat hónapos bikát külön is elővezették.

A ménésbirtokosok kiállításánál a főhercegnek bemutatott Darányi Béla miniszteri tanácsost, dr. Deiningert Imre udv. tanácsost, Friedrich és Jankovich igazgatókat. A pestmegyei kiscgazdák népies kiállításánál gróf Keglevich Gábor vette át a kalauzálást. Itt bemutatott a főhercegnek Serfőző Géza gazdasági egyesületi titkár, a nógrádmegyei kiscgazdák kiállításánál pedig Ruszinkó Antal g. e. elnököt, akinek a fenségos ur melegen gratulált a szép kiállításért.

Gróf Esterházy Miklós csákvári, Gaál József pamuki tenyésztő állatainak megtekintése után gróf Hunyady József berni tenyészállatait tekintette meg a főherceg, köztük a sampion-díj-nyertes 11 mázsás hatalmas bikát. A főherceg melegen gratulált Loidenrost jószágigazgatónak a szép eredményért. Ezután a kisebb tenyésztők kerültek sorra. A magyaróvári szarvasmarhatenyésztő egyesület kiállításánál Ujhelyi Imre gazd. akad. tanárt ezen egyesület megteremtőjét mutatták be a fenségnek. A kiscgazdák kiállított állatai megtekintésekor meleg elismerést fejezte ki a főherceg Pirkner János orsz. állattenyésztési főfelügyelőnek, a népies tenyésztés terén elért kiváló sikereiért. Gróf Apponyi Gézáé högyészi, gróf Festetics Vilmos toponári tenyészete kiállított állatainak

megszemlézése után Lajos bujor főherceg kiállított állatait nézte meg a fenség, mely alkalommal Maschád jószágigazgatót is bemutatott neki. Gróf Csokonics Endre, Wenckheim Henrik, Deutsch Miksa, Elek Ernő kiállított tonyészallatai kerültek ezután sorra, a tulajdonosok személyes kalauzolására mellett, mely utóbbtól a főherceg hosszasan kérdezősködött szarvasmarha-tenyészteteinek körülményeiről.

A pozsonymegyei kisgazdák szarvasmarha-kiállításánál gróf Pálffy Bélát, Tolg Gyula állattenyésztő felügyelőt és Bartal Aurélt; a nyugatmagyarországi kisgazdákénál Bauer Ottót mutatták be a főhercegnek. Behatóan megenlítetté ezután Sztankovics János montefoni, Sperker Ferenc erdélyi magyarfajta szarvasmarhát. Innen a kiállítás másik részébe ment át, ahol legelőször Teleky Arvéd gróf talajmívelő gépeit nézte meg, majd a ménesbirtokos és a szatmári püspökség magyarfajta szarvasmarhát. Itt a főhercegnek Darányi miniszter bemutatta Hojsek János béroszadát, ki 40 éve szolgál a mezőhegyesi uradalomban.

A berkshiri és yorkhiri, báznai és kondorsertések megtekintése után a főherceg keresztül sétált a gépkiallításra. A lovaknál a kalauzolás gróf D'Orsay Olivér vette át. A mezőhegyesi tájfajtájú, Eckstein Fülöp és Bailer József mezőberényi kisgazda lovainak megtekintése után a főherceg szívélyes bucsut vett kisérőitől s a közönség lelkes éljenése mellett elhajtattat a kiállításról.

A hivatalos termésjelentés és a tőzsde. Nem kis meglepetést keltett ma a gazdák körében a földművelésügyi miniszter megdöbbentően határozatlan, de azért minden sorában kedvezőtlen jelentése, mely egyszerűen szemet hunyt a legutóbbi hetek kedvező időjárása következtében beállott javulás előtt. Azt hitte volna az ember, hogy a hivatalos jelentés a tőzsde mai forgalmának irányzatát nagy hatást fog gyakorolni és hogy az árak tovább erősen emelkedni fognak. Azonban a hivatalos tapasztalás felfogásával szemben a gabona-tőzsde aránylag nagyon nyugodt maradt, amint hogy mi is nyomban rámutattunk a hivatalos jelentés tarthatatlanságára. A tőzsde és a gazdák egyszerűen napirendre tértek a jelentés fölött. A nap-nap után beérkező jelentések általános javulásról számolnak be és ezek alapján nem tartják kizártnak, hogy a búzatermés eredménye további kedvező időjárást feltéve, több mint negyvenmillió métertermés is lehet. Az októberi ezért alig tudott emelkedni. Kezdetben voltak ugyan még megjédvővők, akik a tegnapi zárlatárhoz képest 15 fillérrel többet fizettek, de csakhamar tulsúlyban voltak az eladók, úgy, hogy a mai emelkedés csakhamar veszendőbe ment és csak zárlat felé szilárdult meg ismét az irány, de már nem a terméskilátások folytán, hanem a készárúüzlet újabb meglepően szilárd fejlődése miatt. A malmok ma ismét 20 fillérrel magasabb árakat adtak kész búzáért és megint vettek tíz-névtized mázsa román búzát, mely részben már Budapest felé uszik, részben pedig csak most fog Romániában hajóba rakatni, úgy, hogy ez csak július első felében érkezhethet ide. Az idegen buza beözönlése tehát egyre tart, ami igen nagy veszélyt jelent nemcsak a magyar gazdákra, hanem a magyar liszt jó hírnevére is. Ez magában véve is eléggé bizonyítja azt, hogy a budapesti tőzsde hallatlan drágasága teljesen egészségtelen alapokon nyugszik. De ezt bizonyítja az is, hogy a világ összes számottevő piacai közül Budapest aránytalanul a legdrágább. Ime az árak 50 kg.-ként.

Berlin:	
búza: júliusra	252 $\frac{1}{2}$ márká = 14 K 80 f.
búza: szeptemberre	225 $\frac{1}{2}$ márká = 13 K 20 f.
Páris:	
búza: prompt szállításra	26 $\frac{3}{4}$ francs = 12 K 75 f.
búza: júliusra	26.85 francs = 12 K 80 f.
búza: őszi	24.45 francs = 11 K 67 f.

Chicago:	
búza: júliusra	118 $\frac{1}{4}$ cents = 10 K 97 f.
búza: szeptemberre	109 $\frac{1}{4}$ cents = 10 K 17 f.
Budapest:	
búza: prompt	16.— K-tól 16.85 K-ig
búza: őszi	13.45 K

Fizetőkép telenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetőkép telenségeket közli: Parlović A. Zarko esemegekereskedő Belgrád; Risztovics és Társa porcellán- és üveggereskedés Belgrád; Szamel Farkas kereskedő Zenta; Franyák György kereskedő hagyatéka Zombolya.

A Déli Vasut kölcsöne. A Déli Vasut igazgatósága, mint ismeretes, nagy agilitással dolgozik azon, hogy a vasut pénzügyeit rendezze. Ezért új kölcsönt fog felvenni. E kölcsön iránt tegnap ugy Bécsben, mint a berlini tőzsdén nagy érdeklődést tanúsítottak. Ezt a körülményt összefüggésbe hozzák a Deutsche Banknak azzal az elvi hozzájárulásával, amelylyel a déli vasut kölcsönének finanszírozását elvállalta. Az erre vonatkozó tárgyalásokat az osztrák kormány nemsokára megkezdik, feltéve, hogy a kölcsönre nézve a déli vasut bizonyos állami kedvezményeket fog nyerni. A Deutsche Bank már a déli vasutnak idei közgyűlésén jelentékeny részvénytulajdonosként szerepelt, ennélfogva érdeke, hogy a déli vasut pénzügyi viszonyai szánlatossanak. Más beavatott forrás jelentése szerint a tőzsdének a Déli vasut kölcsönének felvételére vonatkozó hírei nem felelnek meg a valóságnak.

A Magyar Szakírók Országos Egyesületének választmánya Gelléri Mór elnöklésével ülést tartott. A folyó ügyek elintézése után a választmány elhatározta, hogy Kodolányi Antal mezőgazdasági szakíró felszázados irodalmi munkásságának jubileuma alkalmából rendezendő lakomán magát küldöttségileg képviselteti. Az elnök örömmel konstata, hogy az egyesület által szervezett Gyakorlati Közgazdasági Ismeretek Szabad Iskolája első két előadását sok érdeklődő hallgatta végig és remélhető, hogy a téli ciklusra igen nagy hallgatósága lesz. A választmány elhatározta, hogy évi közgyűlést Urnapján, június 10-én fogja megtartani, amely alkalommal a választmány egyharmadát is újra választják. Az évi közgyűlésnek ajánlani fogják, hogy Kodolányi Antalt, továbbá Singer Vilmost, a hírlapírók nemzetközi szövetségének elnökét tiszteletli tagokul válassza meg.

Szabó-bank. Még csak ez hiányzott ahhoz, hogy tökéletes legyen a magyar pénzintézetek sorozata. A Férfiruha Szabó Munkaadók Szövetsége ugyanis június 7-én a férfiszabó ipartestület helyiségeiben nagygyűlést tart, melynek napirendjén szerepel az *adósok nyílt számláinak leszámlálására létesítendő nagy pénzintézet ügyei is.* A kétes követelések nyilvántartása. A posztók és egyéb anyagoknak tömegbevásárlása a ruházat olcsóbbá tétele céljából. A vasalás és javítási munkák díjazásának egyöntetű rendezése. Szóval lesz szabóbank is és lesz szabókartel is s a mi méregdrága szabóink még drágábbak lesznek. Aminek csak a többnyire bécsi árut nyugtató kész ruhakereskedők örülnek.

A Magyar Aszfalt r.-t. közgyűlése. A Magyar Asphalt Részvénytársaság ma tartotta igazgatósági elnökének, dr. Matlekovits v. b. t. t. elnöklete alatt évi rendes közgyűlést, melyen 52 részvényes jelent meg, kik 7706 részvényt képviseltek. Az előterjesztett jelentés megállapítja, hogy ugy Budapestben, mint a vidéken állandó szükséglet mutatkozik kocsintak és járdák aszfaltozása iránt, ehhez képest a múlt évben is elégséges megrendelésekkel volt a társulat ellátva. A tavaly elnyert munkák egy része a korán beállott fagyos időjárás folytán csak a folyó évben teljesíthető. A Bihar Szénbánya és Villamosági Részvénytársaság újraszervezésére irányuló tevékenység a múlt évben is természetesen folytatott; a széntermelés fokozódott és a folyó évben már előnyösebb szerződéses volt köthető. Az igazgatóság a fűző adósságok egy részének konszolidálása céljából 3.800.000 korona összegre rugó, 5 százalékkal kamatozó és a névérték után számítandó 5 százalék díjsszeggel harmincz év alatt visszafizetendő törlesztéses kölcsön felvételét, valamint a részvénytőkének 3 millió koronával való felemelését javasolta a közgyűlésnek, azzal, hogy ezen utóbbi művelet időpontjának és feltételeinek megállapítására az igaz-

gatóság hatalmaztassék fel. A zárszámadások 209.849 korona 90 fillér üzembőlösleget tüntetnek fel, melyre vonatkozólag az igazgatóság azon javaslatot tette, hogy ezen összegből 200.000 korona az újítási, helyreállítási és értékesítési alap javadalmazására fordíttassék, a fennmaradó 9849 korona 95 fillér pedig új számlára elővíteleztessék. A társulat jelenlegi helyzetének és a jövőben várható eredmények tekintetében egyes részvényesek részéről tett kérdésekre az elnök és Fellner Henrik igazgatósági tag a kívánt felvilágosításokat megadták. Az igazgatóság jelentéseit és javaslatait a közgyűlés elfogadta. Végül megválasztatták az igazgatóság tagjait: dr. Matlekovits Sándor v. b. t. t., Abonyi Emil, dr. Bischoff Gyula, Brückler Mihály, Enyedy Béni, Fellner Henrik, Fehér Miksa (új), Pirnitzer Gyula (új), Rózsa Mihály, Schwarz Félix, dr. Várady Gábor, Weiner Sándor. A felügyelő-bizottság eddigi tagjai újból megválasztottak.

Az alkalmazottak tőzsdéjétéka. Azok az utóbbi időkben sűrűn előforduló esetek, hogy a tisztviselők tőzsdéjéték folytán nagy anyagi zavarokba jutottak, avagy állásukat veszítették, arra indították a német bankok és bankárok központi kötelékét, hogy akcióit indítsan az alkalmazottak tőzsdéjétéka ellen. A kötelék mostanában egy reverzálist szövegeztet, amelyet minden bankkal és bankárral aláírat. Ez a reverzális így szól:

„Kötelezzük magunkat, hogy értékpapírok vételét és eladását oly személyek számlájára, akiket mint más pénzintézetek vagy bankárok alkalmazottait ismerünk, vagy ilyen személyek megbízásából harmadik személyek számlájára, sem nem eszközünk, sem nem közvetítünk s csak abban az esetben vállalkozunk a megbízást, ha írásbeli bizonylattal igazolja az alkalmazott, hogy alkalmazójától ily ügyletek kötésére, közbenjárására nélkül, határozott engedélyt nyert. Ily engedély-okirat felmutatását akkor is követeljük, amikor a megbízást harmadik személy eszközli ugyan, de a körülményekből következtethető, hogy az ügylet pénzintézeti alkalmazott számlájára teljesítendő. Oly megbízókkal, akiknek a pénzintézeti alkalmazotti, vagy ezek által felhasznált személyek ilyen minősége csak később jut tudomásunkra, összekötöttéseinket mielőbb megszüntetjük, ha az első pontban jelölt engedély-okiratot erre irányuló felszólításunkra az illetők haladéktalanul fel nem mutatják. Mindazokban az esetekben, amelyekben a körülmények arra a gyanura szolgáltatnak alapot, hogy a megbízó pénzintézeti alkalmazott, e megállapodás kereténéltekül érdekekben, a megbízó személyére vonatkozólag a szükséges tudakozódások beszerzendők. Ha idegen alkalmazottak kísérletet tesznek arra, hogy nálunk értékpapírügyleteket engedélyírat nélkül kössenek, alkalmazóikat az eset megtörténte után értesítjük, anélkül, hogy erre nézve kötelezettséget vállalnak. Készpénzügyletekre, amelyeknél azonnali készpénzkiigénylés történik, a fenti határozatok nem vonatkoznak.“

A kötelék a pénzintézeti alkalmazottak fogalmát közelébről is meghatározza és így idesorozza azokat, akik a német kereskedelmi törvény 59., 76. és 83. szakaszaiban vannak körülírva, nevezetesen a hivatalnokokat, gyakorlókakat, a cégvezetőket és ezimzetes igazgatókat, ellenben a reverzális nem érintené a rendes és helyettes igazgatókat, valamint a vállalatok vezető embereit, végül a betéti társaságok tagjait.

Nemzetközi tejjgazdasági kiállítás. Holnap délelben nyitja meg a városligeti Iparosarnokban József királyi herceg a tejjgazdasági kongresszussal kapcsolatosan rendezett nemzetközi tejjgazdasági kiállítást. A kiállításon első sorban terjtermékek vannak: magyar, német, francia, svájci és hollandus sajt és vaj. Városok és szövetségek versenyeztek egymással abban, hogy minél jobb minőségű, minél kivánatosabb árut küldjenek s a francia kiállítók között különösen Páris városra válik ki, amely valóban tiszteletreméltó s egyuttal irántunk való tiszteletre valló módon képviselteti magát a kiállításon. A fogyasztó-közönség nem is gondolja, milyen sokféle vaj van a világon, már azért sem, mert külsőleg kevés különbséget vehetünk észre vaj és vaj között, annál esodálnivalóbb azonban a sajtoknak több száz, külsőleg is megkülönböztethető fajtája. Van kenyérszerű, sőt ennél is kisebb darabra formált s van kocsikerék nagyságú, lágy és kemény, finom illatú és erős szagu, édeskés és csipős, fehér, zöld, sárga és piros, igen olcsó és

Rohitsch-Sauerbrunn

Stajermark. Vasut, táviró és posta. Étrendi és talajkurák. — Kitünő vízvezeték. — Villamos világítás. — Liftek. — Modern csatornázás

Teljesen ujja alakítva!

Kaiserbad, modernül berendezett vizgyógyintézet. Styria-bad, ujonnan berendezett szénsavas fürdők; Bevált gyógyhely gyomor- és bél-, máj- és vesebajok, idült székrekedés, aranyér, epakö-

elzsírosodás, cukorbetegség, csusz, köszvény, gégefő- és légesőhurut, szivbajok esetén.

Karlsbad és Marienbaddal egyező gyógyforrások.

Allandó gyógyzene a hírneves triezsti vonós quartett közreműködésével.

igen drága. Az Európában készített sajtoknak összes formáját megtalálhatjuk itt s aki még ezekből sem tud kedvére választani, az igazán nem szereti a sajtot. Érdekes része a kiállításnak a gépkiallítás is, ahol tejtermékeket készítő gépeket mutatnak be. A gépek többnyire idegenben készültek, de van több hazai tanulmányú és készítésű is, hiszen tejgazdaságunk az elsők közé tartozik Európában. Hasznos tanulmány egy palackzáró gép, amely pergamenpapírossal zárja le a tejespalackot, olyképpen, hogy teljesen lehetetlenné teszi a palackkal való visszaélést, amihez az ólomzár nem elég tökéletes. A tudományos rész a tej és a tejtermékek minőségének vizsgáló módszereit és az egészségügyi vizsgálatot mutatja be számtalan táblával, kimutatással és több készülékkel. S ha kissé kellemetlenül érinti is az embert a hamisítás sokféle módja, megnyugtató a vizsgáló tudomány tökéletessége, amely az ártalmas hamisítást a legtöbb esetben megismeri és meg is akadályozza. A kiállítás június tizedikéig lesz nyitva. Belépődíj negyven fillér.

Tanulmányi ösztöndíj pénzintézeti tisztviselői gyermekei részére. A Magyarországi Pénzügyintézetek Országos Szövetsége nevében Mándy Lajos nyug. min. tanácsos, elnök két, egyenként 600 koronás ösztöndíjra hirdet pályázatot vidéki pénzintézeti tisztviselők oly fiaira számára, kik valamely gimnázium vagy reáliskola negyedik osztályát jeles eredménnyel végezték és tanulmányaikat a budapesti Kereskedelmi Akadémián óhajtják folytatni. A pályázatok a szövetség elnökehez címezve azon pénzintézeteknél adandók be, amelynek kötelékében a folyamodók atyja működött, vagy működik. A szép ösztöndíj a szegénysorsu, jól tanuló fiukkal bíró pénzintézeti tisztviselők körében nagy elismerésre talált.

A ceglédvidéki vicinális. Megirtuk, hogy ceglédvidéki h. é. vasut r-t czég alatt új vicinális alakul. Ez a társaság már megalakult. Alapítókéje: 2,043.000 K, 3022 drb 200 K-s törzs- és 7192 drb 200 K-s elsőbbségi részvény. Igazgatóság: Fazekas Ágoston, Végh Sándor, B. Tóth Ferencz, Lupai Kovács Zsigmond, B. Molnár Sámuel, dr. Gombos Lajos, dr. Neumann Izidor, olgyai Molnár Pál, Weil Lajos, Fábian Lajos, dr. Kaufer Izidor, dr. Ullmann Pál, Györi Gyula, ifj. dr. Környei Ede, Hajnal Simon és dr. Darányi Ferencz. Felügyelőbizottság: Bezzeg Pál, Fábian Henrik és Brömer Vilmos.

A boszniai magyar bank fiókjai. Mint már annak idején jelentettük, a Szabadalmazott Hercegovinai Agrár és Kereskedelmi Bank már megkapta a királyi jóváhagyást is, úgy hogy megkezdhetette működését is. Ausztriában persze, hol minden jogos magyar terjeszkedést nagy féltékenységgel és még nagyobb gyűlölettel fogadnak, emiatt is nagy támadásokat kellett kiállania a közös pénzügyminiszternek. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank azonban e támadásokkal mitsem törődött s az általa alapított boszniai magyar bank berendezkedésével késedelem nélkül folytatta. Hogy a szervezés milyen nagyszabású volt, bizonyítja az is, hogy a boszniai magyar bank egyszerre több fiókot is nyitott, még pedig Mostarban, Dolnje Tuzlán, Banjalukán, Gradiskán, Travnikon és Bréknán.

Az OMGE. választmányi ülése. A nemzetközi tejgazdasági kongresszus köré csoportosuló gazdasági érdekek és ünnepségek ma kezdődtek Kodolányi Antalnak ünnepelésével, amelyről lapunk más helyen számolunk be részletesen. A Kodolányi-alapítvány alapítólevelének átnyújtása után kezdődött gr. Károlyi Mihály elnöklele alatt az OMGE. választmányának ülése, amelyen Szilassy Zoltán referált a tagsági ügyekről, majd bemutatta a földmivélségi ügyi miniszter értesítését a román kereskedelmi szerződés aláírásáról, ismertette a holnapi gazdasági előkészítő munkálatait. Magáévá tette a választmány a Hevesmegyei Gazdasági Egyesület azon átiratát, hogy a vidéki piacok árszabásai rendőrhatalósággal ellenőriztessenek s a maga részéről is felirattal fordul a kormányhoz. Élénk vitát keltett a Pozsony- és Mosonyi Gazdasági Egyesületek megkeresése, melyben a gödöngi cukorgyár részére vasúti fuvardíjkezdmény kiközlése tárgyában felterjesztés benyújtását kéri a kormányhoz. A választmány elhatározta, hogy a kedvezmény megadása érdekében felterjesztést intéz a kormányhoz azzal, hogy a kedvezmények addig legyenek érvényben, amíg a gyárak kártelen kívül maradnak. Bernát István indítványára egyhangúlag kimondta továbbá a választmány, hogy az 1901. évi XXIV. t.-cz. beiktatott összeférhetlenségi törvényt a maga részéről politikai és közgazdasági okokból fentartandónak véli s ebben az irányban előterjesztést tesz a belügyminiszteriumnál.

Az osztrák iparegyesület reformja. Az osztrák kereskedelmi minisztérium ezidén áprilisban az iparfelügyelői kerületek számát 35-ről 38-ra emelte fel és ennek megfelelően megváltoztatta az egyes kerületek terjedelmét. Három új központi székhelyt létesített a minisztérium, nevezetesen Grácban, Trautenauban és Karlsbadban, új központot kapott Dalmácia (Zárában), ezenkívül Isztria egy részét Trieszttel egyesítették és Pólaban külön iparfelügyelői kirendeltséget szerveztek.

A gazdasági tudósítók kongresszusa. A jövő vasárnap kezdődő gazda-napok, az országos gazdasági, az országos állatkiallítás, a nemzetközi tejgazdasági kongresszus és a sok gazdasági jellegű egyéb ünnepségek méltó és szép befejezése lesz a folyó hó 10-én délután 10 órakor a váci-utcai Városházán megtartandó „Gazdasági Tudósítók III. Országos Kongresszusa”, mely az eddigi jelentkezésekből ítélve is rendkívül fényesnek ígérkezik. A gazdasági tudósítók ezen kongresszusa alkalmából alakítják meg országos egyesületüket. A kongresszus tárgysorozatán szereplő indítványok közt szerepel Cserháti Sándornak emelendő szobor felállítása érdekében való mozgalom megindítása is.

A Hazai Takarékpénztár sorsjegyeinek húzása. A Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület nyemremény kötvényeinek e hó 5-én délután 4 órakor megtartott sorsolásánál a 300,000 koronás főnyemremény a 4136 sor 50 sz. sorsjegyre, a 40,000 koronás nyemremény a 1594 sor 1 sz. sorsjegyre és a 20,000 koronás nyemremény a 1484 sor 14 sz. sorsjegyre esett.

Magyar Kereskedelmi Csarnok. A Magyar Kereskedelmi Csarnok kézműru szakosztálya a mai napon Brust Dávid szakosztályi elnök vezetésével ülést tartott melyen a megjelentek elhatározták, hogy üzleteiket e hó 7-ikétől kezdődőleg július 31-ikéig este hét órakor zárják.

A Generali forgalma. Az Assicurazioni Generali életbizt. osztályánál ez évi májusban 1759 ajánlat 14,872,952 K 67 f. biztosítási összeg erejéig nyújtott be és 1488 kötvény 12,966,662 K 58 f. biztosítási összegre állított ki. F. évi jan. 1-je óta 8572 ajánlat 74,249,947 korona 26 fillér biztosítási összeg erejéig nyújtott be és 7343 kötvény 63,412,814 kor. 24 fillér biztosítási összegre állított ki. Az 1909. január elseje óta bejelentett károk összege 4,308,417 kor. 66 fillérre ut. Az életbiztosítási osztály kimutatott állománya 1908. december 31-én 132,855 kötvény után 972,108,481 korona 17 fillér tőkét és 1,846,873 korona 60 fillér járadékot tett ki, amire készpénzben 283,242,702 korona 29 fillér van tartaléka helyezésre. Az 1909. évben az életbiztosítási osztály által kifizetett károk 16,675,839 korona 14 fillért tettek ki s az összes ágazatoknál a társulat alapítása óta (1831.) az évenkénti kimutatások szerint fizetett károk 938,794,591 korona 91 fillért tesznek ki. A biztosítás minden pótdíj nélkül érvényben marad a teljes összeg erejéig, ha a biztosított népfelkelti kötelezettségénél fogva hivatott be. A betöréscsopás elleni biztosítási osztálynál ugyanezen hónapban 52 káreset jelentett be 20,685 korona összeggel, f. évi január 1-je óta 480 káreset 121,677,79 korona összeggel került bejelentésre.

Közszállítások reformja Ausztriában. Az osztrák kormány április 3-ról kelt rendeletében a közszállítások egész rendjét új alapokra fektette. Különösen figyelemre méltó az az intézkedés, mely a vállalkozókat osztrák munkások alkalmazására kötelezi és amely vis majornak mondja ki a vállalkozó hibáján kívül beállott sztrájkot vagy bojkottot.

Magyar kivitel Dél-Franciaországba. A m. kir. Kereskedelmi Muzeum marseillei levelezője, Grünwald Emil, aki harmadféléve működik a magyar kivitel érdekében a délfraanciai piacokon, ez idő szerint Budapesten időzik és a Kereskedelmi Muzeumban naponként 11 és 12 óra közt felvilágosítással szolgál mindazon czégeknek, melyek a délfraanciaországi piacok és a francia gyarmatok üzleti viszonyairól tájékozódni óhajtanak. Üzleti ügyekben a reflektáló czégek kívánságra föl is keresi.

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság.

Igazgató: ERDŐS ARMAND.

DITRICH **ES** **KOMLÓS**
OKL. MÉRNÖKÖK
BUDAPEST, V. NÁDOR-U. 2.
SIRIUS Léggáz, acetylen-
és brikettfejlesztő
készülékek, magánvilágítási
berendezések és központi telepek
Árjegyzékek és tervek díjtalanul.

TŐZSDÉK

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE Gabonatőzsde.

Budapest, június 6.

A készáru piaczon ma is szilárd volt az irányzat, Csekély kínálattal szemben a malmok jó vételkedvet mutattak, igen jó árakat is fizettek, az eladók azonban nagyon tartózkodók voltak és ezért csak kisarányu forgalom fejlődött ki. Mindössze alig 11000 q buza kelt el, a tegnapiaknál 20-40 fillérrel drágább árakon. A legdrágább eladási ár 33.70 korona volt 79 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 30 korona, 75.5 kilós boszniai buzáért. Egyéb gabonaművek forgalom nélkül, változatlanok. Elkelt mindössze 200 q zab, 17.80 koronás áron. A határidő piaczon a mai üzlet szilárdan és a tegnapi zárlatnál magasabb jegyzésekkel indult meg. Kezdetben élénk forgalom fejlődött ki, amely azonban később erősen megcsappant. Mivel aztán a vételkedv is gyengült, ezzel szemben pedig nyereségi realizálások kerültek előtérbe, ennek folytán az irányzat is lanyhult kevésbé, mi mellett az árfolyamok visszafelé szorultak, zárlat felé azonban újra emelkedtek kissé. A tegnapi zárlathoz viszonyítva, végeredményképpen ma az októberi buza huszonhat fillérrel, az áprilisi buza huszonhat fillérrel, az októberi rozs tizenhárom fillérrel, az októberi zab nyolcz fillérrel emelkedett, a júliusi tengeri két fillérrel gyengült.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	kilós	Ára 100 kg.	kilós	Ára 100 kg.
Tiszavidéki	75	—	79	32.60—33.30
"	76	31.15—31.55	80	32.60—33.30
"	77	31.85—32.15	81	32.60—33.40
"	78	32.15—33.30	82	—
Fejérmegyei	75	—	79	31.35—32.45
"	76	30.90—31.65	80	33.10—32.80
"	77	31.70—31.80	81	—
"	78	31.75—31.37	82	—
Pestvidéki	74	—	78	32.10—32.20
"	75	—	79	32.40—33.75
"	76	31.45—32.25	80	32.45—33.50
"	77	32.40—31.50	81	—
Bánsági	74	—	78	32.55—33.50
"	75	—	79	32.85—33.80
"	76	31.50—31.65	80	33.40—33.00
"	77	31.05—31.60	81	33.85—33.80
Bácskai	74	—	78	31.55—32.65
"	75	—	79	32.50—33.00
"	76	31.90—31.85	80	32.65—32.20
"	77	31.60—32.15	81	—
Rozs I-rendű új	—	—	—	20.65—20.95
" középminőségű új	—	—	—	20.55—20.85
Árpa takarmány I. rendű	—	—	—	17.60—18.60
" II. rendű	—	—	—	17.00—16.90
Köles	—	—	—	—
Zab I-rendű	—	—	—	17.40—18.20
" II-rendű	—	—	—	17.95—17.45
Tengeri belföldi új	—	—	—	15.75—15.95
Korpa	—	—	—	12.90—13.20

A készáru piaczon elkelt:

Buza: Tiszavidéki: 200 q 79 K 33 K.
Pestvidéki: 100 q 77 k 32.60 K, 100 q 77 K 32.55 K, 200 q 77.5 k, 100 q 75 k 32.50 K.
Szarvasi: 300 q 79 k, 200 q 78.7 k 33.70 K.
Erdélyi: 100 q 79.5 k 32 K, 300 q 78.5 k 32 K, 300 q 77 k 32.30 K, 200 q 76.5 k 31 K.
Fejérmegyei: 100 q 79 k 33 K, 400 q 78 K 32.90 K, 100 q 77.5 k 32.30 K, 100 q 77 k 32.40 K, 100 q 76.8 k 32.70 K.
Bácskai: 100 q 79.5 k 33.30 K.
Szerémségi: 250 q 76 k 30.40 K uszka.
Boszniai: 100 q 75.5 k 30 K.
Román: 1500 q 77.5 k 32 K, 5600 q 75.4 K 31.20 K.
Zab: 100 q 17.80 K kpf., 100 q 17.80 K kpf.
Az árak 100 kilogrammonként koronáértékben értendők.

A határidőpiaczon köttetett:

Délelőtt:

Előforduló kötések (100 kg.-kint) 1909-re:
Buza októberre 26.80—26.78—26.98—26.70—26.92
Buza áprilisra 27.72—27.52— — — — —
Rozs októberre 20.56—20.38—20.50— — — — —
Tengeri júliusra 15.70—15.68—15.72—15.64— — — — —
Ujtengeri májusra 14.32—14.36—14.26—14.42— — — — —
Zab októberre 15.24—15.26—15.12— — — — —

1 óra 30 perccor zárulnak:

Buza októberre 26.88—26.90
Buza áprilisra 27.68—27.70
Rozs októberre 20.50—20.52
Tengeri júliusra 15.68—15.70
Ujtengeri májusra 14.40—14.42
Zab októberre 15.20—15.22

Budapesti gabonaforgalom.
1909. június 3-tól 1909. június 4-ig.

	Erkezett	Elszállított
	m é t e r m á s z a	
Buza	11392	3895
Rozs	340	—
Arpa	—	—
Zab	861	4199
Tengeri	6007	12102
Liszt	510	18782
Korpa	—	1098

Értéktőzsde

A nemzetközi piac teljes üzletlensége mellett az érdeklődés a helyi értékek felé irányult. Első sorban a Salgótarjáni részvény volt ma az érdeklődés előterében. A részvények a tökéletlen hírére élénk kínálat mellett 8 koronával visszaestek. Ez egy kis kellemtelenül érintette az iparvállalatok és a vele összeköttetésben álló pénzintézeteket, úgy hogy az utóbbi ma a piacra jutott részvényeket mind felvette s így nem volt olyan erős kínálat, hogy a részvények ára csökkenhetett volna. Élénk kereslet mutatkozott a két villamosági részvényben is, melyben a már két hét óta tartó vásárlások ma is folytatódtak. Forgalomban voltak még a Hazai bank, a Drasche, a Keramiai gyár, a Városi és Közüti vasút részvények, nagyjából emelkedő árfolyamok mellett, ellenben az aszfalt részvények kínálatra néhány koronával visszaestek. A mai üzlet folyamán forgalomba került: Osztrák hitel 640—640.25 koronán, Magyar hitel 752.50—752.25 kor., Államvasut 731.25—731.50 kor., Jelzalog 437 kor., Rima 572.—575.75 kor., Városi villamos vasut 270 kor., Közüti 560.50—561.50 kor., Salgó 570—571 kor., Magyar cukoripar 19.50 kor., Hazai bank 278.59 kor., Budapesti villamosági 400 kor., Ujlaki téglagyár 333 kor., Magyar aszfalt 176—179 koronán.

Az előtőzsdén előfordult kötések:

Osztrák hitel 640—640.25, Osztrák magyar államvasut 731.25, Rimamurányi 572—575.25, Déli vasut 111—109.50 kor.

A déli tőzsdén előfordult kötések:

Osztrák hitel 640.25, Magyar hitel 752.25, Osztrák-magyar államvasut 731.50, Jelzalogbank 437, Rimamurányi 575.25—575.75, Városi villamos vasut 270, Közüti vaspálya 560.50—561.50 kor.

Díjviszítések Osztrák hitelrészvényre: holnapra 4—5 korona, nyolc napra 6—8 korona, június hónap végére 18—20 korona.

Utőtőzsde délután 4 órakor:

Osztrák hitel 640.25, Magyar hitel 752.75, Államvasut 231.25, Leszámitoló 482, Jelzalog 436, Rimamurányi 575.50, Városi villamos 269, Közüti villamos 562.

BÉCSI GABONATŐZSDE:

Bécs, június 5. (Saját tudósítónktól.) A mai hetitőzsdén buzában az árak rendszertelenül alakultak ki és a heti javulás körülbelül 50—60 fillért tett ki, de nagyobb forgalom a kínálat túlságos tartózkodása miatt sem fejlődhetett ki. Egyébként a piac fölötté gyenge volt, rozs 10 fillérrel, tengeri és zab csak 5 fillérrel állott magasabban, mint a múlt szombaton. Szilázia és Morvaország számára orosz búzát vásároltak.

Jegyzetett buza: Tiszavidéki 16.50—17.10, bánáti 16.05—16.50, mosoni 15.95—16.45, tötfelvidéki 16—16.50, delivassuti 16—16.50, marchfeldi 16—16.50.

Ross: Tötfelvidéki 10.50—10.75, esepeli 10.45—10.70, pestmegyei 10.60—10.85, delivassuti 10.50—10.75, különféle magyar 10.45—10.70, osztrák 10.50—10.75.

Arpa: Morvaországi 8.75—9, takarmány 8.40—8.40.

Magyar tengeri 8.20—8.46.

Cinquantin 10.25—10.50.

Magyar zab 9.35—9.85, válogatott 9.85—10.25.

Lisztben az áremelkedés tovább tartott és a forgalom prompt szállításra nem volt kedvező. Rozsliszt ára nem változott, takarmányliszt és korpa szilárd.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, június 5. Az osztrák parlamenti helyzet és a magyarországi belpolitikai válság az előtőzsdén hátrányosan befolyásolta a forgalmat, az árfolyamok azonban a külföldi magasabb árjegyzések hatása alatt tartottak és a kedvező hivatalos jelentés a magyarországi vetések állásáról megszilárdítottan hatott. Laenderbank részvényei javultak a Budapest fővárosi kölesön következőben, petroleum-részvények iránt érdeklődés mutatkozott, déli vasuti részv. realizációk, Ausztria-emil részvények hanyatlottak. A déli tőzsde nyugodt forgalommal és tartott irányzattal nyílt meg. Később az üzlet csendes volt, mert Berlinből is kedvezetlen irányzatról jött hír.

11 órakor zárultak:

Osztrák hitel 640.50, Laenderbank 455.50, Államvasuti 731.50, Déli vasut 109.25, Alpesi 645, Rimamurányi 574, Galicziai Kárpát 640, Ausztriai emil 362 K.

1 órakor jegyezték:

Osztrák hitel 640, Magyar hitel 753, Anglo 299.50, Bankjegyet 529, Laenderbank 455.25, Union 548.50, Államvasut 731.50, Déli vasut 109, Alpesi 645.25, Prágai 2885, Rimamurányi 574.50, Orosz járadék 99.55, Török sorsjegy 185.50, Galicziai Kárpát 637, Keleti vasut 591 K.

Bécs, június 5. (Magyar értékek zárata.) 4 százalékos aranyjádék 113.85, Tiszai és szeg. köles. sorsjegy 145.10, Magyar hitelbank részvény 751.—. Magyar leszámitoló és váltó részvény —, Rimamurányi 574.25, Magyar cukoripar 19.30, Adria hajózási részvénytársaság 394.50, Magyar koronajádék 93.15, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. —, Magyar nyér-k. sorsjegy 202.75, Kassa-Oderbergi Vasut részvény —, Magyar Jelzalogbank 436.— Magyar keresk. bank —.

Bécs, június 5. (Osztrák értékek zárata.) 4.2 százalékos papírjádék 96.40, 4 százalékos osztrák aranyjádék 117.35, 1860-as sorsjegy 161.75, Osztrák hitel-sorsjegy 500.—, Angol-osztrák bankrészvény 298.50, Bécsi Bankverein 527.75, Osztrák-magyar bank 1784, Déli vasut 108.75, Dunagőzhajózási társ. 944.—, Dohány részv. 357.—, Cs. k. arany (vert) 11.34, Német bankv. 117.41, Osztr. Lloyd 445.50, 4.2 száz. ezüst jár. 96.30—99.65, Osztr. koronajádék 96.30, 1864-es sorsj. 290.—, Osztrák hitelintézeti részvény 639.40, Union-Bank 548.25, Osztrák Laenderbank 454.—, Osztrák-magyar államvasut 730.25, Elbevolgyi vasut 463.—, Alpesi részvény 645.40, 20 frankos 19.00, Londoni váltóár 239.92, Lipótkohó —, Törökországi 185.65.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Berlin, június 5. A tőzsde a hét végén is megmaradt barátságos irányzata mellett, de az árfolyamok a nyugati tőzsdék, különösen pedig a new-yorki tőzsde kedvező magatartására általában jól tartották magukat. Nagyobb figyelemben csupán amerikai vasutak, valamint bankok részvényeit. Utóbbiak közül a Darmstaedter Bank részvényeit 1 1/2 százalékkal magasabban jegyezték. Előbbiek közül a Baltimore és Ohio vasut részvényei 2 százalékkal, a Pensylvaniai vasutói 1 1/4 százalékkal emelkedtek. Bányatek, amelyekben ismét realizációk történtek, százalék törtrészevel alacsonyabbak voltak. Gőzhajós és villamosági részvények egyenletlenek voltak. Vasutak közül Ohio vasut részvények ma is kedvező megítélésben részesültek, míg déli vasut részvények Bécsre mérsékeltlen engedtek. Járadékok közül az 1902. évi oroszok némileg javultak. Zárlat csendes forgalom mellett nagyjában az egészében tartott volt. A szénártekek iránti érdeklődés tart. A készpénzpiac ipari értékei részben valamivel gyengébbek voltak. Napi pénz 3 1/2 százalék, magánleszámitolási kamatláb 2 3/4 százalék.

Zárlatkor jegyezték: 4.2 százalékos papírjádék —, 4 százalékos osztrák aranyjádék 100.10, osztrák hitelrészvény 201.60, Déli vasut 21.—, orosz bankjegyek 216.10, 4 százalékos új orosz kölesön 84.70 Disconto Commandit 186.—, Dinamitruszt 164.30, Harpeni 190.20, Unifikált török járadék 93.20, 4.2 százalékos ezüst-jádék —, 4 százalékos magyar aranyjádék 95.70, Magyar koronajádék 93.50, Osztrák-magyar államvasut 156.90, Bécsi váltóár 851.25, Olasz járadék —, Alt. villamosági Edison 233.50, Gelsenkircheni 180.50, Laurakohó 183.80, Szilárd.

Frankfurt, (Zárlat.) június 5. 4.2 százalékos papírjádék —, 4 százalékos osztrák aranyjádék 100.20, Osztrák hitelintézeti részvény 201.75, Osztrák-magyar államvasut 156.80, Északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 204.20, Bécsi Bankverein 133.90, Villamos részvény —, 3 százalékos

magy. aranykölesön 79.10, 4.2 százalékos ezüstjádék 99.80, Osztrák koronajádék 96.65, Magyar koronajádék 93.30, Osztrák-magyar bank 127.90, Déli vasut részvény 20.80, Elbevolgyi vasut —, Bécsi váltóár 851.25, Párisi váltóár 811.25, Union bankrészvény —, Alpesi bányarészvény —, Szilárd.

Hamburg, (Zárlat) június 5. 4.2 százalékos ezüstjádék 99.60, 1860. sorsjegy 163.50, Déli vasut 21.60, 4 százalékos aranyjádék 99.75, Osztrák hitelrészvény 201.15, Osztrák-magyar államvasut 156.50, Olasz járadék 103.75, 4 százalékos Magyar aranyjádék 95.60, Nyugodt.

London, június 5. Angol consol 85.1/2.

Páris, (Zárlat) június 5. 3 száz. Francia járadék 98.10, Osztr. aranyjádék —, Magyar aranyjádék 98.50, 3 százalékos Olasz járadék 105.—, Déli vasut elsőbbségi kötv. 293.—, 5 százalékos marokkói járadék 526.—, 4 százalékos spanyol járadék 98.70, 2 százalékos unifikált török jár. 93.—, Török sorsjegy 174.25, Török dohányrészvény 379.—, Osztrák földhitelintézet 11.68, Osztr. Laenderbank 485.—, Magyar jelzalogbank —, Banque de Paris —, Banque Ottomane —, Osztr. magyar államvasut —, Déli vasut —, Hartmann gépgyár 545.—, Urikányi község —, Váltó Amsterdamra (rövid) 208.25, Váltó német piacokra (rövid) 123.18, Váltó Bécsre (rövid) 104.93, Váltó Belgiumra (rövid) 1/2, Olasz aranyváltó (rövid) 1/2, Váltó Svájcra (rövid) 1/2, Csek Londonra 20/15, Magánkamatláb 1.1/2. Nyugodt.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK

Kőbányai sertéspiacz.

Június 5. Hízott sertésárak. Magyar elsőrendű: fiatal nehéz (páronként 320 kloron felül) 143—145 fillérig, fiatal közep (páronként 250—320 klor.) 145—146 fillér, (könnyű páronként 250 klorig) 145—146 fillérig. Magyar szedett: Közep (páronként 240—280 klor.) 145—147 fillér, könnyű (páronként 240 klorig) 146—148 fillér. Sertéslétszám: 1909. év június hónap 3. napján volt készlet 2670 drb, 4-én felhajtott 472 darab, 4-én elszállított 322 drb, 5. napjára maradt készlet 26850 drb sertés. A hízott sertés üzletirányzata változatlan.

Sertéskonzumvásári jelentés.

(A székesfővárosi állatvásár és közbiztonsági igazgatóság.) Június 5-én. Előző napi eladástan maradvány 14 drb sertés. Mai felhajtás 220 drb sertés, 30 darab süldő, összesen 243 drb sertés, 30 drb süldő. Eladott 194 drb sertés, 30 drb süldő. Mai maradvány 49 darab sertés. Következő árak jegyezték: Zsirsertés: Oreg I. rendű 350 kilogrammon felül ételsúlyban 117 fillér, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül ételsúlyonással 132—136 fillérig, fiatal közep 220—300 klor.ig ételsúlyonással 138—152 fillérig, fiatal könnyű 120 kilogrammig ételsúlyonással 140—152. Husértés, belföldi süldő 120—128 fillérig. Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, ételsúlyban értendők. A vásár irányzata lanya. Az árak változatlanok.

EGYETÉRTÉS

politikai naplap.

Kiadóhivatali igazgató; PAJOR MÁTYÁS.

Dr. HÖNIG IZSÓ

VILLANYGYÓGYÍTÓ ÉS RÖNTGEN-INTÉZETE
Elektromágneses gyógyítás.

Budapest, IV., Károly-körút 24., I. em. Lift
Telefon 102—39.

Gyógytényezők:	Főbb javallatok:
Finsen-féle lümlápa furdők szívhaj és vredenymeszedés ellen.	Általános idegesség (neurasthenia, hystéria).
Elektromágneses gyógyítás	Idégyengességi állapotok. Almatlanság. Fejfájás. Hűdés (Paralysis).
Röntgen sugarakkal való kezelés.	Idégyfájdalmak, idégszabák (Neuralgiák, ischiás).
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).	Gerincvelősorvadás (Tubes).
Kék fényvel való kezelés.	Szivbetegségek. Veredényelmeszedés. Köszvény és csusz, reuma, izületi és esontbajok.
Villamos hőfurdők (Elektrotherm).	Székrekedés. Daganatok. Anyagcserabajok (Elhízó cukorbeteg, vérszegénység) Bőrbajok. Bőrviszketeg. Lupus.
Villamos fényfurdők.	Hajhullás, kopaszoság. Szörtelenítés (nőknél az arcon).
Villamos massago (Vibratio).	Aranyeres csomók.
Galván. Farad és Franklin árammal való kezelés.	
Villamos vízfurdők.	
Szénsavas furdők.	
- Rendelés d. e. 8—11-ig, d. u. 2—6-ig. —
Kezelés egész napon át. Kívánatra prospektus.

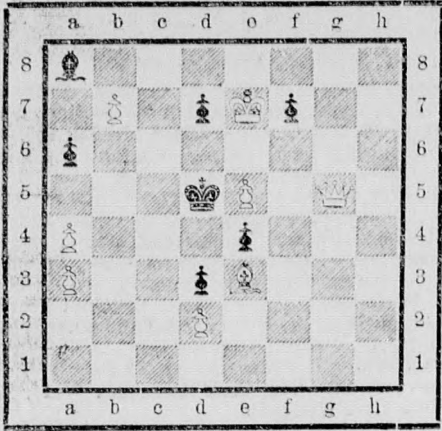
Reggelizés előtt fél pohár SCHMIDTHAUER-féle Igmándi keserűvíz az elrontott gyomrot 2—3 óra alatt teljesen rendbe hozza. Kis üveg 40 allér, nagy üveg 60 allér.

SAKK.

Rovatvezető: Gajdos János.

17. számú feladvány.

Schuster Zsigmond, Budapest.

Matt a harmadik lépésre.

255. számú játszma.

Játszották Newyorkban 1909. április h-ában.

A match V. játszmaja.

Elhárított vezérescl.

Table with chess moves: Világos: 1. d2-d4, 2. c2-c4, 3. Hb1-c3, 4. Fe1-g5, 5. e2-e3; Sötét: 1. d7-d5, 2. e7-e6, 3. Hg8-f6, 4. Ff8-c7, 5. Hf8-e4.

Ezen védelemmel első ízben Atkins kísérletezett a hannoveri versenyen. Ugyanezt játszotta dr. Lasker is a Marshall elleni matchjátékában és ez a védelem dominál a jelen matchben is és pedig, mint látjuk, sikerrel.

A későbbi játszmákban Marshall ismételt alkalmaszta a dr. Tarrash által legjobbnak tartott 7. e4x5, He4xc3 s. b2xc3, e6xd5 9. Vd1-b3 stb. folytatást is.

8. b2xc3, Hb8-d7. Ez a szokásos folytatás a XI. játszmában azonban 8. ... d5xe4 9. Fd3xe4, b7-b6 10. Vd1-f3, c7-c6 11. Hg1-e2 stb. történt. 9. Hg1-f3 0-0 10. Vd1-e2 h7-h6 11. 0-0 e7-e5

- 12. Bf1-e1 d5xc4
13. Fd3-e4 b7-b6
14. Ve2-e1 Ba8-b8
15. Fe4-d3 Hd7-f6
16. Ve4-f4 Fe8-b7
17. e3-e1 Bf8-d8
18. Ba1-d1 Bb8-c8

Sötét állása most valamivel előnyösebb, a bástyák jól vannak pozíciózva a vezérszárnyon.

- 19. Be1-c3 e5xd4
20. c3xd4 Be8-c3
21. Fd3-b1 g7-g5!

Messzire számított lépés; ha a világos vezér visszalép g3-ra, úgy világos veszít egy gyalogot.

- 22. Hf3xg5 Be3xc3
23. Vf4xc3 Hf6-g4
24. Ve3-g3 Ve7xg5
25. h2-h7 Vg5-g7
26. Vg3-e7 Bd8xd4

A játszma érdekesen bonyolódik, világos nem nyerheti vissza könnyűszerrel a föllázított figurát, mert sötét szépen kivágja magát.

- 27. Ve7-b8t Kg8-h7
28. e4-e5t Fb7-e4t
29. Bd1xd4 Fe4xb1

Sötétnek két könnyű tisztje maradt a bástya ellenében.

- 30. Vb8xa7 Hg4xe5
31. Be4-f4 Fb1-e4t
32. g2-g3

Nincs jobb; 32. Bf4xe4-re következnek 32. ... He5-f3t 33. Kg1-f1t, Hf3-d2t és megnyeri a bástyát.

- 32. ... He5-f3t
33. Kg1-g2 f7-f5
34. Va7xb6

Ha világos vezért cserélné, hogy utána a bástyáért megkapja a két figurát, úgy rohamosan veszítene, péld. 34. Va7xg7t, Kh7xg7 35. Bf4xf3, Kg7-g6 s utána Kg6-h5-g4 és Fe4xf3t futár előnyvel.

- 34. ... Hf3xb4t
35. Kg2-h2 Hh4-f3t
36. Bf4xf3

Nincs más; 36. Kh2-g2-re következnek 36. ... Vg7-a1 s utána e6-e5, vagy előbb Fe4-d5 és világosnak nincs védelme.

- 36. ... Fe4xf3
37. Vb6xe6 Ff3-e4
38. f2-f3 Fe4-d3
39. Ve6-d5 Vg7-b2t
40. Kh2-g1 Fd3-b1
41. a2-a4 Vb2-a1
42. Vd5-b7t Kh7-g6
43. Vb7-b6t

Nem jobb 43. Vb7-c6t sem, 43. ... Va1-f6 miatt.

- 43. ... Kg6-h5
44. Kg1-h2 Fb1-a2
45. Vb6-b5 Kh5-g6
46. a4-a5 Va1-d4
47. Vb5-c6t Vd4-f6
48. Ve6-e8t Vf6-f7

- 49. Ve8-a4 Vf7-e6
50. a5-a6 Ve6-e2t
51. Kh2-h3 Fa2-d5
52. a6-a7 Fd5xf3 feladja.

Sakk-hírek.

A Mieses-Rubinstein-match utolsó játszma-ját, melyet Frankfurtban bonyolítottak le, az orosz Rubinstein nyerte meg. A tíz játszmából álló match így módon Rubinstein győzelmével végződött, ami szinte előre látható volt. Rubinstein öt játszmát nyert és háromt veszített. Érdekes, hogy Mieses, ki egymásután megnyerte az első három játszmát, a további küzdelemben már csupán csak két remist tudott elérni.

A Capablanca-Marshall-match még mindig nem dönt el, noha Capablanca győzelmé, az eddigi eredményekből ítélve, már csaknem bizonyosra vehető. Eddig tizenhat játszmát fejeztek be s a match állása jelenleg a következő: Capablanca 7, Marshall 1, remis 8 játszma.

Hajókirándulás Budapest környékére.

A Kis-Dunán át Visegrád-Dömösig közlekedő helyi gőzcsökö a legkíméletesebb alkalmat nyújtják az oly élvezetes hajókirándulások megtételére.

A Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaságnak a Kisduna-ágban Budapest-Dömös között közlekedő gőzcsöke Budapest balpart Eötvös-térről (Budapest jobbrpart Pálffy-térről) 5 perccel később (délélelt 8.30, délután 12.30) vegyes járat csak Dunabogdányig és csak III. o. (délután 2.20 és délután 5 órakor) utóbbi csak július 1.-augusztus 31. között indulnak a Szentendre, Leányfalu, Tahitótfalu, Tahi, Dunabogdány, Visegrád, Nagymaros érintésével Dömösig közlekednek.

Visszafelé Dömösről reggel 5, délután 12.45 p. (utóbbi csak július 1.-augusztus 31. között) és este 6.30 órakor (Nagymarosról és Visegrádról minden gőzös a fenti indulás időnél mindenkor 20, illetve 25 perccel később) indulnak a hajók és érintik a már fentebb felsorolt állomásokat. Ezenkívül Dunabogdányból este 9 órakor egy vegyes járatu gőzös (kizárólag III. osztályal) is közlekedik. A menetdíjak a helyi járatu gőzcsököknél való utazásra rendkívül mérsékelték.

A főváros közelében nyaralók előnyére igen mérsékelt árú jegyfűzetek is adatnak ki. Az államhivatalnokok részére szolgáló jegyfűzetek ára különösen mérsékelt.

Államhivatalnokok, katonatisztek, gyermekek féláron utazhatnak, katonák, (legénység) a II. és III. osztályban szintén.

Csoportos iskolai kirándulások lényeges meneti-díjkezdményben részesülnek.

A hajókon vendéglő is van, amely a társaság által ellenőrzött olcsó árak és figyelmes kiszolgálás mellett gondoskodik az utasok ellátásáról.

Large financial table titled 'BUDAPESTI ÉRTEKTŐZSDE' with columns for 'Mai záró árfolyam' and 'Mai záró árfolyam'. It lists various assets like 'Államadósság', 'Záloglevelek, elsőbbségek', 'Bankok', 'Takarékpénztárak', 'Biztosító társaságok', 'Gőzmalomok', 'Iparvállalatok', 'Sorsjegyek', and 'Penznekem és váltók'.

Szerkesztői üzenetek.

K. Jolán 3920. Ezt az ugynevezett igazságot, amelyre ön olyan biztossá... hivatkozik, azok találták ki, akik a régi rendszer, a régi morál és a régi házassági formák hívei.

Érdeklődő. 1. Olyan című munkája nincsen Magyarban megjelent fontosabb munkái a következők: A halálról. Az akarat szabadságáról.

Debreceni olvasó. A vasárnapi munkaszünetről szóló törvények nemcsak Budapestre, hanem az egész országra vonatkoznak.

V. M. joghallgató. Jelenleg nem fogadnak. Katona. Azokat az örmestereket alkalmazták, akik a pályázati hirdetmény idején még szolgálatban voltak.

Grammatika. A szó valódi értelme: korlátolt. Mi azonban nem ebben az értelemben használjuk.

K. R. Versek. Nagyon silány munka. Egy közéletet sem tartalmazik köztük.

Ételmenüek is okozhatnak bőrkütségeket, így pl. disznóhús, osztriga vagy halneműk evése után fellépő viszkető bőrkütségek minden valószínűség szerint nevezett ételmenüek állott, romlott vagy nem egészségesen elkészített volta miatt lépnek fel.

Tisztaság. Okvetlenül el kell távolítani, mert a fogkő a fog nyaka és a foghús közé beakadódik s vérkeringési zavart okoz, minek következtében a fogak megromlanak.

Egy szemérem. Mindenesetre azt a tanácsot adjuk, hogy forduljon orvoshoz.

R. B. Brassó. Nincs tudomásunk róla, hogy hasonló című lap volna.

Sörtelt. Nem valószínű, hogy az illető minden ok nélkül annyira elragadtatta volna magát. Ha mégis megtette, ugy nem tekinthető normális gondolkodásúnak.

Fiatal asszony. Bármely szörmekekedésben megkaphatja. Cégeket nem ajánlunk.

Iris. Kissé több gondot fordítson a külső formára s akkor hamarosan közzétehető fog írni. Verseit így nagyon pongyolák.

B. M. Arad. Legközelebb foglalkozni fogunk vele. P. L. Alkalom adtán hozni fogjuk. Don Carlos. Hozzuk.

K. B. Paj. 1. Tudomásunk szerint se Budapesten, se vidéken nincs iskolai tanulók számára berendezett internátus. 2. A sorsjegyekről szóló részben válaszolunk rá.

H. Aladár. Lapos. Sajnos, egy nappal elkésett. Itt nyugtázzuk a helyes megjelölést.

B. Róbertné. Budapest. Az elmás rejtvényt legközelebbi mellékletünkön felhasználjuk. Köszönet az érdeklődésért.

S. Jolán. Kassa. Kívánságára, a Tarka mozaikban, néhány kipróbált tesztütemény-receptjét fogjuk közzéteni.

M. Irma. Pozsony. Örömmel tapasztaljuk, hogy a vasárnapi melléklet hétről-hétre szélesebb körökben hódít. Törekvésünk, hogy minden olvasónk megtalálja benne azt, ami izlésének és érdeklődésének megfelel. Ez ekből — a kölesönység alapján — kérjük vidéki olvasóinkat, hogy kérdéseikkel bizalmasan forduljanak hozzánk.

A. Arthur. Szászváros. Nem kaptuk meg.

Sorsjegyekről.

Zomba. Olvasóköri. Nem nyert. — B. Zs. Szívesen közölték volna, hogy nyert vagy egy milliót, de sajnos, egy sorsjegyét sem húzták ki. — M. K. Mezőhegyes. Nem nyert. — M. K. Legelőszelvény, ha a Hazafi Bank Nádor-utcai fiókjához fordul. Szerkesztőségünk kérdéseire meg fogja adni a kívánt felvilágosításokat. — L. K. Piesketo nem nyert. — Lipka. Bó. Szíveskedjenek velünk sorsjegyeinek számát közölni s azután megizényük, sorsolták-e. — X. Y. Czepléd. Nyereményével eddig még nem sorsolták. Hivatalos jegyzék csak a jövő héten jelenik meg. — A többiekre legközelebb.

Kivonat a hivatalos lapból.

Kinevezések. A belügyminiszter dr. Antal Iván miniszteri segédfogalmazót miniszteri fogalmazóvá; a pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök dr. Jakab L. László székelyházi pénzügyi fogalmazót, államhályén való meghívása mellett, pénzügyi segédtitkárrá; a pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök Pladthy Zsigmond budapesti tudományegyetemi gazdasági hivatali ellenőrt végleges minőségű pénzügyi számvizsgálóvá a pénzügyminiszteri számvizsgálóhoz, Fodor Károly kassai segédnyelvis pénzügyi számvizsgálót a rimaszombati pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvizsgálóhoz pénzügyi számvizsgáló ideiglenes minőségben, Kádár Emil pénzügyi számvizsgálót ideiglenes minőségű pénzügyi számvizsgálóvá; az igazságügyminiszter dr. Kiss Odón budapesti lakos, orvostudort az igazságügyi meggyelő és elmegyógyító intézethez helyettes orvosává; a vallás- és közoktatásügyi miniszter, 1909. évi szeptember 1-től számítandó hatályval, Dvorszky Ilona okleveles tanítónőt a nagyvezérvérséi állami elemi népiskolához rendes tanítónővé; a budapesti ítéltábla elnöke dr. Rambauer Tivadar budapesti és Almási Gyula kalocsai lakos, ügyvédjelölt a budapesti ítéltábla területére díjaz joggyakornokká; a temesvári törvényszék elnöke Sulyán János temesvári törvényszéki napidíjas szolgát a vengai járásbíróshoz III-ad osztályu hivataloszólvá nevezte ki.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Kutka Gizella fényli állami övönőt a nagykaposi állami övönőhöz eddigi minőségében áthelyezte.

Pályázat. A vukovári pénzügyigazgatóságnál állami végrehajtói állásra 14 nap alatt lehet a folyamodványokat benyújtani.

VIZÁLLÁS.

Table with columns for location (Inn, Duna, Tisza, etc.), date (jun. 4, jun. 5), and measurements (m é t e r). It lists various locations and their corresponding water level measurements for two consecutive days.

IDŐJÁRÁS.

A Magyar Kir. Országos Meteorológiai és Földmágnességi intézet jelentése.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban ismét csak az északi részekben voltak esők, míg egybeült az idő száraz maradt. A hőmérséklet általánosan — és többnyire 3-4 C. fokkal magasabb a normálisnál. A maximum Egerben 33 C. fok, a minimum Selmeczbányán 12 C. fok volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Lényegtelen hőváltozás és helyenkint eső, vagy zivatar várható.

Table with columns for location (Állomás), temperature (Hőmérséklet), and other weather-related data. It provides a detailed forecast for various locations across Hungary.

IDEGENEK UTMUTATÓJA Legajánlhatóbb beszerzési források Budapesten.

Élelmezési cikkek.

Wikus Tátra tejcsokoládé gyára Budapest, V., Daák Ferenc-utca 17. Ugyanott finom csukorka-bombonyár, teásütemény készítése. Megrendeléseket a cég a legpontosabban eszközli.

Fleischmann Lipót szalámi és füstöltkása gyára Budapest, Király-utca 11. Telefon 27-08. Kétféle Export. Értékesítés naponta 17.000 pár. Állandóan 24 munkás.

Biztosítás.

Assicurazioni Generali (Triestini) ált. biztosító-társaság. Alakult 1831-ben. Részvénytőke és tartalékalap: 346.151.371/42 korona. Budapest, Dorottya-utca 10. az intvzet saját házában. Életbiztosítás minden módozat szerint, valamint állóllást és leánykiszámitási biztosítások. — Tűz- szállítvány, belföldes lopás elleni és üvegbiztosítások. — Legbiztosabb Magyar jég- és viszontbiztosító részvénytársaság (Budapest, Nádor-utca 5. sz.) által. Részvénytőke és tartalékalap 346.151.371/42 korona. Egyenkénti és csoportos balesetbiztosítások (egyenkénti balesetbiztosítások díjvisszatérítéssel is) az Első o. ált. baleset ellen biztosító társ. által (Budapest, Dorottya-utca 10. sz.)

Első Loánykiszámitási Egylet m. sz. Gyermekek- és életbiztosító Intézet Budapest, VI., Teréz-körút 40-42. Alapított: 1863. Legelőnyösebb díjtáblázatok gyermekek és mindennemű életbiztosításokra, havi befizetések mellett is. — Tartalékok: 10.000.000 korona. Eddig kifizetett biztosított összeg hét millió korona. Biztosítási állomány 46.000.000 korona.

Bankok és takarékpénztárak.

Budapesti takarékpénztár és Országos Széleskörű Biztosítótársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Központ és Magy. kir. szab. osztályosorszájk főelárusító helye: VI. Andrásy-ut 5. Kézi zálogtárlék: IV., Károly-körút 18; IV., Ferenciek-tere 4. Irány-utca sarkán. VII., Király-utca 57; VIII. ker., Izzel-körút 2., VIII. Üllő-ut 6. sz.

Gazdasági gép

Legelőnyösebb újkorai találmány a szabadalm. kasszavető (kalapáló) gép, mely a kaszát 5 perc alatt a legelőnyösebben kielezi. Munkája gyors, egyenletes, a kaszát kiméli s kivált nagyobb gazdaságokban jelentékeny pénz- és időbeli megtakarítást jelent. Ára 40 korona. Egyedüli elárusító: Reichmann Sándor Budapest, VII., Dembinszky-utca 46. szám.

Víz- és légszuszvvezeték és csatornázás.

Pizzurnyi L. utóda Janisch János és fia Budapest, VII., Jósika-utca 12. sz. csatornázási vállalk. építelőmunka műhelye és horgany élelmények gyára. Légszusz- és vízvezeték, központi fűtések, szellőztető készülékek, szivattyuberendezés, árnyékszék, vízledek, mindennemű gőz-, magán- és nyilvános fürdő, hidegvízgyógyintézetek, melegvízkészítő-berendezések fűtő-fűtőhely összeköttetéssel vagy saját tűzhelyvel. Ambergi légszuszfejlesztő gépek, világítási, fűtési és műszaki célokra. Saját légszusz-készülék minden házban. Telefon 20-83.

Magyar-Siemens-Schuckert-művek

Villamosági részvénytársaság Budapest, V., Epökörút 5. Gyár: Pozsonyban. Telefonszám 211. és 212. Táviratcím: Siemenschuckert. Készít: Villamosvilágítási és erőátviteli központi telepeket és berendezéseket. Villamos vasutakat. Bányavasutakat. Egyenáramu, forgóáramu és váltakozóáramu generátorokat és motorokat, vezetékanycsövet, kábeleket, iv- és izzólámpákat, kapcsolószerelvényeket, biztosítókat, wattórászámlálókat (Schuckert-rendszer), vezetékkerendezéseket központi telepekhöz való bekapcsolásra. Világító testeket. Irkämpaszemeket. Különlegességek: Felvonók, ventilátorok, szivattyúk, hordozható villamos fúrógépek, villamos bányafúrógépek, villamos berendezések, mezőgazdasági és ipari célokra.

Ezüsttárgyak.

Ezüst. Ezüsttárgyak Bachruch A. cs. és kir. udvari és kamarai ékszerész ezüstgyára. IV., ker. Királyi Pál-utca 13. szám. 1906. évi december 1-én, gyári épületében a kicsinyben való árusítás számára is pazar helyiséget nyitott. (Befárat földszint.) E fényes helyiségben mindennemű ezüsttárgy (asztaldísz, tálak, fénvűzési cikkek, evőeszköz stb.) vásárolható. Rendkívül gazdag választék a legelőnyösebb kivitelben szabott gyári áron, melyek minden tárgyon láthatóan föl vannak tüntetve.

Selyemdrnk.

Szőnásy, Hoffmann és Társa selyemruhára IV., Bécsi-utca 4. Az összes tavaszi újdonságok dus választékban már megérkeztek. Mintákat vidékre bérmentve küldünk. Miután helyben többféle szakmájú Szőnásy cég van, tiszteltetel kérjük, selyemruházunknak szóló b. rendelmenyeknél a pontos címünknek szives kiírását, Szőnásy, Hoffmann és Társa selyemruház-kizárolag IV., Bécsi-utca 4.

KÜLÖNFÉLÉK.

Sötétben járok...

Sötétben járok, kétség közt bolyongók,
Hallgassatok rám, mondok valamit;
Ha láttok szemet, amely elvakít,
Legyetek egyszer erősek, lemondók
S ne szaladjatok a szemek után,
Tüzes sugárunk vést lángol csupán.

Am ha találtok, a sötétben járva,
Szemet, amely jóságosan ragyog,
S nem hűdfényűt, mint a csillagok,
De szeretettől meleg a sugára:
Bátran mehettek, akármerre hívt,
Az ilyen szemben ott fénylik a szív.

Ne törődjétek vakító szemekkel,
Ontsanak bár könyzapot értetek;
De jaj, ha csak egy könyösepp is remeg
A jóságosan ragyogó szemekben,
Mert a vakító sugár újra éléd,
Mig bánat lesz az árnya szelid fénynek.

Honthy István.

(A kakaó.) Ki gondolná, hogy ennek a barna italnak történeti multja van? Pedig van. A kakahuatl vagy kakaguato (ez az eredeti neve a kakaó-fának) őshazája Nueve-Espana, a mai Mexikó. A fa értékét a folytonos háborus mozgalmakban nem is ismerték. Csupán Korteze levelei, amelyekből Humboldt idéz néhány helyet művében, majd más történetkutatók följegyzései adják az emberiség tudtára a kakaó fontosságát. Épen a spanyol kalandor, akinek kapzsúsága és hírhedt pénzszerzési vágya emlékeztet, hangsúlyozza a kakaó pénzértékét. Így értesíti egy levelében V. Károly spanyol királyt, hogy a kakófa gyümölcsét az országban olyanira megbecsülik, hogy pénzérték gyanánt használják és amint minden más népnél a kívánatos és drága dolgokat arannyal, ezüsttel fizetik, úgy mindezeket Mexikóban kakaógyümölcsevel vásárol-

ják. Mindezek ellenére sem lehet elhallgatni, hogy Spanyolországban csak igen nehezen szokták meg a barna keserű italt, melynek az elterjedése azután olyan mértéket öltött, hogy a papság lépett harcba ellene. Nueve-Espana (Mexikó) egyes kerületeiben ugyanis a spanyol nők és a jómódú kreol asszonyok a templomba hozták eseléseikkel a barna folyadékot, melyért — egy páter szavai szerint — még lelki üdvösségüket is föláldozták volna. A templomban azután, mialatt a pap misét mondott, ők kakaóztak. Mivel pedig a püspök meg merete tiltani híveinek a csokoládé élvezetét, az istentiszteletet csak maga a püspök hallgatta végig: a csokoládé imádói egyszerűen otthon maradtak. Hogy pedig a XVII. század második felében mennyire elterjedt a csokoládé élvezete, az kitűnik abból, hogy a papság tanakodott, vajjon a csokoládé megengedhető-e mint böjti étel vagy sem? Ezt a kérdést azután két olyan asszony állásfoglalása döntötte el, akinek szerepe a politikai téren igen nagy jelentőségű volt. A csokoládé e két lelkes szerelmese: Maintenon marquise és Orsini Anna Mária hercegnő, a Napkirály unokájának, V. Fülöp spanyol királynak zseniális barátinője. E két asszony — különben a jezsuiták buzgó követője — lelkesen harcolt a jezsuiták ellen is, midőn kedvelt italukról volt szó. A harc győzelemmel járt s a két előkelő urasszonyt különösen Chaillon ur jutalmazta meg. Chaillon ur szintén szerette a csokoládét, de nem egészen önzetlenül. Ő ugyanis XIV. Lajos első feleségének kegyence volt és a csokoládégyártás monopóliumát kapta Franciaországban. A hercegnő és a marquise reklámjaiért tehát méltán hálás lehetett. Bár ehhez a reklámhoz ő kiváló élelmes-séggel, ügyességgel és a körülmények pompás felhasználásával járult a maga részéről is. Így alapította meg a francia csokoládé jó hírét, amit csak később kezdett ki Svájc, Hollandia és Németország konkurencziája.

(Óriás indián-szobor.) Rodman Wanamaker, John Wanamaker fia, a minap egy bankettet adott William F. Cody ezredes tiszteletére. A bankett folyamán Cody ezredes — akit Buffalo Bill néven ismernek az egész világon — beszédet

tartott, amelynek folyamán kijelentette, hogy a newyorki öbölben levő szabadságszobornak nem-sokára komoly riválisa lesz. Az ezredes ezélszást tett arra, hogy a vendéglátó házigazda, Rodman Wanamaker, azzal a tervvel foglalkozik, hogy a Hudson-folyó torkolatánál egy óriási indián-szobrot állíttat fel, amely kiterjesztett karral éppen úgy üdvözlölné az idegen nemzetek fiait, mint ahogy valaha az indiánok üdvözlözték az első fehér-arcú gyarmatoszt. A lakoma résztvevői nagy lelkesedéssel fogadták a tervet. A kérdezősködésekre Wanamaker kijelentette, hogy már régebben foglalkozik azzal a gondolattal, hogy egy óriási indián-szobrot állíttasson fel és hiszi, hogy terve az amerikai közönséget érdekelné fogja. A szobor az indián-fajnak az emlékműve lenne. A tervet többek között Miles és Porter generálisok és Olive indián főfelügyelő is erősen pártolják.

(A fülemiléről.) Nem sokan tudják, hogy Vilmos német császár nagy madárkedvelő; van tizenkét fülemüléje is, valamennyi egy-egy Caruso a maga nemében. Sokszor hosszan el-elhallgatja ezeket a széphanu énekeseket, amelyeknek trilláiban igazi gyönyörűségek telik felséges gazdájuknak. Vilmos császár azonban nemcsak műkedvelője, hanem igazi tudósa az ornitológiának. A fülemülét már a régi rómaiak is nagy becsben tartották, annyira, hogy némelyek nemcsak énekéért, hanem a husáért is tenyésztették. A császárság alatt nem volt olyan ház, ahol a fülemüle csatogása hiányzott volna. Még a legendája is poétikus ennek a madárnak. Plinius szerint a fülemüle csak akkor szól meg, ha közeledni érzé halálát. Voltak, akik a fülemülét különféle játékokra tanították és keresztesek révén meg egyéb fortélylával szindus tollazatu példányokat tudtak nevelni. Augustus császárné ezerkétszáz frankot fizetett egy fehér fülemüléért. Néha 10—12 fülemülét zárnak össze egy kalitkába, és ezek a madarak valamennyien más-más dallamot énekelnek tanítómesterük parancsa szerint, és így valóságos kis karénekekben egyesülnek dalai. Plinius, aki különben kifogyhatatlan a mesemondásban, azt állítja, hogy ismert olyan fülemüléket, amelyek néhány görög és latin szót tisztán tudtak kiejteni.

ZUG A NÁDAS...

— Regény a régebbi hajduéletből. —

Irtá: MÓRICZ PÁL.

17

— Hajrá, hajrá! — Mindinkább közeledt a hajsa. Elöl Radóczy vágatott a vörnyal, Maróczyval. Nem messzire koczogott utánok Kenthe Béni az almásderes lován. Hanem a vén Böczögh városgazda dülöföldnyire lemaradt a sárgájával, úgy látszott, csernájja szakadt az öreg ur Kukó agarának is. Hiába ban hujrázotta a vén Böczögh.

— Hajrá, Kukó, hajrá! — Kukó nem erőltette meg az inát. Nyelvét jógatva kullógott az agárczimborák után. Nem izgatta a vén kaninyul. Annál inkább nekinyújtózott a másik négy agár. A Radóczy Hollója már egyszer meg is vágta a nyulat.

Ámde Maróczy kiegyenesedett a nyeregből.

— Hajrá, Hattyu! Rajta! Több se kellett a Hattyunak. A nyulra lökte magát. Meg-megborította. Vágást vágásra adott neki. Végről derékon kapta a fülest... Megrázta. Azután a gyepre fektette. Ez a nyul sem veri le többször a pusztai virágok harmatát. Melléje heveredett a Hattyu agár is. A bundásra fektette hegyes, okos fejét. Behuzott farkkal a Kukó is előérkezett; sőt mikorra Korhácsi is a tett helyre sétált, vén Böczögh városgazda is lekecmeledett a nyeregből. Nyivogva ugrádoztak a kutyák. Az agarászok lovuk nyakát veregették.

— Ez volt a hajtás, komám?

— Honnét, merről?

— Egész a Mézesmájlapostul kurgattuk ezt a fene nyulat, adta a szót Radóczy.

— Egyik sem volt ilyen rátartós, mint ez a szürkeveres rétiayul, — magyarázta Maróczy, — mert ez — teremtygyse! — zsinórt húzott az agarakkal... Haha! A Böczögh

bátyám Kukója beleiszápuult ebbe a nagyhajtásba.

Dohogott a vén Böczögh.

— Akkor beszéltek volna így, midőn még fiatalabbak voltunk. A kutyám is, meg magam is.

Korhácsi egyetlen szavával megszelidítette a mérges öreget.

— Ne susterikelj, pajtás! Kerüljétek beljebb a tanyába. Az ilyen lovaglás után — tudom magamról! — jólesik a tarisznyázás.

15.

Éppen mikor a párolgó bogrács mellé kászóldtak. Busi Mihály kocsis is előérkezett a Kuncsoriból. Valaha híres csárda volt ez a Kuncsori, az Égetőhalomnál... A kocsiról nagy hordó bort gördítettek a tanya-házba. A vén Böczögh aggályosan nézte a hordót.

— Bor már volna! De lopót, csapot, még csak poharat se látok itt!

Korhácsi a pitvarba kurjantott.

— Hé, Mihály! Hozzatok már a feszítóvasat, meg a baltát... Busi Mihály koczogást szaladt a szerszámokkal. Korhácsi fenekére állította a hordót. Beütötték a hordó csapos végét. No, igyatok!

De mivel? vén Böczögh ur megint vesztére szólt.

— Szégyenld magadat.

— En? Miért?

— Még az ilyen tapasztalt hajduember se éri fel észszel, merre az ereszet.

— Hahaha! — nevelték Böczögh urat és kiki kedve szerinti nádszálat rándított a házereszetből. Nádesövet lyukasztottak a vidám hajduk és a beütött fenekű hordóból nádesövön szippantgatták a kellemesen savanyu hajdusági bort. A tanya népsége sem maradt éhszomjan. Magok a nemzetes urak karikába ülték a hordót. A nádeső nem száradt ki kezökben, mert ha dolgát jól végezte, nem szomorú nép a hajdu. Kutyálkodtak egymással, Radóczy mezőbírónak kezdetben szemébe

tünt egy kis piros börtarsoly, mely a nyoszolya felé volt akasztva.

— Hát ez meg már micsoda, Korhácsi komám?

— A pesti vásárból hoztam. Ujmódi találmány. Hatgolyós forgópisztoly.

— Hatgolyós forgópisztoly?... Mantassa már, komám. Kézről-kézre adták az elefántcsontagyú, ezüsttel czirádázott kis fegyvert. Radóczy fejét csóválta: — Hát még ez is pisztoly?... Ez a kölyökpuska?! Az ám a pisztoly, a holdogult nagyatyám uram pisztolya, mert azzal az őseim már a labancz, meg a francia ellen is odahadakoztak. Ha a golyóval nem talált az ősem, a pisztoly agyával ütötte agyon az ellenségét.

Korhácsit sértette ez a lekicsinylés.

— Azért mégsem merne kiállani — komám — ennek a kölyök-puskának?

— Már hogy én ne mernék?... Hiszen negyvennyolczban nagyobbn puskával is állottam szemközt... De bizony kiállok én, akár tiz lépérről is, azonban elsőbb egy kifordított juhászbundát veszek magamra.

— Azt sem bánom.

— És ha a bundám nem lyukad ki, mit ad kend?

— Adok egy nyalka másodfü borjut.

— No, én meg nem adok semmit, mert ha a bundám kilyukad: kilyukad a bőröm is. Rendbe vagyunk, komá?

— Gyerünk.

Kenthe Béni kipévezte a tiz lépést... Radóczy mezőbíró összefogta a lomposzörű juhászbundát. Hatszor puffant a pisztoly, Radóczyinak szemepillája se rezdült meg. A lompos bundaszörben tényleg felakadtak a kövér ólomgolyók. Radóczy nevetve kiállt: — Ugy-e, komám, mégis csak hunczut a német?

Kenthe Béni szájába kapta a nádesőt.

— De már erre igyunk is! Szortyogtak a nádesők. Pirosodott a nemzetes urak arca. Radóczy mezőbíró kemény arca is szelid mosolyra derült, midőn vejének a vállára helyezte kezét.

(Folyt. köv.)

SZÍNHÁZAK.

Vasárnap, 1909. június 6-án.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

A lilium.
Szinmű négy fejezetben. Irta: Pierre Wolf és Gaston Leroux.
Személyek:
De Migny gróf Gál Mihályfi
Chabreloche Garamszegi Dezső
Arnaut Bartha Mészáros A.
Gerard de Maigny Faludi
A császár P. Márkus E.
André Török I.
Joseph Demjén M.
Odette Váradi A.
Christiane V. Molnar R.
Didier anyó Gyenes
Denise Kelemen M.
Simone Györy I.
Darcey F. Dömjén R.
Susanne
Madelaine
Lucy

Kezdeté 1/8 órákor.

M. KIR. OPERAHÁZ.

A M. Kir. Operaház és a Nemzeti Színház nyugdíjintézete javára:
Az évad utolsó előadása:
Hunyadi László.
Dalműszakaszban. Zen. szerz. Erkel Ferencz. Szövegét írta: Egressy B.
Személyek:
V. László Pichler
Cillei Szendrői
Hunyadi László Arányi
Hunyadi Mátyás Payer M.
Gara Várady
Mária Sándor E.
Erzsébet Sebök S.
Rozgonyi Mihályi
Egy hölgy Ney Etel

Kezdeté 1/8 órákor.

JARDIN DE PARIS

Városliget, Erzsébet Királyné-ut 1. (Telefon 167-25.)

1909. június hó 5-től kezdve

Yaca Isfat

phenomenális kigyótáncosnő rövid vendégjátéka élő kigyókkal.

Azonkívül a teljesen új Cabaretműsor. Az ujonnan épített Tabarin Bal Mabilloben

16 elsőrangú táncatrakció.

Tánc és zene reggeli 4 óráig. Elsőrangú francia konyha és italok.

Telefon 167-25.

Jegyek előre válthatók d. u. 4 óráig Zipser és König zeneműkereskedésében Andrassy-ut 4.

Fővárosi Orfeum

VI., Nagymező-utca 17. WALDMANN IMRE, igazgató.

Ma szombaton

a bécsi K. K. Josefstaedter Theater bucsuelőadása.

Ma először:

Schwanengesang.

(Le Chante de Cygne.)

Főszereplők: Jarno igazgató, Kaethe Krenn, Pohl-Meiser, Lehne Schöller, Lotte Erol stb.

Az előadás kezdete 8 órákor.

A min. v. és köz. miniszter elismerő leiratával kitüntetve

Dr. Batizfalvy I. Z. fővárosi legelső FOGORVOSI INTÉZETE

Áthelyezve: Károly-körút 3. sz. alá.

Fájós fogak meggyógyítása Szájpadlás nélküli műfogak
Tartós fogtömések aranyhidak, koronák,
Fogházások (altatásban is.) Jól használható fogorvosok elkészítése és behelyezése.

Jótállás mellett mérsékelt szabott áron.

Vidékiek félnap alatt megkapják műfogalkat.

Halló: Ki beszél?
Itt az „Uj Idők“ kávéház
Váci-körút 45. szám.

Igaz, hogy ott a váci Kiss Lajos — tizenégytől — zenekara hangversenyez?
Igaz, hogy ott van a legfényesebb és legkényelmesebb helyiség?
Igaz, hogy az igazságszívű, törvényszéki palota és minisztériumok közötti közelében van?
Igaz, hogy árulnak Löwenstein M. utóda Horváth Nándor csász. és udvari szállítótól szerzik be?
Igaz, hogy bírák, ügyvéd, tisztviselők és más előkelő családok találkozó helye ott van?
Igaz, hogy ott az ország összes vidéki lapjain kívül, mindenféle sportlapok is kaphatók és hogy a löverseny eredményei — külön — táviratilag lesznek közölve?
Igaz, hogy a kávéház-tulajdonos pontos, lelkiismeretes és legfigyelmesebb kiszolgálással érdemessé akarja magát tenni a nb. közönség bizalmára?
Mondja csak kérem, hát a barátom ott van?
Küldje a telefonhoz.

CIMBALMOK,

legújabb szabadalmazott acél belső szerkezettel, melynek hangja, hangtartása rendkívül jónak bizonyult, részleteztetése is legmesszabban jótállásal kaphatók. Fonográfok, gramofonok, hegedők, fuvolák, cittrák, okarinák stb. olcsón legjobbak. Kintüntheve elismert jó munkáért.
Árjegyzéket ingyen küld
Mogyoróssy Gyula
m. kir. szabadalm. hangszergyára
Bpest, VIII., Rákóczi-ut 71.
Telefon 58-20.

SZABADALMAKAT
védjegyeket és mintajelképeket megismerő a Szabadalmakat Értékesítő Vállalat PASZOR (bet. cég)
Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 17. sz.
Felvilágosítás díjtalan. Telefon 24-20.

Royal szálloda

kerti étkezője megnyílt.

Baumann-Album (10 kupté) zongorára és énekekre (postaköltség 45) 3 kor.

A legújabb 101 magyar dal, „Nádor“-adás 2-ik kötetje zongorára és énekekre (postaköltség 55 f.) 3 kor.

Mindkettő egyszerre rendelve 6.55 kor. Székküldés utánvétellel vagy a pénz előleges beküldése ellenében.

Nádor Kálmán zeneműkiadó
Budapest, IV., Károly-körút 8. sz.

CZIMBALMOT

ne vegyen, míg REMÉNYI MIHÁLY

legújabb czimbalom árjegyzékét át nem olvasta, melyet Reményi czimbalom osztálya küld ingyen és bérmentve,

Budapestről KIRÁLY-UTCZA 58. Telefon 87-84.

Hang mint a zongoráé. Kivitel a legújabb stílusokban.
10 évi kezesség!
OLCSÓ ÁRAK.

EDISON

Mozgófénykép Vállalat VI., Nagymező-utca 21.

Első előadás hétköznap d. u. 5 órákor.
Vasár- és ünnepnapokon d. u. 3 órákor.
Utolsó előadás kezdete 11 órákor.
Szenzációs újdonság!
Műsoron kívüli páratlan látású énekes és zenei mozgófénykép a világ legelsőrangú művészei közreműködésével.
Minden órában változó műsor.
Helyárak:
Páholy 1 K., I. hely 60 fill., II. hely 40 fill., III. hely 20 fill., Gyermeknek félár.

Mozgófénykép-vállalat tulajdonosok figyelmébe
Megjelent 150.000 méter újdonságot tartalmazó legújabb kép- (film) árjegyzékünk. Kívánatra ingyen és bérmentve. Telefon 64-20.

???

Mi lesz látható jövő hét folyamán az Andrassy-uton

???

Alkalmi vétel folytán kiárulsunk

Nagy selyem damast abroszt	darabját	1 frt 50 krért.
Nagy selyem damast szalvétát	1	30 "
Vászon női ingeket	1	30 "
Csipke függönyöket	1 párját	35 "
Futó szőnyegeket	1	68 "
Tavaszi divat keilméket 120 cm széles	1	86 "
Divat selymeket	1	26 "
Mosó delaineket	1	60 "
2 ágy és 1 asztal terítőt	1	80 "
2/300 Jaquard szőnyeg újdonságot	1	80 "

Rosenberg és Quitt
VI., Király-utca 32. sz., sarok üzlet.
Alapított 1895. évben. 26693

Alkalmi vételt ajánl szép és finom butorok, szőnyegek, csillárok-ban a legnagyobb alkalmi lakásberendezési áruház

VI., Lázár-utca 3. (BAZILIKA KÖZELÉBEN.)
Jegyeseknek fontos! Vételkényszer nélkül mindenkinek megtekinteni ajánlatos.

ÖN BÉREL KIDOB
egy ócska zongorát vagy pianót és havonta 12 vagy 16 korona kölcsönjárt, végig pénzét kiadta, zongorája nincsen.

HA FIZET
havonta 20 koronát, kap egy kiváló gyártmányu, legmodernebb érezpancéltökés keresztúros új zongorát vagy pianót, nem ir alá váltót, nem állít kezest, nem lekötöztetje bankszövetkezetnek és idővel mégis tulajdona lesz a zongora. — Ilyen ideális szolid, liberális módon kapható kizárólagosan csak

„MUSICA“ részvény-társaság
(Igazgató: Sternberg Dezső.)
zongora eladási és kölcsönzési telephén.
Eufon tölesérnélküli legtükételesebb gramofon- és művész-lemmek fölarúsítása.
Budapest, VI., Teréz-körút 1/a. (Király-utca sarok, az Országos Zeneakadémia közelében.)
Telefon 4-31.
Zongorák becsoréltése, javítása, hangolása legkulsámbban. Fenti rendszer kedvezményében egyelőre csak a fővárosban lakók részesülnek.

SZINHÁZAK.

Vasárnap, 1909. június 6-án.

VIGSZINHÁZ.

Délután mérsékelt helyárak.

Lupin Arzén.

Színmű 4 képben Irtó: Croisset és Leblanc. Fordította: Adorján A.

Személyek:

Gournay Martin Szerény Z.
Germané Hegedűsné
Kriszta Sznya Vársányi I.
Charmerac herceg Tibanyi
Guerschard Hegedűs
Charolais apó Vendrey
Bernard, a fia Sarkadi
Viktore Haraszthy
Vizsgálóbíró Bihari
Horsán Balassa
Rendőrbiztos Kazalický
Jean Bárdi
Marie Molnár A.
Irma Balázs
Firma Gyöze

Kezdeté 3 órakor.

Este rendes helyárakkal.

Az édes teher.

Enekes vígjáték 3 felvonásban. Irtó: Heltai Jenő.

Személyek:

Kékes Tamás Góth
Lenke Góthné
Hathársyné Haraszthy H.
Hathársy Miska Vendrei
Pakrácz Toni Szerény
Kartács Sándor Tibanyi
Babér Böske Kornai Bertá
Szerencs Gyuszi Sarkadi
Pekó Olivér Harsányi

Kezdeté 1/2 8 órakor.

MAGYAR SZINHÁZ.

A szabin nők elrablása.

Vígjáték 4 felvonásban. Irtó: Schönthan. Fordította: Rákosi Viktor.

Személyek:

Dr. Zomotor Réthey
Borbála a felesége Jera P.
Paula, a leánya Tóth I.
Marosán Bogdán Körmeny
Pista, a fia Z. Molnár
Dr. Konter Csontos
Marianne a felesége Mészáros
Borjádi Fridolin Boross
Róza, szakácsné Forrai R.
Sipka Vendel Czobor
Kati cseléd Béres M.

Kezdeté 8 órakor.

URANIA SZINHÁZ.

Este rendes helyárakkal.

A jövő háboruja.

Kezdeté 1/2 8 órakor.

KIRALY SZINHÁZ.

Délután mérsékelt helyárak.

Rákosi Szidi magánénekes-lajának vizsgalati előadása:

A koldusdiák.

Operett 3 felvonásban. Zenéjét szerztette: Milöcker.

Kezdeté 3 órakor.

Este rendes helyárakkal.

Jánoska.

Fantasztiikus és dalos vígjáték 3 felvonásban. Irtó: Marlos Ferencz

Zenéjét szerztette: Jakobi Viktor.

Személyek:

A nagymama Orley Fl.
Maugit Jányai Harinath L.
Böske Jányai Horváth G.
László, Margit férje Szimay A.
Jánoska Fenyves A.
Kázmér Németh
Kozsika Lakos V.
Magda Ottó G.
Rozsdás háro Papir S.
A tanár ur Fenyvesy
Kovács Duma Raskó

Kezdeté 8 órakor.

FŐVÁROSI NYÁRI SZINHÁZ.

(BUDAI SZINKÖR)

Délután mérsékelt helyárak.

A vörös sapka.

Eredeti népszimulá dalokkal és táncokkal 3 felvonásban. Irtó: Vidor Pál.

Kezdeté 3 órakor.

Este rendes helyárakkal.

A komédiások.

Operette 3 felvonásban. Szövegét írták: Jacobson Bruno és Wagner

Ferencz. Fordította: Tabori Emil. Zenéjét szerztette: Milöcker K.

Személyek:

Nyúl Jobb Tabori
Berta, leánya Dery R.
Bibor Irén Fény F.
Kekesi Odón Faussy
Tardos János Kövesy
Madár Marci Virágh
Márton, főszakács Havass
Gáspár, portás Balogh
Blitz, fopincér Róna
Mozgulopulos Lydia Mihály J.
Agimemmon, ha Latabár

Kezdeté 1/2 8 órakor.

VÁRSZINHÁZ.

Nincs előadás.

CIRKUSZ-BEKETOW

Városliget. Telef. 107-46.

Ma vasárnap június 6-án

2 ünnepi előadás 2

délután 4 és este 7,8 órakor. Mindkét előadásban ugyan egy műsor. Gyermeknek a délutáni előadásban félarat fizetnek.

Birtokok, házak,

nyaralók, telkek, bányák, bérletek és vadászatok vételére, eladása és közvetítése.

Nagyobb jelzálogkölcsönök jutányos kieszközlése.

Leidenfrost László és Bauer Antal

irodájukban

Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 10. földsz. 1.

Telefon 166-66.

FOGAK

és fogszorokot szajpadlás nélkül, a természetes fogaktól meg nem különböztethető és rágasra kitűnő 10 évi szavatosság mellett készit

Guttermuth János

mű fog szpecialista

Budapest, VII., Baross-tér 20. l. em. jobbra 3.

Kérem a névre és az ajtószámra figyeini, mert ketten vagyunk e házban. — Erkezéskor kérem a kapu alatti táblán levő 3-as számú gombot megnyomni, hogy az érkezők sorrendje betartassék.

Telefon 159-63.

„Szervusz“

Legújabb angol Sacco-öltöny, tiszta gyapjuból 36 Kért csak is

KÖNYVTESTVÉREK: KÖNYV Nél kapható.

Budapest, Károly-körút 26.

Elsőrangú fürdőhely

LIPIK

BIZTOSAN GYÓGYITJA

a tápepatorna bántalmait, hurutokat, cukorbetegséget, ízületi bajokat, gyermekkorokat és vérbetegségeket.

Prospektust küld a fürdőigazgatóság LIPIK (Slavonia).

KOVÁCSNAI ARPAD FORRÁS

természetes alkalikus sósógyógyvíz. Gyomor- és bélhurutnál, a légzőszervek hurutos bántalmánál, gyomorgésnél és mint nyálkaoldó elsőrangú gyógyvíz. A seltersi, gleichenbergi és lunatsehovitzai vizeknél hatásosabb. Főraktár: Wahlkamp és Görög cégéknél, Bpest, V., Zoltán-utca 11. Kutkezelőség: Nagyvárád.

Butor

készpénzért és részletre
3 szoba teljes berendezése 360 frtért,
mely áll: 1 háló-, ebédlő- és szalonból. 100 szoba állandóan készen raktáron a legegyszerűbb kivitteltől a legfinomabbig. — Képes árjegyzék ingyen. Album 50 fillér bélyegben.

Nagy Imre lakberendezési vállalata

Budapest, Váci-körút 9. (Szereseen-utca sarok).

CZIMBALMOK!

Hangfokozó piano-pedálú czimbalmok a jelenkor legtekélyesebb czimbalmái. Leírast és árjegyzéket ingyen és bérmentve küldem a feltalálók és egyedüli készítőik Komáromi M. és Társai első magyarországi m. kir. szab. hang fokozó piano-pedálú czimbalmogvárral.

SZOLNOK

(ezelőtt: Nagymaros-Visegrád.)

100.000! Most került forgalomha!
Zilahy Ágnes szakácskönyvének
100.000-ik példánya. Ez bizonyítja legjobban a könyv jóságát, hasznavehetőségét.

Ára szép kötésben 3 korona 60 fillér.

Megrendelhető Singer és Wolfner könyvkereskedésében Budapesten, VI., Andrassy-ut 10.

Alsótátrafüred-

re vonatkozólag állíthatjuk, hogy nálánál szerencsésebb gyógyfürdő a külföldön nincs.

Gyógyeszközeink gazdagsága, főleg lápföldjének gyógyereje kapcsolatban a havasi levegővel, mintaszerűen berendezett vizgyógyintézetek felülmúlják bármely más hasonló fürdőhelyet. A villamos világítás, a kényelmes ellátás, az olcsó és kitűnő konyha, penzió rendszerrel is, páratlan a maga nemében.

Modern villamos vasút Poprádfelka állomástól közvetlen a fürdőbe vezet.

Bővebb tájékozást szivesen ad és fürdőleírast küld Horti Valér, fürdőigazgató, Alsótátrafüreden.

AMERIKAI PARK

Igazgató: Friedmann A.
Telefon 4-49. sz. Telefon 4-49. sz.

Vasárnap június 6-án nyitva délután 3-tól reggel 4-ig. Nagy gyermeknap! minden belépő gyermek egy értékes ajándék tárgyat kap. A délutáni előadás 5-8-ig tart az összes művészek fellépésével. Szigoruan családi előadás! FERENCZY MAGDA csodagyerekek programjával. A kapunál váltott 1 koronás jegy a Nagy Varieté délutáni előadására is érvényes. A Nagy Varieté délutáni előadásához beépője minden helyre 1 korona. A Nagy Varietében a pompás júniusú műsor! Az esti előadása rendes helyárakkal. Kezddők 10 órakor.

Tabarin Moulin Rouge

20 elsőrendű táncmuzikáns! Honvédezenekar Bacho karmester személyes vezetése mellett. Többféle látványosság. Sok zenekar. A területre szóló belépője ára 60 fill. 9 óra után 1 kor. Kedvezményes jegyek az összes dobánytársaságban kaphatók. A Tabarin Moulin Rouge-ba és a Nagy Varietébe váltott jegyek a területre is érvényesek.

Heti műsor:

1909. június hó	Nemzeti Színház	Vigszínház	Magyar Színház	Király-Színház	Urania	Fővárosi nyári Színház (Budai Szinkör)
7 Hétfő	A csók	Az édes teher	A szabin nők elrablása	Jánoska	A jövő háboruja	A döregér
8 Kedd	A boszorkány	Vigváz a nőre!	A szerencse fia	Jánoska	A jövő háboruja	Charmen
9 Szerda	A lilium	Az édes teher	A szabin nők elrablása	Jánoska	A jövő háboruja	A szép gárdista
10 Csütörtök	A lilium	A cornovillei harangok	Gyurkovics leányok	Jánoska	A Tisza mentén	A vig özvegy
		Lupin Arzén	Hivatalnokura	Jánoska		Varázskeringő
11 Péntek	A remény	Az édes teher	A sashók	Jánoska	Shakespeare	A szultán
12 Szombat	A remény	A király	A szabin nők elrablása	Jánoska	Az Országos Színészeti Akadémia nem tart előadást.	A bányamester
13 Vasárnap	A remény	A tanutónó	A szabin nők elrablása	Varázskeringő	Bán és bűnhődés	A gyimesi vadvirág
		Az édes teher		Jánoska		Beccaccio

PENZ

kölsön sorsjegyekre és érték-papírokra és vidéki takarékpénztári részvényekre.

Erzsébet sorsjegy 6.- K.
József sorsjegy 7.50 K.
Magyar v. t. 22.- K.
Bazilika 16.- K.
Olasz v. t. 32.- K.
Osztr. v. t. 42.- K.
Hazai 90.- K.
Konvertált Jelz. 105.- K.
stb. stb.

A kölsön 2 koronánál kezdődő apró részletekben torleszhető. — Ha sorsjegyet már zálogban vannak, úgy a letétjegy beüldése ellenben a kölsönt a fenti összegre felemeljük. Azonnali intézés és legelőcső kamattal.

BEIFELD BANKHÁZ

Bpest, Károly-körút 1. Alapítva 1874-ben.

110 fiók a bel- és külföldön.

Feltűnő olcsók

tartósak, elegánsak és elismert jók a

„TURUL”

cipőgyár részv. társaság TEMESVÁR

CIPŐÁRUI

1200 alkalmazott és munkás

Magyarországi fiók-telepek:

Arad
Debrecen
Eger
Eszék
Fiume
Kassa
Kézdivásár
Kisvárd
Lugos
Miskolc
M.-Vásárhely
N.-Becskegy
N.-Kisvárd
N.-Kisvárd

Magyarországi fiók-telepek:

N.-Szeged
N.-Szombathely
N.-Váradi
Pancsova
Pécs
Pozsony
Sopron
Szombathely
Szeged
Temesvár
Ujvidek
Versec
Zágráb

Központi főraktár:
Budapest, Kossuth Lajos-utca 14-16.

Heti gyártás
16.000 pár

Legszolidabb kivitel ::

GÁNÓCZ gyógyfürdő a Tatrában,

természetes szénsavdús forrásával kitűnő gyógyhatású:

SZIVBAJOK
RHEUMATISMUS
KÖZVÉNY
GYOMORBANTALMAK
VESEBAJOK
NŐI BAJOK
NEURASZTÉNIA eseteiben

Méltányos árak. — Penzió. — Olcsó száraz szobák. Kitűnő ellátás. — Figyelmes kiszolgálás. — Posta, távirat, telefon. Vasúti állomás. — Állandó fürdőorvos Budapestről.

Központi Menetjegyiroda (Vigadó-tér 1.) utján részletfizetési kedvezmények.

Prospektust és minden egyéb felvilágosítást díjtalanul szívesen küld: Fürdőgondnokság Gánóczi-fürdő vagy Központi Menetjegyiroda Budapest, Vigadó-tér 1.

Az étkező-, háló- és közvetlen kocsik forgalma Budapest— Déli vasút pályaudvarról az 1909. évi nyári menetrendben.

Élkező kocsik. Budapest d. v.—Prágerhof között.
Budapest d. v. ind. reggel 8 órakor, Prágerhofba érkezik délután 2 óra 7 perccel. Menettartam 6 óra. Prágerhofból indul délután 3 óra 10 perccel, Budapest d. v. érkezik este 3 óra 54 perccel. Menettartam 6 $\frac{3}{4}$ óra.

I. II. oszt. hálókocsi Budapest d. v.—Velenze (Venezia) között Prágerhof—Nabresina—Cormonsón át.
Budapest d. v. indul este 8 órakor, Velenzére érkezik délután 2 óra 5 perccel. Menettartam 18 $\frac{1}{4}$ óra. Velenzéről indul délután 2 óra 10 perccel, Budapest d. v.-ra érkezik délelőtt 10 óra 12 perccel. Menettartam 20 óra.

I.—II. oszt. közvetlen kocsik Budapest d. v.—Merán között, négy I. oszt. hálókocsi május hónap végéig, Prágerhof—Marburgon át.
Budapest d. v.-ról indul 5 órakor, Meránba érkezik délután 12 óra 57 perccel. Menettartam 19 $\frac{1}{2}$ óra. Meránból indul délután 3 óra 30 perccel, Budapest d. v.-ra érkezik délelőtt 10 óra 12 perccel. Menettartam 18 $\frac{3}{4}$ óra.

I.—II. oszt. közvetlen kocsik Budapest d. v.—Innsbruck között, négy I. oszt. hálókocsi június hónap 1-től június 30-ig, Prágerhof—Marburgon át.
Budapest d. v.-ról indul délután 5 órakor, Innsbruckba érkezik délután 3 óra 30 perccel, Budapest d. v.-ra érkezik délelőtt 10 óra 12 perccel. Menettartam 18 $\frac{3}{4}$ óra.

I. II. oszt. közvetlen kocsik Budapest d. v.—München között, négy I. oszt. hálókocsi július 1-től szeptember 1-ig, Prágerhof—Marburgon át.
Budapest d. v.-ról indul délután 5 órakor, Münchenbe érkezik délután 4 óra 5 perccel. Menettartam 23 óra. Münchenből indul délelőtt 11 óra 55 perccel, Budapest d. v.-ra érkezik délelőtt 10 óra 12 perccel. Menettartam: 22 $\frac{1}{4}$ óra.

I. II. oszt. közvetlen kocsik Budapest d. v.—Franzense között, Prágerhof—Marburgon át.
Budapest d. v.-ról indul este 8 órakor, Franzense-re érkezik délután 2 óra 32 perccel. Menettartam 18 $\frac{1}{2}$ óra. Franzense-ről indul délelőtt 10 óra 45 perccel, Budapest d. v.-ra érkezik délelőtt 9 óra 22 perccel. Menettartam 22 $\frac{1}{2}$ óra.

I.—II. oszt. közvetlen kocsik Budapest d. v.—Linz között június hónap 1-től szeptember hónap 30-ig.
Budapest d. v.-ról indul reggel 8 órakor, Linz d. v.-ra érkezik éjjel 12 óra 37 perccel. Menettartam 16 $\frac{1}{2}$ óra. Linzből indul reggel 4 óra 45 perccel, Budapest d. v.-ra érkezik este 9 óra 54 perccel. Menettartam 17 óra.

I. II. oszt. közvetlen kocsik Budapest d. v.—Velenze (Venezia) között, Prágerhof—Nabresina—Cormonsón át.
Budapest d. v.-ról indul este 8 órakor, Velenzére érkezik délután 2 óra 15 perccel. Menettartam 18 $\frac{1}{4}$ óra. Velenzéről indul délután 2 óra 10 perccel, Budapest d. v.-ra érkezik délelőtt 10 óra 12 perccel. Menettartam 20 óra.

Budapest d. v.—Abbazia—Fiume között, Prágerhof—St. Peteren át.
Budapest d. v.-ról indul este 8 órakor, Fiuméba érkezik délelőtt 9 óra 50 perccel. Menettartam 13 $\frac{3}{4}$ óra. Fiuméből indul este 8 óra 11 perccel, Budapest d. v.-ra érkezik délelőtt 10 óra 12 perccel. Menettartam 14 óra.

Budapest d. v.—Trieszt között, Prágerhofon át.
Budapest d. v.-ról indul reggel 8 órakor, Trieszt érkezik este 9 óra 5 perccel. Menettartam 13 óra. Triesztből indul reggel 7 óra 55 perccel, Budapest d. v.-ra érkezik este 9 óra 54 perccel. Menettartam 14 óra.

Butorok,

szőnyegek legolcsóbban részletfizetésre is kaphatók

BALASSA és RÓNA

butoráruház

Budapest, VI., Eötvös-utca 17/4. sz.
(Andrássy-ut sarok.)

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Ezen szabadalmazott ágy tömörreszkekkel, rézdrózzal, erős acélsodronnybetéttel 32 kor.

Bézs függönyrudak, teljes készlet 4.50 K.
Bézágy sodronnybetéttel 80 K. Rézágy-csiszolás és javítás 17 K. Vaskeretes ágybetét, erős minőségű 11.50 K. Fakeret 7.50 K. Kárpított matracok minden kivitelben. Vas- és rézbutorokat legolcsóbban szállít!

PROHÁSZKA JÁNOS gyáros
VI., Gróf Zichy Jenő-u. 46.
(Velt Uj-utca.)

I. II. oszt. közvetlen kocsik Budapest d. v.—München között, négy I. oszt. hálókocsi július 1-től szeptember 1-ig, Prágerhof—Marburgon át.
Budapest d. v.-ról indul délután 5 órakor, Münchenbe érkezik délután 4 óra 5 perccel. Menettartam 23 óra. Münchenből indul délelőtt 11 óra 55 perccel, Budapest d. v.-ra érkezik délelőtt 10 óra 12 perccel. Menettartam: 22 $\frac{1}{4}$ óra.

I. II. oszt. közvetlen kocsik Budapest d. v.—Franzense között, Prágerhof—Marburgon át.
Budapest d. v.-ról indul este 8 órakor, Franzense-re érkezik délután 2 óra 32 perccel. Menettartam 18 $\frac{1}{2}$ óra. Franzense-ről indul délelőtt 10 óra 45 perccel, Budapest d. v.-ra érkezik délelőtt 9 óra 22 perccel. Menettartam 22 $\frac{1}{2}$ óra.

I.—II. oszt. közvetlen kocsik Budapest d. v.—Linz között június hónap 1-től szeptember hónap 30-ig.
Budapest d. v.-ról indul reggel 8 órakor, Linz d. v.-ra érkezik éjjel 12 óra 37 perccel. Menettartam 16 $\frac{1}{2}$ óra. Linzből indul reggel 4 óra 45 perccel, Budapest d. v.-ra érkezik este 9 óra 54 perccel. Menettartam 17 óra.

I. II. oszt. közvetlen kocsik Budapest d. v.—Velenze (Venezia) között, Prágerhof—Nabresina—Cormonsón át.
Budapest d. v.-ról indul este 8 órakor, Velenzére érkezik délután 2 óra 15 perccel. Menettartam 18 $\frac{1}{4}$ óra. Velenzéről indul délután 2 óra 10 perccel, Budapest d. v.-ra érkezik délelőtt 10 óra 12 perccel. Menettartam 20 óra.

Budapest d. v.—Abbazia—Fiume között, Prágerhof—St. Peteren át.
Budapest d. v.-ról indul este 8 órakor, Fiuméba érkezik délelőtt 9 óra 50 perccel. Menettartam 13 $\frac{3}{4}$ óra. Fiuméből indul este 8 óra 11 perccel, Budapest d. v.-ra érkezik délelőtt 10 óra 12 perccel. Menettartam 14 óra.

Budapest d. v.—Trieszt között, Prágerhofon át.
Budapest d. v.-ról indul reggel 8 órakor, Trieszt érkezik este 9 óra 5 perccel. Menettartam 13 óra. Triesztből indul reggel 7 óra 55 perccel, Budapest d. v.-ra érkezik este 9 óra 54 perccel. Menettartam 14 óra.

Borosznó-gyógyfürdő

Zólyomgyégyében, mértföldekre terjedő fenyvesektől körülvevő völgyben. Vasúti állomás, posta, távirat, telefon a fürdőtelepen. Por- és szélmentes havasi levegő. Glauber-sóforrással ivógyógyomóra kitűnő sikerrel használhatók mindazon betegségeknek, melyeknél a **karlsbadi kúra** van javulva: gyomor-, máj-, epe-, vesebajok, cukorbetegség, elhízás. Jól berendezett **vízgyógyintézet**; **Kneip-kurára** alkalmas rét és patak. Szénsavas és fenyőfürdők. Hízlaló és fekvő gyógymódok. Száznál több tisztá, száraz szoba, Konyha házi kezelésben. **Olcsó árak. Állandó fürdőorvos.** Képes prospektust küld a tulajdonos

Rosenauer Lajos Besztercebányáról.

A már 24 év óta a kerékpárvilágot uraló eredeti angol

Helical Premier és The Champion

kerékpárokat dupla barang-osapágyval és szabadonfutóval, 3 évi jótállással, minden artemelés nélkül szigorúan az eredeti gyári árakon havi 12 és 15 koronás részletekre adjuk és

kerékpár-alkatrészeket

egész világon létező összes kerékpárhoz külső és belső gumikat, csengőket, lámpákat, pedálokat, láncokat, konuszokat és csészéket óriási forgalmunk következtében mélyen leszállított napnyári árakon szállítunk vidék eredeti gyári árban **30% áreszállítással** re is bárhová

LÁNG JAKAB és FIA
kerékpár és alkatrész nagykereskedők
Budapest, VIII., József-körút 41. szám.
Fióküzletek Baross-tér 4. és Budán, II., Margit-körút 6. sz.
Nagy árjegyzékünk 1000 képpel kerékpár és alkatrészekről ingyen és bérmentve.

I. II. oszt. közvetlen kocsik Budapest d. v.—München között, négy I. oszt. hálókocsi július 1-től szeptember 1-ig, Prágerhof—Marburgon át.
Budapest d. v.-ról indul délután 5 órakor, Münchenbe érkezik délután 4 óra 5 perccel. Menettartam 23 óra. Münchenből indul délelőtt 11 óra 55 perccel, Budapest d. v.-ra érkezik délelőtt 10 óra 12 perccel. Menettartam: 22 $\frac{1}{4}$ óra.

I. II. oszt. közvetlen kocsik Budapest d. v.—Franzense között, Prágerhof—Marburgon át.
Budapest d. v.-ról indul este 8 órakor, Franzense-re érkezik délután 2 óra 32 perccel. Menettartam 18 $\frac{1}{2}$ óra. Franzense-ről indul délelőtt 10 óra 45 perccel, Budapest d. v.-ra érkezik délelőtt 9 óra 22 perccel. Menettartam 22 $\frac{1}{2}$ óra.

I.—II. oszt. közvetlen kocsik Budapest d. v.—Linz között június hónap 1-től szeptember hónap 30-ig.
Budapest d. v.-ról indul reggel 8 órakor, Linz d. v.-ra érkezik éjjel 12 óra 37 perccel. Menettartam 16 $\frac{1}{2}$ óra. Linzből indul reggel 4 óra 45 perccel, Budapest d. v.-ra érkezik este 9 óra 54 perccel. Menettartam 17 óra.

I. II. oszt. közvetlen kocsik Budapest d. v.—Velenze (Venezia) között, Prágerhof—Nabresina—Cormonsón át.
Budapest d. v.-ról indul este 8 órakor, Velenzére érkezik délután 2 óra 15 perccel. Menettartam 18 $\frac{1}{4}$ óra. Velenzéről indul délután 2 óra 10 perccel, Budapest d. v.-ra érkezik délelőtt 10 óra 12 perccel. Menettartam 20 óra.

Budapest d. v.—Abbazia—Fiume között, Prágerhof—St. Peteren át.
Budapest d. v.-ról indul este 8 órakor, Fiuméba érkezik délelőtt 9 óra 50 perccel. Menettartam 13 $\frac{3}{4}$ óra. Fiuméből indul este 8 óra 11 perccel, Budapest d. v.-ra érkezik délelőtt 10 óra 12 perccel. Menettartam 14 óra.

Budapest d. v.—Trieszt között, Prágerhofon át.
Budapest d. v.-ról indul reggel 8 órakor, Trieszt érkezik este 9 óra 5 perccel. Menettartam 13 óra. Triesztből indul reggel 7 óra 55 perccel, Budapest d. v.-ra érkezik este 9 óra 54 perccel. Menettartam 14 óra.

Házlerombolás

miatt

az üzlet teljesen feloszlik.

* * *

Perzsa és keleti szőnyegek

mélyen leszállított árban.

Polgár Hugó

V., Dorottya-utca 5. sz.

Titkos betegségek

gyógyítására legjobban ajánlható 28 éven át szerzett kórházi tapasztalatai alapján

Dr. KAJDACS

v. os. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.

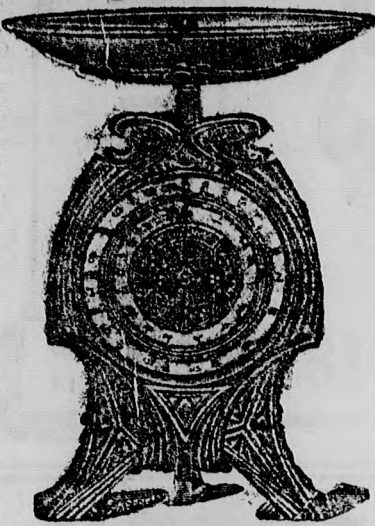
Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít húgyvesefolyást, hólyagbajt, sebeket, bujakort (gyulladás), borbajokat, elgyengült férfierőt, idősebbeknél is, önfertőzést és annak utóbjait, ideg- és hágerőncsbajt, valamint minden női bajokat.

RENDEL: 4-9-ig és este 7-8-ig.

BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRUT 2.
Levelekre válaszol, gyógyszeréről gondoskodik.
Levél útján is biztos gyógyszer.

PÁRISI NAGY ÁRUHAZ

Budapest, VII., Rákóczi-ut 38. szám.

Amerikai
konyhamérleg

Ára:
2 korona 80

Aranyozott öntött vasból 10 kg. erejéig, megbízható pontos szerkezettel.

Képes nagy árjegyzék az összes létező árucikkekről ingyen és bérmentve.

BERLINI VICTORIA Általános Biztosító R.-T.

Biztosítási állomány 1907. december 31-én: K. 1,776.134.314
Összes vagyon 1907. december 31-én: K. 760.631.073
Béreltel az 1907. évben: K. 155.704.550
Nyereség az 1907. évben: K. 66.272.370

Különös előnyök:

Megtámadhatatlanság: A kötvény egy évi fennállás után semmiféle alapon sem támadható meg.

Párba vagy öngyilkosság: Az első évben a teljes díjtartalom, ennek eltelével pedig az egész biztosítási összeg fizetett ki halál esetében.

Világ-kötvény: A biztosított minden külön pótlás nélkül kezdettől fogva tartozkodhat és utazhat az egész földön.

A biztosítás megszűnésének kizárása: Három évi fennállás után a biztosítás nem vonható érvénytelenre.

Legmagasabb kölcsön- és visszavásárlási érték 3 évi fennállás után.

Megszűnt biztosítások érvénybe helyezhetők 6 hónapon belül orvosi vizsgálat nélkül.

Háború biztosítás teljesen költségmentes.

Nyereségrészesedés: A tiszta nyereség 90%-a biztosítottaknak szavatoltatik.

Az 1907. üzletévre 30.346.381 korona utaltatták a biztosítottaknak, mint nyereségrészesedést. Már 1878. óta az összes díjbevételek 3%-val emelkedő osztalek fizetett ki.

Példa: 10.000 koronás elérés és halál esetre szóló biztosítás 25 évi időtartamra egy 30 éves egyénnek csupán 5684 koronájába kerül.

Rövid, világos biztosítási feltételek, fenntartások nélkül. **Ugyes képviselőket alkalmazunk.** Igazgatóság Magyarország és a Kelet részére: Budapest, V., Széchenyi utca 1. szám.

Mi baja van?

Fájdalmakat érez? Gyenge és elernyed? Cserben hagyta régi ereje és fiatalkori üdesége? Rossz az étvágya? Gyenge az emésztése? Szenved Ön székrekedésben, hátfájdalmakban, álmatlanságban vagy észre veszi Ön, hogy elterejje elernyed? Ha igen, miért nem alkalmazza a villamosságot?

A villamossággal a gyógyítás terén elérhető sikerekről bőszeges tapasztalataink vannak, amelyeket a „Modern Villamos Gyógyászat” című könyvben foglaltunk össze. Ezt a gyönyörűen kiállított és érdekesen megírt könyvet bárkinek, aki azt e lapra való hivatkozással kéri, szívesen küldjük meg teljesen **ingyen** és bérmentve, zárt borítékban. Külön-külön kötet férfiak és nők részére.

ELEKTRO-VITALIZER orv. rend.-int. Budapest, Károly-körút 2., főem. 10.

Szelvény egy ingyen könyvre.
Az „Elektro-Vitalizer”
orvosi rendelő-intézet
Bpest, Károly-körút 2., főem. 10.
Kérem részemre díjtalanul, bérmentesen és zárt borítékban elküldeni a „Modern villamos gyógyászat”-ról szóló művet férfiak részére. (A nem kívánt törölendő.)
Név
Cím

Elismerő-levél.
Eisenhut Emma, Székesfehérvár, Fekete Sas szálloda. Igén írszelt Doktor Ur! Jelen egészségi állapotom miatt, melyben szenvedtem rheumatizmus, ischiasban és sorasem hittem volna, hogy megint egészséges lehetek. E kor hallottam az Ön Elektro-Vitalizer készülékéről és meg is vettem, bár kevés reményem volt arra, hogy segítségemre lesz. Ma éppen negy hónapja, hogy a készüléket hasznalom és ma oly kitűnően érzem magam, oly könnyű a járásum, mintha 16 éves volnék. Ezer köszönet kedves Doktor Ur, Isten áldja meg a nekem nyújtott segítségért.

Miért használ mindenki GLORIALIS gyöngyvirág-illatszert alkohol nélkül?

Mert
Mert
Mert

GLORIALIS-gyöngyvirág-parfüm
a legkülönlegesebb gyöngyvirág-illatszer, mely a tudomány mai állása szerint elképzelhető. Aki egyszer használta, soha másra nem fog használni.

GLORIALIS-gyöngyvirág-parfüm
a legkoncentráltabb illatszer, a melyet elő lehet állítani. Használatban a legkiadósabb, miután egy eszpp is elegendő az illatosításhoz.

GLORIALIS-gyöngyvirág-parfüm
eltérőleg a többi parfümektől, alkohol nélkül van kivonva a virágból és emel-fogva a levegőn nem illanik el, hanem hosszú időn át megtartja a kellemes és hű gyöngyvirágillatot.

Glorialis virágkivonat alkohol nélkül kapható még: ibolya, róza, ideál, Boquet de Chypre és Boquet Jeanette illatokban.
Egy eredeti üveg ára (mely hónapokra is elegendő) 3 korona 50 fillér.

Kapható minden drogériában, illatszer- és gyógytárban.

Ahol nem kapható, oda postán küldi 3.50 K utánvétel, vagy az összeg-előzetes beküldése ellenében

Klein és Fia
főh. udv. szállítók, piperessappan- és illatszergyár
BUDAPEST, VII/6.

Magy. kir. szabadalm. **WIESEL-féle** "kizárólag kaphatók"
Jégszekrények Wiesel Adolfinál, BUDAPEST, V., Váci-körút 47. (Podmaniczky-utca sarkán.)
Ugyanott fürdőkádak, szob. fűtőkészülékekkel olcsón kaphatók. 27175
Árjegyzék ingyen. Telefon 91-20. Cégem a tavaszi vásárán részt vesz.

Trencsén-Teplitz

kénesfürdő Felső-Magyarországon.
Kárpátok gyöngye. Hőlak. Trencsén-Teplitz vasútállomástól 20 percznyi távolságra. Magyarország leg-erősebb kénes fürdője. 37-42 fok C. természetes melegforrásokkal.
Eredeti iszap köszvény, csusz, benulás, neuralgia, ischias stb. ellen: Tükörfürdők, külön hölgyek és külön urak részére. Kényelmesen és díszesen berendezett medencze-fürdők, hidegvíz gyógyítás, magas hegyi forrásvízzel, masszázé gyógyítás elektromossággal, gyógyvíz torna, savó- és terrin-kúra és a parkban prof. d'Harcourt-féle pszichikai gyógyintézet. — Az egészségre és az ember kényelmére való tekintetből minden követelményeknek megfelel. Ötös lakások köztük Teplitz-szálló, Garbi, forrás-udvar, a kastély, a Sina-ház és a Háromszív-ház, melyek különösen ajánlatok. Jó és olcsó ellátás a Teplitz-szállóban, gyógyteremben és sok más vendéglőben. Május-tól—szeptemberig a teljes ellátás 6.50 kor.-ert. Ellátás nélkül 3.50 koronát fürdő (ruhával) szoba (fűtés-1). Naponta hangversenyek, színház, nagy kiterjedésű erdei sétányok és más mulatságok. Szélesíntes hely. Pormentes levegő. Villamos világítás. Hétezerrel több vendég. Az építés alatt levő villamos vasút még az évad elején üzembe helyeztetik. A fürdő egész éven át nyitva. A tulajdonképeni fürdő-éval azonban május 1-től szeptember végéig tart. Tanácsos a lakást előre a furdőigazgatóságnál megrendelni. A furdőigazgatóság csak az átvett szoba rendelősekkel kezksedik. Képes prospektust ingyen küld szét az igazgatóság.

LESSZEDS...LEGJOBB...LEOLCSÓBB
PAP LAN PAP LAN PAP LAN
Összeszerelhető vaságy kivethető matracokkal 10 ftt
Sodronyágybotatók méret szerint 5 fttól feljebb.
Giehner János ágynemő, réz- és vasbutor-gyáros,
szőnyeg, függöny, pokrócz, terítő stb. nagy választék.
Budapest, Erzsébet-körút 20.
Főközlöt: Rákóczi (Kerepesi)-ut 86. sz. Gyár: VII., Kertész-utca 7. és 9. szám.
Árjegyzéket bárkinek ingyen és bérmentve küldök.
Meg nem felelő árut kicserélem vagy a pénzt visszaadom.
Rollelak 50 kr.-tól felj.
Gyermekkoscsik nagy választékban.

Megszűnnek fájdalmi és megszabadul sok bajától, ha a

Brázay

Menthol - Szeszt

használja, mert e páratlan háziszser

**Egészségének
Üdeségének és
Testi erejének**

fenntartásában utólérhetlen hatása. Mint üdítő ital versenyen kívül áll.

Asszonyok, lányok, férfiak, gyermekek, ifjak és öregek, munkás, gazda, iparos és hivatalnok, városos, falun, erdőn, mezőn, szárazon és vízen, télen-nyáron egyaránt mindenütt és mindenkor biztos sikerrel használhatják a könnyen megszerzhető és mindig kéznél levő

Brázay

Menthol - Szeszt

Legbiztosabb háziszser az élet ezerféle bajában.

Igazi házi áldás!

Egy próbaüveg . . . 40 fillér
Nagyobb üveg . . . 1 korona
Legnagyobb üveg . . . 2 korona

Kapható mindenütt!!

Nagyon sok vizet fizetek!

Megszűnik minden háziurnak ez a panasz, ha a vízfogyasztást házában

vizmérő

után fizeti és vízfogyasztását szakértői ellenőrnk által hetenként leolvastatja. Az ellenőrzés díja **15 koronától feljebb**. A heti ellenőrzés nyomban fölfedi a hálózat vagy a felszerelési hibát és elejét veszi minden túlfogyasztásnak.

Budapesti Vizmérő Betéti Társaság Kunz F.
vizmérők szakgyára. Saját gyártelep.
Vízfogyasztás ellenőrzési osztály: I., Bors-utca 14. szám.
Telefon: II-06.

Nagy fegyverárjegyzék ingyen és bérmentve.

AUFRECHT és GOLDSCHMIED betéti társaság
Budapest, VII., Rákóczi-út 30. ajánlja

Pieper Nikolas Automata pisztolyt.

Csak elsőrangú gyártmányokat tartunk raktáron.

A Browning-pisztoly tökéletesítése 6-35 mm. Browning-patronok használatára készült. Legfőbb előnye, hogy szabadkézzel minden számszám nélkül egy fogással szétszedhető, ennek következtében tisztántartása és kezelése sokkal könnyebb. Baleset, egy pontosan működő biztosíték következtében, mely a kakasra irányul, ki van zárva. A mellényzsebben elfér.

Ára 80 korona. Havirészlet 4 kor.
12 havi egyenlő részletre 72 korona.

Levegőndő és hosszank beküldendő.

Megrendelési ív.

Aufrecht és Goldschmied b. t. cégnél
Budapest, VII., Rákóczi-út 30. szám.

Ezennel megrendelem Pieper Automata-pisztolyt _____ korona árban, fizetendő _____ kor. havi részletekben _____ tól kezdve, Budapestben, Aufrecht és Goldschmied cégnél. A csomagolási és szállítási költségeket magam viselem. Három havi részlet elmulasztása az egész hátralékot esedékessé teszi

Lakhely: _____
Kelet: _____
Név és foglalkozás: _____

Nagy fegyverárjegyzék ingyen és bérmentve.

Automatikus tömegfogó, patkányok részére 4 K. egységnek 2 K. 40 fill. egy éjjel 40 egység fog felgyűlést nélkül, időjárás nem befolyásolja, magától működik „Eclipse” sváb fogók ezer és ezer sváb és ruszli fogható egy éjjel drjba 2 K. 40 fill. Mindenhol a legjobb eredmény. Szétküldés utánvétel mellett. **J. SCHÜLLER, Wien, III. E. Krieglbergasse 6.** Számos elismerő- és köszönőlevél.

MARGIT GYÓGYFORRÁS
(Beregmeze)

a gyomor, belek, húgyhólyag, s különösen a légzőszervek hurutos bántalmainál igen jó hatású még akkor is ha **vérzések** esete forog fenn

Megrendelheők: **Édeskúty L.**-nél Budapestben és a forrás kezelősegenél Munkácsos.

Eladó

1000 darab tenyész anyabirka,

a hozzá való 40 darab kossal együtt; legfinomabb Electoral negretti merinó faj, kitűnő kondícióban, az óbébai uradalom birka-nyájából (Ó-Béba posta, táviró és telefonállomás; vasuti állomás: Oroszlámos vagy Kis-Zombor). Megtekintés bármikor.

Írásbeli ajánlatok intézendők az

Érdi uradalmi jószágigazgatósághoz
Érd, Fejérmegye.

Egy óra alatt

elviszi a láb kellemetlen szagát és megszünteti a

Láb-izzadást

„Hegedüs-féle lábviz”

Ára 2 korona. Kapható mindenütt. Megrendelhető a készítőnél **HEGEDÜS BÉLA** gyógyszerésznél Bpest, Mátyás-tér 14. vagy **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerárában Bpest, Király-u. 12.

Kárpitos nyergesek

részére mindennemű kellek képes nagy árjegyzékét kívánatra ingyen küldi a Budapesti Pászormánygyár Részv. társ. Nagymező-utca E. 46.

Titkos

betegségek

hugycsőfolyás, húgycsőszűköltek, hólyagbántalmak, altesti sebek, bőrbetegségek, bujakor (syphilis) az önfertőzés utókövetkezményei, elgyengült férfierő, női bajok, fehérfolyás, stb. stb. alapos, gyors és gyökeres kigyógyítására a foglalkozás zavarása nélkül bevált, sikeres és lelkisimretes gyógymódjánál fogva legjobban ajánljuk

Dr. Garai

— szakorvos —
rendelő-intezetét,
Budapest, VI.,
Andrássy-ut 24.

FELTÜNÉS NÉLKÜL!
eredményes gyógyítás levélleg is.

Kívánatra gyógyszerrel is gondoskodik.

Rendel naponta 10 órától 4-ig és este 7-8 óráig.

Levelekre azonnal válaszol.

Zsolnai Czement és Mészgyár Részvénytársaság

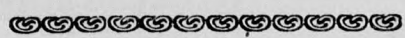
:: Az építető körök figyelmébe ajánljuk, hogy ::

6000 vagon portland-czement

gyártási képességgel ujonnan berendezett gyárunkat üzembe helyeztük.

Elvállalunk jutányos árak mellett rendeléseket azonnali fogantatásra
:: bármely vasut-állomásra szállítva. ::

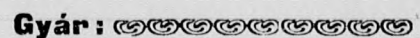
Szavatolunk körülbelül 1100 gramm térfogatsúlyért literenként lazán beeresztve és körülbelül 50%-al magasabb szilárdságért, mint a szabványok előírnak. ::

Központi igazgatóság:

Budapest, V., Alkotmány-u. 10

**ZSOLNAI CZEMENT ÉS MÉSZ-
GYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.**

Gyár: LITVAMEZŐ (Zsolna mellett)

Vasutállomás.

Elismert kitünő minőségű

fényképező-készülékek

saját és idegen szerkezetben. Kodakok 6 kor. 50 fill.-től, jobb objektívakkal és vetítő készülékekkel is, házi és iskolai használatra. Száraz lemezek, másoló papírok és mindenféle vegyszerek állandóan friss minőségben. Aki egy jó készüléket akar kiválasztani, forduljon cégünkhez teljes bizalommal. Tudományos és technikai felvilágosítással örömet szolgatunk.

Cs. és kir. udv. fényk. készülékek gyára.

R. Lechner, Wien, I. Graben 31.

A Franklin-Társulat kiadásában legújabbban megjelent:

A m. kir. Curia felülvizsgálati tanácsa által a sommás eljárásról szóló törvény (1893 : XVIII. tcz.) alapján hozott

határozatoknak gyűjteménye.

XIII. kötet. 1907-1908.

Öszeállította **GOTTL ÁGOST**

kir. curiai tanácselnök.

Ára vászonkötésben 8 K.

Előzőleg megjelentek:

- I. kötet. (1895-1896). Ára vászonkötésben 7 K 20 f.
- II. kötet. (1896-1897). Ára vászonkötésben 8 K 40 f.
- III. kötet. (1897-1898). Ára vászonkötésben 8 K 40 f.
- IV. kötet. (1898-1899). Ára vászonkötésben 10 K.
- V. kötet. (1899-1900). Ára vászonkötésben 10 K.
- VI. kötet. (1900-1901). Ára vászonkötésben 11 K.
- VII. kötet. (1901-1902). Ára vászonkötésben 11 K.
- VIII. kötet. (1902-1903). Ára vászonkötésben 8 K 50 f.
- IX. kötet. (1903-1904). Ára vászonkötésben 10 K.
- X. kötet. (1904-1905). Ára vászonkötésben 10 K.
- XI. kötet. (1905-1906). Ára vászonkötésben 10 K.
- XII. kötet. (1906-1907). Ára vászonkötésben 12 K.
- Tartalommutató az I-IV. kötethez. Vászonkötésben 7 K.
- Tartalommutató az V-X. kötethez. Vászonkötésben 44 K.

Kapható:

LAMPEL R. könyvkereskedése, (Wodjányer F. és Fiai) r. t.-nál.

Budapest, VI., Andrassy-út 21,

és minden könyvkereskedésben.

**„Hungária“
beszélő-gépek**

kizárólag eredeti első-rangú gyártmány, részletfizetésre is olesón kaphatók.

Deményi és Társa

Budapest, VI., Király-n. 76.
Kérjen árjegyzéket

Ön talál

vezőt vagy üzletársat helybeli és vidéki üzletek, szállodák vagy pensók, sanatoriumok, házak, ingatlanok, iparvállalatokhoz a mi Reform-Közvetítőnk útján, minden provisió nélkül, titoktartás mellett. Mintha képviselőnk legközelebb az Ön vidékén fog tartózkodni, kérje Ön díjmentes látogatását a szükségesek megbeszélésé végett. A legolvasottabb bel- és külföldi lapokban a mi költségünkön megjelenő hirdeteinknek kötetekben állandóan tökéletes reflektások állnak rendelkezésünkre, s így roppant nagy a siker.

Reform-Közvetítő az ingatlan stb. forgalmi érdekekben magyarországi ügyvezetősége

Kommen S.
Budapest
VI. ker., Andrassy-út 27,
M. kir. Operaházzal szemben.
Wien, Prag, Triest, Hamburg, München, Basel.

PATAKY KÁROLY, szabadalmi ügyvivő, BERLIN-ben

a **28245.** számú „Eljárás, melynek segítségével folyékony és szilárd anyagokat olyan likacsos, száraz, tarló állapotba hozhatunk, melyben azok ismét igen gyorsan, tökéletesen és közvetlenül oldhatók“

ezimű magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának gyakorlatbavétele céljából belföldi gyárosokkal összeköttetést keres; szabadalmát esetleg el is adja, vagy gyártási engedélyt ad. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgálunk

Harsányi Jenő és dr. Messinger Károly hites szabadalmi ügyvivők, Budapest, V., Váci-körút 78.

Senn Johann, cipésmester, Bern-ben

a **36990.** számú

„Görgővel ellátott kapocs cipők vagy más fűzővel zárandó tárgyak számára“

ezimű magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának gyakorlatbavétele céljából belföldi gyárosokkal összeköttetést keres; szabadalmát esetleg el is adja, vagy gyártási engedélyt ad. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgálunk

Harsányi Jenő és dr. Messinger Károly hites szabadalmi ügyvivők, Budapest, V., Váci-körút 78.

**SZIVÓ GÁZ
BENZIN
MOTOROK ÉS
LOKOMOTIVOK
BILKOK.**

**BRÜNN-KÖNIGSFELDI
MOTOROK**

**= EGYED = ABELES EMIL BUDAPEST
ÁRUSÍTÓ V. VÁCI-ÚT 14.
TELEFON 98-32 SÜRGÖNYCIM: BARSEL**

Baros Gábor és Fia

vegyészeti gyára

létező és létesítendő kisebb-nagyobb
likőr-, rum- és pálinkagyárakat
(vendéglőket)

**italméréseket berendez, az eset-
leg hozzá szükséges
iratokat beszerzi** továbbá szállít

bel- és külföldön legjobbnak elismert

esszenciákat, kompozíciókat, aether-olajokat

stb. igen előnyös **titellizetési** feltételek mellett. —
Költségvetést, árjegyzéket, épp úgy vidékre

vegyésmérnökünket díjtalanul elküldjük.

Központi iroda: Budapest, I., Városmajster-u. 42.
Városi üzlet: Budapest, VII., Bohány-utca 1.
Telefon 45-45. Böhány-utca 1. Telefon 5-72.

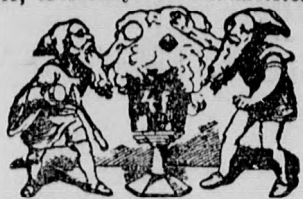
Az egészség igazi forrása

az alkohol-mentes italok élvezése. — Ezek között első helyen állanak a **MARSNER-féle**

pezsgő-limonáde - bonbonokkal

előállított pezsgő-limonádék (málna, citrom, földleper, cseresznye és waldmeister-izzel).

Csak ezen védjeggyel ellátva valódiak.

Évi használat több mint 40 millió darab.

Egyedüli készítő: Erste böhm. Actiengesellschaft orient. Zuckerwaaren u. Chokoladefabriken, Kgl. Weinberge, vorm. A. Marsner
Vezérképviselő: 27181

Balázs Coelestin, Budapest, VII., Baross-tér 13.

Ismeri ön már a RICHTER VINCZE-féle haj- és szakállnövesztő

= kenőcsöt? =

Utólaghatatlan hatású hajhullás és korpakepződés ellen és erőteljes hajszőnyeg előidézése

Egy tégely ára használati utasítással 3 kor.

Shampon (hajmosó por) a legjobb fej tisztító szer.

Egy csomagára 50 fillér. — 70 fillérlevegélyeg ellen bérmentve küldetik. — Elismert legjobb készítmények. — Naponta szétkúrdós a világ minden részében. Ausztria és Magyarországra utánvétellel, a többi államokba készpénz ellenében.

RICHTER VINCZE

specialista hajápoló szerekben

:: WIEN 9/4. Sobieskygasse No. 22. ::

Bécsi raktár: MOLL A. gyógyszerész, I., Tuchlauben No. 9.

Hol vásároljunk?

Porcellán-háznál

Budapest, Baross-tér 4. Áram bámulatos olcsók.

Legújabb váaszték Beer, porcellán lámpa, tomános edény, egész konyhabecsenyék, moonyasztóy kősegre, páraajándékok. Minden vidéki megrendelőnek jogában áll az árat átszámolni és pénz telzés esetén saját költségére visszaküldeni.

- Étkezőkészlet 6 személyre, rokokó, finom porcellán, csak 3.50
- Étkezőkészlet 6 személyre, teljesen modern fagon, festve és aranysegélyvel beégetve 6.50
- Étkezőkészlet teljesen 6 személyre, rokokó-stílus, díszes festés, elsőrendű minőség 7.95
- Étkezőkészlet 6 személyre, rendkívül díszes rokokó-stílus, pecsenyétál, elegáns festéssel 10.-

Legolcsóbb és legnagyobb választék csakis elsőrendű 12 személyes étkező-készletekben

- díszesen festve, dusan aranyozott rokokó-fagon kétszer égetve, finom minőségű porcellán Áral: 25 FORINT.
- 2 ovál levelestál 2 mártás alja
- 2 nagy pecsenyétál 2 nagykanál
- 2 kis pecsenyétál 2 kiskanál
- 2 nagy tésztatál 2 sótartó
- 2 kis tésztatál 12 mély tányér
- 2 főzeléktál 38 lapos tányér
- 2 salátatál 12 kis tányér
- 2 mártástál

Azonkívül vannak készletek egészen 100 forintig.

- Étkező 12 személyre, rokokó-stílus, kisebb összedállítás, 42 drb., díszes festéssel s beégetve 12.50
- Tea vagy kávékészlet festve és beégetett aranyozással, rokokó-stílus 9.25
- Tea vagy kávékészlet, díszes és beégetett dús aranyozással, rokokó-stílus szép festéssel 4.-
- 6 személyes likőrkészlet, festett és beégetett aranyozással 7.75
- 6 személyes boros-, sörös-, vagy vizes készlet festett és beégetett aranyozással 1.75
- 1 teljes angol díszes, nagy, valódi majolika mosdókészlet 4.50
- Porcellán-tányérok, tiszta fehér, mély, lapos 8 és 10 1.50
- Vizes vagy boros pohár 5 és 6 1.50
- 1 asztali lámpa ernyővel, díszes 1.50

6 személyes finom üveggészlet

- vészt, elegáns mintával
- 6 vizes pohár 6 pezsgős pohár
- 6 boros pohár 1 vizes kancsó
- 6 likőrs pohár 1 boros butella
- 6 sörös pohár 1 likőr-üveg

1 zománcozott kávédaráló csak 35

Vidékre ingyen láda, ingyen csomagolás, ingyen vasúthoz szállítás.

Takács Ferencz
Budapest, VIII., Baross-tér 4. szám
Rákóczi-ut végén.

Legrégibb hazai gyár kizárólag

TRANSMISSIÓK

gyártására.

Schlesinger Alajos

BUDAPEST, V., VÁCZI-UT 30. SZÁM.

Transzmissió-tengelyek I. rendű Bessemer-aczéból. Tengelykapcsolók a legkülönfélébb rendszerekben. Szíjke-rekek igen könnyű modellek szerint. Csapágyak gyúrú-kenésű és minden más rendszerben. Fogaskerekek egy és kétrésű kivitelben. Kötélkerekek kender- és sodrony-kötélek számára.

Kitűnő és pontos kivittel! Rendkívül olcsó árak! Prospektusok díjmentesen!

Schou Pál, mérnök, Kopenhágában

a 30994 számú

„Szerkezet egymáshoz képest mozgó vagy útköző felületek tömítésére”

ezimű magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának gyakorlatba-váltása céljából beföldi gyárosokkal összeköttetést keres; szabadalmát esetleg el is adja vagy gyártási engedélyt ad. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgálunk

Harsányi Jenő és dr. Messinger Károly

hites szabadalmi ügyvivők, Budapest, V., Váci-körút 78.

SZOBRÁNC
GYÓGYFÜRDŐ Ungmegyében.

Glaubersós, hideg kéncs, sós víz. Gyomor és máj-betegek magyar Karlsbadja.

Purdődény: május 15-től szeptember 15-ig. Elődény: május 15-től június 1-ig. Utódény: szeptember 1-től szeptember 15-ig. 30% arányú kedvezmény a lakosoknak.

Ez a maga nemében paratlan gyógyvíz, mint ivóvízgyűződ biztos segélyt nyújt gyomor- és májbetegnek a hasi pangásoknál, mákacs székrekedéseknél enyhén oldog hat, májbe-jéknél, epehomok és epekövek oldog hat. Vértórtólásoknál, szédülések, hűdésel, gutaütési rohamoknál vérelvonólag, fel-szívólag hat, csuszos és köszvényes bántalmaknál e kár okozta erjesi termékekre, elrakódásokra az izületekben, azok olda-sára és kiküszöbölésére hat. Kövérség, szívvelhajasodás ellen, cukorbetegségeknek, vesebajásoknak egy a czukor, mint a fehérjékiválaszt gyorsan és kedvezően befolyásolja.

Mint fürdő különféle izzadmányokat, daganatokat, izületi és csontbántalmakat, csontszut kedvezően osztalja. Görvély-kóros daganatok, fekélyek ellen, méh és méh közötti izzadmá-nyok, hashártya izzadmányok felszívódását elősegíti, a legki-lönfélébb makacs idült bőrbetegségek ellen bámulatos gyorsan hat.

Vasúti állomás: az Alföldről és Pest felől jövőknek Ungvár, a felvidék és illetve Kassa felől jövőknek Nagy-Mihály, honnan kényelmes bérkocsikon 1 és 1/2 óra alatt elérhető.

A víz otthon is sikerrel használható. Ár: egy nagy láda 40 üveggel 20 kor. kis láda 20 üveggel 11 kor. A víz a vasúton szállítási kedvezményben részesül.

Megrendelések és tudakozások: „Szobránc gyógy-fürdő igazgatóságának Szobráncs gyógyfürdő” címzendeők. Posta- és távirat-állomás helyben. A fürdő igaz-gató-örvosa: dr. Russay Gábor Lajos.

A fürdő igazgatósága.

AZ ATHENAEUM IROD. ÉS NYOMDAI R.-T. KIADÁSÁBAN MOST JELENT MEG

A szemérem elleni bűncselekmények

TANULMÁNY AZ ANYAGI BÜNTETŐJOG KÖRÉBŐL

Irta: dr. HALÁSZ ZOLTÁN

budapesti ügyvéd.

Halász Zoltán dr., a kiváló krimi-nalista, ebben a munkájában bűn-cselekmények jogi szabályozásá-nak történeti fejlődése és összehasonlító jogtudomá-nyai fejtegetése után Büntető törvénykönyvünk vonatkozó feje-zetének módosítása tekintetében kiváló gyakorlati érzéssel és nagy elméleti tudással megkon-struált reformjavaslatokat tesz. Rendkívül érdekes és felette hasznos uttörő munka ez nemcsak a szakemberek, hanem a laikusok számára is, akik a nemi élet körébe tartozó cselekmények jogi elbírálása felől kimerítő tá-jékoztatást óhajtának nyerni.

A KÖZEL 450 OLDALRA TER-JEDŐ KÖTET ÁRA 10 KOR.

Megrendelhető ugy a kiadóhivatal-ban (VII., Rákóczi-ut 54. sz.), mint minden hazai könyvkereskedésben.

EVŐESZKÖZÖK
EZÜSTBŐL ÉS ALPACCA EZÜSTBŐL,
DISZTÁRGYAK, ALKALMI AJÁNDÉKOK
A LEGELÖNYÖSEBBEN
POLGÁR KÁLMÁN ÉKSZERTÉLEPÉN
BUDAPEST, VII. Erzsébet-körút 29. sz.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE, KIVÁLÓ GONDOT FORDÍTOK. ÁRJELEZÉK 2000°RAJZAL BÉRMENTVE KÜLDETIK.

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges potit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges potit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

Pénzszekrények

Használtak és újak, rendkívül olcsó áron kapható a budapesti pénzszekrényraktárban, Budapest, V., Balvány-utca 6-C. 28

Pénzt azonnal

butorra, zongorára, kosárokra, varrógépekre, kerékpároknak, kereskedelmi cikkeknek, melyeket általában díjfizetéssel legutányosabban bizományba be- rakatározzunk. Tauber Armin és Társa, VII., Baross-tér 18. Telefon 97-66. Üzletünk máshol nincs

Korai főzeléket

tököt, kalarabét, ugorkát, cukorborsót, kelkáposztát, karkólt, ujbungonyát, fejessalátát. **Popogós pongorádi cseresznyét**, befőzésre, étkezésre postakosaraként 2.80 koronájával viszont eladónak előnyaránylatot küld. Gyümölcskivitel. Csongrádról.

Popogós Pongorádi Cseresznyét befőzésre, étkezésre, korai főzeléket, cukorborsót, ugorkát, gombát, tököt, karkólt, kalarabét, kelkáposztát, fejessalátát, ujbungonyát, postakosaraként 3 koronájával, ismételődonak engedelményel szállít Szabó Csongrádról.

Fajborokat

fejőjtve 34 fillérjével felöltséggel szállítja kölcsön hordóban Gyümölcskivitel Csongrádról. 27491

Vasbutor.

Réságy 35 fit, gyermekágy 11, összecsuható vaságy 5, ágybetét vaskeretű 5.50, fakeretű 3.50, rézgarnis 2.50. Összecsuható tábori ágy acélsodronnyal 8.-, sodronnyonát kerítést, vaskaput legolcsóbban szállít Hicker Gy. gyára Holló-utca 3/E. Telefon 22-66. 26975

Temetkezési

állalkozók, intézetek, egyetemek, társulatok részére képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küld a Budapesti Ravatalgyár Részv. társ. Nagyszé-u. E. 46.

Ingyenes

gyorsírásoktatás. Díjtalan gépírásoktatás. A „Stenografa Országos Gabelsberger Gyorsíró- és Gépíróiskola” (Kisvárdi Rákóczi-ut 60. I.) az előző évek mintájára, június hó elején teljesen ingyenes magyar, német gyorsírás, gépírás és sokszorosító tanfolyamokat nyit. Az intézet vezeti a Gabelsberger-Markovits, rendszerű gyorsírásnak minél szélesebb körben való terjesztése és ismertetése. Oktatók gyorsíró- és kereskedelmi iskolai rendes tanárok. Az összes rendszerű írógépeken teljesen ingyenes oktatás és gyakorlás. Sokszorosító és másoló iroda. Mindennemű irasmunkák leírása és sokszorosítása. Helyesírás és szóírás. A beiratások már megkezdődtek és egész napon át folynak az intézet helyiségében, kizárólag Rákóczi-ut 60. I. Az intézet elnövezéseit újabb megtevesztő módon utánozzák. 26762

Pénzszekrények

és amerikai irodabutorok, használtak és újak rendkívül olcsó áron szállít Hirsch és Társa Budapest, V. kerület, Alkotmány-utca 19. sz.

Cseresznyét,

meggyet, nagyszemű, édes ropogósat, befőzésre, vagy csemegézni 5 kilónként 2 1/2 kor.-ért szállít Müller J. szőlőteleptulajdonos Kis-kunhalason. 27454

Pénz-szekrények

újak és használtak, valamint kazetták és másoló prések legolcsóbban csakis Spitzer M. és Testvérenél. Budapest, VII., Dob-utca 16. sz. (Király-u. 13.) Gozsdu-udvar kaphatók.

Saját gyártmányú fűthető fűdőkád körmelegítő-kályhával kádak 14 koronától feljebb. Elvállalok mindenféle kutszavattynak és házi vízvezeték-berendezések legolcsóbb áron. Lefkócsa Adolf, Bpest, VII. Wesselényi-u. 51/E. Telefon 218-16. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Parlamenti

gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró-iskola. Gépírás és magyar-német levelezés-oktatás. Kereskedelmi akadémia tanárok által oktatott szaktantárgyak. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület hivatalos tanfolyama. Alapította Markovits Iván 1868-ban. Biztos állásközvetítés. Tájékoztatót küld a Gabelsberger szakiskola. (Csak Liszt Ferenc-tér 10., előbb Gyár-utca 4.) Czimre vigyázzunk! Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája írógépcégektől s más hirdetésünket utazó újabb tanfolyamoktól független. Ingyentantást nem hirdetünk. Telefon 64-68. Beiratások egész napon át.

Zálogszekrényeket

veszek. Elzálogosított brillansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kíváltak és teljes értékét kifizetem. 736

SCHILLER IZIDOR
élszerkereskedő
Budapest,
Sip-utca 8. szám.

BUTOR

30% megtakarítás!
Régi Butorszalon
Budapest, Ferenciek tere 3 felelelet. Vétel és eladás használt és új polgári, urasági lakberendezéseknek mahagoni és palisander butorok, uri szobák, angol borgarnitúrák és szalonbutorok, keleti szőnyegeket, csillárok. — Telefon 82-13.

Jogi,

politikai szigorlatokra, alap- és államviszágakra továbbá ügyvédi vizsgákra, ugyszintén államszámvitellani államviszágára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészít: Dr. Kállay Zoltán jogi szeminárium. Bpest, IV., Magyar-utca 3., III. em. 6. (ezelőtt VI., Rózsa-u. 44.) Ne téveszse össze más hirdetéssel. 661

Ajtók, Ablakok,

vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók.

Wiener A. utódánál
BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123.
Telefon 62-80.

Pénzt rögtön

butorra, zongorára, varrógépre, kerékpárra, könyvekre és kereskedelmi árukra, ha azokat száraz, tiszta raktárhelyiségekben bizományba beraktározzák.

TAUBER és TÁRSA
csakis VI., Nagymező-u. 42.
Telefon 162-57. 27477

Ingóságokat

értékesítő és beraktározó vállalat Rákóczi-ut 19. bejárat a Szentkirályi utcából. Készenléleggel beraktároz bármennyű ingóságokat, berendezéseket mintszerű raktárba csakely díjazásért értékesítés céljából vagy anélkül. Telefon 110-08. 9984

Tapéták

a legdusabb és legolcsóbb választék, szolid jó munka, csak

Lederer Ernőnél
Budapest, IV., Hajó-u. 6.

Bouvet-Ladubay

legjobb és legolcsóbb francia pezsgő.
Vezérképviselőség:
PRÁGA,
Soukenicka 30.

Neu Samu és Fia

szállítóeszköz és gépgyár, kir. országos fegyverteljesítő **VÁCZ.**
Gyárt: mindennemű fa- és vastalicskát, kö- és kézkocsit, szorszámokat, emelőgépeket, kettős áttétellel, fűzfafűrészeszátalokat kertli és locomobilfejszandókat stb. stb.
Budapesti raktár és iroda:
VI., Gyár-utca 23.
Telefon: 161-27.
a Kérjen árajánlatot!

Rély
név látható a valódi pe-metefüi cukorka minden egyes darabkáján. 26796

Útszörendővadonat

Singer női varrógép
27 forintért
Karlita-hajóst 40 forintért, centralbo-hint 45 forintért, iparogépeket igen olcsón 5 évi jótállással szállítok, vidékre árjegyzék ingyen. Krausz Henrik varrógépgyári raktára Budapest, IV., Veress Pálnó-u. 40. fűsz 2. Viszonteladónak árendezem

Brilliantot,
aranyat, ezüstöt, ókszeret és rögséget vasok és eladok. Kertész ókszerész Budapest, VII., Király-utca 85. szám.
—Telefonszám 95-13—

BUTOR

részletfizetésre vagy meghatározott időre, szolid árak és legkedvezőbb fizetési feltételek mellett. — Folytatású szolgál
LISZT ISTVÁN
Budapest, most: IV. ker., Kigyó-tér 4., I. em.
butor - raktárában.
Több mint 500 képpel ellátott árjegyzékünket bárkinek 50 fillér ellenében franko elküldjük.

Pénzkölcsönt

4 1/2, 4 3/4, 5 és 6% alapon földbirtokra, jövedelmező, fővárosi, vidéki, városi és Budapest környékén levő bérházakra I., II., III., helyen 15-60 evig törlesztethető. Személyhitelt tisztviselőknak gyorsan eszközöltetik.
HOFMANN JAKAB
bankbizományi iroda, Budapest, Terezh-körút 1/a.

Modern urasági butorok

alkalmi vétele és eladása

háló, ebédlő, szalon, ural szoba és irodai teljes berendezések. — Dus raktár szőnyegeket, függönyöket, terítők, csillárok, vas- és rézbutorokban.
GROSZ SÁNDOR és Társa
Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. szám, ezelőtt Gyár-utca.
Telefon 14-09.

GROSZ SÁNDOR és Társa
Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. szám, ezelőtt Gyár-utca.
Telefon 14-09.

Soványtság

Az egyedüli eredménytől kísért háziaszer a dr. William Hartley tanár amerikai erőtáp-pora. Soványak tartós, szép telt testidomokat nyernek. — Hoigyek remek kóbelt. Hat hét alatt 20 kilo gyarapodásért jótállást. Verszegénység, gyengesség, idegesség ellen és gyomorhajosoknak nélkülözhetetlen tápszer. Kintutvetve: Chicago, Berlin, London Hamburgban. Köszönő levelek minden országból. Dobozonként 1 frt 10 kr. Használati utatással. Főraktár: Balázs Mór E. Budapest, VII., István-ut 11, II/1.

A legelőnyösebb részletfizetésre

zongorát, pianinót, czimbalmot, hegedőt

készpénzbent áron a legújabb rendszerű

bankhitel
utján kizárólag csakis **REMÉNYI**
nagy magyar hangszerelőnök **Prospektus és árjegyzék** ingyen.
Budapest, Király-u. 58.

Új költői művek!

A múzsa búcsúja.

Költemények.
Irtá
Lévay József.
Kiadja a Kisfaludy-Társaság.
Ára fűzve 4 kor.
Vászonkötésben 6 kor.

Jöttem hozzátok...

Költemények.
Irtá
Erdős Renée.
Ára 3 korona 60 fillér.
Kaphatók:
LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál, Budapest, VI. ker., Andrássy-út 21. sz. és minden könyvkereskedésben.

KWIZDA-FÉLE FLUID

Kigyó-védő-egy.
Turista-fluid.
Rég bevált aromatikusszerű beörszítés az inak és izmok erősítésére és edzésére. Turisták, kerékpározók, vadászok és lovasok által sikerrel használva elő- és utóerősítésre nagyobb turák után.
Egész üveg ára K 2.-
Fél üveg ára K 1.20
Kwizda-főle Fluid
Valódián kapható a gyógyszerárakban. — Főraktár: **Tóth József** gyógyszerész, Budapest, Király-utca 12., Andrássy-u. 26.

!! Olcsó kölcsönök !!

Tisztviselő kölcsön
6-6 1/2%-ra, 15-35 évre, közsek és életbiztosítás nélkül is. Életbiztosítótól való elutasítás nem akadály. Előzetes költség nincs! Díjazás utólagos felzárkóztatás 4-4 1/2%-ra 4-62-5.05%-os annuitás mellett. Másodhelyre 6 1/2%-ra Övadekokra az örték 75%-ig Ratonatliszteknek hadnagytól kezdve előnyös feltételekkel, Tárcahitelt. Váltó kölcsönt gyorsan és előnyösen folyósítunk. Ingatlanok, erdők, bányák adásvétel. **Országosorsjegyek** hivatalos áron. Mindenféle bankügylet lebonyolítását elvállaljuk!! Minden felvilágosítás díjtalan! Képviselek alkalmazatnak! **Kun és Társa** bankbizományi és kereskedelmi iroda, Budapest, Rózsa-u. 29. III. 5. sz. Válaszbélyeg.

RÉTI JAKAB IMRE műasztalosnál

kaphatók a legjobb **BUTOROK** legutányosabban.

Finom sima angol butorok szép választékban. Minta-raktár s megrendelési hely Kazinczy-utca 2., I. em Mindig nyitva esti 8 óráig

Kocsi árucarnok

VII., Bákóczy-ut 72. sz. Magyarország legnagyobb kocsi raktára Árjegyzék ingyen és bérmentve. 26898

Légszusz és villamos csillárok

legelőnyösebben szerelhetők be **Kulcsár Sándor** bronzáru- és csillárgyárban, Budapest, VI. ker., Dessewffy-u. 9-11.

Ajtók és ablakok

régi és új vasredőnyök teljes vasalással. Kapuvás rácszatok, kertkerítések, keramitlapok, kőbhelmi lapok olcsón kaphatók
Kelemen Mór
épület-bontós vállalkozónál
Budapest, Nádor-u. 72-74.
Fiók-üzlet Visegrád-u. 27.

INGYEN DRÁGABB, MINT MÁLKOR RENDELT PÉNYKÉP
NAGYÍTÁSOK
BUNK EGY ÉLENYMÁSÁR KÉPÉT 5 KORONÁÉRT ÖT SZES PÁRTYUVAL 65-68 CM MAGYÁRBAH CSOMAGLVA 8 RINGES
OLAJKER
ÁRA 10 KORONA. KÉPVISELŐH HONDENYI KÉPVÉTELÉSEK.
SZAVATOSSÁG
ANNON IRÁNYBAH RAKAEL PÉNYKÉPÁRNYÚTÓ ÉS BUDAPEST, VI. RITTERHEID-0-66 KÖZTÉTELVE AZ ÉPÜLET PÁRCSI KÉPVÉTELÉSEK KÖZTÉTELÉSEK BUDAPEST, VI. KER. ANDRÁSSY-ÚT 12., 26. ARANY-ÉREK MÉR.

AZ EGYETÉRTÉS VASÁRNAPJA

HETI MELLÉKLETE AZ „EGYETÉRTÉS”-NEK

Bányászok.

Írta: FODOR ETELKA.

Mikor odafönt megkondították a harangot, csapatostul szállingóztak fel a munkások a nyomorúságos szűk liften. Nagyon lélegzett valamennyi, erősen kifújta agyonsanyargatott tüdejét, aztán letelepedtek sorba egymás mellé. Ebédelték. Most már legalább itt fönt lehetnek, megjött a szép idő, legalább ezt a rövid órácskát legyőn tölthetik. Kendőjüket leterítik a földre, szelnek egy darabot a nagy karéjból, némelyiknek szalonna, miegymás is kerül hozzá. A többség meg csak úgy gyűri le szárazon. Hisz utóvégre mindegy, csak a gyomra megteljen. Nem lehet másképp, hosszú volt a tél, sok kellett fűtésre, aztán meg nemsokára itt a vásár, mégis veszünk a kis szőke Zsuzsikának selyemhajú alvóbabát, a kacagó Jankónak ropogós kis eszímát. Sarkantyúval.

Ha aztán erre gondolnak, mintha nem is esuzna olyan nehezen az a barna Istenáldása. No és estére mégis főz az anyjuk krumpelit, héjába. Meleg krumpelit megszírozza. Még egy darabot szel a karéjból... Izlik...

Az utolsók közt jött az öreg András bácsi. Nem siet, engedi a fiatalokat előre. Hej! hiszen 50 egynéhány esztendővel ezelőtt ő is mindig az első fordulónál jött fel. Most? Hát csak ő is feljön, mert megszokta és mert együtt tart a többiekkel.

Letelepszik egy köre, kiteríti a nagykokás zsebbelit, kinyitja a bicskát és vár.

A többieket nézi. Ki majszol még, ki meg szunyókál egy keveset. Beszélni, nem igen beszélnek. A vásárfiát, a téli kiadást már elmondták, a mérnök ur, a mostani, jó ember, hát egyebet mit mondjanak...

András bácsit mégis megszólítja a szomszédja. Csak ugy, hogy épen mondjon valamit.

— Soká gyün a lány!

Megint hallgattak egy darabig, most meg az öreg törte meg a csendet. Talán csak ő is beszélni akart, talán bántotta, hogy ez a fiatal suhane csak ilyen nyugodtan beszél a lányról.

— Soká gyün a lány! No már nem is jön nemsokára egyáltalán. Sok dolga lesz. Nemsokára mennyasszony sorba kerül. Nem hagyom aztán kijárni ilyen messze. Arany az a lány, halál Misu, arany. Ilyen gondját viselni öreg apjának, ilyen türelmesen viselni ezt a nehéz sort. No de nem sokáig már. Megkérte a legény, pedig én nem gondoltam. Módos, hetyke, egymásba gabalyodtak. Én nem is tudtam mind tegnapiig, mikor csak elém áll a lány s nyakamba akasztja magát és elmondja, hogy feleségül veszi a Privill Ferus. Szeretik egymást s hogy most előmunkás lett, hohó, ez már nagy sor. Nagy sor, dümnyögte még egy párszor az öreg. Messziről már jött a lány. Kosár a kezében, a kendőjét meg a vállára terítette. Meleg az már ilyenkor, mikor úgy süt a nap.

Sietett, kipirult az arca. Nem olyan leány, akire mindiárt rá fogjuk, hogy szép. Magas, erős, fiatal. Hanem a szeme az mindig nevetett és ha valaki sokat nézett beléjük, az vagy nagyon boldog lehet, vagy elvesztü az eszét.

A legény be sem várta míg ideér. Fölcihelődött s lement a dologba. Senki se figyelt rá, az öreg meg épen nem. Gulyás napja volt s azt szerette. Ez a lány meg olyan a szájaize után tudja megcsinálni.

Nem is igen szóltak egymáshoz. A leány nézte, hogy merre repül a kis Katica a karjáról. Az apja meg jót evett. Mire elfogyott, már kongattak is. Megtörölte a bicskát, megnézte még egyszer a lányt s ballagott a lift felé.

Ódalent már megkezdtek a munkát. Megint csak egymás mellé kerültek. A legény kezében megégett a esákány, sehogysem tudott oda venni, ahová kellett volna. A felügyelő észrevette.

— Einye, Misó, de kutyabőrben vagy, halálod, Eredj haza, ha beteg vagy, hisz alig állsz a lábodon.

„Eredj haza”, ezt mondták neki? fölesillant a szeme. De ezt nem vették észre a homályban. Megemelte a sapkáját, felhuzta a kabátját és távolgyott kifelé.

A király Pozsonyban.

A feldíszített pozsonyi pályaudvar.

A pozsonyi Szent-Erzsébet Otthon felavatását megelőzőleg a király cercle-t tart. Ő felségét Kohl Medard püspök és gróf Pongrácz, a végrehajtó bizottság elnöke, üdvözli.

A pozsonyi Szent Erzsébet otthon.

Királyváro pozsonyi utca.

Jobb lesz ezt most elvégezni, legalább hamarabb túl lesz rajta. Ugy érezte, mintha az a szorítás baloldalt már gyengébb lenne, mint az elébb . . .

Aztán befordult a kis kapun. A leány épen kin ült egy kis padon s valamij feléren babrált. Csodálkozott, mikor a legényt meglátta, de aztán leültette maga mellé.

— Csak nem vagy beteg, Misi? — kérdezte, mikor a legény sietett leülni.

— Hagyd el, Veron, beszélni akarok veled. Az apád mondta ma délből . . . Igaz?

A leány megijedt, ahogy kérdezte.

— Hát te nem örülsz neki?
Az meg majd hogy fel nem ordított. Hogy ő nem örül-e? Mikor ő meg kell, hogy öljön valakit, még hogy ő nem örül-e? Csöndesen lehajtottá buta kis fejét, aztán beszélni kezdett. Csöndesen, fáradtan.

— Nem örülsz, Veron és ezt neked meg kell tudni. Akarom, hogy megtudd. Azért nem örülsz, mert én szeretlek, nem az a másik. Mért akarsz hát az asszonya lenni?

Most már kiabált. A leány megijedt, odébb húzódtott tőle.

— Beteg vagy, Misi, mondtam már, eredi haza.

— Hagyd — folytatta megint csöndesen. Akartam várni én is, míg előmunkás leszek, aztán elvettelek volna. Régen láttam, hogy idejár, de nem gondoltam, hogy azért. Megigérték, a tavaszra, hogy rám kerül a sor, megint nem lett semmi belőle. Az a másik került előbbre. Én helyettem. Megcsaltatok a hátam mögött. Talán az apád is segített neki. Az apád is inkább neki segített . . .

Kiabált, fehér volt, mint a vászon a leány kezében.

— Meni haza, beteg vagy.

Most már aztán indult. Hanem még egyszer megnézte a leány szemét. Erre aztán egészen elment az esze. Sietett kifelé, köszált sokáig, hat órára már megint ott állt a többiek között, kik az éjeli munkára mentek.

Köztük volt már a másik is. Piros volt az arca, s sapkája mellett egy szál rozsmaring.

Misu bemondta, hogy csak néhány órára megy le, már jobban van, kipótolja a délutáni mulasztást. Odalenn elfogta egy kiesít a gyávaság, de mikor hallotta, hogy füttyül a másik s milyen hetykén szól vele, akkor kivette a zsebéből amit hozott s egy jó esomó gyuitót tett melléje. Azután letérdelt és elmondta az utolsó miatyánkot . . .

De neki legalább volt ideje hozzá, de az a másik meg a többiek, kik a közelében dolgoztak, úgy haltak meg, anélkül . . . Az egyiknek, mégis volt amyi ideje, hogy a rozsmaringot az ajkához emelje . . . Talán az imádság helyett . . .

A madárfészek.

(Elbeszélés a székely népletből.)

Írta: HARMATH LUJZA.

Meglátszott mindenen, hogy jó katolikus falu az a Harasztos s nem kimél költséget, fáradságot, hogy az isten állandó jóakarát biztosítsa örök időkre magának.

Ezelőtt valami nyolcz évvel nagy tűz pusztított a virágzó községben s azon időtől fogva ott ékeskedik szent Flórián képe a piac kellő közepén. Nagy gyülekezés volt azon időben, míg valahogyan ki lehetett fundálni, hogy szent is legyen, de magyar is legyen az a nevezetes kép, melynek nagy hivatása lészen hasonló tűzkároktól megvédeni Harasztos községét.

A piros zsinóros nadrág és kék mente, az aranyt ábrázoló sárga vitézkötésekkel, csak megvolna, de a szent formát sehogy se lehetett kieszelni!

Végre a harangozó, ki husz esztendeje örkődik a falusiak lelki üdve felett, döntött a dologban.

— Keresztet kell nyakába akasztani, s a vizes porzsoló helyébe egy ékes szentelt viztartót kezébe.

Lehet képzelni, mily rengeteg helyeslés követte e nevezetes szavakat! És elfogadták nagy többséggel. — Szerencse, hogy még Harasztosra nem ért el a jubileumos s bankettező civilizáció, mert okvetlen megülték volna e nevezetes férfit örömmünnepét. — Így csak jegyzőkönyvbe tették a falu irástudó atyái, hogy Hájogos Gáspár indítványára ilyen és ilyen formán készíttessék a szent kép és örök időkre a falu védszentjének ismertessék el. Hájogos uram pedig, némileg elismerés okáért, a falu örökös harangozójának megválasztatik.

És azóta nincs egy elmenő, hogy meg ne bámulja ezt a nevezetességet, melyre olyan büszke Harasztos falva.

Ha úgy nyár elején fürdőzni indult uri fajták haladnak keresztül a községben, nem röstellik megállítani a kocsijukat, hogy leszálva közelebről vizsgálják meg a nevezetes képet, s egészen nekividul az arcuk a gyönyörűség látványától.

A másik nevezetessége Harasztosnak a faluvégén van a keresztút mellett.

Zöldre festett léczkerítés veszi körül a szűz Mária képét s fölébe jó deszka fődél van építve, hogy az eső valahogy rá ne találjon.

Előtte egy térdeplő van jó vastag deszkából, a buzgó utasok számára, s egy tele korszó vízzel a szomjuhozóknak.

Igaz, hogy a korszó oda van láncozva, de nem azért, mintha félni lehetne, hogy akad istentelen gonosz, ki megóhajtja a híres korondi cserepet, hanem hogy meglegyen a jótét formája, a mire Harasztos folyton törekszik.

Még el ne felejtsem a sok eleven meg elszáradt koszorút mind a két nevezetességről és így félig-meddig el van mondvá, a mit Harasztosról ezuttal tudok.

*

A reggeli szürkület oszlott az ég alján s a faluban életre kelt minden. A férfiak nagy cságotással indulnak a mezőre a tegnapi félbenhagyott szénahordást folytatni, a fürge asszonyok, karsu leányok gyors léptekkel sietnek, kapával vállukon, a törökbuza földre, hogy a másodkapálásnak mielőbb végére jussanak.

Meg kell, hogy említem, hogy egy se megy el úgy a szentek mellett, hogy keresztet ne dobjon magára.

Tán kiolvasnák a faluból, ha ez megtörténék.

A király Pozsonyban.

Schreiber főrabbi üdvözlö a királyt a pozsonyi zsidóság nevében. Ő felsége jószágosan fogadja a tisztelgést, megemlítve, hogy a főrabbit jól ismeri, amennyiben ő szokta a szokásos mártónapi ludat a bécsi Burgban átadni.

Csak nagyság Harasztosi Fülep urnak van az a bátorsága, hogy még ügyet se vessen rájuk. Hát neki könnyű, nincs szüksége isten irgalmára, tele kamrája, csürje mindennel! A szegény ember még imádsággal is csak alig hogy élhet e megromlott időben.

Csak midőn a keresztutra ér, ott a szűz Mária kép előtt, tekintget arra úgy elvéve, s egyet pödörít kis fekete bajuszán.

Mert nehogy valami mordialis vén embernek tekintsük a nagyság urat. Nincs az több harmincz esztendősnél, akárhogy számítjuk. A multkor beszéltek el a fonóban, hogy éppen akkor születet, mikor a templomról leverték a zsindely-fedelet és cserepet tettek reá. — (Ennek lehetett köszönni, hogy a nagy égéskor érintetlen maradt.)

Tehát pödörte bajuszát és lopva tekintgetett arra felé.

A térdeplőn egy fiatal, alig tizenöt évesnek látszó leány buzgón imádkozott.

Ugy hitte, hogy egyedül van s azért hangosra fogta a dolgot.

— Boldogságos szűz anyám, segíts meg, hogy a Gyöngyös ma se menjen a tilosba, a legszebb virágot hozom el neked az erdő-aljáról!

Aztán felállott, eloldotta a léczkeriéstől tehénkéjét s még az áhitat befolyása alatt balagott az erdő felé.

— Jó reggelt Esztike! — szólt egy hang mellette.

A leány szentül azt hitte, hogy a szentkép szólalt meg, — beszéltek, hogy volt ilyen esett már többször is, — s bámulva fordult vissza.

Nem a szent volt, hanem a nagyság ur, a ki beszélt hozzá.

— Hová mégy Esztike? — kérdé nyájasan.

— Az erdő felé legeltetni.

— Aztán nehogy tilosba jáj, mert megzalogollak!

Nevetett, mialatt mohó vágyával tekintet a leány ártatlan mosolygó szemébe.

— Ügyelek, mint a két szememre! Épen mikor eljövök mondá edes anyám: ügyelj Eszti, nehogy bajba menjen a Gyöngyös, mert ha az udvarral gyül meg a bajunk, utána megyen a Gyöngyös is, a berek is, meg a kis házunk is!

— Ugy?

— Ugy ám! Még keresztet vetett magára edes anyám s elmondá, hogy Kenderes Boriskával is épen így történe s azért levének oly földönfutók! Szegény Boriska meg ott lelé halálát a Nyárad vizében!

A férfi elszárgult mérgében s egyet mordult.

Nem azért mentek ők tönkre, mert tilosba ment a tehenük, hanem mert igen okosak voltak, az apja is, az anyja is! A paraszt soha se akajjon többet tudni az urnál! Én Boriskával szépen kiegyeztem volna, ha nem jön közbe az apja is, anyja is. Nem vagyok én rossz ember Esztike?

— Nem? —

Égészen ártatlanul nézett az urra és csodálkozott.

— Nem biz én! Például ha tehénkéid tilosba menne s te jönnél hozzám kérni, isten ugyse nem büntetnélek meg!

— Nem? . . . No jó, eljövök magam.

Azzal egyet riasztott a tehenen s elszaladtak.

Harasztosi sokáig nézett utánna a formás kis leánynak, s még azután is, hogy eltűnt a fak között, sokáig ott állt egy helyen.

S mikor haza ment, még soványabbnak, még hitványabbnak tetszett felesége, kít úgy mondják, temédek vagyonáért vett el. Összeaszott, gyámoltalan kis asszonyka volt, hogy nem volt gyönyörűség leélni vele az életet. Az a kis fücska meg, aki házasságuk gyümölcse volt, a legnyomorultatbul nézett ki már is.

Künn az erdő alján vig élet folyt. Dalos madár, himes lepke röpkedett a fák körül s a virágillat tele töltötte az egész levegőt. Fellegtelen ég borult a tájra s a munka serényen folyt az egész mezőn.

Nyár eleje volt, a kalász még ott ringatózott a szellő lebbenésén s a fűj megfutotta az alját; messzire hallatszott társát hívogató hangja. Az erdőben pintyökék czinkével vegyest

A III. ker. Ürömi-utcai elemi iskola zászlószentelése.
A menet.

énekeltek s a fekete rigó tütyje élesen vált ki hangjukból. A fecske csak sárt gyűjteni jár ki ide, annak a falu a hazája. Legfeljebb egy-egy csemegéért röpked a réten végig, vagy a szomját oltani érinti szárnyával a Nyárad vizét.

Az erdő alján többen gyűltek össze a falu apró népei közül.

Ott volt a Veréb Pál Gyuri is, a falu legvasottabb fiatal legénykéje.

Alig volt tizenhét éves és máris sokat tudtak beszélni róla. A harangozó, hogy most két esztendeje elvágta a harang kötelét, meg is jövendölte, hogy Gyuri az akasztófán fogja végezni. Réme volt ő az egész falu népének. Husvét táján egy tojás sem maradt meg a padláson, Gyuri gyűjtötte őket össze piros tojásnak, nyár jöttén meg a madárfészkek után vette a fejét.

Rendről-rendre meg tudta mondani, hogy melyik fán milyen madár fészkel, mikor tette le az első tojását, vagy hány hetesek már fiókái.

Verekedni már épen senki sem tudott olyan bravurral, mint Veréb Pál Gyuri.

Egy tehenet hajtott ő is legelőre, de volt gondja, hogy hosszú pányvát hozzon magával, s ahhoz kötve eresztette el a tehenét. Ő aztán neki rontott az erdő madarainak.

Csakhamar tele volt kalapja tarkábnál tarkább tojásokkal, a mint Eszti felé tartott.

— Neked hoztam, Esztike, — szólt kötevényébe rakva a tojásokat, — ha kell, hozok még többet is.

— Ne foszd meg a kis madárkákat tőle! — felelt a leány kéréleg.

— Hát sajnálod, Esztike?

— Má', hogy ne sajnálnám! Látod Gyuri azok most mind sirnak a tojásuk után!

— Tudnak is azok sirni! — szólt dacosan a fiu. — Madár! . . . Hát mi van abba!

— Tojnak mást helyette!

— Bizony, hogy lehetsz te olyan kegyetlen, hogy nem sajnálod?

— Hát minek! Nem biz' én! Látod Esztike, ott a nagy nyárfán van egy rigófészkek abból is elhozom neked a tojásokat.

— No nekem nem kell! Ezt is vidd el Gyuri, nem nézhetem őket! Mind az járja az eszemet, mennyi szép madár lett volna belőlük.

— Iszen látod, azért van elég madár!

— De mennyivel több lett volna!

— No ha eljössz velem, Esztike, hogy megnézzük azt a fészket, hát nem szedem ki a tojásokat belőle!

— Hát a Gyöngyös?

— Azt oda kötjük egy fához. Nem lesz annak semmi baja, míg vissza jövünk!

— Félek Gyuri . . .

— Ugyan mitől? Nem vagyok én itt melletted? . . . Ki ásnám a szemét, ki téged bántana!

— Ne félj mellettem semmitől Esztike!

E perczben megszólalt a déli harangszó s ezüst csengését az erdő aljáig hozta el a nyári szellő.

A III. ker. Ürömi-utcai elemi iskola zászlószentelése.
Középen a zászlóanya: Botzenhardt orsz. képviselő neje.

A ceglédi főgimnázium zászlószentelése. Középen gr. Apponyi Albertné zászlóánya. Balra gróf Apponyi miniszter; jobbra Riesz Ferenc igazgató.

Beller Rezső fényképész felvétele.

Esztike áhitatosan vetett keresztet magára.
A fiu daczosan rázta meg fejét.
— Vedd le a kalapod, Gyuri!
— Nem veszem.
— Vess keresztet!
— Nem vetek.
— Nem? . . . No jól van! . . . Hát én se megyek veled a fészkekhez, érted? És nem megyek egy uton veled, ki elfelejtkezel az istenről!

A legény megrendült.
— Hozzám aztán ne legyen szavad többet, Gyuri! Félek, megver az isten, ha veled beszélek.
— Félsz? . . .
— Félek biz én!

A harangszó bugva csapott az erdő fáihoz s a zöld levelek halk zizezéssel fogták fel a hangot.

Esztike letérdelt s egy Miatyánkot mondott. Talán azért a veszni indult lélekért . . .
— És bocsásd meg a mi vétkeinket . . .
A fiu mély hangon folytatta:
— Miképen mi is megbocsátunk . . .
Esztike örömmel tekintett oda. Gyuri levet kalappal áhitatosan imádkozott.

Göndör, barna haját égette a napsugár s daczosan villogó szemeit lesütötte. Mindketten keresztet vetettek.

A leány kezét nyujtott.
— No Gyuri, hát többet nem haragszom reád s ha valaki azt mondja, hogy rossz vagy, azt mondom én rá, hogy hazudik!

— Iszen, ha te akarod Esztike, nem leszek én többet rossz!

— Igazán?
— Olyan igazán, mint ahogy élek!
— Látod Gyuri, olyan jól esik ez a szó, mintha szép madáréneket hallanék!

Aztán nekiült, kiterítette kis ebédjét s megosztotta falatonként a fiuval.

— Ez a tied, ez az enyém!

Nem sok volt, de úgy megelégtültek vele, mintha a király asztalától keltek volna fel.

A fiu leszaladt a hegyalji forráshoz s kalapja karimájába hozott vizet a leánynak.

Mikor napégette öklével megtörülte a száját Esztike, úgy gondolta magában, hogy ő még ilyen jó, édes vizet nem ivott soha.

— Hát jösz velem a fészkekhez Esztike?

— Szólt végre a fiu.

— Most már megyek.

Szépen megkötötték a Gyöngyöst egy fához és elindultak.

Az erdő kövér talajából gyönyörű virágok kaptak ki s itt-ott egy kései eper piroslott az ut szélén. A fiu megállt s leszedte a leányt. Ilyenkor kezük összeért és megrezdültek. Egyik sem tudta, hogy mi az az aranyos napsugár, mely szívökbe száll enyszerre . . .

Pocsolya következett, melyet a tegnapi eső hagyott hátra az erdei uton. Gyuri megfogta a leány kezét hogy átsegítse, aztán nem is eresztette el többé.

Ugy hitte mind a kető, hogy ők magokban nem is tudnának a fészkekhez találni . . .

— Látod azt az ezüstnyárfát? — szólt egy idő után a fiu.

— Látom.

— Az a!

S mikor odaértek, gyöngéden felsegítette a fára s maga is utána kuszott.

Aztán ágról-ágra másztak, míg végre ott voltak a fészkeknél.

A fészkekben csipogás hallatszott.

— Ne nyulj hozzá Gyuri! Ez már kis madár! — kiáltott a leány.

A fiu visszahuzta kinyujtott kezét.

— Egy — kettő, — olvasta Esztike, — éppen egy pár.

S jóízűen kacagtak felette.

— Tudod mit, Gyuri? ez legyen a mi fészünk, a mi madarunk.

— Jó, legyen a mi madarunk!

— Eljövünk ide mindennap, hogy megnézzük.

— Jó lesz, eljövünk. — Felelt a fiu.

Aztán oda kuszott arra az ágra, melyen a leány guggolt.

Az ág megingott, a kis leány sikoltott egyet.

A fiu átölelte erős karjaival.

— Ne félj!

Aztán a leány szólalt meg.

— Én elülnek itt napestig, Gyuri!

— Én is. — Felelt a fiu s még jobban ölelte magához a leányt.

Aztán hol a napba néztek s hol egymás szemébe s olyan mosolygó volt arcuk hozzá.

Valahányszor az ág megingott alattuk, a legényke biztatólag szólt: Ne félj! — S oly erős karokkal tartotta a leányt, hogy annak minden félelme elszállott.

Végre az erdőből vidám rigófütty hallatszott.

— Jönnék az öregek! — szólt a fiu.

— Szálljunk le, mert félnek ide jönni! — mond a leány.

— Eh, szokják meg! Ugy is itt leszünk mi mindennap! — dacolt Gyuri.

Kettős nász Justh Gyula családjában. Képünkön a két boldog pár látható; még pedig balról-jobbra Purgly János csanádmegyei földbirtokos és neje Justh Margit, s Jakabfi Gyula megyei aljegyző, földbirtokos és neje Justh Elza.

Az óvónőkongresszus résztvevői
pünkösdi vasárnapján, a szegényház-téri országos óvónőképző intézetben.

Eeller Rezső fényképész felvetele.

Két rigó tartott arra, valószínűleg az öregek, — de hirtelen éles vijjogással tértek vissza s sípogva röpködtek a fa körül.

A kicsikék kinyujtogatták pelyhes fejcskékjüket és sivitottak élesen.

— No látod Gyuri? . . . Szegények!

Aztán megmozdult s kezdett odább szalítani.

A fiu szóval követte.

Mikor lent voltak csak akkor jutott eszükbe a két tehén s szaladásra vették a dolgot.

Nem volt semmi baj, leheveredve a kövér fűben kérődzött mind a kettő.

Csak az estéli harangszó vetette őket haza.

A nap hanyatlóra szállt s csak mint egy aranyos tányér fele látszott ki a „Bekecs“ mögül, utolsó sugarai a lombtetővel játszottak. A harmat leszállt a virágos utszélre, kalászos mezőre s szétterjesztette az illatot a tiszta léghőben. A madarak siettek fészük felé, a tücsök cirpelve indult éjjeli utjára s egy-egy elkésett kis méhe zümmögött végig a levegőn.

A harang érces hangja végig bugott a nyáradmenti térségen s mindenki abba hagyva a munkát, haza felé tartott.

Esztike keresztet vetve mondta az Urangyalát s Gyuri kalap levéve ballagott mellette.

Mikor a keresztúthoz, a szűz Mária képekezték értek, Esztike letérdelt s pár percig imádkozott. Gyuri távolabb állott a tehennel, de meg nem állta, hogy legalább egy Miatyánkot ne mondjon.

Ma ő sem tudja mi történt vele; mintha megváltotta volna valaki, olyan csöndesen érzi vérét, épen mintha templomban lenne . . .

*

És naponta eljártak az ezüst levelű nyárfához, megnézni fészüket, a midőn egyszer aztán kirepültek a kicsikék is.

Gyönyörűség volt azt elnézni, erősen.

Előbb egyik ágról a másikra röppentek s ha sikerült, egy-egy éles füttyel adtak örömmük kifejezést, aztán bekapaszkodtak az öregek szárnyába s egy merészebb libbenéssel ott voltak a szomszéd fatetőn.

Ugy elfelejtkeztek a gyönyörűségben magukról Esztikék, hogy majdnem estevégie hajlott az idő, mikor kiértek az erdőből.

A Gyöngyösnek csak egy darabka kötele volt a fához kötve, ő maga eltűnt egészen.

Felsikoltott, tudta, hogy baj van, tilosba ment a tehén.

Mind a kettőnek úgy megszállta szívét a bánat egybe, hogy nem tudtak szóhoz jutni.

Sirva ballagtak hazafelé s kérdezősködtek mindenkitől.

Csakhamar megtudták, hogy elszakítva kötelét, az urasági erdőbe tévedt, honnan az erdő-pásztorok behajtották az udvarba.

Esztike arca kiderült egészen.

— Iszen akkor nincs baj! A nagyság ur azt mondá, hogy nem büntet meg érte.

— Én is veled megyek! — szólt a legényke és elindultak ketten.

Nagyságos Harasztosi ur ott cigarettázott a verandán, mikor ezek arra tartottak.

Félhomály volt, de mégis tisztán kivehette a kis leány formás, meztelen lábait, piros, napégette karjait, duzzadó keblét, a keresztbe kötött kendő alatt, csettentett egyet nyelvével.

Esztike vidáman állt meg mellette s egész bizalommal szólt:

— Adjon Isten jó estét!

— Nos, mi kell?

— Hát instálom, a tehén, a Gyöngyös, hogy tilosba mene —

— Ez mért jött? — kérde mogorván az ur.

— Ő testvér, velem jöve idáig.

— Kettőtökkel nincs bajom!

— Hát instálom csak azért . . . Együtt vagyunk ott az erdő alján mindig . . . aztán mondá, hogy megtudánk a Gyöngyös dolgát, hogy ő is velem jön.

— Ugy? . . . A tehén itt marad!

Esztike megrezzent.

— It? . . . Hát nem mondá a nagyság ur ott a boldogságos szűz Mária képénél, hogy isten ugyse nem büntet meg érte!

— Mondtam.

— No látja! — felelt örömmel a leány.

— Hát meg is tartom, ha egyedül jössz velem beszélni.

— Csak az a baj? — nevetett ártatlan lelke mélyéből a leány, — hát itt maradok egyedül! Mert hát elkéztünk egy kicsit a fészek miatt . . . Oh instálom, ha haza megyek a Gyöngyös nélkül, szegény édes anyám bánkódni fog nagyon!

— Maradj s elviheted a tehént!

— No hát gondoltam én, hogy nem is olyan gonosz a nagyság ur! . . . Hát mit is csinálna evvel a hitvány tehénnel, mikor annyi van az istállójában s nekünk meg nincs több! . . . Mondám mindjárt Gyurinak, hogy nem lesz baj . . . Ott voltunk a mig kirepültek a fészekből . . . Oh be szép volt! Ugy örültek ők is szegénykék! . . . Már ezután ők is járnak a szép virágos erdőt . . . E miatt késéink el . . . Aztán mostanság többször elfelejtettem virágot hozni a szűz Máriának s szentül tudtam, hogy bajba jövök!

Mig a kis leány megkönnyebbült szível csevegett, az ur mérgesen nézett a fiura.

— Hát ez menjen s te maradj!

— No hallod Gyuri, eredj, én is jövök egyben utánad.

A fiu erős kezekkel fogta meg a leány gömbölyű karját:

— Vagy jössz te is, vagy én is maradok! . . .

— Kettőtökkel nincs bajom! — szólt mérgesen az ur.

— Ugy hát gyerünk Esztike, itt nem hagyunk ezért a szép palotáért!

Megfogta s erővel húzta magával a szegő leányt.

Mikor a kapuba értek a fiu megállt, odamutatott a kapuábrára.

— Esztike! ha te valaha még átléped ezt

Duncan Isadora iskolája.
Az ismert meztláb-táncosnő Párisban, Neuilly mellett tánciskolát alapított. Képünkön a Duncan-iskola sétáló növendékei láthatók.

Ludvig Gyula, v. b. t. l.

a Mav. volt elnökgazdátja, a kit közel negyedszázados kiváló munkássága elismerésével a királyi állásból fölmentett.

a küszöböt, én egy árva szót sem vetek feléd!

A leány ijedten nézett a kifehéredett fiura.

— Istenemre mondom! Nagy baj lesz akkor, ha te még valaha erre tévelyednél!

Erősen szoritotta a leány karjait s vitte magával.

— Hát a Gyöngyös!

— Azéit jöjjön anyád!

*

Roppant szomorúságba volt Nagy Pálné, mikor megtudta a dolgot A tehén, az ő egyetlen kincse, elveszett örökre, annyit tudott, mert hiában járt be az udvarba instanciába, a tehenet sehogy sem tudta többé kikapni Ennyi meg ennyi a megbecsült kár, ha lefizeti, vigye a tehenét!

En istenem, egy szegény özvegy asszony honnan vegyen annyi rengeteg pénzt! Ha házát eladja, hova hajtsa öregségére szegény fejét?

Baj így is, úgy is! Az özvegy asszony élete nyomorúság! Meg se hallgatják jóformán, ha az udvarba megy. Mért nem küldi a leányát? — hallotta egyszer és azóta úgy éri, mintha megsiketült volna.

De nem küldi. Ha oda veszett a drága jó fejős tehén, hát jól van, veszzen, koplalni szabad, ezt csak a jó isten látja és senki más! Nem mondja senkinek a nyomorúságát. Egyszer mondta el templomból jövet Mányikné szomszéd asszonynak s az is azt felelte:

— Mér' nem küldi Eszlít?

Lelketlen rossz emberek, az ördög cimborái mind.

Veréb Pál Gyuri, kiből egy idő óta szorgalmas, munkás gyerek lett a falu csudájára, jött el néha esténként vigasztalóra.

Senki sem látta úgy, mint ő, hogy mennyi nyomorúság van a háznál a tehén miatt. Ő látta, hogy hányszor elmaradt az estebéd, mert nem volt tej a háznál s ő látta, hogy nem lesz új csizma az Esztike lábára télire, mert nincs tejfel, mit behordjanak a városba...

Reitenetesen megfeküdte a szomorúság a lelkét.

Önmagát is bűnösnek érezte a dologban s azóta még nem is jött, hogy az erdőnek vegye utját.

Pedig az üres fészek újra megtelt; kis fiókák várnak a kirepülésre.

Ülhetnek Veréb Pál Gyuritól bekében az erdő szárnyasai, ő arra felé sem néz.

Ezenközben az idő nagyon haladt. A mezőről minden bekerült a szérüs kertekbe, ősznek borult az időjárás.

Az udvarba tizenhat ökör vontatta be a cséplő gépet, holnap nagy munkához készülnek. Ugy tele van a szérüs kert gabonával, hogy egy hétig se végzik el. Hosszu kazlak várnak az elcséplésre s tele lesz attól a gazdag ember minde a magtára. A mint ott elhaladt Veréb Pál Gyuri, elgondolta, hogy egy ilyen gazdag ember mit is tud csinálni azzal a hitvány kis tehénnel! Mennyi mindene van s mégis az a semmiség kellett, a mely mindene volt egy szegény özvegy asszony házájának.

Egyet gondolt s betérült az ajtón.

A nagysás ur épen most tért vissza a lovaglásból s ott ödöngött az őszi napfényen.

A fiu alázatosan, levett kalappal közeledett feléje.

— Mi kell? — kérdé nyersen az ur.

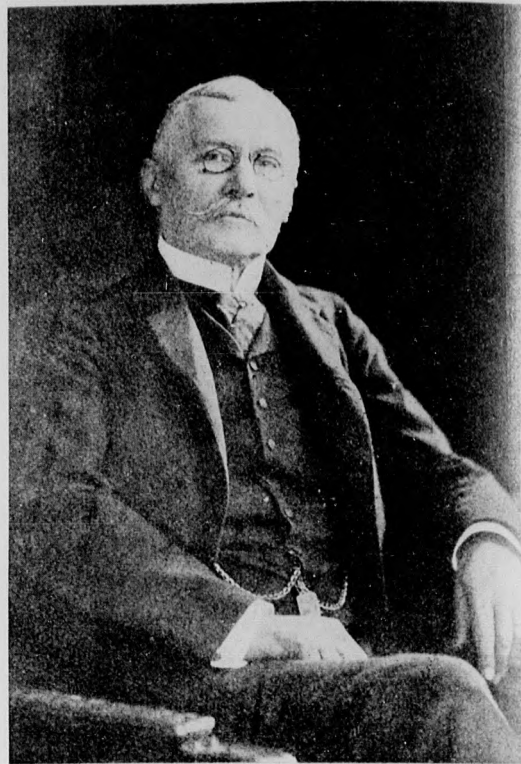
— Instálom alásan azéi' a tehénnéér' jöttem.

— Hát neked mi bajod vele?

— Iszen instálom az embernek megszakad a szive, ha látja azt a nyomorúságot! Nagy erősen!

— Ugy? ... Hát aztán miért vitted el olyan erővel akkor a leányt.

— Mér'? ... hát azér'! — felelt durcásan a fiu.

Marx János, min. tanácsos

a Mav. helyettes elnökgazdátja, a kit a kereskedelmi miniszter ideiglenesen az államvasutak teendőivel bízott meg.

Harasztosi felemelte lovag-korbácsát s egyet ütött a fiun.

A jövő percben korbácsa összetörve hevert lábainál s a fiu káromkodva tünt el a kapun.

*

Sötét éj következett. Az eget beborították egészen a szürke fellegek, alig kandított le egy-egy fénylő csillag a foszlányok közül. Hideg, éles szél sivitott a falun keresztül, ki a pusztaságos mezőnek, melynek már nem volt virágos takarója. A kakasszó éjfélét mondott s az apró házacskák sötétben huzták meg magukat a néptelen utcák mentén. A Nyárad vízének rengő csobogása ide hallatszott a néma éjszakán.

Egyetlen alak bukkant ki egy mellékutca-ból s óvatosan vágott keresztül a piacon.

Mikor a szent Flórián képéhez ért, remegve állt meg és valamit moimogott; talán keresztet vetett. Ki tudná eltalálni a sötét éj titkait! ...

És nem telt bele egy félóra e homályos jelenet után, midőn tűzilárma verte fel Harasztos községet.

Ez volt az első tüzeset, mióta szent Flórián kék mentés, híres kép: ott ékeskedik a piacon.

Ifjúsági céllövőverseny.

Pusztaszent-Lőrincen Szemere Miklós lövőházában. Képünk a résztvevő III. ker. főgimn., a VII. ker. főgimn., a II. ker. főreáliskola és az ev. ref. főgimn. ifjúságát s az első sorban Borbul Jenőt, sárosi Szabó László századosot, Pogány Géza századosot, Jurika hadnagyot — a céllövő ifjúság mesterét — mutatja.

Mikor a mély álmukból magukhoz tért emberek az utcára tódultak, az urasági szérüs kert tiszta lángban állott.

Nem akarom tóditani a dolgot, mikor azt állítom, hogy a láng az eget verte.

Oltásra még gondolni sem lehetett. A tűznyelvek egymásután csaptak át kazalról-kazalra, emészte mindent, mi utjokba akadt.

Még reggel se virradt, midőn a gazdag ember termése hamuvá lett egészen.

Ugy beszéltek, hogy a géptől gyult meg, melyben az estén próbafutást tettek. Vigyázatlanság volt az oka a nagy szerencsétlenségnek.

Egyéb mi is legyen! . . .

Mikor Esztike felébredt s megtudta a dolgot, egyben az jutott eszébe, hogy valjon a Gyöngyös is oda égett.

— Nem, — mondták a futkosó emberek, — az istállóig nem terjedt el a tűz.

De azért még sem látta többé És nem látta játszó társát, a szilaj Veréb Pál Gyurit sem, aki pedig egy idő óta már egészen jobb uton haladt

Azt se tudta miért, csak mindegyre megtelek szemei könnyekkel, ha rá gondolt s úgy fájt ilyenkor a szive a — Gyöngyösért

Tavasz jöttén kijárt Eszfike kapálgatni édes anyjával a mezőre; már nem volt mit legeltetni többé. Eper szedésnek, bokréta kötésnek s madárfészkes gyönyörűségnek vége szakadt; kettőzve kellett dolgozni, hogy megéljenek.

Ugy vágyott az erdőre, az ezüstlevelű nyárfához, hogy majd a szive szakadt meg bele, de nem merte elérni anyjának; hiszen az okozta szerencsétlenségüket. Az a madárfészkes volt minden bajnak az oka.

És mégis a szive megfájdul s könnyei szabadon folynak le arcára, ha rá gondol.

Ha csak egyszer láthatná! . . . Csak egyszer Most már újra csipogó, apró népség van benne bizonyára! . . .

És nem tud e gondolattól szabadulni, azzal alszik el és úgy ébred, hogy hallja, hallja

Még alig terjeng a világosság a föld felett, mikor Esztike kiugrik ágyából s az ablakhoz szalad.

Milyen örömkialtás az!

Ott van, tisztán, szemével látja a fészket s az apró, tolladzó fiókák sipongva nyujtogatják nyakukat az étel után.

Majd, hogy agyon nem öleli a kis ringó-nemzedéket

Hát ő nem ment el, de azok lejöttek hozzája . . . milyen édes, jó volt a kéz, mely ide hozta hozta! . . .

Sportünnepély Tisza-Polgáron.

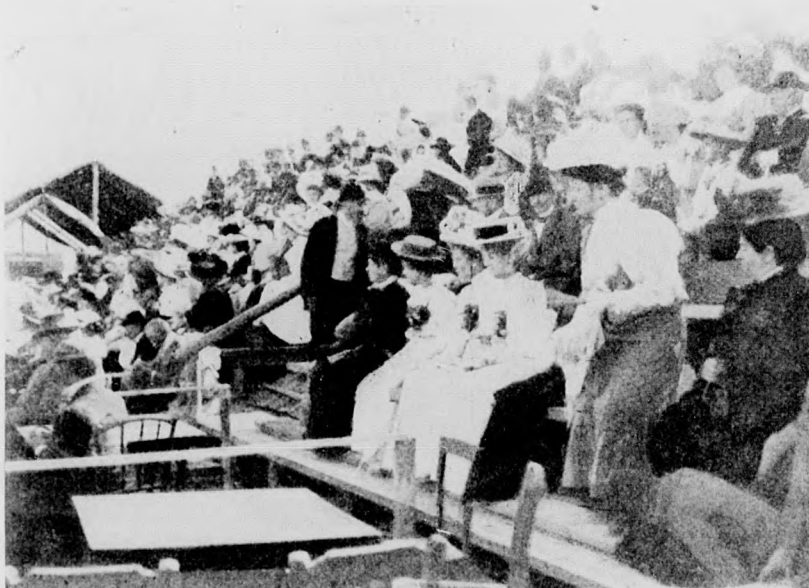
(Magyarázat a fölapon.)

Horváth Aladár rudugrása.

Sikluti s.

Tribün.

A nép. (Középen Pap Zoltán képviselő, lapunk főszerkesztője)

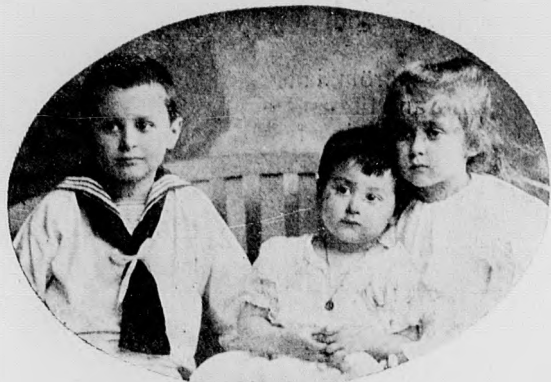
Pihenők.

Nézők.

(Dr. Vadon Géza versenyző fölvételei)

TARKA MOZAIK.

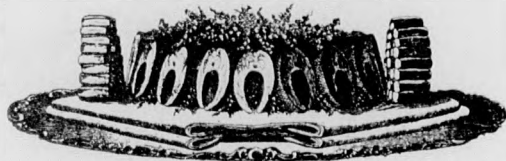

Gróf Apponyi Albert gyermekei.

Gróf Apponyi Albert gyermekei. Kultuszminiszterünknek nem okoz elég gondot a közoktatás, most már mint atya, a saját családjában is nyugtalanítólag mutatkozott be az iskolai vizsgák vége. Apponyi Albert elsőszülötte, a 11 éves György gróf e napokban vizsgázott le az I. gimnáziumi osztály tantárgyaiból. E nevezetes alkalomból hozzuk az ő, valamint bájos hugai, a 10 éves Mária és a 6 éves Julia grófkisasszonyok arcképét.

Divatos nyári ruha. A festői és kényelmes jelszóból alakult ki az itt ábrázolt nyári ruha, mely divatos anélkül, hogy hóbortos vagy illetlen lenne. Szoknyája alól bő és szépen omlik alá. A mell alatt övvel van lezoritva, de az öv az előrészt, mely egybe van szabva, nem takarja el. A ruha díszét finom selyemzsinór applikáció és paszománt gombok képezik. A kerek nyakkivágás alatt csipkebetét és ugyanolyan csipkegallér látszik.

Lazacszeletek tengerésmódra. (Képpel.) Szép friss, rózsaszínű lazacszeleteket veszünk és félórára sózzuk jól be azokat, öntsünk hozzá még olajat és citromlevet is, tehetünk néhány babérlevelet is hozzá. Tálalás előtt huszonöt perccel kiszedjük a szeleteket, megtöröljük és olajozott rácson, többször öntözve, sütjük negyedóráig az egyik oldalán, aztán megfordítva. Ha megsültek, csinosan tálaljuk, gombával, osztrigával és apró burgonya-croquettel körítjük és barna mártást tálalunk hozzá. Közvetlenül tálaláskor kevés rákvajjal glacirozzuk meg a szeleteket.

Lazacszeletek tengerésmódra.

Töltött gyenge tök. Vágj ketté ökölnyi nagyságú 8 gyenge tököt, kapard ki magját, rakd vajazott tepsibe s töltsd meg a következőkkel: 25 dgr. maradék sült vagy főtt hus, 10 dgr. szalámi, bors, só, vágott petrezselyem, 3-4 egész tojás, egy tojásnyi vaj; minden fél tökbe tégy egy evőkanállal és süsd szép barnára a sütőben. Sokszor kipróbálva.

Cseresznyeifánk. Négy kanál lisztből és tejből palacsintatészta sűrűségű tésztát habarunk, majd belekeverünk egy diónyi olvasztott zsírt, két egész tojást és egynek a sárgáját. A szép cseresznyéket kis csomókba összekötve, szárúknál fogva a tésztába mártjuk és hirtelen forró zsirból kirántjuk.

Vörös orr gyógykezelése. Sok, különben szép hölgynek okoz bánatot a vörös orr, ami — valljuk meg — nem kis szépséghiba. Ezen baj könnyen és egyszerűen gyógyítható a következő módon: gyógytárban veszünk 75 gramm finom glicerint, ugyanannyi rózsavizet s adunk hozzá egy citromnak kifacsart levét; az egészet batisztruhadarabkán átszűrve, bedugaszolt üvegben hűvös helyen tartjuk. Minden este lefekvés előtt e leirt szerrel kell az orrot bekenni s csak reggel lemosni. Ez egyszerű eljárás bámulatos hatású vörös orr és vörös kezek ellen is.

Glacé-keztük tisztítása. (Felelet.) Egy darab gyapjúflanell langyos, szappanos vízbe mártva igen erősen kifacsarjuk és jól megszappanozzuk. A kézre felhuzott keztüköt a flanellal jól megdörzsöltetjük, aztán a flanell tisztán kiöblítve s jól kifacsarva, újra dörzsöltetjük a keztüköt; utóbb tiszta, száraz flanellal dörzsöljük le s mindaddig a kézen hagyjuk, amíg megszáradnak.

Datolya-esemege. 3 tojásfehérjéből vert keményhabhoz 15 deka vaniliás cukrot, 12 deka őrölt diót és 15 deka metélre vágott datolyát keverünk. Vajjal kikent pléhre rakáskákat formálunk belőle és gyenge hőnél megsütjük. Rózsavízzel összekevert cukormázzal bevonjuk és a közepére egy cukrozott meggyet teszünk.

Divatos nyári ruha.

A tudós Zseni. Zseni nemcsak bájos, de rendkívül ügyes, sőt nagytehetségű elefántkisasszony. Énekel, táncol, sőt beszél is, ha szóval nem is, de jelekkel. Zseni kisasszony a Beketow cirkuszban működő Rudolf kapitány állatsoportjának büszkesége, az idomításnak tényleg csodája, mely mindenkit meglep. Zseni kisasszony megérdemli, hogy mint más primadonnákat szoktuk az ő arcképét is bemutassuk, amit im meg is teszünk.

A tudós Zseni.

REJTVÉNYEK.

- 15, 6, 8, 16, 9. Felvidéki város.
13, 20, 15, 11, 10, 2. Régi magyar festő.
18, 9, 16, 17. Madár.
19, 14, 5. A magyarok kedves rokona.
1, 17, 3, 9, 5. Falusi házörző.
21, 4, 12, 4, 13. Sok ember elfér benne.
7, 16, 13, 20, 15. Bécs felől örökösen fenyeget.
1-21. Mindnyájunkat izgató kérdés.

Megfejtési határidő: június 8-ika. — A megfejtők közt egy szép könyvet sorsolunk ki.

A május 30-iki számban közölt szótágrejtvény megfejtése: Jánossy Aiadár és Haverda Mariska.

Megfejtették:

Barta Erzsébet és Mariska, Sátor Józsefné, Véges Árpád, Brózsik Pál, Tergenyey Ilona, Balázs Mór, Kereki Gizella, Schmidt Jánosné, Gombóczy József, Veress Dénes, Kovács Bálint, Krausz Elemér, Szommer Bertalané, Bányász Anna, Tóth Mariska.

A kitűzött díjat, Fülöp Áron „Csaba” című hőskölteményét sorsolás útján Brózsik Pál szolnoki állisk. igazgató nyerte el.